

Direne direne kazanacağız

Kürt halkı son sözünü söyledi

● Mevcut durum “artık bir sonuç olmalı” biçiminde Önder Apo’nun yaptığı belirlemenin gerçekleşmesi için bütün verilerin, imkanların ortaya çıkmış olma durumunu ifade ediyor. Bundan daha iyisi olmadı, bundan daha elverişli koşullar oluşmazdı. Bu oluşmuştur, bu durum gerçekleşmiştir. O halde şimdi ne olacaksa olmalı, sonra değil. Ertelemeciliğe, beklemeye kesinlikle karşı çıkacağız. Olacak olanda da amaçlarımız nettir. Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun bu temeldeki çözümüdür. Önderlik buna Demokratik Özerklik dedi.

sayfa 2’de

Zilan çizgisinde yürümek zaferi getirecektir

● PAJK VIII. Kongremizin belirlediği “Halkların baharını PAJK kimliği ile karşılayalım, Önder Apo’nun esaretine son verdirelim” şiarı, bu sürecin temel görev ve sorumluluğunu vurgulamaktadır. Halkların baharı, sadece bir isyandan ibaret değil, halkların kendi eşit, demokratik, özgür yaşam sistemini inşa etme gücünü ortaya koymasıdır. Ve yine Önderliğimizin esaret koşullarına son verdirtme de devrim niteliğinde olup, çözüm koşullarının olgunlaşmasını ve kendi sistemimizi inşa etmeyi ifade etmektedir.

sayfa 8’de

Klasik gerillacılık kaybettirir

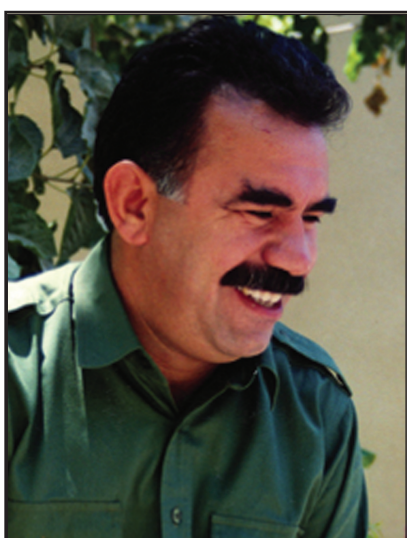
● HPG VI. Konferansı, imha ve tasfiye amaçlı bir siyasi ve askeri saldırı planına karşı, bu planı boşa çıkartmak ve Kürt sorununun Demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştirerek Kürdistan’da ve Ortadoğu’da devrimci bir hamlenin yaşanmasını sağlamak hedefli bir direnme kararını ifade ediyor. Öyle sıradan bir duruş değil. Zayıf bir siyasi ve askeri kararlaşma kesinlikle değil. Tarihi bir direnme kararını alan bir toplantı olma özelliği taşıyor. Mücadele tarihimizdeki partileşme kararı gibi temel direnme kararlarından birini ifade ediyor.

sayfa 22’de

Barış içinde birlikte yaşamının tek yolu DEMOKRATİK ANAYASAL ÇÖZÜMDÜR

ABDULLAH ÖCALAN

● Artık 15 Temmuz’dan önce heyetle yapacağım görüşmede somut adımlar bekleyeceğim. Buna göre hareket edeceğim. Eğer demokratik çözüm gelişmezse devrimci halk savaşı gelişebilir. Devrimci halk savaşının esasları bellidir. KCK bunu yapabileceğini söylüyor. Eğer böyle bir savaş gelişirse büyük bir savaş ve kaos ortamı doğar. AKP çözüme yanaşmıyor. Hükümet Kürtlere karşı çok acımasızca hukuku,

kanunları devreye koyarak onları tasfiye etmeye çalışıyor. Bu çok tehlikeli bir durumdur. Sayın Başbakan’a açık çağrımdır: Sayın Erdoğan bugünkü haliniz Saddam’ın Kuveyt’e saldırdığı anki durumuna benziyor. Amerika daha doğrusu İngiltere nasıl ki Saddam’ı İran’a sonra da Kuveyt’e saldırttıysa şimdi de sizi Libya’ya gönderiyor, Suriye’ye gönderiyor. Kürtlerin üzerine gönderiyor. Saddam da kendi Kürtlerinin

üzerine gitti, kendi Kürtleriyle savaştı. Şimdi de siz arkanızda Amerika gücüyle Kürtlere karşı savaşıyorsunuz. Aslında bu büyük bir tuzaktır. Bu tuzak size karşı da kurulmuş bir tuzaktır. Bunu anlamak gerekiyor. Burada size açık çağrı yapıyorum. Benim size aynı zamanda açık mektubumdur. Bu oyuna gelmeyin. Demokratik anayasal çözüme yönelin. Yapmanız gereken doğru şey budur.

sayfa 16’da

Kürt halkı son sözünü söyledi:

Çözümün tek yolu Demokratik Özerkliktir

12 Haziran genel seçimleri, üzerinde epeyce durulan bir olaydı. Bir tür aktif mücadele sürecini, biz de buraya bağlamıştık. Dolayısıyla ortaya çıkan durumlar planlamalarımız açısından ne ifade etti? Sonuçlara nasıl yaklaşmalıyız? Bu sonuçlar üzerinden muhtemel siyasi sonuçlar, gelişmeler neler olabilir? Dolayısıyla nelere dikkat etmeliyiz, neler yapmalıyız? Bu çerçevede önümüzdeki süreci biraz daha yakından anlamaya çalışabiliriz.

Öncelikle genel bir bakış ile ele alındığında, demokratik siyasetin ve Kürt halkının büyük bir başarı elde ettiğini söylemek gerekir. Bu bakımdan da halkın duruşunu, direncini, Önderlik çizgisine ve Özgürlük hareketine bağlılığını, bu çalışmada emeği geçen herkesi kutlamak gerekiyor. Önemli bir siyasi zafer demek mümkün. Bir de bunun ağır baskı, hile, oyun ve adaletsiz bir seçim ortamında gerçekleştiği değerlendirilirse, ortaya çıkan sonucun çok daha değerli ve anlamlı olduğu rahatlıkla ifade edilebilir. Yine böyle bir sonucun bundan önceki iki yılda gerçekleşmiş seçimlerin devamı olarak ele alındığında, Kürt halkı açısından çok kararlı, gittikçe demokratik birliği ve örgütlülüğü büyüyen, gelişen bir duruşu da yansıttığı açık.

29 Mart 2009 yerel seçimleri bir referandum düzeyindeydi. İnkâr ve imha sistemi bunu böyle tanımlamıştı. Oradan halkın özgürlük ve demokrasiden yana büyük bir duruş gösterdiği açığa çıkmıştı. Biraz da bu gerçeği kırmak için aslında 12 Eylül 2010 anayasa değişikliği referandumu gündeme getirilmişti. Fakat halkımız bir daha aynı duruşu, bütün oyun, hile ve baskılara rağmen çok daha kesin ve ileri bir düzeyde göstermişti. 12 Eylül 2010 referandumunun kazananı da yürütülen boykot siyaseti olmuştu.

Şimdi üçüncü yılda üçüncü bir referandum yaşandı. Önder Apo da 12 Haziran seçimlerine Demokratik Özerklik referandumu tanımını getirdi. Net sonuçlar ortadadır. 12 Haziran'da sandıktan çıkan sonuçlar hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak kadar açık ve nettir. Seçimlerde Kürt halkı Önder Apo'nun sunduğu Demokratik Özerklik programını onaylamış, böyle bir çözümden yana olduğunu göstermişti. Üçüncü kezdir bu biçimde Kürt halkı peş peşe her yıl gerçekleşen bir referandumdan geçiyor. Sonuç demokrasi ve özgürlükten yana gittikçe büyüyen bir bilinç, örgütlülük ve birliktir. Kürt halkı bu üç yılda gerçekleşen üç referandumla, Demokratik Özerklik çizgisinde Kürt sorununu çözmede ve özgür yaşamda kararlı olduğunu, bunun dışında hiçbir şeyi asla kabul etmeyeceğini net bir biçimde ortaya koymuştur. Bu gerçeği artık kimse gizleyebilmesi, çarpıtılabilesi, görmemesi mümkün olmaz.

Elbette bu çok önemli bir sonuç, önemli bir duruştur. Bu tutumun Kürt sorununun çözümü ve Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamı üzerinde, güvenliğinin sağlanması ve özgürlüğünün kazanılması üzerinde elbette belirleyici etkisi olacak. Bundan sonraki sürecin nasıl geçeceği, Kürt halkının nasıl bir yaşamı kabul edeceği, neleri istemeyeceği artık hiçbir tartışmaya ve çarpıtmaya yer bırakmayacak biçimde netleşmiştir. En son 12 Haziran seçimi, 2009'dan bu yana gelen süreçlerin daha büyük bir zirvesi olmuştur. Halk bu tutumu gösterdi. Büyük bir çaba yürüttü, emek harcadı.

Büyük cesaret ve fedakarlıkla çalıştı. Her türlü baskıya karşı direndi ve bunun sonucunda kazandığı büyük zaferi de kutluyor. Hakkıyla kutluyor. Ortaya şu gerçeklik çıktı: Koşullar ağır, mücadele imkanları kısıtlı, zorluklar çok; fakat bütün bunlara rağmen istenilen cesaret ve fedakarlık gösterilir ve bu temelde bilinçli, örgütlü bir mücadele içinde olunursa kazanılabilir. İnkâr ve imha sistemi ne kadar katı olursa olsun, ne kadar hile ve oyun geliştirirse geliştiresin, uluslararası komploda ne kadar ısrar edilirse edilsin, doğru bir siyasi çizgide ısrarlı ve kararlı bir mücadele yürütülürse kazanmak mümkündür. 12 Haziran seçimlerinin Kürt halkı açısından ortaya çıkardığı önemli bir sonuç da bu oluyor.

12 Haziran genel seçimleri adil ve demokratik değildi

Ayrıntılandırmadan önce mevcut seçimlerin gerçekleştiği koşullara da bakmak lazım. 12 Haziran'da olanları normal bir seçim, adil ve demokratik bir uygulama olarak hiçbir zaman görmemek gerekli. Bu konuda hata yapmamak kadar, duyarlı davranmamak da önemli. Çünkü o tür durumlar gericiyi gizliyor, antidemokratizmi maskeliyor, adaletsiz bir ortamı sanki adil bir yarış yaşanmış gibi göstermeyi ifade ediyor. Böyle bir yaklaşım içinde olmamak lazım. 12 Haziran genel seçimleri kesinlikle adil ve demokratik bir seçim değildir. Ya da en azından kısmi düzeyde bu yaşanmıştır denebilir. Gerçek anlamda ise adaletsiz ve antidemokratik bir ortamda, eşit koşullara dayanmayan bir mücadele yaşanmıştır. Bazıları buna yarış diyorlar. Yarış, eşit ve adil koşullarda olana denir. 12 Haziran'da olana böylesi bir yarış durumu değildir. Bu ancak bir mücadele olarak tanımlanabilir. Bu konuda seçim günü yapılan baskılar, tehditler, oyunlar, hileler, oy kaybetmeler, kaçırımlar, seçim kampanyası sürecinde gerçekleşen tutuklamalar, gözaltılar, işkencelerden öteye; bir de yüzde on seçim barajıyla, başta BDP olmak üzere, demokratik siyaset güçlerinin seçim dışı bırakılmış olduğunu, seçime sokulmadığını eklemek, duruma buradan bakmak gerekiyor. Bu bakımdan bir kere yasal mevzuat, hukuki durum adil, eşit ve demokratik değildir.

Aslında BDP ve demokratik siyaset güçleri 12 Haziran seçimlerine sokulmamışlardır. Seçim dışı bırakılmışlardır. Bu durumda aday olan bağımsızları destekleyerek bazı sonuçlar elde etmeye çalışmışlardır ki, bu adil ve demokratik bir seçim durumu değildir. Kesinlikle partiler arası bir yarış olmamıştır. Bir taraf bütün imkanları, yetkiyi, gücü, parayı ve katılım hakkını ele geçirmiştir, diğer tarafı seçim dışına itip tek tek sağda, solda aday göstererek mücadele meydanına çıkarak direnmek zorunda bırakmış, ondan sonra da 'bakın eşit koşullarda demokratik seçim oldu, biz galip geldik, çok oy aldık, karşı tarafın sayısı azdır' gibi sözlerle bu gerçeği gizlemeye çalışıyor. Durum son derece net ve ortadadır. En başta her zaman bunu vurgulamak lazım. Sonuçları değerlendirmeden önce, bu sonuçların hangi koşullarda, ortamda, hangi kurallarla yaşanan bir mücadele sonucunda ortaya çıktığına bakmak gerekli. Çünkü sonuçlar biraz da buraya bakarak anlam kazanıyor. Sanki partiler eşit katılmış, adil, demokratik bir yarış

olmuş, herkes eşit koşullarda propaganda yürütmüş de bu sonuçlar çıkmış gibi bir değerlendirme daha baştan yanlış, haksız, antidemokratik bir yaklaşım olur.

Bu bakımdan da öyle gücü az, maddi imkanı zayıf, hile oyun yapılmış, baskı uygulanmıştan öteye, bir kere yarışa eşit koşullarda ve adil bir biçimde girilmemiştir. Bir taraf daha işe başlarken diğer tarafı oyun dışına itmiştir. Ondandır da gerçekleşen bu oyuna, yarışa tabii ki adil, eşit demokratik diyemeyiz. Mevcut sonuçların bir de böyle bir ortamda elde edilmişliği var. Bu bakımdan da demokratik siyaset güçlerinin, Demokratik Ulus Bloku'nun elde ettiği sonuçlar elbette çok daha büyük bir anlam taşıyor, önemli oluyor, daha fazla değer ifade ediyor. Bu kadar gerici, antidemokratik, baskıcı, hileci, oyuncu bir rejim altında faşist uygulamalara karşı direnerek bu sonuç elde edilmiştir. Bu bakımdan tabii ki çok daha değerlidir. 12 Haziran seçimlerini değerlendirirken ilk başta gündemleştirilmesi gereken önemli bir husus bu oluyor. Hiçbir zaman bunun göz ardı edilmemesi, dikkatten kaçırılmaması, hep başa oturtularak bütün kampanya sürecinin ve sonuçlarının buna göre değerlendirilmesi gerekiyor. Doğru değerlendirme, doğru, adil, demokratik bir yaklaşım ancak böyle olur.

Bir de sürecin seçim üzerindeki etkisi var. Dolayısıyla 12 Haziran seçimlerine yüklenen anlam var. Bu anlam, bu seçimin de yine bir referandum özelliği taşıma düzeyine gelmiş olmasıdır. Halbuki başlangıçta öyle değildi. Ancak dikkat edilirse son üç senedir Türkiye'deki her seçim girişimi bu düzeyde bir anlam ifade ediyor. Sonuçta referandum haline geliyor. Kuşkusuz bu, süreçle içinde bulunulan Kürt sorununa demokratik çözüm, Türkiye'nin demokratikleşme süreciyle bağlantılıdır. Ya da yaşanan mücadelenin karakteriyle bağlantılı. Bir taraf imha ve tasfiyeyi, diğer taraf ise demokratik çözümlü o kadar dayatıyor ki, her eylem, her söz, her davranış, tabii bunların en kapsamlısı olan seçim girişimi hemen hangisinin kazandığının belirleneceği bir referanduma dönüşüyor. 12 Haziran seçimi de böyle oldu. Demek ki, sürecin karakteri böyle ve aslında bir sonuca gidilmesi gerekiyor. Sonuç; bütün girişim-

lerde demokratik çözüm çizgisi kazanıyor. Fakat inkâr ve imha sistemi, gerici faşist egemenlik bunu kabul etmiyor, reddediyor. Her seferinde sonuca bakıyor, büyük bir öfkeyle o sonucu yok saymaya ve yok etmeye yöneliyor. Aylarca ağır baskı, sömür, şiddet, terör uyguluyor, tutuklamalar geliştiriyor. Ondandır bir kere daha kendisini denemeye kalkıyor. İşte yaptıklarıyla karşı tarafı ne kadar ezip imha ve tasfiye ettiğini görmek istiyor. Bu sonucu bulamayınca daha çok öfkelenerek saldırıyor.

Şimdi Kürt özgürlük hareketine, genelde de demokrasi güçlerine karşı mevcut özel savaş rejiminin ve AKP hükümetinin yaklaşımı böyledir. AKP hükümetinde ve Tayyip Erdoğan'da ortaya çıkan gerginliği, ölçüleri kaybetmeyi, deyim yerindeyse çılgınlaşmayı biraz buraya bağlamak lazım.

Erdoğan her geçen gün daha fazla çılgınlaşıyor

12 Haziran seçiminin AKP cephesinden en sevilen kelimesi 'çılğın' kelimesiydi. Çılğın faaliyetler, çılgın icraat, çılgın projelerle seçimi kazanmak istedi. Tayyip Erdoğan çılgınsever bir kişilik haline geldi. Çılgınca bir seçim de yürüttü. Özellikle sürecin bu karakteri, buna dayalı olarak Ortadoğu'daki gelişmeler sonucunda ABD'den aldığı destekle gerçekten de çılgınca saldırı içinde olduğu bir seçim sürecini Türkiye ortamına dayattı. Seçim bittikten sonra özürlü diliyor, helalleşmekten söz ediyor. Bu her şeyden önce ikiyüzlüktür, münafıklıktır. Sen, bir gün önce karşındakine her türlü hakareti yap, her sözü söyle, küfür et, ondan sonra da işte 'o dündü, durum değişti, haydi gel barışalım' de. Bu o kadar kolay olmasa gerekir. Süleyman Demirel bu çizgiyi yürütüyordu. 'Dün dündür, bugün bugündür' diyordu. Demagojisini, ikiyüzlülüğünü bu kavramla gizlemeye çalışıyordu. Şimdi Demirel'in iyi bir öğrencisi ve takipçisi olarak Tayyip Erdoğan'ın da aynı tutumda olduğunu görüyoruz. Aslında bu durum, ulus devlet gerçeğini Türkiye'de faşist rejimin, faşist oligarşik rejimin geldiği düzeyi, bunun temsil ettiği siyasetin kırılığını, çirkinliğini, ikiyüzlülüğünü ortaya koyuyor. Başka hiçbir şey ifade etmiyor. Toplumu

da böyle bir küfür, hakaret ve demagoji sistemiyle yönlendirmeye, şekillendirmeye çalışıyorlar. 12 Haziran seçiminin bir de bu boyutu var.

Diğer yandan çok gergin ve çatışmalı bir seçim oldu. Gerginliği kesinlikle AKP ve Tayyip Erdoğan yarattı. Bir kere iktidardı, en büyük partiydi, yeni bir iktidara hazırlanıyordu, seçim sürecine doğru üslup vermek herkesten önce onun göreviydi. Fakat bunu yapmadığı gibi, tersine ortamı gerginleştirmenin, çatışmayı derinleştirmenin, üslup bozukluğunun, bunu küfür ve hakaretlere vardırmanın öncülüğünü yaptı. Özellikle ifade ettiğimiz sürece dayanarak ve bu temelde ABD-İngiltere ittifakından, sisteminden aldığı gücü de kullanarak karşıtlarını küçük düşürücü, dışlayıcı, ezici her türlü tutumu, davranışı gösterdiği gibi, her türlü küfür içeren sözleri de söyledi. Aslında bir savaş politikası yürüttü. Birçok çevre AKP'nin tutumunu savaş tutumu olarak değerlendirdi. Aslında daha seçim süreci başlar başlamaz, kendi cephesinden savaş ilan etti. Gittikçe bunu derinleştirerek propaganda kampanyasının sonucuna doğru, gerçekten de iç yüzünü açığa çıkartıcı bir düzeye vardırdı. Her türlü küfür, hakareti, aşağılamayı, baskıyı öngördüğü gibi, kendisini idam siyaseti yürütmeyi ve ona dayanarak sonuç almayı da ifade eden bir tutuma kadar getirdi. BDP'yi terör örgütü ilan etmekten, Kürtlere her türlü hakarete, Kürt Halk Önderliği'ne dönük ağır hakaret içeren sözler sarfetmeye, idam ve İmralı sistemini koruma ve savunma sözü vermeye kadar işi vardırdı. Tabii İstanbul, Ankara, İzmir için çılgın proje diye reklam ediyorlardı. Esas çılgın proje Diyarbakır ve Kürtler için de bu oldu. Bu AKP'nin gerçek yüzünü açığa çıkardı. Bu konuda öyle ya-nılmamak lazım.

Tayyip Erdoğan niye böyle bir hırçınlık, çılgınlık düzeyinde ortaya çıktı? Etkisinin azaldığını, özellikle Kürdistan'ı kaybettiğini gördükçe bu çılgınlık durumu gelişti, hırçınlaşma ortaya çıktı. Kaybetmenin, zayıflamanın bir sonucuydu. Diğer yandansa, söylenen o sözler bazılarının söylediği gibi MHP'nin oylarını, milliyetçi oyları kazanmak için, sadece seçim nedeniyle söylenen sözler değildi; tamamen AKP gerçeğinin ifade edilmesiydi. Bu

konuda da tabii düşüncelerimizi doğrultmalıyız. Hata yapmamak lazım. Tayyip Erdoğan değil, ama yardımcıları Bülent Arınç, Abdullah Gül 2000 yılında da birçok kez Önder Apo'ya dönük idam kararının neden meclise getirilmediğini sormuştu. 2002'de de idamın ağırlaştırılmış müebbet hapse çevrilmesi kararına olumsuz oy vermişlerdi. İdamdan yanaydılar. O bakımdan Tayyip Erdoğan'ın "biz olsak idama evet derdik" sözü sadece bugün söylenen, oy almak için ifade edilen bir söz değildir. Bu akım baştan itibaren bu siyaseti izledi. Hatta 12 Eylül faşist askeri darbesinden sonra, Kenan Evren cuntasının gerçekleştirdiği elli civarında idama imza attılar. O çizgiden geliyorlar. Hoca dedikleri Necmettin Erbakan, zindanda hapis tutulurken bunlar iktidarların koltuğu altındaydılar. 12 Eylül cuntasının anayasasına "evet" dediler. Cuntanın idamlarına da Kenan Evren'in "asmayalım da besleyelim mi" felsefesiyle her hafta bir sağ görüşten, bir de sol görüşten olmak üzere iki kişiyi idam etme siyasetine onay verdiler. Dışarıda verdiler, mecliste verdiler. AKP akımı bu çizgiden geliyor, bu çizginin devamı oluyor. O bakımdan da aslında iktidar güçleri artınca daha çok yüzlerini maskeleyici, ortamı muğlaklaştırıcı etkenler kullandılar. Bu gerçekleri gizlemeye çalıştılar.

Fakat her türlü şiddet ve baskıya rağmen Kürt halkı direnişini kararlılıkla geliştirip, maskelerini düşürdüğüçe gerçek yüzleri açığa çıktı. Ve kendileri de gerçeklerini açıktan söylemek durumunda kaldılar. Şimdi gerçekleşen bu oluyor. 12 Haziran seçiminin en önemli bir sonucu olarak bunu görmek lazım. AKP'nin maskesi biraz daha düşmüştür. Tayyip Erdoğan'ın karizması Coleman'g'de, Şirnex'ta, Wan'da, Amed'te iyice çizilmiştir. AKP gerçeği, Tayyip Erdoğan gerçeği artık hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak kadar açığa çıkmıştır. Bir süreden beri Önder Apo'nun aydınlatıcılığı, hareketimizin değerlendirme ve eleştirileri temelinde Kürt halkı böyle bir bilinçlenme ve netleşmeyi yaşasa da, aslında ilk defa AKP ve Tayyip Erdoğan gerçeği Türkiye genelinde net ortaya çıkmıştır. Bütün bunlara rağmen yine de görüldüyör ki toplumun yarısını aldatabilecek, peşinden sürükleyebilecek bir durumu gösteriyor. Demek ki hala bu konuda yapılması gereken çok şey var.

Seçimler açısından herkesin kazandığı böyle bir sonuç var. Bu genel değerlendirmeleri biraz daha somutlaştırırsak; sonuçta sanki seçimi AKP kazanmış gibi bir durum kendini ifade ediyor. AKP kendi oyunu artırarak, yüzde elli bir oy alma derecesine ulaşarak başarılı sayıyor. CHP kendisini artırdığı oy oranı ve milletvekili sayısı ile başarılı sayıyor. MHP, her türlü dışlayıcı ve tasfiye edici girişimlere, komplolara karşı meclise girmeyi başararak bu komploları bozduğunu ifade edip, kendisini başarılı sayıyor. Gerçekten de böyle bir plan vardı. MHP, ABD'den destek alan AKP planlarıyla meclis dışına itilmek, aslında meclis ABD'deki gibi, 12 Eylül 1980 askeri darbesinin yaratmak istediği gibi iki partili bir meclis haline getirilmek isteniyordu. Bu proje, Amerikan projesidir. Bu proje 12 Eylül darbe projesidir. Bunu geçen süreçte uygulayamadılar. Tayyip Erdoğan da aynı çizgiyi takip ediyor ve uygulamak istiyor. Zaten yüzde on seçim barajına dayanarak, BDP'yi ve diğer demokratik güçleri meclis dışına itmeyi, yani seçim dışı tutmayı

başarıyor. Benzer bir durumu MHP'nin başına örnek istiyor idi. Bu kesin. Bunun için birçok çaba yürütüldü. Her türlü sert söz, propaganda, milliyetçilik ve idamcılık yarışından tutalım da gayri ahlaki kaset skandallarına kadar birçok çabayla bunu gerçekleştirmek istediler. MHP'ye karşı böyle bir operasyon ABD-AKP ittifakı tarafından yürütüldü. Bu bir gerçek. MHP de bunu kendine fırsat bilerek ya da bunu değerlendirerek sonuçta elde ettiğini başarı sayıyor.

Tabii hiç kimse bütün dışlanmaya karşın Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku'nun aldığı sonuçları artık görmezden gelemiyor. Orada da büyük, önemli bir başarı var. Dikkat edilirse herkesin başarılı sayılabileceği bir seçim sonucu da var. Sonuçta bu kadar kritik, sert, kavgalı bir seçim yarışında herkes kendisi için başarı çıkartabilecek bir durum görebiliyor. Sonuçlar böyle kapsamlı.

Meclis ilk defa bu kadar renkli oldu

Mevcut sonuçların, genelde bakıldığında 12 Haziran seçiminin ortaya çıkardığı meclisin bazı temel özellikleri daha var. Bu seçimle cezaevlerinden biraz daha çok insan çıkacağı benziyor. Çünkü seçim öncesi çok da hukuka uymayan, siyasi mücadele olduğu net olan bazı olaylar, durumlar hukuk alet edilerek başarılmaya çalışıldı. Ortada toplumu ikna eden bir sonuç yoktur. Toplumu bölen, parçalayan, zayıflatan tutumlar var. Ergenekon davası, Balyoz davası benzeri davalar, darbe girişim davaları benzer özellik taşıyor. İddialar var, tutuklamalar yapılıyor ama ortada somut, herkesi ikna edebilecek, hukuka uygun bir durum gözüküyor.

Diğer yandan da 14 Nisan 2009'dan bu yana Kürt demokratik siyasetini tasfiye etmek amacıyla yürütülen gerçek anlamda bir siyasi soykırım operasyonu var. KCK davası adı altında, bugüne kadar üç bin insan tutuklanmıştır. Çok sayıda dava açılmış, 12 Eylül askeri mahkemelerine benzeyen toplu yargılamalar, siyasi davalar sürdürülmeye çalışılıyor. Durum böyle olunca elbette bu sonuçlar seçim sürecine yansdı. Hukuk bu biçimde açık olarak iktidar mücadelesinin, siyasi kavganın aracı haline getirilince seçim de kullanıldı. Bunun sonucunda on civarında tutuklunun seçimi kazanma durumu söz konusu.

Diğer boyutuyla meclisin şimdiye kadar var olan bileşimlerden çok daha çeşitli, renkli olduğu söyleniyor. Biraz öyle de görüldüyör. Partiler seçimi kazanabilmek için daha çok kesime hitap etmek, onun için de daha çok farklı kesimlerden aday göstermek zorunda kaldılar. Toplumun değişik kesimleri, sanatçılar, işçiler veya sendikacılar diyelim, memurlar, gazeteciler ve kadınlar bu seçimde daha çok aday gösterildiler. Bu anlamda hemen hemen her kesimden temsilci var. Şöyle denebilir; eskisi herhalde daha zayıftı ama en azından son kırk yılın Türkiye meclisinin en çeşitli, en renkli en fazla değişik kesimlerini kapsayan meclisi ortaya çıktı. Belki 1920'deki meclis ne durumdaydı bilemiyoruz. Orada da çeşitli temel kesimler kendilerini ifade etmişlerdi, temsil etmişlerdi, ama böyle bir seçim yoktu. Toplumsal zenginlik bu kadar değildi. Şimdi genişlemiş bir toplumsal yapı içerisinde, belli bir seçim tecrübesinden sonra bu seçimler yapılıyor. Burada ilk defa bu kadar geniş bir meclis oluşuyor.

“Tabii AKP'nin kaybedişi bir yana, kendisi önüne hedef olarak tek başına anayasa yapma sonucunu koyuyordu. Zaten buna ulaşamadığı gibi, referanduma gitmeyi sağlayacak düzeyde meclis grubu da oluşturamadı. Yani, 330'un üzerine de çıkamadı, altında kaldı. Bu bakımdan hedefine ulaşamamıştır.

Sonuçta AKP, seçimin kazananı değil, kaybedeni durumunda”

Hem seçime katılma, oy kullanma oranı çok yüksek, hem de değişik kesimlerin, farklı kesimlerin temsilci gönderebilme şansı, imkanının en fazla olduğu bir seçim yaşanmış durumda. Bunun sonucunda çok daha farklılıkları temsil eden, birleştiren bir meclis ortaya çıktı denebilir. Bu elbette önemli. Elbette toplumsal kesimlerin temsili daha çok demokrasiye yakın olmayı, daha fazla demokratik özellik taşımayı ifade ediyor. Bu açıdan da mevcut meclis, bu yönüyle belki bundan öncekilerden daha demokratik bir tutum gösterebilir. Ne kadar bu çevreler etkili olacak, meclis çalışmaları buna uygun yürütülecek bilemiyoruz. Ama en azından insan sonuçları böyle yüzeysel bir bakışla ele aldı mı bunu görebiliyor.

Tabii bu katılım durumundan en çok dikkat çeken, önde görünen yan kadınların seçilmesinin yüksekliğidir. Birçok çevre bunu da değerlendiriyor. Bundan önceki mecliste elli kadın milletvekili varmış. Şimdi yarıyı aşkın oranda artmış oluyor. Yetmiş beş, seksen arasında bir sayıya ulaşmış. Bazıları buradan bakarak "seçimin kazananı kadınlar oldu" diyor. Tabii öyle demek doğru bir görüş değil. Bu sonucu yeterli görmek anlamına gelir ki, o mümkün değil. Fakat önceki meclislerin durumuyla değerlendirildiğinde, 12 Haziran'da seçilen mecliste kadın temsili ikiye katlanmasa da yarım katı büyüdüğünü, çoğaldığını görüyoruz. Bu da önemli. Diğer farklı toplumsal kesimlerin temsilcilerinin varlığıyla birlikte ele alındığında tabii meclisin daha demokratik bir tutum göstermesinde rol oynayabilir. Özellikle Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku'nun üçte biri kadınlardan oluşuyor. Burada da bir temsil ve artış söz konusudur.

Dikkat edilirse çeşitli kesimler, toplumsal kesimler, kadınlar, partiler açısından hep bardağın biraz dolu tarafı var. İlginç bir seçim durumu ortaya çıktı. İlk bakışta değerlendirmeler hep bu dolu taraftandır. Çünkü öncelikle seçime katılanlar ya da destekleyenleri değerlendirme yapıyorlar ve bundan dolayı aldıkları başarılı sonucu öne çıkartıyorlar. Bu hep böyle olur mu? Değil elbette. Herhalde giderek değişecek. Çünkü daha şimdiden CHP'de kazanlar kaynamaya başladı. Kemal Kılıçdaroğlu kendini çok başarılı saysa da CHP içinde bu görüşü kabul etmeyecek, yönetim dışına itilmiş epeyce bir kesim var. Belli ki en başta onlar bu tartışmanın farklı yönlerini öne çıkaracaklar. Diğer partilerde de benzer eğilimler gelişebilir. MHP başarısız kalmıştır, ki giderek bunun nedenleri daha yüksek sesle tartışılır hale gelecektir. Elbette Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku ve demokratik siyaset mevcut sonuçla yetinmeyecek, sadece başarıyı görmeyecek, eksikliklerini de görerek, nedenleriyle birlikte özeleştirel bir yaklaşımla değerlendirmeye ve gidermeye çalışacak. Yani şimdi ilk değerlendirmelerde daha çok olumlu yan, başarı yanı önde. Fakat bu yalnız başına doğru değil. Bu kadar karşıtların yarışı içerisinde herkesin kazandığı, tam kazandığı söz konusu olamaz. Bu ger-

çekleşemez. Kaybedenler de var. Herkes biraz kazanmışsa biraz da kaybettiği nokta söz konusudur. Giderek bu kaybetme durumları da öne çıkacak.

AKP Kürdistan'da kaybetti

Bu çerçevede değerlendirdiğimizde seçim sonuçlarına ilişkin partiler açısından ne diyebiliriz? Önce AKP açısından değerlendirdiğimizde, bence kazanmaktan çok kaybetme yanının önde olduğunu ifade etmek daha doğru ve gerçekçi. Tabii kazandığı boyut vardır. Üçüncü kez tek başına iktidar olma gücüne ulaşıyor, seçim kazanıyor. Sonuç ne olursa olsun bunu başarı olarak görmek lazım. Çünkü Türkiye gibi bir ülkede ender gerçekleşen bir durum oluyor. Diğer yandan yüzde elliye yakın oy aldı. Tayyip Erdoğan seçim akşamı Türkiye'de "her iki kişiden biri AKP'lidir" diye açıklama yaptı. Doğru, bu sonuca göre Türkiye'de her iki kişiden birinin AKP'li olduğu görülüyor. Üçüncü kez seçim kazanırken bunu yüzde elli oy oranıyla gerçekleştirmek elbette başarıdır. Önemli bir başarıdır. Bu küçümsenemez. Her ne kadar meclis aritmetiği buna uygun olmamış olsa da, AKP iktidarını yürütürken bu çoğunluktan yararlanacaktır. Özellikle Tayyip Erdoğan için bazı kişisel bazda da siyasi avantajlar sunuyor. Yani başkanlık sistemini savunuyor, bu durumda başkan olmaya hak kazanmıştır denebilir. Sistem değiştirebilir, başkanlık seçimine girebilirse kazanacağı anlaşılıyor. Bu seçimler onu gösterdi. İlginç bir durum çıktı ortaya. 22 Temmuz 2007 seçimlerinde aldığı oy oranı daha düşüktü, fakat ona rağmen o düşük oy oranıyla mecliste edindiği sandalye sayısı daha fazlaydı. Şimdi oy oranı daha yüksek ve Tayyip Erdoğan diyor "ben alınan oy sayısına bakırım meclisteki milletvekili sayısına değil". Oysaki bundan önceki seçim sonrasında "ben meclisteki sandalye sayısına bakarım" diyordu. Tabii şimdi çıkarı neyi gerektirirse oradan bakıyor. Kendini nereden başarılı gösterebilecekse pencereyi oraya çeviriyor. Bu oy oranının fazlalaşması daha fazla milletvekili çıkartmadı. Bu sonuç Tayyip Erdoğan'ın başkan olmasının, AKP'nin siyaset yürütmesinin üzerinde etkide bulunacak. Ama sonunda meclis kararları meclis aritmetiğine göre verilecek.

Bu durum nereden gerçekleşti? Bunu kimse çok fazla irdelemiyor. Tayyip Erdoğan da irdelenmemesi için hemen "ben oy oranına bakarım" diyerek önünü kapatmaya çalıştı. Tabii bu sonuç Kürt halkının tutumuyla ortaya çıktı. Deyim yerindeyse Kürt halkı 2007 seçimlerinde emanet olarak verdiklerini 12 Haziran seçiminde geri aldı. Bu durum oy oranında çok fazla gerileme yaratmadı, ama milletvekili sayısının düşmesinde belirleyici etki yaptı. AKP'nin bundan önceki meclis aritmetiğine göre, 12 Haziran seçiminde kaybetmiş olduğu milletvekili sayısı ile, Emek, Demokrasi ve Özgürlük bloğunun 12 Haziran seçiminde artırmış olduğu vekil sayısı birbirine hemen hemen denk geliyor. Demek ki transfer AKP'den demokrasi bloğuna geçmiş oluyor. Bu kadar açık, net. Tayyip Erdoğan'ın görmek istemediği nokta da burası. Çünkü "Hakkari'deki durum beni kahretti" dedi. Aslında bu sonuç da bu kahretmeyi devam ettiriyor. Kahrın açığa çıkmaması, deşilmesi için de üstünü kapatmaya çalışıyor.

Tabii AKP'nin kaybedişi bir yana, kendisi önüne hedef olarak tek başına anayasa yapma sonucunu koyuyordu. Zaten buna ulaşamadığı gibi, referanduma gitmeyi sağlayacak düzeyde meclis grubu da oluşturamadı. Yani, 330'un üzerine de çıkamadı, altında kaldı. Bu bakımdan hedefine ulaşamamıştır. Sonuçta AKP, seçimin kazananı değil, kaybedeni durumunda. Zaten seçim akşamı yaptığı konuşmada da Tayyip Erdoğan "halkın verdiği mesajı aldık, bize temel siyasetleri uzlaşmayla yürütün mesajı verildi" dedi. Bu gözle görülebilen bir durumdu. Pratikte bunu ne kadar gerçekleştirip gerçekleştirmeyeceğini göreceğiz. Ama zaten ortaya çıkan sonuç, görülebilen bir sonuçtu. Dolayısıyla gözle görülen bir gerçeği ifade etti. Bu bakımdan önceki meclise göre AKP iktidarı daha da zayıflamıştır, geri düşmüştür. 12 Eylül 2010 anayasa değişikliğine bütün diğer güçleri reddederek, onlarla mücadele edip desteklerini almayarak kendi başına gitti. Bu sonuca dayanarak, bu tür girişimleri artık mevcut mecliste yapamaz. Artık o hakkı da kaybetmiş durumda. Fakat başarısızlığı çok değil. Biraz geriledi, ama çok gerilemiş de sayılmaz, çok zayıf da düşmedi. Bu gerçeği de görmek lazım. Yani önceki meclise göre biraz sayısı azaldı, ama tek başına iktidar olmada önemli bir sayı çokluğuna da sahip. Bu anlamda çok geriledi, çok kaybetti, zayıf bir iktidar haline geldi denilemez. AKP açısından sonuçlar böyle değerlendirilebilir.

CHP açısından söylenecek şey şu; bence Kemal Kılıçdaroğlu operasyonu çok fazla bir değişiklik yapmadı. Tabii bu seçimde CHP oy oranını da artırdı, yüzde yirmi küsürden yirmi altı küsüre çıkarmış. Milletvekili sayısını da 20-25 civarında artırmış bulunuyor. Kemal Kılıçdaroğlu buraya bakarak "seçime giren partilerden milletvekili sayısını artıran tek parti CHP'dir" diyor. Doğru, zaten BDP seçime girmede. AKP, CHP, MHP seçime girdi. AKP ve MHP'nin milletvekili sayıları düşerken, CHP'nin milletvekili sayısında artış var. Oy oranında da artış var. Kemal Kılıçdaroğlu bunlara dayanarak başarılı olduğunu söylüyor. Fakat genel gözlemciler, yine CHP'de yönetim muhalifleri bu sonucu başarılı görmüyorlar. Çünkü CHP güçlü muhalefet olmak için seçime giren bir parti değildi. İktidar olmak için seçime giren bir partiydi. İktidar penceresinden bakıldığında AKP'nin yarısı kadar bile milletvekili çıkaramamıştır. Oy oranı bile neredeyse yarı düzeyi ifade ediyor. Bu elbette geri bir durum, zayıf bir durumdur. Oy oranında ve milletvekili sayısında bir artış var, buna bakarak CHP'nin başarı elde ettiği söylenebilir. Fakat iktidar açısından bakıldığında, Kemal Kılıçdaroğlu faktörü CHP'de bir duruş, hedef değişikliği yaratamamıştır. Yani Deniz Baykal'la muhalefete mahkum edilmiş, mecbur kalmış CHP, Kemal Kılıçdaroğlu'yla bu durumdan çıkamamıştır. Her ne kadar Kemal Kılıçdaroğlu, önümüzde dört yıl var, mevcut tempoyla gidersek sonunda iktidar oluruz dese de dört yıl zor gider. O çok düz bir aritmetik hesap. Oysa siyaset öyle düz aritmetik hesap ile yürüyebilecek bir iş değil. Siyasette öyle sonuç alınmaz. Bu bakımdan Kemal Kılıçdaroğlu'yla CHP'de güçlü bir değişiklik olduğunu söylemek zordur. Hem politikalarında fazla bir değişim ve açılım olmadı hem de demokratikleşmede, Kürt sorununun çözümünde AKP'yi aşan,

“Genel gözlemciler, CHP’de yönetim muhalifleri seçim sonuçlarını başarılı görmüyorlar. Çünkü CHP iktidar olmak için seçime giren bir partiydi. İktidar penceresinden bakıldığında AKP’nin yarısı kadar bile milletvekili çıkaramamıştır. Oy oranında ve milletvekili sayısında bir artış var, fakat denilebilir ki,

Kılıçdaroğlu faktörü CHP’de bir duruş, hedef değişikliği yaratamamıştır”

gerçekten de topluma güven veren, umut veren bir politik yaklaşım geliştiremedi. AKP'nin yaptıklarını biraz daha geri düzeyde tekrarlayan bir söylem ile sınırlı kaldı. Kemal Kılıçdaroğlu'nun seçim konuşmaları bu düzeydeydi. Dolayısıyla AKP'nin yaptıklarını biraz daha ürkek bir biçimde yapacağım diyerek iktidar olunmaz. Bu AKP karşısında bir iktidar alternatifi haline gelmeyi ifade etmez. Nitekim etmedi ve toplum da CHP'ye iktidar kapısını açmadı. Bu biçimde Kemal Kılıçdaroğlu, CHP'yi iktidar hedefine, perspektifine sahip bir parti haline getiremedi. Bu bakımdan Baykal duruşundan çok ciddi değişikliğin olduğu söylenemez. Böyle bir rol oynamamıştır.

Kılıçdaroğlu rolünü başarıyla oynadı

Peki, Kemal Kılıçdaroğlu'nun esas rolü nerede oldu? Demokratik siyaseti zayıflatmada, Emek, Demokrasi ve Özgürlük bloğu olarak şekillenen ve demokratik siyaset bloğu olarak geniş bir potansiyele sahip bu gücün, birleşerek bir siyasi aktör haline geleceğinin belli olduğu, böyle bir ihtimalin güçlendiği bir ortamda ileri sürülerek, bunu sabote etmeye, engellemeye çalışan bir rol oynadı. Aslında CHP'de genel başkan değişiminin, Kemal Kılıçdaroğlu'nun genel başkan yapılmasının daha baştan böyle bir olasılığı vardı. Şimdi seçim sonucuna baktığımızda esas olanın bu olduğunu gördük. Deniz Baykal yönetimi altında yönetimden dışlanan birçok sosyal demokrat çevreyi, ki bunlar Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku ile birleşebilirlerdi, bunu engelleyerek tekrar CHP'de topladı. Yine toplumsal kesim olarak CHP'den umudunu kesmiş olan alevi toplumunu önemli ölçüde tekrar CHP'de topladı. Esas olarak demokrasi bloğunun güçlü bir biçimde bu seçimde oluşmasını engelleyici bir rol oynadı. Demokrasi hareketine karşı bir komplo gibiydi ve bu rolü de oynadı. Dikkat edilirse Kılıçdaroğlu öncülüğündeki CHP, alevi kesimini, işçi ve emekçi kesimlerinin önemli bir bölümünü, biraz daha ilerleyerek demokrasi hareketiyle birleşebilecek olan birçok çevreyi Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku'nun dışında tutmayı gerçekleştirdi. Kılıçdaroğlu'nun rolü burada oldu. Bu rolünü de oynadı. Bundan sonra da bu rolü oynaması gerekenler olabilir. Çünkü Türkiye'de demokratik siyasetin önü açıldı, Blok gelişebilir. Böyle bir gelişmeyi istemeyenler var. Dolayısıyla onu engellemek için çaba harcarlar, ama bu noktada Kemal Kılıçdaroğlu ne kadar rol oynar bilemeyiz. Esas rolünü oynadı. Bu anlamda seçime kadar rolü demokrasi bloğunu engellemektiyse, bunu oynadı. Sanki Kemal Kılıçdaroğlu devri artık kapandı. Değil dört yıl sonra iktidar olmak, aylar veya yıllar içinde herhalde CHP başkanlığını bile kaybeder.

MHP açısından durum değerlendirildiğinde; kısaca ifade ettik, MHP aslında meclis dışına itilmek istendi. Bu bir ABD-AKP operasyonuydu. AKP bunu gerçekleştirecek milletvekili sayısını anayasayı tek başına değiştirmeye yetecek 367'nin üzerine çıkartmayı hedefliyordu. Aynı zamanda iki partili bir sisteme de ulaşmayı öngörüyordu. Ki bu, 12 Eylül faşist rejiminin hedefidir. Bir de Amerikan sisteminin Türkiye'ye taşınması oluyor. Tayyip Erdoğan da bunu yapmak istedi. ABD de buna destek verdi. Sadece bir AKP ve Tayyip Erdoğan projesi değil kesinlikle. Bir 12 Eylül rejim projesi. Arkasında NATO ve Amerika var. Bunu gerçekleştirebilmek için AKP ve Tayyip Erdoğan seçim öncesinde ve seçim sırasında MHP'ye çok yüklendi. Dikkat edilirse yüklendiği iki kesim vardı. Bir; BDP ve demokratik siyaset güçleri, iki; MHP hareketi. Birçok yöntem denendi.

MHP bir yerde bunları boşa çıkartmak üzere direnen hareket konumuna geldi. Devlet Bahçeli öncülüğü de böyle bir direnişi sürdürme, sahiplenme konumuna geldi. Sonuçta, MHP'yi meclis dışına itme projesi başarılı olmadı. MHP meclise girecek düzeyde, yüzde 13 oranında oy aldı. Önceki seçime göre oy oranı düşmüştür. Daha çok da milletvekili sayısı düştü. Öyle anlaşılıyor ki, MHP'nin kaybettiği milletvekili oranı kadar, CHP de milletvekili kazandı. Meclis aritmetiğindeki değişimde şöyle bir tablo görünüyor. AKP'nin kayıplarıyla BDP'nin, demokrasi bloğunun kazançları rakam oranında birbirine yakındır. MHP'nin kayıplarıyla, CHP'nin kazançları rakam oranında birbirine yakındır. Dolayısıyla MHP'nin kayıpları CHP'ye, AKP'nin kayıpları da demokrasi bloğuna geçmiştir diyebiliriz. Sonuç itibarıyla bakıldığında, MHP hem oy oranında hem de milletvekili sayısında ciddi bir kayıp yaşadı. 12 Haziran seçiminin en çok kaybedeni MHP oldu, bu kesin. Süreç ilerledikçe bu tartışmalar MHP içinde ve çevresinde de gelişecektir.

Fakat MHP'yi meclis dışına itme projesi çerçevesinde duruma bakıldığında meclise girebilmiş olması bu planı bozduğunu gösteriyor. Zaten mevcut MHP yönetimi de kendini buradan ele alarak başarılı göstermeye çalışıyor. Onlar da bu biçimde değerlendiriyorlar. Sonuç nasıl olur bilemeyiz, ama bu kadar bir güce sahipken böyle bir kritik süreçte MHP'nin meclis dışında kalması belki meclise girmesinden daha tehlikeli ve zararlı olabilirdi. Şöyle de denebilir; gerçekten bu meclise dayalı bir demokratikleşme gelişecekse oy oranı azalmış, zayıflamış, ama meclis kontrolü altında olan bir MHP, belki demokratikleşme açısından daha hayırlı bir sonuç olarak görülebilir. Meclis dışına itilmesi bir çatışma ve kavga etkeni olabilirdi. Tabii bu meclis bir demokrasi meclisi olacaksa bu böyledir. Bu noktada ABD-AKP projesi başarılı olmamış, MHP bu projeyi parçalamıştır. Aslında kendisini güçlendirememiş, ama zayıflasa da bu projenin başarısına da izin vermemiş durumda. Meclis ortamında da, genelde de biraz daha zayıflamış olmasın, demokratikleşmenin gelişmesi açısından hayırlı görülebilir.

Geriye Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku adıyla seçimlere giren, demokratik ulus bloğu içeriğini taşıyan, BDP etrafında oluşan bloklaşma kalıyor. Başta belirttik, bir kere bu Blok ve bu Bloğu oluşturan partiler yüzde on seçim barajı nedeniyle seçim dışına itildiler. Bu bakımdan parti olarak seçime giremediler. Bu durum da mevcut seçimleri adaletsiz ve antidemokratik kıldı. Eşitlikten uzak hale getirdi. Buna rağmen bir demokrasi mücadelesi olarak böyle bir bloğun oluş-

turulması ve bağımsız adaylar gösterilip, desteklenerek bu adaletsizliğin kısmen aşılması sağlanmaya çalışıldı.

Blok hem Türkiye'de hem de Kürdistan'da büyük heyecan yarattı

Bu çerçevede de Blok için şunları söyleyebiliriz:

Bir kere, çok geç kalmış bir Bloktu. Yıllar öncesinden oluşması gerekiyordu. Önder Apo, "on yıl önce de söyledim" dedi. Fakat gerçekleşmedi. Ancak seçim öngününde gerçekleşen bir Blok hareketiydi. İkincisi, başlangıçta mensupları tarafından da, çevreleri tarafından da çok umutlu, inançlı, güvenli ele alınan bir girişim değildi. Yani bu işin gelişip başarı elde edeceğine dair inanç ve güven çok zayıftı. Deyim yerindeyse zorla oluşturuldu. Bu konuda tabii ki bu Bloğun oluşturulup, bu sonucun ortaya çıkmasında belirleyici faktör Önder Apo'nun çabalarıdır. Ertuğrul Kürkçü de bunu açıkça söylüyor, teslim ediyordu. İyi bir değerlendirmeydi. "Bu kadar imkana ve her şeyi görmeye sahip olanların dar görüşlülüğüne karşı, İmralı'da küçük bir pencereden dünyaya bakmaya çalışan bir kişinin büyük öngörü ve perspektifleriyle bu sonuç ortaya çıktı" dedi. Hem gecikmesine, hem umutsuzluğa rağmen mensuplarının bile umut ve güven taşımamasına rağmen bu kadar gelişme bir iradeyle, yönlendirmeyle, dayatmayla sağlandı. Bunu da Önder Apo'nun ısrarı, öngörüsü, çabası ortaya çıkardı. Bu bir gerçek. Sezar'ın hakkını Sezar'a teslim etmek lazım. Değerlendirenler, biraz adil bakanlar bunu söylüyorlar. Çeşitli gazeteci, basın mensupları iradenin Önder Apo olduğunu, anahtarın Önder Apo'nun elinde bulunduğunu belirtiyorlar. Tabii karşıt olanlar, görmezlikten gelenler veya karşı propagandayı yürütenler de söz konusu.

Blok bu anlamda zayıf başladı. Dar milletvekili pazarlığıyla bütün bileşenleri içine alamadı. Fakat bir kere bu zayıflıkla bile oluşunca, siyasi ortamın uygunluğu çerçevesinde önemli bir siyasi etki yarattı. Bunu engellemek için, karşı müdahale olarak YSK'nın bazı adayları yasaklama kararı geldi. Ona karşı da Kürt halkının, gençliğinin çok etkin ve sert bir direnişi ortaya çıkıp, bu kararı bozunca, işte o zaman bloğun siyasi gücü, etki düzeyi daha çok arttı. Her şeyden önce bunu oluşturanlar güçlerini gördüler. Halk da yanaklarını gördüler. Siyasete yön verme gücünde olduklarını gördüler ve ondan sonra işe daha sıkı, umutlu, inançlı ve güvenli sarıldılar. Basit milletvekili pazarlığıyla bunun dışında kalan çevreler hata yaptıklarını görerek, ondan sonra dışarıdan da olsa bloğa destek verme

siyaseti izlediler. Kürdistan'da da böyle oldu, Türkiye'de de böyle oldu. Dolayısıyla bloğun çevresi genişledi. Gittikçe değişik çevreler, özellikle aydın, yazar, sanatçı çevrelerde genişleyen bir katılım, destekleme durumu gelişti. Bu durum giderek Türkiye'de demokrasi güçlerinin belli oranda bir birliğin yaratılmasına, Kürdistan'da ise ulusal konferansın daha güçlü tartışılır, planlanır hale gelmesine kadar gitti. Seçim kampanyasındaki siyasi etkinliğin, demokrasi bloğunun ve Kürt ulusal demokratik birliğinin oluşmasındaki bu adımlar seçim çalışmalarının daha güçlü gelişmesine, daha genişlemesine yol açtı. Sonuçta oylar da sandığa önemli ölçüde yansıdı. Aslında bu seçimlerin demokrasi bloğu açısından önemli bir özelliği de bu.

Geçmişte de benzer kampanyalar yapılmıştı, fakat o zaman kampanyanın genişlik ve etkinlik düzeyi aynı oranda sandığa yansımamıştı. O zaman oy verme yaşı 18 değildi, daha yüksekti. Bir de o zaman çok fazla kayıtsız seçmen vardı, mültecilik çoktu. Mesela 2002 seçimlerinde öyle oldu. Barajın aşılacağına yüzde yüz gözülle bakılırken tersi bir sonuç ortaya çıkmıştı. Bu sefer öyle olmadı. Bu sefer şunu gördük ki, meydanlardaki görüntü hemen hemen aynı oranda sandığa da yansıdı. Sonuçta Blok büyük başarı elde etti. Otuzun altındaki bir sonuç fazla bir başarı sayılmayacaktı. Otuz beşin üzeri iyi yüksek bir başarı oranı olarak görülebilirdi. Otuzla, otuz beş arası normal olarak ele alınabilirdi. Bizim değerlendirmelerimiz genel çapta böyleydi. Şimdi ortaya çıkan sonuç iyi, yüksek düzeyde bir sonuç oluyor. Mevcut oranla bile bazı konulara dikkat edilebilseymiş, daha yüksek de olabilirmiş. Sonuç bunu gösteriyor. Fakat bazı teknik hatalar bu durumu biraz azalttı. Oysa otuz dokuz, kırka çıkabilirmiş. Fakat mevcut koşullarda mevcut çalışma düzeyiyle otuz altı milletvekilinin bu biçimde çıkarılabilmesi tabii çok önemli bir siyasi sonuç oluyor. Bir çabanın sonucu oluyor.

Dikkat edilirse bu seçim çalışmalarında planlama var, hesaplama var, çaba var. Yani insanlar isterlerse çok ince planlamalar yapıyorlar. Çok yoğun çaba harcayabiliyorlar. En kritik ortamlardan toplum olarak da harika sonuç çıkarabiliyorlar. Bence gerillanın bundan çıkartabileceği önemli dersler var. Çünkü çoğu zaman tartışmalarda eğitimsiziz, geriyiz, Kürt'tür böyle olur diyerek bu kaba saba, özensiz, sanat değerinden yoksun, inceliksiz, çok hata yapan, plansız, programsız gerillacılık biraz meşrulaştırılıyor. Halbuki Kürt insanının, toplumunun böyle olmadığı bu seçimle netçe açığa çıktı. Milimi milimine aritmetik hesaplar yapılabilirdi. Dikkat edilirse bir-

çoklarının olmaz dediği, oluruna hiç ihtimal vermediği çok incelikli ve aritmetik hesaplar yapıldı. Buna toplumun bütünü uydu. Seksen yaşındakilerden hiç okuma yazma bilmeyenlere kadar, herkes burada sonuca uygun davranabilirdi. Demek ki bir bilinç var, titizlik var, öyle anlamazlık ve kaba sabalık yoktur. Bunu söylemek gerçeği yansıtmıyor artık. Hatta şöyle diyebiliriz; topluma ve insanlara biraz hakaret anlamı taşıyor. Mevcut sonucun bu boyutları da var.

Şimdi diğer boyutları neler? Mevcut haliyle otuz altı milletvekili kazanmış bir bloğun sonuçları ne olacak? Bazı kalemler halinde veya başlıklar halinde bunları insan sıralayabilir. Bir tanesi, bir kere genel siyaset üzerinde etki yapacak. Artık mecliste daha güçlü bir demokratik siyaset grubu var. Eğer gerçekten bu meclis demokrasiye açık, Türkiye'deki demokratikleşmenin önünü açıp geliştirecek, bu temelde Kürt sorununa yaklaşacak bir meclis olacaksa, bunun için çok güçlü bir temel oluşturulmuştur. Bloğun meclis grubu düzeyi bunu rahatlıkla gösteriyor. Bu durumun demokratikleşme ve Kürt sorununun çözüm siyaseti üzerinde etkisi olacak. İstenirse demokratik siyasi çözümün önünü açan, zemini olan bir rol oynayacak, tabii olmazsa da önemli bir demokratik siyasal mücadele yürütebilecek. Bu boyutu var. Türkiye'nin sorunlarının demokratik siyaset temelinde çözülmesinde önemli mücadele gücü, bir zemin ortaya çıkmıştır. Birinci şey olarak insan bunu belirleyebilir.

İkincisi, böyle bir seçime girişle Kürdistan'da alınabilecek en ileri sonuç ortaya çıkmış diyebiliriz. Böylece, bir Kürdistan statüsü, Kürt toplumunun özgür bir duruş gerçeği açığa çıktı. Üçüncü referandumu da Kürt halkı ezici bir çoğunlukla kazanmış oldu. Bu konuda özellikle yüksek oranda milletvekili gösterip de kazanan yerler rol oynadılar. Colemêrg'in sonucu, Şîrnêx'ın sonucu, Wan, Amed, Mêrdîn'in aldığı sonuçlar gerçekten de bir Kürdistan statüsü, bir Kürt toplumsal özgürlük gerçeğini ifade ediyor. Hiç kimsenin artık göz ardı edemeyeceği bir Kürt ve Kürdistan gerçeği var. Bu önemli bir sonuçtur ve hem Türkiye'de Kürt sorununun çözüm arayışlarında, hem de Kürt ulusal birliğinin yaratılmasında bu sonuç önemli rol oynayacak.

Üçüncü sonucu pratik ve örgütsel gelişmeler açısından değerlendirmek lazım. Mevcut sonuçla, Kürdistan'da demokratik özerklik çözümü referanduma tabi tutulup, onaylanmış oluyor. Böylece Kürtler açısından demokratik konfederalizmin inşasının önü açılmış, Demokratik Özerklik çözümünü hayata geçirmenin bütün koşulları oluşmuş bulunuyor. Yerel yönetimleri var, meclis grupları var. Bütün bunları her düzeyde demokratik toplum örgütüllüğüne dönüştürerek demokratik özerklik çözümünü gerçekleştirebilirler. Bunun önü açılmıştır. Diğer yandan, bu sonuçla Türkiye'de demokrasi hareketinin örgütlenmesinin önü açılmıştır. Seçim öncesindeki propagandalar birçok demokratik çevreyi Blok etrafında birleştirdi. Şimdi bu seçim sonucu zayıf başlamış ve bu hale gelmiş Bloku, Önder Apo'nun öngördüğü çatı partisinde birleştirebilir. Bir demokratik parti, çatı partisini oluşturma ve demokratik siyaseti bu temelde yürütmenin, bütün demokrasi güçlerini burada birleştirerek iktidar bloğuna karşı bir alternatif demokrasi Bloku oluşturma'nın önü açılmıştır. Bu tür gelişmelere yol açacaktır. Üçüncü yan da Kürdistan ulusal konferansına ilişkin. Bu konuda da bazı adımlar atılmıştı. Şimdi bu seçim sonuçları tartışma ve karar düzeyinde olan o adımların pratikleşmesinin önünü açmıştır. Yani artık bu sonuca dayanarak da Kürdistan ulusal konferansı toplanamazsa yazık olur. İnsan başka biçimlerde

toplanamaz diyebilir. Ulusal konferansın toplanması önünde hiçbir engel kalmadı. Mevcut seçim sonuçlarının böyle önemli sonuçları var. Önü bu tür gelişmeler yaratmaya açıktır.

İyi planlanır umut ve inaçla çalışılırsa mucizeler yaratılabilir

Blokun seçimde kazandığı sonuçlar neyi gösterdi? İyi planlanır, doğru hedef seçilir, kararlılık gösterilir ve bir de yüksek bir umut ve inaçla çalışılır ise kazanılabilir. Hem de mucizeler yaratılabilir. Normal insan duruşunun kabul edemeyeceği, anlayamayacağı sonuçlar elde edilebiliyor. Böyle olunan ve bu biçimde çalışılan yerlerde kazanıldı. Kararlı duruldu, inaçla çaba harcandı, cesur ve fedakar bir çalışma yürütüldü ve sonuç alındı. Bu anlamda böyle çalışma yürütülen yerlerde sonuç alındığını söyleyebiliriz. Büyük bir başarı var. Parça parça ele alırsak, gerçekten de Colemêrg sonucunu büyük bir başarı saymak lazım. Amed'teki sonuçları başarı, çok büyük başarı saymak lazım. Şirnêx ve Mêrdîn'in durumlarını büyük başarı saymak lazım. Wan sonuçlarını büyük başarı saymak lazım. Diğer yandan Êlih, Mûş ve Riha tabii yine önemli bir başarı çizgisindedir. Fakat bunların potansiyelleri daha da yüksek, daha da ileriye gidebilir. Yeni başarı olarak Ağrı'da, Bingöl'de, Kars'da kazanımlar var. Bunlar önemli bir sonucu ifade ediyor. Serhat, seçim sonucuyla Kürdistan gerçeğiyle birleştiğini ortaya koydu. Aslından veto edilmeseydi Ağıri'de iki vekil de çıkarılabilirdi. İki adaydı, veto ettiler zaten. Yüksek Seçim Kurulu engelledi. Elezîz'de kazanma ihtimali vardı. Yine YSK engelledi, veto etti. Bütün bu alanlarda bir gelişmenin kitlesel genişlemenin yaşandığı net ortaya çıkıyor.

Tabii bir de eleştirilmesi, eksik görülmesi gereken yanlar var. Burada Kemal Kılıçdaroğlu faktörüyle CHP karşısındaki duruşta ve oradan gelişen karşı saldırılarda yeterli bir tutum alamama ve onu etkisizleştirememenin var olduğunu söyleyebiliriz. Bu anlamda bir hat zayıf kalmıştır. Ciddiyetle değerlendirmeyi gerektiriyor. Dîlok, Gurgum, Semsûr, Meleî, Dêrsim ve Erzingan hattı. Bu hattın özellikleri nelerdir? Türkiye ile Kürdistan'ın sınırını oluşturuyor. Dikkat edelim, iç kesimler veya Kürdistan'ın iç hatlarının oluşturan sınır boylarında gerekli sonuçlar alındı. Buralar Türkiye ile Kürdistan'ın sınırını, Türklerle Kürtlerin iç içe yaşadığı bir alanı oluşturuyor. Bu anlamda hassas bir nokta. Diğer yandan dini bakımdan da benzer hassaslık var. Sünnilerle alavilerin iç içe yaşadığı bir hat. Dolayısıyla etnik bölünmenin çok fazla olduğu, geçmişte bu nedenle katliamların çok yaşandığı, bu katliamlara karşı ancak demokratik birlik siyasetinin başarılı olabi-

leceği bir saha. Şimdi burada ciddi bir zayıflık ortaya çıkmıştır. Bu, bundan önceki 29 Mart 2009 yerel seçiminin de önemli bir sonucuydu. O zaman da bu konu değerlendirilip eleştirilmişti. Şimdi ortaya çıktı ki bu eleştiriler temelinde çok fazla bir yenilik olmamış, gelişme yaşanmamış.

Dêrsim'i buradan çıkartsak, diğer alanlar biraz birbirine de bağlı. Dîlok, Gurgum, Semsûr, Meleî kitlesi birbiriyle iç içe, bir de Dîlok kitlesi diğerlerinin toplamından oluşuyor. Biri diğerini kesinlikle bağlayacak bir yer. Şimdi burada zayıf kalınmıştır, çalışılamamıştır. Halbuki şöyle dememiz gerekiyor; hem etnik bölünme, hem mezhepsel bölünme, bu anlamda milliyetçiliğin tehdit oluşturması karşısında güvence, Önder Apo'nun geliştirdiği demokrasi çizgisidir. En çok Apocu çizginin taban bulacağı alanlar buralar olması gerekirken, mevcut sonuç çizgiye tam oturmadığımızı gösteriyor. Önderliğin demokrasi çizgisinin pratik politika haline tam getirilemediği ve buraların koşullarına uyaranamadığını ortaya koyuyor. Bu gerçeği teslim etmemiz lazım. Bu bakımdan eksiklik var. Çalışma zayıflığı var. Politika üretme zayıflığı var. Bunu görmek gerekli. Yoksa ancak bu sonuç alınır, toplum çok geri demek kesinlikle yanlış. PKK bu alanda var oldu, doğru, parti oldu. O halde doğru ve yeterli bir demokrasi politikasının ve pratik çalışmanın olmaması sonucunda bu ortaya çıktı.

Bunun içinde Dêrsim'in biraz daha özgünlüğü var tabii. Tabii Kemal Kılıçdaroğlu faktörü rol oynadı. Parti başkanı olması toplumu olumsuz etkiledi. Bir de birleştiler. Daha önce DYP'den, şuradan buradan seçilen Kamer Genç'le birleştiler. AKP, CHP'yi destekledi. Fakat diğer yerlerde de CHP, AKP'yi destekledi. Fakat yine de öyle bir birlik olunması bu sonuç için kabul edilir bir gerekçe değil. Demek ki çalışılmadı. Buna karşı esas rol oynayacak güç, gerillaydı. Aday göstermenin isabetsizliği rol oynamış mıdır denilirse, adayımız Dêrsim'in en çok tanınan bir sanatçısı. Aslında böyle bir dönemde en fazla oy alması gereken birisiydi. Belki siyasi hareketler nedeniyle dışlanıyor, bazı çevrelerin dışında düşüyor olabiliirdi, ama onları çok büyük neden görmemek gerekiyor. CHP'deki değişimi, Kemal Kılıçdaroğlu komplosunu tam anlayamamak, ona yeterince tavrı, tutum alamamak bu sonucu doğurdu. Dêrsim'deki gerilla çalışmasının zayıflığı, kitleselleşememesi buna yol açtı.

Bu büyük siyasi seçim başarısını gölgeleyen Dêrsim'deki sonuç oldu. Büyük başarının içine burukluk olarak, hem de ağır ve acı bir burukluk olarak girdi. Arkasında özel savaşın oyunları var tabii. Kendi başına olmadı. Ama bizim de onu boşa çıkartmamız gerekirdi. Bu saha Botan gibi, Amed gibi önemli ve hatta

onlardan daha ileride bir gerilla sahasıydı. Hiçbir zaman boş kalmadı. Demek ki gerilla duruşumuzda bir sakatlık var, çok ciddi bir sakatlık. Bu açığa çıktı. Böyle olacağını doğrusu beklemiyorduk. Tedbir geliştirilsin diye yönetimimiz bizi çok uyardı. Bundan önceki seçimlerde, özellikle 29 Mart 2009 seçim sonuçlarını ele aldığımızda bu durumu biraz gördük. Aslında iki senedir tartışıyorduk da. Fakat açığa çıktı ki bu tartışmalar pratiğe yansımıyor. Herhangi bir değişikliğe yol açmamıştır. Bu seçimin en ciddi kaybı, acı verici yanı burada yaşandı, yaşanıyor. Bu acıyı tekrar başariya dönüştürebilmek için köklü bir özelleştirilse yaklaşım ve çaba gerekli.

Bunun için demek ki özel savaş gerçeğini iyi anlamak ve ona karşı bir tedbir geliştirmek lazım. Siyasi koruculuk, askeri koruculuktan daha az tehlikeli değilmiş. Zagros, Botan, Garzan alanları askeri koruculukları değiştirecek politikalar üretilebilirken, Dêrsim'in siyasi koruculuğunu değiştirecek politika üretilemedi. Yani mevcut durum Kılıçdaroğlu faktörüyle ortaya çıkmadı. Öyle değerlendiresek yanlış olur. 29 Mart 2009 seçiminde de sonuç buydu. Sadece AKP ile CHP oyları birleşti. Belki bu seçimde biraz onun karşısında gerileme oldu. Bizim duruşumuz zayıftı. O zaman da zayıftı. Bu anlamda özel savaşın bu oyunları, bu zayıflığı daha da artırdı. Bir, özel savaş gerçeğini iyi görmemiz gerekiyor. İki, ciddi bir alevi politikasına, alevi toplumunun sorunlarına çözüm üretecek politik yaklaşıma ihtiyaç var. Bu çalışmalar tavsadı yani. Bir aleviler birliği çalışması var, ne çalışıyor, ne yapıyor, ne yapmıyor belli değil. Kadro olarak bu kadar çok katılım varken, örgütümüz kitle olarak alevi toplumundan kopuk hale geldi. Oysaki Önderlik örgütü yönettiğinde, örgüt en büyük desteği alevi kitesinden alıyordu. Mevcut duruşumuz orada bir kopukluk yaratmıştır. Tabi Dêrsim'e özgü yaklaşımda da, Dêrsim özelliklerine uygun eğitim, ideolojik yaklaşımda da zayıflık var. Kapitalist modernite gençliği tüketmek için her türlü saldırıyı yaparken, toplum bu modernite saldırılarına karşı savunulmamıştır. Az savunulmuştur, yetersiz kalınmıştır. Ortaya çıkan sonuç bunu gösteriyor.

Bu durumu biz Türkiye metropollerinden da genelletebiliriz. Aslında İstanbul'daki sonuçlar iyidir. Oy oranları zayıf değil. Daha yüksek de olabiliirdi. 130 binle, 120 binle seçildiler. Neredeyse iki milletvekili çıkarabilecek oy sayısıyl birer milletvekili çıkarıldı. Adana ve Mersin'de gösterilen adaylar kazandı. Devletin Çukurova'ya ilişkin özel politikası var, vermiyordu. Mevcut adaylar biraz o politikaları boşa çıkardı. Orada da oranlar iyidir, yüksektir. Buralarda kazanılmıştır. Fakat genel öyle değil. Özellikle de Çukurova ve İstanbul yoksulların yeri, emek-

çilerin yeri. Orada biraz yurtseverlik ve örgütlülük var, açığa çıkıyor. Ama onun dışında kalan yerlerde durum değişik. Özellikle Akdeniz ve Ege kıyıları turizm benzeri alanların önemli bir yozlaşma ve erime yeri olduğu açığa çıkıyor. Buralardaki sonuçlar olumsuzdur. Dêrsim'deki, modernitenin toplumu eritmesinin bir benzerini burada görüyoruz. Bu bakımdan İzmir ve diğer yerlerde alınan sonuçlar olumsuzdur. O kadar kitle var deniliyor, Kürt kitlesi var, demokrasiye açıklık var, söz söylendiğinde birçok şehirde rahat kazanılabilir denilebiliyordu. Dikkat edilirse sonuç öyle olmadı. Neden? Demek ki erimiş. Asimilasyon bitiriyor insanları. Öyle maddi varlıklı ortamlar, rahat yaşam ortamları dikkat edilmezse ulusal, toplumsal değerleri yok edebilir, ortadan kaldıracaktır, asimile edebilir. Nitekim öyle oldu. O zaman bu alanlara dönük de daha uygun, doğru politikalar üretmek gerekli. Burada kayıplar var, ciddi bir sonuç alınmadı. Hatta Çukurova ve İstanbul için de daha iyi politik yaklaşım ve örgütlülük olsa mevcudu kat kat aşacak sonuçlar ortaya çıkabilirdi. İstanbul'da ikiye katlayabilirdi, Adana ve Mersin'de mevcut olanı ikiye katlayabilirdi. Bunları yeterli görmemek lazım.

AKP'nin seçim sonrası politikaları nasıl olacak?

Bu sonuçlar ne anlama geliyor? Siyasete nasıl yansiyacak? Bu sonuçlara dayanarak kim, ne yapabilir, ne yapamaz? Olası gelişmeler neler olabilir? Biz bu durumda seçim sonuçlarını nasıl okumalıyız ve neler yapmalıyız? Bu sonuçlara göre izlenecek politikalar, olası gelişmeler ne olabilir?

Bu konuda da daha önce değerlendirilmiş, ihtimal olarak gördüğümüz hususlar vardı. Daha önce bazı olasılıklara dikkat çekmiştik. Mesela şunu değerlendiriorduk; AKP eğer kendi öngördüğü bir düzeyde başarı elde ederse, bunun sonucu daha fazla şiddet, savaş, çatışma olacak. Mevcut imha ve tasfiye planını hayata geçirmeye çalışacak. Seçim sonuçlarından aldığı güçle ve yine ABD ile yaptığı anlaşmaya dayanarak çok kapsamlı bir siyasi askeri saldırıda bulunacak. Bu değerlendirme yanlış değildi. Olasılık güçlüydü. Ve Tayyip Erdoğan'ın seçim sonuna doğru söyledikleri de bu görüşü doğruladı. Aslında buna uygun davranışlar, siyasi davranışlar geliştirebileceğini gösterdi. Fakat mevcut haliyle AKP'nin elde ettiği sonuç buna uygun değildir. Kendi başına bir politika izleme açısından bu şansı kaybetmiştir. Çünkü o zaman isterse anayasa yapma yetkisini de ele geçirmiş oluyordu. Dıştan da destek var. Bu güce dayanarak hegemonik iktidarını rakipsiz hale getirmeye, kesin oturtmaya çalışacaktı. Zaten "AKP hegemonik iktidar peşinde" diye Önder Apo da değerlendirmişti. Bunu elde edecekti ki, bunu gerçekleştirmeye çalışacaktı. Son gücünü buna kullanacaktı. İktidarının devam edebilmesi, rakipsiz hale gelmesi, iktidardan düşme tehlikesinin ortadan kalkması, böyle bir iktidar hegemonyası kurmaya bağlıydı. Bunu gerçekleştirebilmesi için de birinci hedef PKK'nin tasfiye edilmesi idi. PKK tasfiye edilmeden ve bu temelde Kürtler üzerinde tam bir denetim, egemenlik kurulmadan elbetteki AKP Türkiye'de bir hegemonik iktidar kuramazdı. Dolayısıyla böyle bir politikanın birinci hedefi PKK'ye imha ve tasfiye amaçlı saldırı olacaktı. Bu planlamalar, hesaplamalar dar kurullarda, derin yönetimler içerisinde tartışılarak gerçekleştirilen bir husustu. AKP'nin ve Türk devletinin bu tür planlarının var olduğunu hiçbir zaman unutmamak lazım. Mevcut haliyle şimdi AKP tek başına bu gücü kazanamamış görünüyor. Yüzde

elli civarında oy aldı, ama meclis aritmetiği böyle bir güç kullanmaya yetmiyor. Bu önemli bir gerçek.

Şimdi AKP'ye ilişkin ikinci yorumumuz şuydu; zayıf bir iktidar düzeyine düşerse, o zaman iktidarını uzatabilmek için daha idare edici, uzlaşmacı bir politika izlemek zorunda kalır demiştik. Yani tek başına iktidar olsa da iktidar gücü, milletvekili sayısı iktidar olmak için yeterli olandan çok fazla olmaz, az bir çoğunlukla iktidar olursa bu zayıf bir iktidar olurdu. Bu durumda bu iktidar gücünü sert mücadelelere sevk etmek istemezdi. Çünkü öyle yaparsa yıpranır ve kısa sürede tasfiye olabilirdi. Dolayısıyla iktidardan düşebilirdi. O durumda iktidarını uzatmak, iktidarda daha çok kalmayı tercih edecekti. Bu da daha idareci, daha çok hile, oyuna dayalı, oyalayıcı bir politika izlemeyi getirecekti. Böyle bir durumda bize dönük de politikası oyalama ve idare etme yönünde olabilirdi. Bu da olmadı. AKP'nin mevcut aldığı sonucu da öyle değerlendirmemek lazım. Evet, tek başına anayasa değiştirecek bir meclis grubuna ulaşamadı, ama iktidar grubu da zayıf değildir. Mevcut sonuçlara bakıldığında ikisinin arasında bir durum ortaya çıktı. Yani ne tek başına anayasa değiştirebilecek ve bunun gereği olarak bu temelde bize imha ve tasfiye planı temelinde saldıracak bir sonuca ulaştı, ne de zayıf bir çoğunluk aldı. Dolayısıyla idare edici ve oyalayıcı bir politika yürütmek zorunda kalacak. Aslında ikisinin arasında bir durum oldu.

Şimdi AKP bu noktada nasıl hareket eder? Tabii biraz daha karmaşık bir sonuç ortaya çıktı diyebiliriz. İzleyeceği politikaların ipuçlarını Tayyip Erdoğan seçim akşamı yaptığı konuşmada biraz vermeye çalıştı. Ne diyebiliriz, o politikalar içinde ne saklıydı? "Halk bize uzlaşma ve ittifak halinde anayasa yapın mesajını verdi, bunu aldık. Anayasayı bu temelde değiştirmeye çalışacağız. Yine herkesin yaşam tarzına, inancına, değerlerine saygılı olacağız" dedi. Farklılıkları dikkate alacaklarına dair, bunlar bazı güvencelerdi. Fakat tabii zayıf güvencelerdi. Yani arkasında şunu demeye de getiriordu. "Herkes haddini bilirse, yerinde doğru durursa herhangi bir sorun çıkmaz, işleri yürütebiliriz" demeye de getirdi. Yani çok kuvvetli açık bir değişim, demokratikleşme mesajları vermedi. Yeni anayasanın nasıl olacağına dair açık taahhütlerde bulunmadı.

Bu durumda ne olabilir? Öncelikle CHP ile uzlaşma arayacaktır. AKP'nin ve Tayyip Erdoğan'ın şimdi en önemli politikası bu olacağı benziyor. Muhalefetin kapısını çalacağım, onlarla uzlaşma arayacağım dedi, ama herhalde ilk çalacağı kapı CHP olacak. Bunu dış güçler de, ABD ve Avrupa da teşvik ediyor. Dolayısıyla seçim sonuçları itibarıyla tek başına anayasa değişikliği yapamama durumunu CHP ile ittifak yaparak gidermek isteyebilir. Eğer CHP yönetimi de böyle bir politikaya yönelirse, bunu kabul ederse işte o zaman yeni bir siyasi durum ortaya çıkar. Kemal Kılıçdaroğlu faktörünün birinci rolü; koşulları olgunlaşmış ve pratiğe geçebilecek olan kapsamlı bir demokrasi bloğunun oluşmasını engelleme, zayıflatmaktır ve seçim öncesinde, seçim sürecinde bu rolü oynadı. Kendisini iktidara getirenlerin verdiği bir görevi yerine getirdi. İkinci bir görev de AKP ile uzlaşma, yani AKP'nin eksikliklerini tamamlamak, AKP'ye yama olmak olabilir. Böyle bir görev de verilmiş olabilir. Bu tehlike vardır. Çünkü Deniz Baykal yönetimi kavgacı, uzlaşmasız yönetim olarak tanımlanıyordu. Mevcut değişiklikle Kemal Kılıçdaroğlu yönetiminin uzlaşmacı, ittifaktan yana bir yönetim olacağı yönünde görüşler belirtiliyordu. Eğer bu doğruysa ve Kılıçdaroğlu bunu kabul ederse o zaman yeni bir durum ortaya çıkar.

Güncel olarak AKP yönetimi şöyle bir politika izleyecek. Öncelikle CHP ile ittifak yapmanın imkanlarını araştırarak. Belki bu tür arayışlara el altından başladılar bile. Gittikçe bunu geliştirecekler. Böyle bir durumun netleşmesi sağlanana kadar da mevcut ortamı korumaya, bizi oyalamaya çalışacaklar. Herhalde bu anlamda yine Önderlikle görüşmeler yapabilirler. Bugün yapabilirler, yarın yapabilirler. Bu olasılık güçlüdür. Önderlikle görüşmenin içeriği ne olur? İki boyutu olabilir. Gerçekten de devlet içerisinde AKP dışında bazı güçler etkinlik, inisiyatif kazanarak bu seçim sonuçlarına dayalı bir biçimde sorunlara siyasi çözüm kapısı açacaklar mı? Öyle olacaksa olumlu bir görüşme olabilir. İkincisi ise, daha çok AKP ağırlıklı olarak, olası AKP-CHP ittifakının yaratılması sürecine, tartışmalarına, çalışmalarına fırsat tanımak, zaman yaratmak üzere bizi biraz engellemeye, oyalamaya yönelik girişim olabilir. Önderlikle görüşme yapırlarsa bunun iki boyutu olacak. Birincisi; AKP'den kaynaklanan boyut olacak. Yani AKP kendisinin tek başına mevcut plan ve politikalarını uygulama gücü kazanamaması sonucunda, gücü CHP ile ittifak yaparak kazanmak için bizi oyalamaya, zaman kazanmaya çalışacak. Bir taraftan bizi oyalayarak, biraz zaman yaratmaya çalışacaklar, diğer yandan da CHP ile ittifak yapıp, anayasa değişikliğinden tutalım da Türkiye'deki siyasi sistemi yeniden birlikte oluşturmanın şartlarını yaratmaya çalışacaklar. Tartışma bunun üzerine olacak. Eğer öyle bir durumda AKP-CHP ittifakı gerçekleşirse bu ittifakın bize dönük yüzü kesinlikle imha ve tasfiyeyi gerçekleştirmek üzere siyasi ve askeri saldırı olacak. Bunu bilelim. Yani AKP'nin seçimde elde etmek isteyip de tek başına yapmak üzere ulaşmadığı siyasi sonuca ulaşmayı ifade edecek. Onun sonucu da PKK'yi imha ve tasfiye planı olacak. Eğer yalnız başına AKP-CHP uzlaşması olursa, bu PKK karşıtı bir uzlaşma olacak. Onları uzlaştıran, bir araya getiren; birlikte şunları, şunları yapalım noktası değil de PKK'yi yok edelim noktası olacak. PKK'ye ve Kürtlere karşı birlik yapacaklar. Kürt soykırımını gerçekleştirmek üzere birlik yapacaklar. İki partili birlik kesinlikle böyle bir anlam taşıyacak. Bu bakımdan seçim sonuçları AKP'ye tek başına PKK'yi imha ve tasfiye gücünü kazandırmamışsa da, şimdi aynı gücü CHP ile ittifak yaparak kazanma ihtimali hala vardır.

AKP, aynı gücü MHP ile ittifak yaparak kazanamaz. Benzer bir durum ve tehlike AKP-MHP ittifakı biçiminde yoktur. Öyle bir ittifak yapmak zordur. Bu kadar tartışma ardından, MHP'nin içine düşürüldüğü bu zayıflatma, geri durum ardından, MHP'yi AKP'nin içine çekmek zordur. Çünkü çekilirse MHP tümünden yok olur. Yok olmamak için kendi ayrı kimliğini korumaya çalışacaktır. İkincisi, AKP-MHP ittifakından oluşacak güç Kürtlere karşı, PKK'ye karşı belki bir nicel güç ortaya çıkartacak, ama içerik olarak toplumdun, dış kamuoyundan CHP ile ittifakin alacağı güç, desteği alamayacak. AKP-CHP ittifakı içte ve dışta çok daha fazla desteğe sahip olacak, siyasi güç olacak. Oysa AKP-MHP ittifakı kesinlikle ne içte toplumdun, ne dışta kamuoyundan o kadar destek alamaz. O bakımdan da güçlü bir ittifak olamaz. Belki yalnız başına anayasa yapma gücü kazanır, ama o anayasaya geniş bir toplumsal muhalefet, karşıtlık oluşur ki, o, rakamsal olarak, yasal olarak bir şeyleri yapma imkanı verse de, tersinden güçlü bir karşı muhalefet doğurur. PKK'ye, buna karşı çok güçlü bir direniş yürütme imkanı, fırsatı doğar. O nedenle AKP-MHP ittifakının oluşacağına pek ihtimal verilemez. Oluşsa da o ittifaka karşı mücadele etme, direnme imkanı ve koşulları daha fazla olur. O

“AKP-CHP ittifakı gerçekleşirse bu ittifakın bize dönük yüzü kesinlikle imha ve tasfiyeyi gerçekleştirmek üzere siyasi ve askeri saldırı olacak. Yani AKP'nin seçimde elde etmek isteyip de tek başına yapmak üzere ulaşmadığı siyasi sonuca ulaşmayı ifade edecek. PKK'ye ve Kürtlere karşı birlik yapacaklar. Kürt soykırımını gerçekleştirmek üzere birlik yapacaklar. İki partili birlik kesinlikle böyle bir anlam taşıyacak”

kadar büyük bir tehdit ve tehlike oluşturmaz. Ama AKP-CHP ittifakı öyle değil. En tehlikeli durum yalnız başına AKP-CHP ittifakının oluşmasıdır. Demokrasi hareketi açısından da, Kürtler açısından da, Türkiye'deki bütün sorunların demokratik yöntemlerle çözülmesi açısından da AKP-CHP ittifakı; faşist oligarşik sistemin çıkarları doğrultusunda bir çözüm üretmeyi öngörmeyi ifade etmektedir. Bu da Kürtler için, demokratik güçler için, tüm ezilenler için imha edilme, tasfiye edilme, ağır baskı ve sömürü altına alınma olacak. Sorunların çözümü değil, bastırılması, ezilmesi gerçekleşecek. Bu gerçeği görmek, bilmek lazım. Demek ki, AKP açısından gözle görülebilen önemli ve olası bir politika CHP ile uzlaşmaya çalışma ve zaman kazanmak için oyalayıcı davranmak olacak. CHP ile ittifak ve uzlaşma olursa bu, demokrasi hareketine ve PKK'ye karşı, tüm Kürt halkına karşı bir imha ve tasfiye konseptinin ortaya çıkmasına yol açacak. Bu temelde saldırıya yol açacak.

AKP-CHP ittifakı olmazsa, aynı biçimde MHP ile de ittifak yapamaz durumda kalırsa AKP iktidarı ne yapar? Büyük olasılıkla çatışmaları azaltarak, oyalama ve idare etme politikaları izleyerek, elindeki güçle kendi iktidarını sağlamlaştırebildiği kadar sağlamlaştırma politikasını izlemek olacak. Yani CHP ile ittifak yaparsa imha ve tasfiye amaçlı saldırılar geliştirecek. İttifak yapamazsa idare etme ve oyalama politikalarını öne çıkartacak. Bu durumda herhalde Tayyip Erdoğan Cumhurbaşkanı olacak, bir dönem bu gücü cumhurbaşkanlığı yapmaya da dönüştürecek. Yine daha sonraki seçimler ardından da iktidarını uzatmanın yollarını arayacak. En az mevcut iktidarı dört yıllık kullanabileceği gibi daha sonraya da sarkıtmanın imkanlarını, fırsatlarını bulmaya çalışacak. Bu olasılıklar gözüküyor. Zaten bunlar dışında, CHP-MHP'nin mevcut haliyle kendi başlarına yapabilecekleri bir durum yok.

Demokrasi cephesini oluşturmak ve ulusal birlik çalışması temel görevimizdir

Bu olasılıklar karşısında biz ne yapmalıyız, demokrasi hareketi ne yapmalı? Önümüzdeki süreç nasıl gelişir? Dün bazı yazarlar “PKK bu sonuca dayanarak şiddeti geliştiremez. Bu siyasi sonuçlar şiddetin önünü kapatmıştır” diyorlardı. Yani siyasi zayıflık anlamında bunu söylemiyorlar. Seçimden çıkan sonuçların demokratik siyasete kazandırdığı güç nedeniyle bunu söylüyorlar ve bu durumu Önder Apo'nun siyaseten değerlendirmek isteyeceğini ifade ediyorlar. Tabii bu yanlış bir görüş değil. Mevcut haliyle bu sonuca dayanarak Önder Apo'nun demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü açısından daha güçlü bir siyasi çözüm çabası yürüteceği kesin. Bunu bilelim. Önderlik görüşmelerde bunu ifade edecek, görüştüğü heyetler karşısındaki yaklaşımı da bu olacak. Demokratik siyaseti örgütlemek üzere yürüteceği çalışmalar da bu çerçevede olacak. Önderliğin ne

yapacağını da kestirmemiz lazım. Nasıl ki, AKP'nin ne yapacağını anlamaya, kestirmeye çalışıyorsak, benzer bir biçimde Önderliğin de ne yapacağını kestirmemiz lazım. Çok büyük olasılıkla Önderlikle görüşmeye gidecekler ve Önderlik de bu sonuçlara dayanarak siyasi çözüm projesini hayata geçirmede çok daha ısrarlı olacak. Bu sonuçları, kazanımı daha da ilerleterek demokratikleşme ve Kürt sorununun siyasi çözümünün önünün açılmasına dönüştürmek isteyecek. Bundan hiçbir kuşku olmamalı. Zaten bunu açık söyledi. “Ben bunu yaparım” dedi. “Bundan sonra da izleyeceğim çizgi budur” dedi. Ve şimdi izlemekte olduğu çizgiyi çok daha güçlendiren bir siyasi durum ortaya çıktı. Buna dayanarak Türkiye demokrasi hareketini örgütlemek isteyecek. Çatı partisi üzerinde yoğunlaşacak. Meclise yansıyan bu sonuçları, daha fazla Türkiye genelinde bir demokratik siyasi hareketin örgütlenmesine kanalize etmeye çalışacak ki demokratik siyaset büyüsün, Türkiye'ye yayılsın. Sorunların demokratik siyaset temelinde önü bu biçimde açılsın.

Diğer yandan Kürdistan ulusal konferansının gerçekleşmesi, Kürdistan parçalarındaki örgütlerin birliğinin, ittifakının gelişmesi üzerinde de duracak. Bu sonuca dayanarak işte beş ilke, dört pratik öneriyle ortaya koyduğu Kürt siyasal birlik duruşu ve örgütlenmesini gerçekleştirmek isteyecek. Öyle ki, Kürtler de bundan sonraki siyasi süreçte, bütün parçalar birlikte ortak siyasi tavır gösterebilsinler, hem de her parçadaki Kürtler ortak bir siyasi duruş içinde olabilsinler. Tabii onu da öne çıkartacak.

Yine DTK'nın örgütlenmesi, Demokratik Konfederalizmin toplum içinde örgütlülüğünün gelişmesi, demokratik toplum örgütlülüğünün kurumsallaşması isteyecek. Legal alanı oraya yöneltmeye çalışacak. Bunlarla birlikte tabii bir de görüşmeleri daha kapsamlı, daha üzerinde yoğunlaşır, yüklenir bir biçimde sürdürmeye çalışacak. Bundan hiç kuşku duymayalım. Birçok kesime belirttiğimiz hedefler doğrultusunda çalışmaları için çağrı yapacak, görevler yükleyecek. Bu sonuçları bu anlamda tabii yeni bir örgütlülüğe ve mümkünse sorunların çözümünün önünü açmaya yöneltecek.

Fakat Önder Apo, demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünün önünün açılmadığı bir sürecin devamına artık daha fazla razı olmayacak, sabretmeyecek. Yani bu durumun aşılması için ısrarlı olacak. Çünkü şunu değerlendirecek. Mevcut güce dayanarak böyle bir ön açma, pratikleşme gerçekleştiremezse, gittikçe bu güce dayalı iş yapma, böyle bir çözüm geliştirmenin önü kapanabilir, tıkanabilir. Onun için de seçim ardından demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü yönünde ön açıcı, kalıcı adımların atılmasını isteyecek. İşte anayasa komisyonuydu, barış komisyonuydu, hakikat ve adalet komisyonu gibi komisyonların meclisin oluşup hızla böyle komisyonlar oluşturarak ça-

alışma yapmasını, kendisine de çalışmaların başarıyla yürütmesi için gerekli asgari koşulları sağlamak üzere daha etkili, aktif pratik yapabilme koşulların sağlanmasını isteyecek.

Tayyip Erdoğan seçim öncesi konuşmalarında, bu koşulları sağlamayacağını söyledi. Bu konuda değişiklik gerçekten olacak mı? AKP ve hükümet burada görüş değiştirecek mi? Ya da gerçekten AKP dışında bir devlet iradesi, kararı var, o irade bazı kararlara ulaşacak da hükümet de onu uygulayacak mı? Bilemiyoruz. Gerçekten bu durumlar ne kadar var? Tayyip Erdoğan seçim akşamı konuşmasında şunu söyledi “seçim meydanlarında söylediklerimiz orada kaldı, helalleşelim, üzdüysek, kırdıysak bazıları hakkımızı helal ediyoruz” dedi. Bu gerçekten herkesi bağlıyor mu, kapsıyor mu, bu temelde söylemiş olduklarını bir yana bırakarak yeni bir yaklaşım, siyasi tutum geliştirebilecek mi? Bunu hem kendi içine sindirecek hem de topluma mal edebilecek mi? Bilemiyoruz, burayı göreceğiz işte. Belli olmayan nokta burasıdır. Fakat biz, tartışmalardan şunu anladık; sağlam bir güvence, somut anlaşma içeren bir durum olmadan artık mevcut durumun sürmesine Önder Apo razı değildir, doğru bulmuyor. ‘Bu durumun değişmesi için herkes kendi kulvarında hareket etmeli, kendi üzerine düşen görev ve sorumluluğun gereğini yerine getirmelidir,’ dedi.

Buradan çıkan sonuç nedir? BDP ve demokratik siyaset mevcut aldığı sonuçları çözüm yönünde kullanmak üzere elbette kendi kulvarında mücadelesini geliştirecek. Önder Apo bu sonuçlara dayanarak çözümün önünü açabilmek için elinden gelen bütün mücadeleyi yürütecek. Bizim de genelde PKK-KCK olarak tanımladığımız, özel olarak tabii gerilla güçleri olarak ortaya çıkan hareketin de kendi kulvarında bu siyasi durumu görerek kendi mücadelesini yürütmesi gerekiyor. 15 Haziran'dan sonra herkes kendi tutumunu geliştirecek, kendi kararını alacak, kendi politikasını yürütecek.

İkna edici bir çözüm önerisi olmazsa devrimci halk savaşı devreye girecek

Peki, bizim açımızdan bütün bu sonuçlar neyi doğurdu? Bu çerçevede PKK-KCK veya gerilla hareketi olarak kendi tutumumuz, politikalarımız ne olmalı? Nasıl bir tutum izlemeliyiz? Bu sonuç bize ne tür fırsat ve imkanlar verdi? Nasıl yaklaşım göstermeliyiz? Şimdiye kadarki tutumumuzu nasıl ele alıp, sürdürmeliyiz? Bu açıdan baktığımızda, öncelikle her şeyin yeniden değerlendirilmesine ihtiyaç var. Yeni kararlarla yeni süreçlerin belirlenmesi gerekiyor. Artık öyle bir karar olmadan, karşılıklı bir anlaşma, mutabakat oluşmadan şimdiye kadarki süreç devam edemez. Bitmiştir o. Aslında biz hareket olarak bu süreci 28 Şubat tarihindeki açıklamamızla, Yürütme Konseyi'nin açıklamasıyla bitirdik. Fakat eylemsizlik durumunun mevcut durumuyla gelişmesinde, İmralı'da Önder Apo'yla yürütülen

görüşmeler de belli bir rol oynadı. Bunların hepsi artık bir sonuca ulaştı. Şimdi, seçim ardından ortaya çıkan sonuçlara dayalı olarak yeniden bir sürecin gelişebilmesi için yeni kararlar, mutabakat gerekir. Her şeyden önce Önderlikle, başka çevrelerle yeni görüşmeler gerektirir. Yeni mutabakatlar, yeni çağrılar ister. Öyle olursa tabii biz onları değerlendiririz. Öyle olmadı müddetçe bizim 28 Şubat tarihli açıklamamız ve bunu sadece 15 Haziran'a kadar uzattığımızı belirten nisanın ilk haftasındaki açıklamamız geçerliliğini koruyor ve tabii ki kendi cephemizden verdiğimiz taahhüt bitiyor. Bu kesin. Buna göre artık yeni bir siyasi mutabakat ortaya çıkmadıkça bizi bağlayan, engelleyen herhangi bir neden kalmamıştır. Biz, buna göre hareket edeceğiz, kendi tutumumuz bu çerçevede belirleneceğiz. Öyle oyalamalarla, zaman kazanıp bize karşı tehlikeli saldırılara dönülebilecek ittifakların yapılmasına ne fırsat vereceğiz, ne de seyirci olacağız. Bu bakımdan kendi mücadelemizi kendi çizgimizde yürütmeliyiz. En azından gerilla cephesi olarak biz böyle yaklaşacağız. Daha önce de duyuruldu, 15 Haziran'dan itibaren öngörülen direnme süreci başlamıştır ve gerilla güçlerimiz buna göre hareket etmekte hem serbest, hem de görevlidir. Bu durum gerçekleşecek.

Belki şu konularda uyarılar yapabiliriz. Seçim sonuçları itibarıyla yürüttüğümüz tartışmalardan bu sonuçları çıkardık. Gerillaya, seçim sonuçlarının ardından başlayan yeni süreçte, bu sonuçlara ters düşecek pratik girişimlerden kaçınmak, dikkatli olmak gibi uyarılarımız olacak. Örneğin hedefler doğru seçilmeli, süreci zorlayacak, mevcut seçim sonuçlarıyla oluşmuş siyasi ortama uygun düşmeyecek girişimler olmamalı. Yine güvenliğe dikkat edilmeli, yani böyle bir süreçte çeşitli provokatif saldırılara karşı uyanık olunmalı, dolayısıyla bizi siyasi sürecin gereklerine göre değil de, çeşitli çatışmaların sonuçlarına göre politikalar belirlemeye zorlayacak tutumlara düşülmemeli. Bu konularda uyarılarımız olacak, dikkat edilmesini isteyeceğiz. Zaten bunun dışında daha öncesinden Önderlik değerlendirmeler yaptı, son görüşme notu bu konuda oldukça netti, açıktı. Herkes açısından da, hareket açısından da “herkes kendi görevini yerine getirmeli” diyerek herhangi bir engelleyici, bağlayıcı konumda olmadığını ifade etti. Buna göre bizim kendi politikalarımız da bu çerçevede olacak.

Tabii burada herhangi bir müdahale, inisiyatif gelişmezse, seçim sonrası siyasi girişimler olarak sorunların siyasi çözümü yönünde net somut güvence içeren politik tutumlar gelişmez, Önder Apo'nun böyle bir inisiyatif olma ve rol oynama konumu geliştirilmezse, artık bizim için çok daha fazla bekleme, bu durumu uzatma durumu da söz konusu olmayacak. Aslında biraz yumuşak bir geçiş, böyle küçükten başlayarak büyüyen, ilerleyen bir geçiş daha duyarlı dikkatli, biraz daha siyasete fırsat tanıyan bir geçiş süreci içinde olmak herhalde en doğrusu. Ama bizim bu çabalarımıza rağmen, süreci böyle yürütme, yönetme gerçeğimize rağmen, eğer bunu karşılayacak bir siyasi tutum da gelişmezse, o zaman gündemleşecek olan tabii ki devrimci halk savaşı olarak tanımladığımız Kürt sorununun Demokratik Özerklik temelindeki çözümünü Kürt halkının kendi iradesi, gücü ve mücadelesiyle yaratmayı öngören bir mücadele sürecinin aktif ve etkili bir biçimde gelişmesi olacak. Böyle bir sürece önümüzdeki ay içerisinde çok etkili bir biçimde gireceğiz. Eğer o zamana kadar farklı bir inisiyatif, çözüm iradesi ortaya çıkmaz ve bizi ikna etmezse, bizimle yeni bir mutabakat, karar durumuna gi-

“En tehlikeli durum yalnız başına AKP-CHP ittifakının oluşmasıdır. Demokrasi hareketi, Kürtler ve Türkiye'deki bütün sorunların demokratik yöntemlerle çözülmesi açısından AKP-CHP ittifakı; faşist oligarşik sistemin çıkarları doğrultusunda bir çözüm üretmeyi öngörüyor. Bu da Kürtler için, demokratik güçler için, tüm ezilenler için imha edilme, tasfiye edilme, ağır baskı ve sömürü altına alınma olacak”

dilmezse, mevcut sonuç itibarıyla bizim geliştireceğimiz, bu sürece dayatacağımız mücadele bu olacak. Herhalde daha uygun düşeni, doğru olanı böyle hareket etmek oluyor.

Öyle bir durumda da zaten BDP ve demokratik siyaset cephesi, Blok cephesi kendi kulvarında öngördüğü çalışmaları yürütecek. Seçimle kazandığı, ortaya çıkardığı birikimi pratiğe dönüştürmek için çaba harcayacak. Biz de tabii ki kendi birikim, hazırlık ve imkanlarımızı mevcut durumda pratiğe geçirmek üzere bir mücadele içinde olacağız. Demokratik Özerklik temelinde bir çözümü inşa etme, hayata geçirme, bunun için demokratik toplum örgütlülüğünü geliştirme, demokratik konfederalizmi, KCK'yi her alanda inşa etme yönünde KCK sistemini örgütleyerek, bu temelde kendini yaşatma yönünde halka çağrımız olacak. Demokratik Özerklik yönetimini ilan edeceğiz. Halkı bu temelde öz yönetimlerini kurarak ekonomik, hukuki, sosyal, siyasi, kültürel, güvenlik, her alandaki yaşamını kendi örgütlü gücüyle sağlamaya çağıracağız. Bunun gerçekleşmesi için de örgütlü tüm güçlerimizi çalışmaya ve mücadele etmeye yönelteceğiz, seferber edeceğiz. Buna dönük saldırılar gelişir, tutuklamalar veya imhalar ortaya çıkarsa da o saldırılara karşı savaşaacağız, direneceğiz.

Ne olaksa şimdi olmalı

Devrimci halk savaşı, demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştirme, ona karşı yöneltilen saldırılar karşısında da direnme, savaşma, Demokratik Özerklik çözümü önünde engel oluşturan güçleri etkisizleştirme, dağıtma, engel olmaktan çıkartmayı hedefleyen bir mücadele olacak. Eğer bu seçim sonuçlarına dayalı olarak Önder Apo'yla görüşmeler temelinde bu günler ve haftalarda, yeni bir siyasi inisiyatif ve çözüm gerçeği ortaya çıkmazsa gelişecek olan süreç bu olacak. Biz kendi cephemizde bunu geliştireceğiz. Yeni bir inisiyatif, irade ortaya çıkar da bizi ikna ederse tabii onu değerlendireceğiz. O olmadığı müddetçe de bir direniş hareketi olarak, gerilla ve serhildanıyla bu yeni mücadele sürecini hamlesel düzeyde çok etkin, aktif bir biçimde geliştireceğiz, gerçekleştireceğiz. Bütün hazırlıklarımız buna dönüktür. Mevcut gelişmeler de böyle bir direniş yürütmek için, mücadele hamlesi yapmak için son derece elverişli bir konum arz ediyor, imkan sunuyor, fırsat sunuyor. Bizim hazırlıklarımız bu konuda önemli bir düzey ifade etti. Seçim sonuçları da böyle bir gücü ortaya çıkardı. Şimdi direniş geliştirmek için hem Türkiye cephesinde, hem Kürdistan cephesinde koşullar, imkanlar, fırsatlar her zamankinden daha fazla.

Sonuç olarak şu ortaya çıkıyor; mevcut durum "artık bir sonuç olmalı" biçiminde Önder Apo'nun yaptığı belirlemenin gerçekleşmesi için bütün verilerin, imkanların ortaya çıkmış olma durumunu ifade ediyor. Bundan daha iyisi olmadı, bundan daha elverişli koşullar oluşmazdı. Bu oluşmuştur, bu durum gerçekleşmiştir. O halde şimdi ne olaksa olmalı, sonra değil. Ertelemeciliğe, beklemeye kesinlikle karşı çıkacağız. Olacak olanda da amaçlarımız nettir. Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun bu temeldeki çözümüdür. Önderlik buna Demokratik Özerklik dedi. Dolayısıyla eğer bir savaş gelişirse de Demokratik Özerklik güçleriyle faşist hegemonik iktidar güçleri arasında yaşanacak bir savaş olacak dedi. Bu bir Kürt-Türk savaşı olmayacak. Kesinlikle eskisi gibi devrimci-faşist savaşı da olmayacak. Ortaya çıkacak iki yönetimin kuvvetleri, güçleri arasında sürececek bir savaş olacak. Bu iki yönetim oluşmuştur. Mevcut seçim sonuçlarıyla sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'yi içine alan bir

Demokratik Özerklik yönetimi, gücü ortaya çıkmıştır. Bunun yüzden fazla belediyeyi yöneten yerel yönetimi var. İşte siyasi grubu var. Kitle örgütlülüğü, demokratik toplum örgütlülüğü var. Bir hamlede ikiye üçe katlanabilecek bir örgütsel potansiyele de sahip. O halde Demokratik Özerklik yönetimi ortaya çıkmıştır. Geriye kalan bunun ilanı, örgütlenilmesi ve yürütülmesidir. Bunun gerisinde bir şey söz konusu olamaz. Bu durum gerçekleştirilmeden beklenemez.

Şimdi aradığımız şey ne oluyor? Bunu çatışmasız bir ortamda siyasi yöntemlerle, kararlarla mı gerçekleştireceğiz, yoksa siyaset devre dışı kalacak da biz devrimci halk savaşı olarak tanımlayıp planladığımız bir mücadele hamlesiyle, kendi gücümüzle savaşarak mı gerçekleştireceğiz? Açığa çıkacak olan bu olacak. Aslında netleşsin diye beklediğimiz ve kısa bir zaman da olsa, dikkat ederek fırsat tanımak istediğimiz husus bu konudaki netleşmedir. Olabilecekse bir kere daha bu sonuca dayanarak demokratik siyasetin çözüm gücü olmasının önünü açmak, ona fırsat tanımak olacak. Onun için de öyle çok fazla aylara, yıllara yayacak bir bekleme kesinlikle olamaz. Bir iki hafta dikkat edilebilir. Gerçekleşmezse, artık demokratik güçlerin, Kürt halkının bir gün bile ertelemeye, beklemeye sabrı kalmamıştır. İmralı'da tükenen sabır aslında Kürt halkının sabrının tükenmesi, bütün Türkiye demokrasisinin sabrının tükenmesidir. Artık bu yönetime bu durumları oyalamayı sürdürmek için daha fazla sabretmek, tahammül etmek mümkün değildir. Bunu böyle bilmek, belirtmek lazım. Mevcut haliyle de eğer istenirse siyasi çözüm gerçekleştirmenin de koşulları var. Fakat istenmezse, devrimci halk savaşı temelinde etkin mücadeleyi geliştirerek de Kürt sorununu adım adım çözme, Demokratik Özerkliği bütün Türkiye'de adım adım hayata geçirmenin koşulları da var. Yani bunun toplumsal dayanakları, gücü var, siyasi ortam da buna uygun aslında. Hali hazırda devlet iktidarı bu konuda hem parçacı, hem de zayıftır. 12 Haziran seçimleri bu iktidarı savaşı anlamında güçlendirmemiş, zayıflatmıştır. O bakımdan da kesinlikle kendisini 12 Haziran öncesinden daha güçlü göremez. Daha zayıf duruma düşmüştür.

Bu neyi ifade ediyor? Bu iktidara karşı demokratik toplum örgütlemesinin, Demokratik Özerklik mücadelesi yürütmenin koşulları ve imkanları daha da artmıştır. Daha güçlü hale gelmiştir. Seçim sonuçları bunu ortaya çıkardı. Bu bakımdan da böyle bir mücadeleyi daha güçlü, etkili yürütebiliriz. Bunun ortamı var, koşulları var, fırsatı var. Seçimler bizim mücadele zeminimizi ortadan kaldırmadı, mücadele

imkan ve fırsatlarımızı azaltmadı, hatta tersine zemini daha da güçlendirdi. Fırsat ve imkanları daha da büyüttü. Bu bir gerçek ve buna dayalı olarak çok güçlü bir mücadele hamlesini, devrimci halk savaşı hamlesini rahatlıkla geliştirebilir ve pratiğe geçirebiliriz. 2011 yılı böyle bir direnme yılı haline gelebilir. Ortadoğu'daki direnişle, Arap isyanıyla da Kürt halkı böyle bir mücadele temelinde daha güçlü bir birlik kurabilir. O nedenle seçim sonuçları, 2011 yılı için çözüm yılı olma biçimindeki belirlememizi daha da güçlendirdi. Artık hiçbir biçimde beklemeyeceği gerçeğini daha da netleştirdi, kuvvetlendirdi. Hatta beklenenden, tahmin edilenden daha güçlü bir biçimde de bu sonucu çıkardı. Gerisi tabii bu sonuca uygun yürütmeyi, günü gününe doğru kararlarla ve etkili bir tarz ve taktik zenginlikle hayata geçirmektir. Bunu hem siyasi cephede, hem askeri cephede yürütmek, aynı zamanda ideolojik mücadeleyi, propaganda, ajitasyon çalışmalarını da bunun gereklerine göre geliştirebilmektir.

Sürecin nasıl gelişeceğini AKP'nin politikaları belirleyecek

Öyle anlaşıyor ki, iki ayı aşkın bir süre ABD-AKP anlaşması temelinde bir saldırı yürüttüler, seçimden de alınacak güçle bu saldırıyı sonuca götürmek için hazırlık yapmak istiyorlardı. Fakat seçim sonuçları istedikleri gibi olmadı. Seçime kadar yürüttükleri saldırılar da önemli ölçüde kırıldı, boşa çıktı. Mesela tutuklamalar, faşist polis terörü halkın çalışmasını, mücadelesini zayıflatmadı. Seçim sürecinde yüzlerce insanı tutukladılar, 13 Ağustos 2010'dan bu yana binden fazla insan tutukladılar. 14 Nisan 2009'dan bu yana üç binin üzerinde tutuklu var. Bütün bunların hepsi demokratik siyaset kadrolarıdır. Emek, Özgürlük ve Demokrasi Bloku mevcut seçim kampanyasını bir de böyle bir durum altında yürüttü. Ortada ne örgüt vardı, ne kadro. Buna rağmen halk boşalan yeri doldurdu ve bu sonuçları aldı. AKP'nin tutuklama ve terör bazında yürüttüğü bütün saldırılar boşa çıktı, başarısız kaldı. Saldırıları, Kürt halkının çalışmalarını, mücadelesini ve Türkiye demokrasisi ile birleşerek onu örgütleme, geliştirme gücünü ve azmini zayıflatamadı, kıramadı. Dikkat edelim, gerillaya dönük askeri saldırılar, bazı darbeler vurmuş olsa da, gerillanın iradesini kırma, mücadeleden uzaklaştırma şurada kalsın, küçük bir timle bile devleti ve hükümeti sarsacak bir eylem pratiğini ortaya çıkartma gücüne sahip olduğunu gösterdi.

Diğer yandan Avrupa'da ABD baskısıyla bir sürü tutuklamalar, yeni davalar

gündeme getirdiler. Hala sağı solu basıyorlar, kırıyorlar. Kürt halkının dünyaya açılan penceresini, Avrupa'daki demokratik varlığını ve yaşamını zayıflatmaya çalışıyorlar. Ama hepsine karşı çok güçlü bir direnç var. Aslında ABD-AKP anlaşması temelinde Avrupa'da ve Kürdistan'da kapsamlı saldırılar yürütüldü. Hem askeri boyutuyla, hem siyasi boyutuyla. Bunlar önemli ölçüde kırıldı. AKP seçim sonrasında bu temelde hazırlık yapıp, seçimden alınan güçle imha ve tasfiye planını daha kapsamlı bir biçimde hayata geçirmeyi hesaplarken, şimdiden bunun tersi bir durum açığa çıktı. Yani askeri cephede de, siyasi cephede de, yurtdışında da hem seçime kadar olan saldırılar kırıldı, başarısız kılındılar, hem de seçim sonuçları onların istediği gibi olmadı. Tersine AKP'nin planlarını, hesaplarını bozan, iktidarını zayıflatan bir sonuç ortaya çıkardı. Bütün bunlar aslında son imha ve tasfiye planının da daha şimdiden başarısız kaldığını, yenilgiye uğratıldığını gösteriyor. Böyle başarısız kılınmış, aslında yenilgiye uğratılmış bir planı yeniden hayata geçirmeye çalışmanın AKP'ye kazandıracağı bir şey olmayacak. Tam tersine AKP, farklı bir durum getirmez de bunda ısrar ederse, AKP iktidarına karşı Demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştirmek üzere gelişecek direniş çok daha güçlü olacak, etkili olacak, çok daha yoğun bir darbe vuracak.

Bu bakımdan da Kürt halkı ve demokratik güçler için demokratik devrim yapma, demokratik dönüşümleri dayatma ve gerçekleştirmenin önü her zamankinden daha fazla açık. Seçimler bunun zeminini daha da güçlendirdi. Dolayısıyla şimdi bu çerçevede seçim sonrasında daha güçlü, etkili bir siyasi, askeri, ideolojik mücadele rahatlıkla yürütülebilecek ve bu mücadeleyle sonuç alma, başarılı olma şansına her zamankinden daha fazla sahip. Kısaca; çok net görülüyor ki, 2011 yılı bir biçimde demokratikleşmenin geliştiği ve Kürt sorununun çözümünün önünün açıldığı bir yıl olacak. Ya çözüm olacak, ya çözüm olacak. Başka bir şeyin asla kabul edilmeyeceği, mümkün olmayacağı bir yıldır. Artık hangi yöntemle olacağını tabii ki devlet yönetiminin ve AKP hükümetinin politikaları belirleyecek. 28 Şubat'ta yaptığı açıklamada Yürütme Konseyimiz böyle tanımlamıştı. Sürecin nasıl gelişeceğini, AKP'nin politikaları belirleyecek demisti. Şimdi de geçerli olan tutum budur. Bazıları, sürecin nasıl olacağını PKK'nin tutumu ve İmralı'nın yaklaşımları belirleyecek diyor. Hayır! Hem PKK'nin tutumu, hem de İmralı'nın tutumu bu konuda nettir. Sürecin nasıl gelişeceğini belirleyecek olan AKP politikalarıdır. TC devletinin izleyeceği politikalar, demokra-

tikleşme ve Kürt sorununun çözümüne dair alacağı kararlar, yürüteceği politikalarıdır. Bunlar belirleyecek. Top onlardadır. Halk, bu kadar tutuklamaya, teröre, aşağılamaya rağmen dişini tırnağına taktı, büyük bir cesaret ve fedakarlıkla çalıştı ve iradesini ortaya çıkardı, kararını bir kez daha net gösterdi. Çözüm istiyor, Demokratik Özerklik temelinde Kürt sorununun çözümünü istiyor. Türkiye'nin demokratikleşmesini istiyor. Çözümü dayatıyor. Buna açık olduğunu, böyle bir güce ve iradeye sahip olduğunu netçe ortaya koymuş bulunuyor. PKK ve İmralı'nın sözü halkın sözüdür. Onun dışında ne Önderliğimizin bir sözü olabilir, ne bizim olabilir. Biz bir halk hareketiyiz, halk iradesiyiz ve o sözü de halk söyledi. Şimdi top devlet yönetiminde ve hükümettedir. Dolayısıyla bundan sonra nasıl gelişeceğini onlar belirleyecekler.

Elbette çözümü gerçekleştirmek için Önder Apo, Özgürlük hareketimiz, Kürt halkı bir taraf olarak yoğun, etkin mücadele içinde olacak, daha fazla çalışacak, geri durmayacak. Fakat sürecin nasıl ilerleyeceğini ve çözümün hangi yolla olacağını kesinlikle ne Önder Apo'nun, ne PKK'nin, ne de Kürt halkının kararı belirlemeyecek. Burada belirleyici olan AKP hükümetinin politikaları, Türk devletinin kararlarıdır, yaklaşımlarıdır. Onların tutumları politikaları sürecin hangi çizgide; çatışmalı mı, yoksa siyasal uzlaşmalı mı seyredeceğini belirleyecek. O bakımdan da bundan sonra yaşanacak olanlardan tabii ki Kürt tarafı olarak sorumlu değiliz. Önder Apo kendisinin sorumlu olamayacağını belirtti. Bu demektir ki, PKK ve Kürt halkı yaşanacak olanlardan sorumlu olmayacak. Kendi sorumluluğunun gereğini yerine getirdi. Sözüünü söyledi. Bundan sonraki yaşanacaklardan sadece devlet yönetimi ve AKP hükümeti sorumlu olacak. Onların tutumu neyin gelişeceğini, sürecin hangi mücadele yöntemleriyle seyredeceğini belirleyecek. Bu bakımdan da elbette ki sorumlu olan AKP hükümetidir. Sorumluyu doğru ortaya koyma, sorumluluğu doğru tanımlama önem taşıyor.

Bunları niçin belirtiyoruz? Bazı basın çevreleri şimdiden başlamış durumdalar. İşte sürecin nasıl olacağından Öcalan, PKK sorumludur diye yazıyorlar. Ne alakası var? Bunların hepsi çarpıtmadır. Önder Apo'nun ve PKK'nin söyleyebileceği bir söz yok. Söyleyeceklerinin hepsini söylediler. Bunlara cevap verecek, onların verecekleri cevap belirleyici olacak. Bu da elbetteki devlet yönetimidir, onun en etkili gücü olarak hükümettir. Top onlardadır. Bundan sonrasının sorumluluğunu her zamankinden daha fazla bu güçler taşıyacaklar. Bu bakımdan da sorumluluk çizgisini düzeltmemiz lazım. Kimin ne düzeyde sorumlu olduğunu doğru belirlememiz gerekiyor.

Tüm bunları dile getirirken, biz duracağız, pasif kalacağız, kendi politikalarımızı oluşturmayaacağız, kendimizi pratikleştirmeyeceğiz anlamı çıkarılmamalıdır. Hayır! Artık çok daha etkili, aktif bir pratikleşmenin önü açılıyor. Bu konuda hem süreci, gelişmeleri daha yakından izleyip takip edeceğiz, hem de sürece uygun bir pratiği geliştirmeye gayret edeceğiz. Eğer seçim sonuçları doğru okunur da bunun gereklerine uygun bir siyasi çözüm iradesi ve inisiyatifli ortaya çıkartılırsa bu konuda Önderlik, halk ikna edilir, bizi de tatmin edecek bir yaklaşım gösterilirse, onu da dikkate alacağız. Ama öyle olmazsa da tabii beklemeye ertelemeye düşmeden, oyalamaya asla fırsat vermeden, hazırlandığımız ve öngördüğümüz temelde aktif mücadele hamlemizi geliştireceğiz. Devrimci halk savaşı hamlemizi çok güçlü bir biçimde gündeme getireceğiz, devreye koyacağız.

ZİLAN ÇİZGİSİNDE YÜRÜMEK ZAFERİ GETİRECEKTİR

PAJK Koordinasyonu

Değerli yoldaşlar

Zilan yoldaşın şehadetinin 15. yıldönümünde, Zilan yoldaşın anısını ve O'nun şahsında Sema Yüce ve Gulan arkadaşlar başta olmak üzere tüm haziran şehitlerimizin anıları önünde saygıyla eğiliyoruz. Şehitlerimizle büyüyen ve bugüne kutsal emek ve fedakarlıklarla ulaşan mücadelemiz, artık çözümü ve Önderliğimizin özgürlüğünü dayatırken, şehitlerimize verdiğimiz zafer sözümüzü yeniliyoruz.

2011 Haziranı hareketimiz açısından olduğu kadar Türkiye'deki ve Ortadoğu'daki gelişmeler açısından da çok önemli gelişmelere tanıklık etti. Genel olarak 2011 yılı, daha ilk yarısında kapsamlı ve tarihi sonuçları ve gelişmeleri ortaya çıkarmıştır. '90'lı yılları aşan serhildan çizgisi ve pratiği, Kürdistan halkında Demokratik Özerklik kapsamında örgütlü bir irade ve ortak ruhu yaratmıştır. 15 Şubat'tan bugüne değin halkımız demokratik bilinç ve iradeyi yaratmada ve bunu bir demokratik ulusal kimliğe kavuşturmada niteliksel bir gelişimi yaşamıştır. Ulusal birlik bu süreçte en üst düzeyde kendisini somut eylemliliklerde ortaya koymuş; halkımız hiçbir egemenlikli devlet sınırlarını tanımaksızın ölümüne değerlerine, başta da şehitlerine sahip çıkmıştır. Demokratik Özerkliğin tartışılma, kararlaştırılma ve yaşamsallaştırılmasında önemli bir inisiyatif yaratılmış; Kürt sorununun demokratik çözüm alternatifi güç kazanmıştır. 12 Haziran seçimleri ve ön çalışmaları bu anlamda bir seçim çalışmasından çok demokratik toplum inşasında tarihi bir kararlama ve inisiyatif ifade etmektedir. Demokratik çözüm ve demokratik toplum perspektifi bu süreçte somut bir demokratik örgütlenme, mücadele ve duruş kazanmıştır. Bunun seçimlerin sonuçlarına yansımaları; aynı zamanda önümüzdeki sürecin doğrultusunu ve açılım zeminini de ortaya çıkarmıştır. Seçimlerde oy oranında yüzde altmışa yetmişe varan bir artış yaşanmış ve en önemlisi de Demokrasi, Emek ve Özgürlük Bloku'nda Türkiye demokratik sol geleneğinin Kürdistan baharlaşmasıyla buluşması ve açılımı olmuştur. Seçimlerde ortaya çıkan sonuçlar göz önüne getirildiğinde gelişim potansiyeli çok yüksek bir demokratik toplum ve mücadelenin önünün açıldığını görmek mümkündür. Bölgesel düzeyde Kürdistan, giderek tüm Türkiye'yi içine alacak hızlı ve çok kapsamlı bir gelişmenin kapısı aralanmıştır. Ulusal ve islamcı milliyetçilik arasında sıkışmış Türkiye halkları, cumhuriyet tarihi boyunca bir boğulmayı yaşamış, demokratik örgütlenmesini geliştirememiş, sistemleştirememiştir. Bu anlamda seçim vesilesiyle

oluşturulan Blok, ezilenler için yeni bir soluk borusu ve alternatif olacağının işaretlerini vermiştir. Demokrasi, Özgürlük ve Emek Bloğu, seçim sonuçlarında şunu net göstermiştir: Hem ulusal birlik politikası hem de halklar arası birlik halkası yakalandığında önemli bir gelişim ortaya çıkabilmektedir. Ve elbetteki bu tablonun ortaya çıkışı, Önderliğimizin İmralı'daki, halkımızın alanlardaki, gerillamızın dağdaki süreklileşen direnişinin sonucudur. Bu kutsal direniş, böyle demokratik ulus birliğine doğru giden bir politikayla birleştiğinde, nasıl önemli gelişmeleri ortaya çıkarabildiğini kanıtlamıştır. Önderliğimizin de sürekli vurgu yaptığı bu gerçeklik, bundan sonraki politik hattımızın da çatı partisini oluşturarak demokratik ulus inşasının ifadesi olmaktadır. Ki bu da önümüzdeki sürecin, AKP öncülüğündeki işbirlikçi tekelci islam sermayesiyle, Demokratik Ulusu ve Demokratik Özerkliği savunan demokrasi bloğu arasındaki çelişkili çatışmalı niteliğine işaret eder.

Tüm oyunlara rağmen AKP Kürdistan'da kaybetmiştir

Çokça medyada propagandası yapıldığı gibi AKP seçimden kendi başına başarılı çıkmamıştır. ABD'nin, yine Fethullahçıların tam desteğini alarak ve elindeki iktidar, hükümet olanakları ve sermayesiyle göz boyama ve hile, aldatma politikalarıyla, örgütsüz halk kesimlerini aldatabilmiştir. Yine yüzde on barajı ile oy hırsızlığı yapmış, başta Kürt halkı olmak üzere ezilenlerin iradesini çalmıştır. Gerçek anlamda demokratik, adil bir seçim yapılsaydı, AKP açısından sonuçların hiç de abartıldığı gibi olmayacağı aşikardır. Yine de tüm bu oyunlara, baraja, hileye ve Kürt halkına uyguladığı zulme ve engellemelere rağmen, Kürdistan'da AKP kaybetmiştir. Bu, Kürt halkının, Önderliğin ve hareketimizin başarısıdır. İnkâr ve imha politikası, AKP eliyle güncelleştirilen komplo, yeşil komplo politikası, 12 Haziran seçim sonuçlarıyla halkımız tarafından bir kez daha kırılmış, boşa çıkarılmıştır. Ancak AKP'nin ve arındaki iç ve dış sermaye güçlerinin Kürt halkının bu başarısını hazmetmeyeceği de açıktır. YSK'nin Hatip Dicle'ye yönelik aldığı karar AKP'nin gerçek niyetini bir kez daha ortaya koymuştur. Nihayetinde esas çatışma noktası, halkların demokratik komünal kimliği ile egemen uygarlık kimliği ve bunların yaşam çizgileridir. Ortadoğu'da Kürdistan zemininden çıkış yapmak üzere gelişen demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü çizgimiz, bir kez daha son seçimlerle başarı kazanırken, bu çizgiye karşı saldırılar, komplo şüphesiz devam edecektir. Önderliğimiz seçimlerle birlikte ortaya çıkan sonucu daha ileri noktalara götürmek ve yine yeni oluşan meclise bir şans daha tanımak ve demokratik anayasal sürecin gelişiminin önünü açmak açısından süreci uzatma yaklaşımını belirledi. Fakat bunun ateşkes olmadığını bir kez daha vurguladı ve bizlerin olası saldırılara karşı duyarlı olması gerektiğini belirtti. Önderlik demokratik anayasal süreci geliştirmeye çalışırken, KCK'nin de devrimci halk savaşına

yönelik hazırlıkları güçlendirmesi gerektiğini belirtti. Bizlerin bu bilinç ve duyarlılıkla süreci karşılaması, hazırlığı daha da derinleştirmesi, kazandığımız başarıyı zafere taşımak açısından çok önemlidir.

Değerli arkadaşlar!

İşte tam da bu noktada Zilan yoldaşın gerçekliğini anlamlandırmak, süreç görevlerini en doğru ve güçlü bir biçimde omuzlayarak anısına sahip çıkmak tarihi bir öneme sahiptir.

1996 yılında 6 Mayıs'ta Önderliğimize yönelik bir suikast gerçekleştirilirken, bir yandan da gerillaya ve merkez karargaha dıştan askeri operasyonları yoğunlaştırarak, içten de çeteciliği geliştirerek gerillayı tüketme, zayıflatma, marjinalleştirme hedefleniyordu. Kürt halkını ve özgürlük hareketini inkar ve imha politikası, '96'da böyle bir planlamayla hayata geçirilmeye çalışıldı. Zilan yoldaşın tarihi çıkışı, Önderliğimizin ve gerillamızın her fiziki ve hem de ideolojik örgütsel tasfiye edilmesi politikalarına karşı, o dönemin komplosuna karşı bilinçle, cesaretle, eylemle durma gücünü göstermesi ile gerçekleşmiştir. Gerek gelişen siyasi tehlikeyi, komployu derinden görmesi, bir militan olarak bu tehlike karşısında kendisini bir bütün fiziksel, düşünsel, duygusal çözüm gücü olarak örgütlemesi, dayatılan inkar ve imha politikasına, komploya karşı en büyük ve anlamlı, sonuç alıcı cevabı yaratmıştır. Önderliğimiz, büyük bir titizlikle Zilan yoldaşın mektuplarını okumuş, çözümlemiş ve "benim komutanım, tanrıçam" diyerek anlamlandırmıştır. Dahası Zilan gerçekliğini, siyasi süreç ve eylem bağlantısını doğru kurma, zaman mekan bütünlüğü, halka bağlılık, düşmana karşı intikam, güçlü planlama, hareket tarzındaki incelik, titizlik, gizlilik, eylem hedefini ve zamanını doğru belirleme, eylemi örgütleme ve eylemi gerçekleştirmede kararlılık, fedai ruh vb gibi konularda komutanlık ölçüsü olarak belirlemiştir. Ve yine kadın özgürlük mücadelesi boyutuyla baktığımızda da, kadın açısından önce Kadın Kurtuluş İdeolojisi'nin ve giderek de kadın partileşmesinin temel ölçüsü haline getirmiştir. Gerillacılık açısından zafer, kadın açısından özgürlük penceresinden baktığımızda, her ikisinin de Zilan arkadaşta çok güçlü bir bütünlüğü yakaladığını görüyoruz. İşte Önderliğimizin "komutanım," "tanrıçam" demesinin temeli de burada yatmaktadır. Hangi boyuttan bakarsak bakalım, işin içinde bilinç, örgütlenme, mütevazilik, kararlılık, kilitleme, kendini her şeyiyle adama, zaferi yaratma, yani diğer bir deyişle çözüm gücü olma var. Yaratdığı başarıyla öncüleştiren, komutanlaşan ve tanrıçalaşan bir kimlik oluyor Zilan kimliği.

Şahadetinin 15. yıldönümünde Zilan yoldaşın anısını yaşatmak her şeyden önce O'nun yaratmış olduğu bu hakikati, ruhu, zaferi derinliğine anlamaktan ve günümüzün düşman saldırılarına karşı bu ruhla, bilinçle, zafer inancıyla cevap verme sorumluluğunu kendimizde yaratmaktan geçer. Tabii bunu sadece bir eylem biçimi olarak aynısını yapma anlamında belirtmiyoruz. Ki gerektiği zaman ve mekanda şüphesiz bu da olabilir. Ancak Zilan gerçekliğini sadece eylem tarzıyla sınırlı ele almak yeterli olmaz. Bunun arındaki zihinsel, duygusal yetkinliği, analitik ve duygusal zeka buluşmasını, yine teori pratik bütünlüğünü görmek ve anlamlandırmak, kendimizde bunu geliştirmenin çabasını vermek çok önemlidir. Mutlak sonuç almayı, başarmayı, çözüm gücü olmayı getiren budur.

"Yaşam iddiam çok büyük. Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi

olmak istiyorum" sözlerini iki kez tekrar etmiş Heval Zilan. Bedenine bağladığı bombalarla kendini parça parça eden Zilan yoldaş, bu sözleriyle bizlere hangi gerçeği göstermek istedi? Büyük yaşam iddiası, anlamlı yaşam ve büyük bir eylem! Büyük yaşamın küçük hedeflerle küçültüldüğü, anlamlı ve büyüklüğünün iradesiz insan gerçekliğiyle anlamsızlaştırıldığı ve eylemsizleştirildiği çağımızda, yaşam iddiasını büyümek, eylem gücü olarak anlamlı yaşamı yaratmanın öncüsü olmak. Zilan arkadaş her parçasıyla bunu anlattı aslında. Her parçası bir anlam ruhu, büyük yaşam iddiası oldu. Halkın acılarına çözüm ve umut ışığı olurken, düşmana da büyük bir gözdağı, korku oldu. Anlamı yaratan eylemi, her parçasında ifadesini buldu ve böylelikle çizgisi öncümüz oldu. Daha bir yıllık bir savaşçıken bunu başarması, Önderlikle doğru bütünleşildiğinde nasıl bir insan gücünün, özgürlük gücünün, başarı gücünün ortaya çıktığını bir kez daha kanıtlamıştır.

İçinde olduğumuz süreç, Zilan tarzı düşünme, hissetme, örgütlenme, planlama, kendini adama ve mutlak başarıya kilitlenmeyi istiyor. 4. mücadele dönemi olarak nitelendirdiğimiz bu süreç, kendi sistemimizi her açıdan inşa etmenin ve bunun meşru savunmasını geliştirmenin sürecidir. Bu, sadece direnmeyi değil, direnmekle birlikte yaratmanın, geliştirmenin, örgütlemenin zihniyetini büyük bir cesaretle gerçekleştirmeyi gerektirir. Önderliğimizin İmralı'daki direnişinin ifadesi olarak geliştirdiği Savunmaları, bizlere her şeyden önce yeni sistemi inşa etmenin zihniyetini ortaya koymaktadır. Daha öncesinden çözümlemelerle, on iki yıldır ise savunmalarla bu kutsal kaynaktan beslenen bizlerin, artık düşmanın inkar ve imha politikalarından medet uman politikalarına son verdirecek ve kendi çözümünün her açıdan yaratacak bir mücadele tarzını ve sistem inşasını geliştirmesi şarttır.

Başarı örgütlü mücadeleden geçer

PAJK VIII. Kongremizin belirlediği *"Halkların baharını PAJK kimliği ile karışalayım, Önder Apo'nun esaretine son verdirelim"* şiarı, bu sürecin temel görev ve sorumluluğunu vurgulamaktadır. Halkların baharı, sadece bir isyandan ibaret değil, halkların kendi eşit, demokratik, özgür yaşam sistemini inşa etme gücünü ortaya koymasıdır. Ve yine Önderliğimizin esaret koşullarına son verdirtme de devrim niteliğinde olup, çözüm koşullarının olgunlaşmasını ve kendi sistemimizi inşa etmeyi ifade etmektedir. Ve bunun kendisi, bizlere her zamankinden daha derinlikli yoğunlaşma, örgütlenme, mücadele etme görevini vermektedir. Bir sisteme karşı mücadele etmek, direnmek, isyan etmek bir boyuttur, ama bu sisteme karşı kendi sistemini yaratarak direnmek, isyan etmek ayrı bir boyuttur. Zilan arkadaş mektubunda *"Mücadele tarihine başladığımızda PKK, akıl sınırlarının anlamakta zorlandığı büyük kahramanlık, direniş, emek, kararlılık ve inançla yaratılmıştır. Direniş PKK'nin karakteri olmuştur"* demektedir. Heval Zilan herhangi bir direnişten değil, akıl sınırlarını zorlayan bir direnişten bahsediyor. Gerçekten de gerek Önderlik gerçeğimiz, gerekse de parti tarihimiz, akıl sınırlarını zorlayan bir gerçekliği ifade eder. Yani tam da egemen sistemlerin zihniyet, akıl sınırlarının dışında olarak sistem karşıtı olma, hareketimizin ve zihniyetimizin özünü oluşturuyor. Mücadelemizi süreklileştiren, üstelik de her defasında gelişim yaratarak süreklileştiren,

ren, yediden yetmişe tüm halkımızı bahar sevincinde ayaklandıran budur.

Zilan arkadaşın tespit ettiği bu *"akıl sınırlarını zorlayan"* gerçeklik, kendi açımızdan da esas almamız gereken bir gerçekliktir. Yani alışkanlığa dönüşen, gelenekselleşen, klasik olarak ifade ettiğimiz, özeleştirisini verdiğimiz birçok özelliğimiz var. İşte bu noktada gerçek özeleştirici, akıl ve duygu sınırlarımızı zorlayarak, onu aşarak verilebilir. Zilan tarzını bu noktada uygulayabilmek, kendinde aşmayı getirecektir. İşte bu yüzden zihniyetsel değişimi yaratmak üzere derinleşmek, yoğunlaşmak, buna cesaret edebilmek çok önemlidir. Halkların baharını yaratacak ve yine Önderliğimizin esaretine son verdirecek olan, akıl sınırlarını zorlayan bir yoğunlaşma ve mücadeledir.

Yine Zilan arkadaş *"özgürleşmenin yolu savaştan geçmektedir. İyi savaşabilmek için iyi örgütlenmek gerekiyor. Güçlü bir örgütlenmeyi gerçekleştirebilirsek, güçlü bir iradede de bahsedebiliriz"* biçiminde bir değerlendirme yapmaktadır. Burada savaş mücadele, örgütlenme ve irade bağlantısını gerçekten de çok güçlü ve anlamlı vurgulamıştır. Kendi gerçeğinde yaşamsallaştırdığı bu sözler, Önderliğimizin de belirttiği gibi manifesto niteliğindedir. Başarıya giden yol, örgütlü iradeyle savaşmaktan, mücadele etmekten geçiyor. Özellikle de kadın olarak en çok üzerinde durmamız ve aşmamız gereken bir boyut olmaktadır. PAJK ve PKK kimliğimizle var olmak, bize bir de bunu emretmektedir. Zilanlaşmanın, Zilan çizgisinde yürümenin temel bir gereği de bu olmaktadır ki, içinde olduğumuz sürecin görevlerini başarıyla yürütebilmek açısından bu şarttır. İster askeri çalışmalar, ister siyasi toplumsal alan çalışmaları olsun, tüm çalışmalarımızın başarı perspektifi bu cümlelerdedir.

Önderliğimiz sık sık demokratik siyaseti geliştirme ve meşru savunma çizgisindeki gerillacılıkta bizleri eleştirdi. "Beni anlamıyorsunuz" söylemini çok kullandı. Ve bizim Önderliği tam anlamamamız ya da geç anlamamız, zaman kaybetmemiz, kazanımları geciktirmeye yol açtı. Fakat tüm bunlara rağmen, Önderliğin ısrarlı, süreklileşen çabaları, emeği, Türkiye ve Ortadoğu siyasetini, gelişmelerini belirleyen bir rol oynadı, oynuyor. 15 Haziran sonrası süreci koşullu olarak uzatması, karşı tarafa, yeni oluşan meclise bir şans daha tanıma anlamındadır. Fakat bizim bir yandan, siyasi olarak kendi sistem örgütlülüğümüzü yetkinleştirmemiz ve fiili olarak Demokratik Özerkliği yaratma biçiminde pratikleşmemiz gereklidir. Diğer yandan da gerilla olarak düşmanın olası saldırılarına, yönelimlerine karşı duyarlı, tedbirli olmamız ve gereken yer ve zamanda miksilleme hakkımızı güçlü bir şekilde kullanmamız gerekmektedir. Tabii diğer bir yönü de AKP'nin her zamanki gibi oyalama taktiğini yürüterek tasfiye etme politikasını göz önünde bulundurarak, buna bir son vermek üzere devrimci halk savaşına yönelik var olan hazırlıklarımızı yetkinleştirmek, güçlendirmektir. Sürecin gidişatı, tek bir olasılığa endeksli değil, birçok olasılığı göz önünde bulundurarak hazırlıklı ve örgütlü olmayı gerektirmektedir.

İşte bu noktada bizim için Zilan tarzı yoğunlaşma, öngörü, kararlılık, mücadele belirleyici önemdedir. Önderliğimizin esaretinin sonlandırılması da, Kürt sorununun çözüme kavuşması da buradan geçmektedir. Hepimizin Önderlik çizgisinde ve Zilan yoldaşın takipçileri olarak bu gerçeklikte yeniden buluşma kararlılığını göstermesi, kesin zaferi getirecektir. Haziran şehitlerimize bu temelde sözümüzü yenilerken, tüm yoldaşlarımızı selamlıyoruz.

DEMOKRATİK ULUSLAŞMA

KADIN ÖZGÜRLEŞMESİNDE İLERİ BİR AŞAMADIR

Kültürü canlılık olarak algılamak demokratik ulus anlayışında kilit bir role sahiptir. Kültürel varlık denilince karşımıza çok canlı ve sonsuz çeşitlilikte renkli bir toplum tarih gerçekliği çıkmaktadır. Kimlikler toplumsal bağlam içerisinde var olur. Bir aidiyeti, ortak yaşam ve tarihsel bütünlüğü ifade eder. Ortak bilinç ve ruh gelişimi kültürel bir olgudur. Ve farkındalığı gerektirir. Kendinin farkında olmak, kendi çevresiyle birlik ve farklılık bilincini gerektirir. Yoksa birçok hayvan topluluklarında da ortak yaşam ve soy tür devamlılığı anlamında bir tarihsel gelişim vardır. Örneğin karıncalar veya arılar ancak toplulukları ile birlikte yaşayabilmekte, topluluk içerisinde en yüksek uyum zekasına ve yeteneğine ulaşabilmektedirler. Kültürel varlık farklı düzeyde bir canlılığın gelişimidir. Kültürel kimlik kaskatı, değişmez ve kapalı değildir. Fakat kapitalist modernite ile birlikte geliştirilmek istendiği gibi, öyle endüstriyel bir biçimde üretilen, an an değişken sanal bir olgu da değildir. Aşırı katılaşmış, sınırları keskin ya da tarihsel toplumsal kökenlerinden koparılmış birden edinilmiş kimlikler yoktur. Birbiriyle iç içe geçme de, birbirini olumlu olumsuz etkileyen, değiştiren veya koşullayan kimliklerin bir aradalığı tarihsel toplum gelişiminde esastır.

Bu anlamda kültürel varlık oldukça canlı bir doğadır. Hem etkilenmeye-değişime hem de etkilemeye değiştirmeye açıktır. En küçük bir üretim veya yaşam aracının hızla değişime uğrayabileceği, ama aynı zamanda kendisine yabancılaşmamak, özgürlüğünü korumak için kendisini uçurumdan atacak veya ölümüne direniş gösterebilecek bir varlıktır da. Kültürel toplum bütün çeşitlenme, farklılaşma ve esnekliğin yanında bir de toplum ve doğanın köksel özelliğini; her yerde, her zaman aynı olan ve aşılamaz ilkelerini taşımak gibi bir doğa olma özelliğindedir. Örneğin özgürlüğünü ve varlığını koruma anlamında ahlaki yönleri öndedir, kendi sorunlarını çözme ve kendi işini yürütme anlamında dıştan müdahaleye kapalıdır. Bu noktada politiktir. Kendi kendini yürütenin iç düzenleri ve organları vardır. Komünal yönleri öndedir. Paylaşımcıdır. Kolay kolay sınıflaşmaya, değerlerin tek elde birikimine izin vermez. Bunlara kötü gözle bakar.

Cins aidiyetini bu bağlam içerisine oturtduğumuzda farklılaşan iki doğadan ve iki ayrı kimlikten bahsetmek gerekiyor. Eşeylilik, insan ve toplum gerçekliğinde ele alınmayı gerektiriyor. Toplumsal bağlamda farklılaşma ve kültürleşmenin ve kimlik haline gelişim önemli bir halkası cins kimliğidir. Kadının yaşama bakışı, yaşamı inşa gücü bunu dile, ilişkiler sistematiğine ve bir zihniyete dönüştürmesi kültürel toplumun gelişimidir. Dilin, dinin gelişimi, sanat ve diğer bütün metafizik ve maddi değerlerin gelişimi ilk elden kadın niteliklidir. Burada iki ayrı doğa olma itibarıyla çok keskin bir kadın erkek ayırımına gitmek doğru değildir. Fakat bu, toplumsallaşma niteliğinde ve gelişiminde ayrışan, farklılaşan ve belirginleşen yanları görmeyi gerektirmez. Ana-çocuk ilişkisinde yaşam hızla kültürleşme, maddi manevi bir değerler bütünü oluşturma ve toplumsal nitelik kazanma özelliğindedir.

Toplumsal örgü daha çok kadın etrafında örülmektedir. Kimikleşmenin cinsiyet anlamında biyolojik bir olgu olmadığı, doğayı ikinci doğaya evrilme anlamında niteliksel bir değişime ve farklılaşmaya uğratmayı gerektirdiği anlaşıyor.

Yaşamın kurucu ögesi olarak kadının cinsiyet kimliği toplumsal kimliğin kendisidir

Kadınla gelişen toplumsal kültür hızla yayılma potansiyelindedir. Avcılık toplayıcılık gibi tek yanlı ve üretici olmayan kültürler karşısında daha verimlidir. Sürdürülebilirlik ve sosyalizasyon gücü yüksektir. Cinsiyet kimliğini kültürel kimlik olarak görmek esastır. Yaşamın kurucu ögesi olarak kadının cinsiyet kimliği bu anlamda toplumsal kimliğin kendisidir. Bu, şu anlama gelmektedir; toplumsal kimlik kadın eksenslidir. Etnik, dinsel gibi diğer kimlikler daha çok toplumsal cinsiyet kimliği etrafında şekillenen, ondan türeyen ve ona eklenen ikinci, üçüncü halkalardır. Kadının yaşam içerisindeki rolü, toplumsal ilişkiler içerisindeki konumu toplumun etnik, dinsel, dilsel niteliğini önemli oranda belirliyor. Bir topluluğun etnik yapısı, dinsel yapısı ve bir bütün olarak kültürel yapısı toplumsal cinsiyetin yoğun etkisini yaşamaktadır. Bir egemenlik olarak değil, kültürel zihniyet ve yaşam biçimi olarak kadın tarzı öndedir. Toplumsal cinsiyet kimliğinin ilk kimlik olma özelliği sadece tarihin başlangıcında değil, son olanda da kendisini yoğun bir şekilde hissettirmektedir. Zedelenmiş, gerilemiş veya küçültülmüş olabilir, fakat her zaman ve her yerde vardır.

Kadın ağırlıklı kültürler, etnik yapılar ve dinsel topluluklar kadar erkek ağırlıklı kültür, etnik yapı ve dinsel topluluklar da vardır. Örneğin İbrani kabileleri böyle şekillenmiştir. İbrani kabilelerinin erkek egemenlikli niteliği daha sonraki tarihlerinin gelişiminde; milliyetçiliğin ulus devlet tarzında evrensel bir nitelik kazanmasındaki rolleri bu anlamda çarpıcıdır. Ya da tersinden bir örnek vermek gerekirse; Kürt etnik yapısının günümüze kadar devletli sistemin kıyısında, kendi kendine yerli olan etnik yapılar ve konfedereler halinde kalışının, yaşadığı neolitik sürecin derinliğiyle bağlantılı olduğu belirtilebilir. Erkek ağırlıklı şekillenmenin sonradan kadının toplumsal kimliğine karşı ve daha çok da hiyerarşik ve egemenlikli nitelikte geliştiğini; bu anlamda bir antitez olma özelliğini taşıdığını belirtmek gerekiyor.

Avcılık kültürünün, -eğer onu erkek ağırlıklı bir kültür olarak tanımlayacaksak- toplumsallığı oluşturma bağlamında, kendi başına yüksek ve çeşitlenen çoklu bir kültür yaratma gücü zayıftır, onu süreklileştirme ve sosyalizasyona uğratma anlamında cılızdır. Analitik zekayı geliştirme özelliğindedir, plan pusu kurma, koşulları değerlendirme ve en iyi fayda sağlama, hemen kendine en iyi av alanlarını belirleme, sınırlar çizme ve kimseyi kabul etmeme gibi yönleri öndedir. Kendi içerisinde katı, zorlu ve keskin, farklılaşmaya, ortaklaşmaya ve paylaşıma kapalı bir zihniyet yapısıdır. Ne zihniyet ne de maddi yaşam koşulları itibarıyla gere-

ken esnekliği gösterememektedir. Çoklu toplum esnek ve farklılaşmaya açık, daha çok kadın eksensli neolitik devrimin bir ürünüdür. Nitekim bunun bir sonucu olarak da hızla evrenselleşme ve yayılma özellikleri gelişen bir kültür olmaktadır. 2000 yıl gibi toplumsal tarih açısından uzun olmayan kısa bir zaman diliminde Mezopotamya'dan Avrupa'ya, Hindistan'a, Çin'e kadar yayılabilmektedir. Zora dayalı fiziki bir yayılma değildir. Ucu açıktır, farklı dillerle, dinlerle ve kültürlerle ilişkilenebilir, onları karşılıklı bir bağ ve değişim ilişkisi içerisinde kapsamaya ve ortaklaşmaya açıktır, esnekler. Hızla birbirinden kültürel değerler alıp vermeye, ortak değerlerde buluşmaya eğilimlidir.

Dolayısıyla sentez gücü yüksek bir kültürleşmedir. "Bin tanrılı ülke" Hititler buna en güzel örneklerden birisidir. Her gelen kendi tanrısını, kendi zenginliği olarak dilini, kültürünü, kimileri taş ustalığını, kimileri maden ustalığını veya hayvancılığını, ya da tarımcılığını getirmiştir. Diploması ileri düzeydedir. Burada kadın hala önemli bir toplumsal manevi otorite kaynağıdır. Ama onun yanı başında dinsel farklılığa izin vermeyen, kendisini koloniler biçiminde ticaret yoluyla ve askeri zor yöntemlerle yayma eğilimi gösteren, tanrı kral haline getirmiş Nemrutlar da yükselmektedir. Kadın burada artık toplumsal kimliğinden uzaklaştırılmış, köleleştirilmiştir. Kendi içerisinde ayrılmış bir kadın gerçekliği vardır. Bir yandan hanedan soyundan aristokrat kesimden ticaret yapabilen, mülk sahibi ve etkili kadınlar, ama diğer yandan sıradan, eşini aldatdığı ya da başını açtığı için kırbaçlanan ve yakılan kadınlar vardır. Ya da eşi borçlandığı için alınıp satılarak köle haline getirilen kadınlar vardır. Bunlar kadının cinsiyet kimliğinde derin bir yarılmayı da ifade etmektedir.

Her çağda her yerde iktidar ilk elden ve en fazla kadına karşı kurulur

Bütün iktidar biçimlerinin ilk olarak kadına karşı kurulmuş olmasının altında kadının toplumsal kimliği ve ortaya çıkardığı toplumsal değerler yatmaktadır. Ve her çağda, her yerde iktidar ilk elden ve en fazla kadına karşı kurulur. Bu, şunun için önemlidir; kadın ne kadar çok toplumsal kimliğinden koparılıyorsa, erkeklik ne kadar çok kendisini kurumsallaştırıyorsa, toplum o kadar esnekliğini, çoklu niteliğini ve demokratik komünal özelliklerini yitirmektedir. O kadar tekçi, homojen ve kaskatı bir kalıba oturtulmaktadır. Toplumsal cinsiyetçiliğin en fazla derinleştiği yerde, devletçilik en üst düzeyde kendisini yapılandırmaktadır. Aynı şekilde devletçilik ne kadar büyümüşse, kültürel toplum o kadar yutulmuştur. Kültür ve kadın o kadar kullanım ve değişim değeri kazanmıştır; meta haline getirilmiştir. Kadın ne kadar çok düşürülmüşse, kültürel zenginlik, gelişim ve toplumsal kimlikler ve unsurlar o kadar çölleştirilmiştir. Bu ilişkiyi ne kadar çok işlesek azdır. Tek dil, tek din, tek bayrak, tek millet gibi totolojiler özünde kadının her türlü istismar ve tecavüz kültürüne tabi kıldığı sistemler olmaktadır.

Totaliter zihniyet ve yapıların toplumsal cinsiyetçilikle bağları kapsamlı

değerlendirmeyi gerektirir. "Ulusum," "vatanım," "karım," "malım-mülküm" hepsi erkek egemenlikli zihniyetin mülkiyetçi, ben merkezci ve iktidarcı söylemleri olmaktadır. Oysa ulus, vatan, kadın, maddi değerler hepsi özünde kültürel değerler ve kimliklerdir. Bir toprak parçasını yurt vatan haline getiren de, kadını var eden de, yine maddi değerleri geliştiren de yüz binlerce yıllık toplumsal tarih ve kültür birikimidir. Bu haliyle egemen erkeklik, kültür ve kadın üzerinde hegemonyasını kurmuş devlet olmaktadır. Kadın ve kültürel toplum üretir, egemen erkek ve devlet istismar eder. Bu anlamda kadın aslında Reber Apo'nun belirttiği gibi "en eski sömürge ulus" konumundadır.

Kadın gerçekliği; toplumsal sorunların açık hale gelmesinde ve demokratik çözümünde daha fazla derinleşmeyi gerektirir. Kapitalist modernitenin ulus devlet anlayışı, gelişim karakteri ve oluşum biçimi baştan beri kadın ve toplum karşıtlığıdır. Fransız devriminde en ön saflarda yer alan kadınlar *"despotluğun ağırlığı üstümüze daha fazla düştüğünden bizim için daha değerli olan özgürlük uğruna ölmeyi istiyoruz. Kadınlar silahlanalım!"* diyerek yolda önlerini kesen askerlerden birkaçını öldürerek her türlü engeli aşip Versailles sarayını işgal ederler. Devrim ardından Jakoben diktatoryası ile birlikte ilk elden ezilenler, ayaklanan ve eşitlik isteyen kadınlar olur. Tüm kadınlar için oy hakkı, seçme seçilme hakkı isteyen Olympe De Gouges gibi öncü kadınlar giyotine gönderilir, zindanlara atılırlar. Mecliste konuşan kadınlar ahlaksızlık ve fahişelikle suçlanırlar; bütün kadın dernekleri kapatılır.

Demokratik ulus bir anlamda kadının toplumsal kimliğe kavuşmasıdır

Faşizmin ulus devlet anlayışında toplumu "karılaştırma," kendi malı mülkü haline getirme ile kadına dayatılan kimliksizleşme ve meta değeri kazanma arasındaki paralelliğin ve özdeşliğin tarihsel gelişim içerisinde özellikle de kapitalizmle aldığı görünüm çok çarpıcıdır.

Demokratik ulus çözümünü kadın açısından böylesine bir arka plan veya tarihsel gerçeklik ışığında değerlendirdiğimizde; önemli sonuçlara ulaşmak mümkündür. Kadının sınıf-ulus-etnisite-dinsel-dilsel farklılıklardan öte; öz irade, öz örgütlülük ve toplumsal kimlik halinde kendisini var edici, bilimsel bir ifadeye ve yapılanmaya kavuşturması, demokratik ulus haline gelişin en önemli; belki de en stratejik ayağı olmaktadır. Toplumsal cinsiyetçiliğin aşılamadığı, erkeğin değişime uğramadığı ve kadının kendisini özgür bir ifade ve örgütlenmeye kavuşturmadığı hiçbir toplum demokratikleşmeye açık değildir. Çünkü böylesi bir toplumda kendisini ne kadar özgürlükçü ve demokratik lanse ederse etsin, politik organlar ve işleyişler ne kadar gelişkin olursa olsun, her zaman geleneksel köle kadın gerçekliği ve geleneksel egemen erkeklik birbirinin gelişim zemini olacaktır, karşılıklı birbirini büyütecektir.

Bu anlamda demokratik ulus gelişimi en başta da aşırı büyümüş devlet

ile aşırı büyümüş egemen erkeğin demokrasiye çekilmesidir. Reber Apo *"devlet ve demokrasinin birbirini dengelemesi, demokratikleşmenin en hayati sorunlarından birisidir"* diyor Yol Haritasında. Demokratik ulus bir anlamda kadının toplumsal kimliğe kavuşması ve aynı zamanda toplumu ve erkeği kadın eksenine doğru kaydırmasıdır. Kadının bu anlamda her türlü mülk konusu olmaktan çıkması; kendisini toplumsal esaslarda kimlendirmesi, öz iradesini ortaya çıkararak, öz örgütlenmesini toplumsal zeminde sistemlileştirmesi ve yapılandırması demokratik ulus gelişiminde önemli olmaktadır. Demokratik ulus, kadında sağlanacak böylesine bir toplumsal, siyasal, kültürel ve cins özgürlüğüne dayalı mücadele gelişimi üzerinden sağlanabilir. Demokratik ulus gelişiminin temel dinamiği ve aynı zamanda unsurlarından birisi bu anlamda özgür irade temelinde öz örgütlenmeye kavuşmuş kadın özgürlük mücadelesi olmaktadır. Çünkü demokratik ulusun dinamikleri, kendi içindeki kültürel ve zihinsel gelişimdir. Kültürel değişim başta da kadın çocuk ikilisinin özgür ve demokratik birliği ve mücadele gücüyle olmaktadır.

Kadın özgürlük hareketinin kendisini demokratik ulus perspektifinde siyasal boyut olarak Demokratik Özerklik çerçevesinde yapılandırması ve demokratik konfederal örgütlenmesini sağlaması stratejik bir görev olarak durmaktadır. Kadının toplumsal sözleşmesinin oluşturulması kadar; demokratik ulus çerçevesinde oluşturulacak demokratik anayasada kadın statüsünün güçlü bir temsile ve katılıma dönüşmesi somut ve oldukça kapsamlı bir çalışmayı gerektiriyor. Aslında kadın cephesinden demokratik ulus çalışmalarında somut adımlar atılmış; her şeyden önce Kürt Ulusal Kadın Konferansı bütün parçalardaki kadın temsilcileri ile oluşturulmuştur. Bunun tarihi bir adım olduğu tartışılmaz. Çalışmanın süreklileştirilmesi ve güçlü bir yürütme gücüne ulaşması gerekiyor.

Bununla birlikte özellikle diğer halklardan kadınlarla ortak demokratik örgütlenme ve çalışma zeminlerinin oluşturulması demokratik ulus çalışmasının en temel yönlerinden birisi olmaktadır. Demokratik konfederal yapılanmanın; dil, sınıf, etnik ve dinsel farklılıkları aşarak, ortak irade ve örgütlenmeden geçtiği ilkesinin temel bir yaklaşım olarak bütün kadın hareketlerinde gelişmesi önemli olmaktadır. Bu çerçevede diplomatik çalışmaların ve ortak siyasal, sosyal, ekonomik projelerin geliştirilmesi; özellikle demokratik çözüm ve barış çalışmalarının başta Türkiyeli kadınlarla geliştirilmesi ve kadın özgürlük çalışmalarının siyasal boyutta derinleştirilmesi gerekmektedir. Bu konuda ciddi bir gelişim zemininin olduğu; giderek daha fazla kadının ortak kimlik etrafında birlik arayışının geliştiği belirtilebilir. Demokratik ulus perspektifinin ve ruhunun kadın özgürlüğü konusunda önemli bir durak olduğu ve gelişim düzeyini açığa çıkaracağı anlaşıyor ve büyük bir umut veriyor. Halkların baharlaşması kadının öz iradesi ve öz örgütlenmesi, kadın ba-

DEMOKRATİK SURİYE ÖZGÜR KÜRDİSTAN

Suriye’de kritik günler yaşanmaktadır. Rejimin geleceği hakkında pek çok yorum geliştirilmektedir. Kimileri Esad rejiminin tasfiye olmaktan kurtulamayacağını belirtirken, kimileri de kapsamlı ve ciddi reformlar gerçekleştirilirse rejimin kendisini yenileyerek varlığını sürdüreceğini belirtmektedir. Suriye rejimi, Kaddafi gibi uluslararası güçlere ve içerideki muhaliflere karşı bir direniş mi geliştirir, yoksa teslim mi olur veya belirttiğimiz gibi reformlarla mı varlığını idame ettirir, bunlar halen ciddi tartışma konularıdır.

Bilindiği üzere Suriye, Ortadoğu politikalarının şekillenmesinde her zaman önemli ve stratejik bir rol oynamıştır. Bugünde aynı konumunu sürdüren Suriye’nin, içinde bulunduğu bu kaos ve kargaşa sürecini ve olası gelişmeleri daha iyi anlamak için kısaca tarihe bakmakta yarar vardır.

Böl yönet politikaları ve Suriye

Suriye, yaklaşık 400 yıl Osmanlı egemenliğinin altında kaldı. Osmanlı’nın çözülüş sürecinin doruğa çıktığı yıllarda, 1910’da Fransa’nın mandası durumuna düştü. Fransa, sadece Suriye’yi değil, Lübnan’ı da bir manda rejimi olarak kendisine bağladı. Ülkeyi küçük devletçiklere ayırarak daha kolay yönetme ve daha çok kendisine bağımlı hale getirmenin politikalarını uyguladı. Bu amaçla, Lübnan kendi başına bir manda rejimi haline dönüştürülürken, 1920’de, Suriye’nin güneyinde Suveda da bir devletçik biçiminde örgütlendirildi. Aynı şekilde Tartus-Latkiye alevileri devlet düzeyinde örgütlenirken, ülkenin orta kesimlerinde, Halep’te de benzer bir devletçik örgütlenmesine gidildi. Fransa bu biçimiyle, kuşkusuz emperyalizmin “böl-parçala-yönet” politikasını uygulamıştır.

II. Dünya Savaşı’ndan sonra, klasik sömürgecilğin iflas etmesiyle geliştirilen yeni sömürgecilik politikasının bir gereği olarak, manda rejimlerinin bağımlı (yeni sömürgecilğe yol alan) ülkelere dönüştürülmesi, genelde benimsenen veya zorunlu olarak kabul edilen bir strateji olmuştur. Suriye, II. Dünya Savaşı’nın hemen ardından verdiği mücadeleyle, 1946’da bağımsızlığını ilan etmiştir. Ancak Fransa’nın, Suriye ve Lübnan üzerindeki etkisi devam etmiştir. Buna rağmen, bağımsızlığını kazanan Suriye’de yeni bir dönem başlamıştır. Bu dönemde Suriye’de, yine Fransa’nın teşvikiyle kurulan üç siyasi partiden söz etmek mümkündür. Halk partisi, Ulusal parti ve biraz daha marjinal olan BAAS partisi söz konusudur. Bu partiler, Suriye’nin feodal-küçük burjuva toplumsal yapısının çıkar ve çelişkilerinin bir ifadesi ve sonucu olarak ortaya çıkmışlardır. BAAS partisinin kuruluşu, her ne kadar 1946 denilse de, esasen 1947’de bir parti olarak ortaya çıkmıştır.

İngiltere ve Fransa’nın genel olarak Ortadoğu, özel olarak Suriye ve Lübnan üzerindeki çelişki ve çıkarları her zaman bu ülkelere doğrudan bir etki yapmıştır. Bu nedenle, Suriye’de 1946 ile 1963 arası dönem, bir darbe ve karşı darbeler dönemi olmuştur.

Suriye’de ilk darbe, 1949’da Hüsnü Ezzayim tarafından gerçekleştirilmiştir. Hüsnü Ezzayim, I. Dünya Savaşı’nda, Osmanlı ordusunda bir generaldir. Esasen bir Kürt olan Hüsnü Ezzayim, İsrail’e karşı ilk direnişi gösteren ve 1948 Suriye-İsrail Savaşı’nda en çok rol oynayan

bir kişi olduğu için, halk tarafından oldukça sevilen bir liderdir. Kabinesinin başbakanı Muhsin El-Barazi olmuştur. Başbakan El-Barazi ve İçişleri Bakanı da Kürtlerdir. İçişleri Bakanı El-Barazi’nin aile çevresindendir. Devlet başkanı, başbakan ve içişleri bakanı bu dönemde Kürtlerdir. Ezzayim, aynı zamanda bir modernisttir. Kadınlara seçme ve seçilme hakkını ilk tanıyan Ezzayim olmuştur. Ne var ki, Ezzayim’in iktidarı fazla sürmemiş, Edip Şişekli’nin karşı darbesiyle tasfiye olmuş ve Hüsnü Ezzayim ile Muhsin El-Barazi, muhalifler tarafından öldürülerek tasfiye edilmişlerdir.

Esad ailesi 40 yıldır iktidarda

Suriye’de, Hafız Esad dönemi, 1971’de başlar. Hafız Esad, bir BAAS kliğine karşı geliştirdiği darbeyle iktidarı tümenden ele geçirir. Esad ailesi, o günden bugüne tam 40 yıldır iktidarını sürdürmektedir. İçeride daha çok alevi azınlığına dayanan (ki kendisi de alevidir), dışarıda ise iki kutuplu dünyanın çelişkilerinden mükemmel düzeyde yararlanan Hafız Esad, ilişkilerini SSCB ile geliştirir. Geçmişte her ne kadar Kürtlere karşı baskı uygulanmış, “Arap kemeri” gibi politikalar geliştirilmişse de, Özgürlük hareketinin Ortadoğu’ya açılmasıyla birlikte, Esad ailesiyle Önderliğimiz ve hareketimiz arasında gerçekten dostluğa dayanan, ilkeli ve samimi bir ilişki geliştirilmiştir. Suriye (güneybatı) Kürtleri, belki de en çok bu yıllarda ciddi bir baskıya maruz kalmadan, mücadelelerini geliştirmiş ve yaşamlarını sürdürmüşlerdir.

Hafız Esad’ın, Ürdün’de katliama uğrayan Filistin halkını sahiplenme ve destek sunma çabası, yine İsrail’e karşı geliştirdiği direniş, onun kişiliğini, itibar, imaj ve otoritesini daha da güçlendirmiştir. İçeride Kürt halkının dostluğunu kazanmasıyla gerek müslüman kardeşlere karşı, gerekse İsrail’e karşı eli daha da güçlenmiştir. Hafız Esad’ın en büyük zaafı ya da talihsizliği, İsrail’in işgal ettiği Golan tepelerini bir türlü işgalden kurtaramaması ve bu anlamda Suriye topraklarına hakimiyetini tam gerçekleştirememesi olmuştur. Bununla birlikte, bölgede her zaman antiemperyalist ve antisyonist kişiliğini koruyarak varlığını sürdürmüştür. Körfez savaşında yine akıllı bir politika izleyen Hafız Esad, reel sosyalizmin çözülmesinden sonra dünya ve bölge dengelerini dikkatle değerlendiren, –Ortadoğu’da– son derece yaratıcı ve her zaman başarıyı esas alan bir politika sahibi olmuştur.

Hafız Esad’ın ölümünden sonra, Suriye rejimi, itibar ve imajı kadar, saygınlığından da pek çok şey yitirmiştir. Beşar Esad, her ne kadar dünyadaki gelişmeleri görerek rejimi yenileme ve bazı açılımları gerçekleştirme ihtiyacını hissetmiş ve görmüşse de, ulus devletçi zihniyeti kaskatı savunmaktan kurtulamamış; hatta bunun da ötesinde, daha dar bir aile ve kabilenin iktidar çıkarlarını savunmadaki bağnazlığını ısrarla sürdürmüştür. Dolayısıyla içeride, başta Kürdistan halkı olmak üzere, genel olarak toplum üzerinde acımasız bir baskı geliştirirken, dışa dönük ise daha silik ve daha kişilsiz bir politika uygulamıştır. Özellikle Türkiye’yle geliştirdiği ilişkiler oldukça tehlikeli ve kirlidir. Bazen gerçekten Osmanlı’nın bir eyaleti pozisyonuna düşmüş, bazen de Türkiye’nin bir karakolu gibi hareket etmiştir. Sonuçta, Kuzey Afrika ve Ortadoğu’da,

halkların, on yıllardır baskı ve zulümle iktidarlarını idame ettiren rejimlere karşı geliştirdiği isyan ve başkaldırı hareketleri, Suriye’yi de kapsamıştır. Bunun nedeni hiç kuşkusuz, 40 yıllık iktidarın uyguladığı baskı ve rejimin artık çekilemez düzeyde köhnemiş olmasıdır.

Ortadoğu’da, siyasal islam ve fanatik ideolojilerin tarihsel olarak ne kadar güçlü olduğu bilinmektedir. Müslüman Kardeşler örgütünün 1929’lara dayanan geçmişi göz önünde bulundurulduğunda, emperyalizmin sadece bir kuklası durumunda olan otokratik oligarşik rejimlere karşı halk nezdinde belli bir taban bulması şaşırtıcı değildir. Esasen Mısır’da örgütlenen Müslüman Kardeşler örgütü, birçok Ortadoğu ülkesinde olduğu gibi Suriye’de de belli bir örgütlenme düzeyine ulaşmıştır. 1982’de başta Hama ve Humus olmak üzere, ülkenin birçok yerinde geliştirilen eylemliliklere karşı Suriye ordusu çok sert bir şekilde karşılık vererek, Müslüman Kardeşleri neredeyse tasfiye noktasına getirmiştir. Türkiye, o tarihlerde de, bu günkü gibi yine Müslüman Kardeşler örgütüne arka çıkmış, barındırmış ve her türlü desteği vermekten çekinmemiştir.

Sadece alevi azınlığına dayanan, Kürtlerin desteğini kaybeden Suriye rejimi, dış kısırtımların da bir sonucu olarak bugün gerçekten zor ve kritik bir dönem yaşamaktadır. Ulus devletçi zihniyetin varacağı yer nihayetinde burası olacaktı. Suriye ve Suriye rejimi gibi olanların, ulus devletçiliğin en katı temsilcisi olan Saddam Hüseyin’in akıbeti ortadayken, gerek kapitalist moderniteye karşı, gerekse –önderlik niteliği ne olursa olsun– halkların haklı başkaldırılarına karşı, şu saatten sonra, hiçbir şey olmamış gibi iktidarlarını sürdürmeleri mümkün değildir. Dar aile ve sınıf çıkarları, milliyetçi zihniyet ve adeta bir bürokrasi rejimi olan Suriye rejiminin her türlü demokratik değişim ve dönüşüme kapalı olma gerçeği, onu böyle önemli ve tarihi bir kavşak noktasına getirmiştir. Tarih bir kez daha “ya kendini yeniler ve çözümlersin ya da yenilir ve çözülürsün” gerçeğini, Ortadoğu’da yaşanan gelişmelerle birlikte çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır.

Bugün Suriye’de, muhalefetin başını Müslüman Kardeşler örgütünün çektiği tartışmasızdır. Bu örgüt başta Türkiye olmak üzere, birçok devlet tarafından desteklenmektedir. Buna rağmen muhalefetin başkaldırısı, henüz Suriye rejimini tasfiye edebilecek bir noktaya ulaşmamıştır. Halk isyanı, daha çok taşra kentlerde gelişmektedir. Başta Şam ve Halep olmak üzere, benzer belirleyici merkezlerde, ciddi bir muhalefet ve başkaldırı gelişmedikçe, Müslüman Kardeşlerin sadece kendi özgücüsü Suriye rejimini tasfiye etmesi mümkün gözükmemektedir. Gelinek noktada, Suriye rejiminin muhalefetle uzlaşma ya da reformları gerçekleştirecek bu kritik kavşaktan geçmesi oldukça zordur. Rejimin geleceğini, Kürt halkına karşı tutumu belirleyecektir. Mevcut iktidarın ayakta kalmasının tek şartı, Kürt sorununu siyasi yollarla, demokratik ve barışçıl bir yöntemle çözmektir. Kürt halkı, yılların birikim ve tecrübesiyle, yine geliştirdiği mücadele ve sahip olduğu irade ve örgütlülük gücüyle haklı olarak, her zamankinden daha çok demokratik bir çözüm istemektedir. Demokratik Özerkliğin kabul edilmesi temelinde, rejimin Kürt halkıyla

geliştireceği diyalog ve ilişkiler, kapitalist modernite ve hegemonyacı Türk devletine karşı başarı ve kazanma şansını yükseltecektir.

Kürt sorununun çözümü, Demokratik Özerlikle mümkündür. Halkımız, bu konuda mevcut iktidarla anlaşma ve uzlaşmaya hazırdır. Hareketimiz bugüne kadar, bu temelde doğru ve sağlıklı bir politika geliştirmiştir. Ne devlete yedeklenmiş ne de hazırlıksız ve zamansız, kendiliğindencilğe yol açabilecek, kolaycı bir isyana kalkışmıştır. Bir taraftan kendi çözüm modeli olan Demokratik Özerkliğin gündemleştirip, devletin çözüm noktasına gelmesini sağlamaya çalışırken, diğer yandan diğer Kürt partileriyle ve muhalefetle ilişki ve ittifak geliştirerek, her türlü olasılığa karşı hazırlıklı olma, kendi çözümünü kendi öz mücadelesiyle gerçekleştirme kararlılığını ortaya koymuştur. Demokratik Özerkliğin inşa çalışmaları yoğun bir biçimde sürmektedir. Örgütlü ve iradi gücümüzü geliştirerek, gerektiğinde Demokratik Özerkliği ilan etme çalışmaları da sürdürülmektedir. Bu noktada Suriye devletin yaklaşımı ve sorunun çözümüne ilişkin göstereceği tutum, gelişmelerin yönünü önemli ölçüde belirleyecektir. Ancak devletin yaklaşımı ne olursa olsun, halkımızın kendi doğrultusu nettir. Sonuçta Demokratik Özerkliğin gerçekleşmesi temel bir hedef olmaktadır. Bu temelde, şimdiden halkımızın bilinçlendirilmesi, eğitilmesi ve örgütlenmesi oldukça önemlidir. Özellikle halk meclislerinin oluşturulması, halkımızın olduğu her yerde örgütlülük düzeyimizi komün ve meclisler biçiminde örgütlemek, stratejik olduğu kadar, anlık ve günlük gelişmelere cevap olabilecek bir niteliğe ulaşmak gerekmektedir. Halkımızın, henüz devletle ciddi biçimde karşı karşıya gelmeden, Kürt sorununun çözümünün esas alan duyarlılığını her fırsatta ortaya koyması, taleplerini etkili eylemliliklerle dile getirmesi doğrudur.

Suriye’de en örgütlü güç Kürtlerdir

Suriye’nin, bölge ve uluslararası açıdan taşıdığı önem göz önünde bulundurulduğunda, birçok güç ve kesimlerin ilgili, duyarlı, hatta müdahil konumunda olduğu görülecektir. Rejimin, muhalefet karşısında sert bir tutum takınarak tasfiyeyi amaçladığı kesindir. Buna karşın, başta Türk devleti olmak üzere, uluslararası birçok gücün, ABD ve AB’nin, Suriye’yi teslim alma politikasını izlediği görülmektedir. Ancak, Suriye’nin bilinen birçok özgünlük ve özelliklerinin olması, tüm güçlerin daha hassas ve daha duyarlı olması gerçeğini beraberinde getirmektedir. Çünkü Suriye, Libya’yla kıyaslanmayacak kadar stratejik bir konumdadır. Başta Lübnan olmak üzere, Ürdün ve Filistin hareketi üzerinde büyük etkisi vardır. Bunun dışında, Irak ve Suudi Arabistan’ı dahi etkileyebilecek bir konuma sahiptir.

ABD ve İsrail, Mısır’ın rejim değişikliğinden sonra, Gazze’ye kapılarını açması örneğinden hareketle, Suriye’de benzer bir iktidarın oluşması karşısında tedirgin oldukları bir gerçektir. Bundandır ki, İsrail ve İran, ilk kez Suriye’ye karşı bir dış müdahalenin olmaması gerektiği konusunda benzer bir görüş ve tutum sahibi olmuşlardır. Henüz çözülemeyen Libya sorunu ortadayken, emperyalizmin Suriye’ye benzer düzeyde bir müdahalede bulunması, hem Arap dünyasında

ve İran’da büyük bir tepki yaratabilecek hem de emperyalizmi zorlayabilecektir. Bu nedenle Esad rejiminin hemen bugünden yarına tasfiye olabileceğini düşünmek çok gerçekçi bir yaklaşım olmayabilir. Emperyalizmin Suriye’ye karşı askeri bir işgal ve müdahale yerine, daha çok ekonomik ambargo, siyasi ve diplomatik tecrit yöntemini tercih edeceği görülmektedir. Şayet bir askeri müdahale zorunlu görünse bile, bunu doğrudan NATO güçleriyle değil de, Türk ordusuyla yapma olasılığı yüksektir. Türk devleti de zaten bu konuda oldukça hevesli görünmektedir. Özellikle Kürdistan’da, Demokratik Özerkliğin gerçekleşmesine karşı büyük bir tepki geliştireceği ve bunu bir askeri müdahale düzeyine çıkartabileceği kesin gibidir.

Suriye’de en etkili ve örgütlü güç Kürtlerdir. Türk devleti bunu bildiği için, Kürt halkına karşı ve alternatif bir muhalefet örgütlemeye öncülük etmektedir. Antalya’da düzenlenen, Suriye karşıtı muhalif konferansı bu bağlamda değerlendirilmelidir. Konferanstan önce, Müslüman Kardeşler örgütünün yönetimi, Türk devletiyle ilişkilenmiş ve Türkiye’de üslenmiştir. Müslüman Kardeşler, bilinçli olarak etkili bir güç biçiminde öne çıkarılmaktadır. Konferansa hakim olan Müslüman Kardeşler örgütü olmuştur. Konferansla, iktidar alternatifi bir konsey vb bir irade ve oluşum ortaya çıkarılmak istenilmiştir. Kürtlerin bu konferanstaki yeri, cılız ve zayıftır. Çünkü Kürt halkı adına söz söyleyecek ve irade temsil edebilecek hiç kimse katılmamıştır. Salah Bedrettin vb bir iki şahsiyet ile bir iki örgüt bu konferansa katılmışlardır. Sözüm ona, Kürtler adına bu konferansa katılan söz konusu örgüt ve şahsiyetlerin Kürt halkı için bağlayıcı hiçbir konum, itibar ve saygınlıkları söz konusu değildir. Kürt halkı ve iradesinin, Türk devletin öncülüğü ve kapitalist modernitenin desteğiyle gerçekleştirilen bu konferansa karşı tutumu nettir. Bu konferans, her şeyden önce gayri meşrudur ve Kürt halkını hiçbir biçimde ve asla temsil etme hakkına sahip değildir. Kürtler adına katılım gerçekleştiren, kişi ve gruplar da bu bağlamda gayri meşrudur ve hiçbir temsiliyetleri bulunmamaktadır. Konferansın asıl amacı, Suriye rejimini tasfiye etmek veya teslim almaktır. Bu amaçla bir alternatif irade ortaya çıkarmaktır. Kürt halkının ve iradesinin katılmadığı bu konferansın, daha baştan reddedildiği herkesçe bilinmelidir. Başta PYD olmak üzere, konferansa katılmayan diğer 10 Kürt örgütü de tutumunu bu biçimde açık ve net olarak ortaya koymuşlardır.

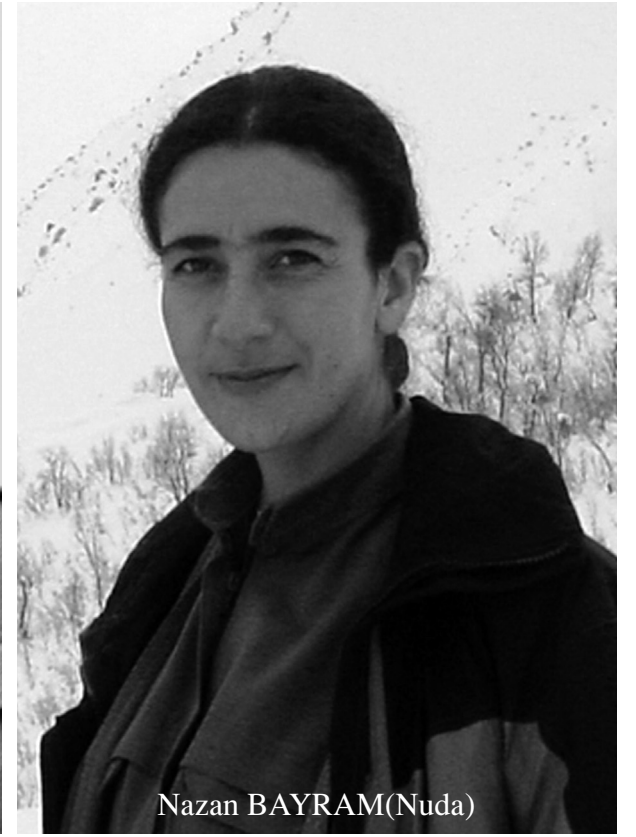
Kürt halkı, kendi demokratik meclis ve komünlerini örgütlemekte ve Demokratik Özerkliğin en gerçekçi çözüm modeli olduğunu ortaya koyarak, eylemliliklerini bu temelde geliştirmektedir. Antalya konferansına katılan gayri-ciddi ve hiçbir temsiliyeti olmayan kişi ve gruplar dışındaki tüm parti ve şahsiyetler çözüm konferansları gerçekleştirecek, Kürt halkının meşru ve demokratik iradesini ortaya koyacaklardır. Yine demokratik Arap muhalefeti ve diğer etnik ve mezhepsel güçlerle de ilişkilerini geliştirerek, “Demokratik Suriye - Özgür Kürdistan” şiarıyla mücadelelerini yükselteceklerdir. Suriye’de yaşanan devrim durumu ister barışçıl, ister barışçıl olmayan (devlet, Kürt halkının taleplerini kabul etmezse) yöntemlerle olsun, mutlaka halkımızın özgürlüğü ve Suriye’nin demokratikleşmesiyle sonuçlanacaktır.

Şehitlere doğru bağlılık onların mesajlarını devrimle bütünleştirmektedir

Engin SİNCER(Erdal)

Nazan BAYRAM(Nuda)

PKK'nin yeniden inşasının ardından sürdürülen Ocak eğitim devrelerinin açılışının on ikincisini bugün gerçekleştiriyoruz. PKK Ocak eğitimlerinin birinci devresi PKK'nin yeniden inşa komitesinde yer alan Şehit Viyan ve Şehit Nuda arkadaşların sorumluluğu altında açılmıştı. Bu arkadaşlar PKK'nin birinci eğitim devresini tamamlayarak PKK'nin Yeniden İnşa Kongresi'nin de hazırlığını yaptılar. Bu çalışmalar temelinde denilebilir ki inşa çalışmalarının da öncülüğünü yaptılar. Büyük bir sorumluluk ve coşkuyla yürüttükleri önemli çalışmalarla büyük başarılar sağladılar. Şimdi iki arkadaşımız da şehit mertebesine ulaşmıştır. Bu devrenin açılışının da 18 Mayıs Şehitler Günü'ne denk gelmesi oldukça anlamlı ve önemlidir. Bugün ve silesiyle Nuda ve Viyan yoldaşlar şahsında tüm özgürlük şehitlerimizi saygıyla anıyor ve anılarına bağlılık sözümüzü yineliyoruz. Şehitlere bağlılığın esasını oluşturan paradigma temelinde fikir, zikir, eylem birlikteliğiyle halkların geleceğini özgür kılmak ve bu şekilde Önder Apo'yu somutlaştırma gerçekliğidir. Bu söz ve kararlılıkla şehitler çizgisini Önder Apo'nun ideolojik, ilkesel, felsefik, yaşamsal ilkeleri çerçevesinde somutlaştırma sözünü Önder Apo'yu selamlıyor, militanlık özelliklerini yükselterek şehitlerin yoldaşı olma tutumumuzu belirtiyoruz.

Devrim bir yaratma eylemidir ve kendini aşmayı gerektirir

"PKK şehitler partisidir" belirlemesinden hareketle hareketimizin gelişim tarihi şehitlere cevap olma yoldaşlığı, kararlılığı ve bu temelde atılan pratik adımların toplam ifadesidir. Haki Karer arkadaşla başlayan amaçları uğruna fedailik tutumu karşısında gelişen şehide başarı temelinde cevap olma yaklaşımı esasında bir önderlik karakteridir. Önder Apo'nun fedailiği karşılama şekli, bağlılığını ifade tarzı hem PKK'nin şekillenmesini belirlemiş, hem de PKK militanlığının zirvesel ifadesi olan fedaileşmenin temel dayanağı, güven kaynağı olmuştur. Bu özelliklerin iç içeliğiyle her günü yoldaşlarımızın şehadet tarihi olan mayıs ayı şehitler ayı olma özelliğini, dolayısıyla değerleşen niteliğini kazanmıştır. Kendini amaçlar uğruna feda etmenin yol açtığı sonuçlar, diriliş, direniş ve özgürlük tarihini yaratarak şehitlerimizi başarının somut ifadesine dönüştürmüştür. Bu temelde şehitlerimiz değer birikiminin esasını oluşturarak en fazla yaşayan, bu anlamda ölümsüz gerçeklikler olmuştur. Şehitler çizgisinin ölümsüzlüğü değer birikiminin mücadeleyi yükseltmesi ve bu temelde kazanıma dönüşmesiyle ilgilidir. Önder Apo'dan kaynağını alan bu özelliği yükseltme temelinde şehitler

çizgisini yaşamsallaştırma kararlılığıyla eğitim devresini açıyoruz.

Şimdiye kadar aralıksız sürdürdüğümüz Ocak eğitim çalışmaları Önder Apo'nun çizgisinde yeniden yapılanma ve yeni paradigmadaki derinleşme rolünü önemli oranda oynamıştır. Bu konuda hala ciddi eksiklik ve yetersizlikler olmakla birlikte bu yetersizliklere rağmen örgüt içi sorunların giderilmesi, yaşanan çizgi dışılıklarla mücadelede ve partileşme ölçülerinin yükseltilmesinde eğitim devreleri önemli bir rol oynamıştır. PKK Ocağı'nda yüzlerce arkadaş eğitim görerek partileşme ve Önderlik gerçeğinde derinleşme yaşamış ve çok önemli misyonlar olarak pratiğe yönelmişlerdir. Bu arkadaşlarımızdan bazıları mücadelenin en fazla yoğunlaştığı sıcak alanlarda kahramanca direnerek şehit düştüler. Şehit Mazlum Amed arkadaş iki devre önce PKK Ocağı'nın bir öğrencisiydi. Arkadaşın görev alanına önemli bir yoğunlaşma ve büyük bir coşkuyla yönelmesi, hareketin kendinden beklentilerine cevap olacağına dair güveni ve beklentisini daha da pekiştirmişti. Ancak beklenmeyen erken şehadeti herkesi derinden etkilemiştir. Bu ve diğer birçok beklenmedik şehadet derin etkileme kadar bu durumların nedenleri konusunda da ciddi bir yoğunlaşma ve sorgulama sürecini başlatmıştır. Bu anlamda PKK Ocak eğitimi başta meşru savunma çizgisinde derinleşme olmak üzere, KCK sisteminin tüm alanlarda oturtulması konusunda önemli bir yoğunlaşma ve bu temelde tüm alanların ihtiyaçlarına göre bir hazırlık süreci içerisinde olmuştur. Tüm çalışma ve mücadele alanlarımız için öncü düzeyde kadro hazırlama rolünü yerine getirmeye çalışmıştır.

PKK Ocağı on ikinci eğitim devresini Şehit Mazlum Amed arkadaşın adına ve anısına başlatıyoruz. Aynı zamanda şehitler ayı olan mayıs ayında tam da şehitler gününde başlaması da bu devremize ayrı bir anlam ve değer katmaktadır. PKK Ocağı bir anlamda şehitler dergahı ve Önderlik okuludur. Kuşkusuz bütün okullarımızın ve akademilerimizin önemli rol ve misyonları vardır. Ancak PKK Ocağı'nın Önder Apo'nun felsefesi ve ideolojisini özümseme, derinleşme ve yaşamsallaştırılmasında önemli bir görevi vardır. Partimizin merkezi okulu olması misyonu ve özelliği bu görevini daha da artırmakta ve ağırlaştırmaktadır. Bu okulun eğitimlerinin öncülük düzeyinde militanlaştırma ve kadrolaştırmada görevi önceliklidir. Çünkü PKK, militan olanların gerçeğidir. PKK gerillası ideolojiktir, politiktir ve örgütseldir. Bu Ocakta yetişen ve eğitim alan arkadaşlarımızın görevi bu ölçüler temelinde başarıyı yakalamaktır.

PKK'nin yeniden inşası ve partileşme tanımına uygun olarak demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü paradigmaya dayalı partileşmeyi ve militan kadrolaşmayı esas almak, Ocak'ın en temel görevi durumundadır. Önderliğimiz PKK'nin yeniden inşasını gündeme getirdiğinde "sistem kurulmalı –ki o süreçte henüz isim belirlenmemişti– kendisini bana yakın görenler ya da benimle arkadaşlık yapmak isteyenler, çizgiye göre olanlar, yaşamda, ruhta, düşüncede üst düzeyde PKK'leşmeyi yaşamsallaştıracak olanlar PKK'ye gelmelidirler" dedi. Önderlik yeni PKK'yi böyle tanımladı. Elbette KCK sisteminde herkes birer Apocudur, herkes bu sistem içerisinde Önder Apo'nun düşüncelerini kabulleniyor. KCK sistemi içerisinde Önder Apo'nun düşünceleri temelinde parti ruhunu esas alan bir yaşam anlayışı olmalıdır. PKK'de her şey zafer kişiliğine göre kurgulanmıştır, PKK öncülüğü çeliktan bir çekirdek olmayı gerektirir. Partileşme esaslarına göre örgütlenme en gelişmiş bilinci ifade eder. PKK'nin esas gücü örgütsel olması ve doğru partileşmesidir. Bu anlamda, bu okulda, ideolojik, felsefik ve örgütsel açıdan daha fazla yoğunlaşmak ve kendini yaratmak gerekiyor. Parti veya partileşme yoğunlaşmış devrimci emek ise bu okulun öğrencisi ve tüm bu partinin militan kadroları da yoğunlaşmış emeğin öncüleridirler. Yani emeğin ve devrimin öncüsüdür. Bunun gereklerinin karşılandığı, görevlerin başarıldığı oranda ancak Önderlikle doğru ve yeterli bir yoldaşlık yapılabilir.

Partileşme sorunları, parti öncülüğü, parti esaslarına dayalı örgütlenme ve mücadele konuları parti tarihimizin başlangıcından günümüze kadar her zaman gündemimizde olan temel konulardır. Biz hiçbir zaman partileşmeyi tam anlamıyla geliştirdik, tamamladık ya da başararak iddiasında bulunmadık. Bu konuda her zaman yaşadığımız yetersizlikleri tartıştık ve eğitim konusu yaptık. Önderliğimizin geliştirdiği partileşme mücadelesi ve bu yönlü çabaları bizler açısından her zaman için öncü olmuştur. Bizler Önderliğimizin gerisinde kaldık ve ciddi yetersizlikler yaşayarak Önderliği yalnızlaştırdık. Oysaki devrim bir yaratma eylemidir ve sınırsız fedakarlığı, kendini aşmayı gerektirir. "Özgürlük yönetme olayıdır ve özgürlük kendini yönetmeyle başlar, parti kurmayların ve kurtarıcıların birleştiği yerdir" diyen Önderliğimiz en temel sorunlarımızdan birine işaret etmektedir. Bizler komutanlaşma, yönetim ve yürütme gücü olmakta yetersiz ve zayıf kaldığımızdan dolayı bu değerlendirmeye bizler açısından oldukça çarpıcıdır. Önderlikle doğru temellerde yoldaşlık

yapmamızın önünde engel haline gelen bu sorunu aşmak bizlerin temel partileşme görevlerinin başında gelmektedir.

*Hepimizin temel ölçüsü
Önderlik ve şehitler gerçeğidir*

Önderliğimiz stratejik değişim sürecinin ideolojik ve pratik altyapısını somut projelere dayandırarak tarihi adımlar atmış, bunun sonucu olarak harekette önemli bir değişim ve dönüşüm yaratmıştır. Bunun en önemli ve stratejik boyutu PKK'nin yeniden inşasını gündemleştirmesidir. PKK'nin yeniden inşası yetersiz yoldaşlığı aşma, Önderlikle yoldaşlığı güçlendirme ve doğru bir bütünleşmeyi sağlama temelinde alınmış çok önemli bir karardır. PKK inşa çalışması başlatılırken bu temelde söz verildi. Bu kararlaştırma bizler açısından geçmiş hatalarımızın telafisi kadar yeni bir dönemin başlaması anlamında, hareket içerisinde revizyona uğratılmak istenen partileşme gerçeğini yeniden aslına uygun yaşatmanın da kararı olmuştur. PKK'nin Yeniden İnşası bu temelde geliştirilirken, PKK Ocağı da bunun üzerinden ideolojik esaslara dayalı militanlaşma çalışmasını süreklileştirme misyonu ile gündeme getirilerek kurulmuştur. Bu ölçüler ve misyonu dikkate alındığında 'PKK Ocağı'nın görevi ne olmalıdır?' biçiminde bir somutlaşma ve kararlaştırmanın yaşanması gerektiği ortadadır.

Buradan hareketle güncellenen ideolojik mücadele ihtiyaçlarının karşılanmasında en temel araç olan eğitime yaklaşım ve mevcut yetersizlikler değerlendirildiğinde Ocak eğitimlerinin önemi daha iyi anlaşılacaktır. Eğitim sistemimizin ve tarzımızın ne kadar arayışçı, sorgulayıcı ve mücadeleci kadro yarattığı, kişilik dönüşümüne hizmet ettiği tartışılmalıdır. Bu temelde daha sorgulayıcı yöntemlerin esas alınması ve kadroda iradeleşmenin hedeflenmesi gerektiği, Önderlik çözümlemelerinin ve savunmalarının daha kapsamlı ve bu konuları kapsayan genişlikte daha yaygın işlenmesi gerektiği açıktır. Diğer okul ve akademilerimizin de görevi –ama öncelikle Ocak'ın en temel görevi– sürecin ihtiyacını karşılayacak militanlaşma ve kadrolaşmanın yaratılmasında, tarzda ve taktikte yenilenmenin süreci karşılayacak düzeyde gerçekleştirilmesinde somut gelişime yol açacak düzeyi yakalamaktır. Eğitimlerimizin en temel mücadele aracı olduğunu göz ardı etmemeli ve ideolojik, örgütsel, askeri mücadele bütünlüğünü eğitim programlarımızın oluşturulması ve yaşamsallaştırılmasında temel hedef haline getirebilmeliyiz. Meşru savunma çizgisini yaşamsallaştırmak, ancak ideolojik, örgütsel, askeri mücadele esaslarına hakim kadro

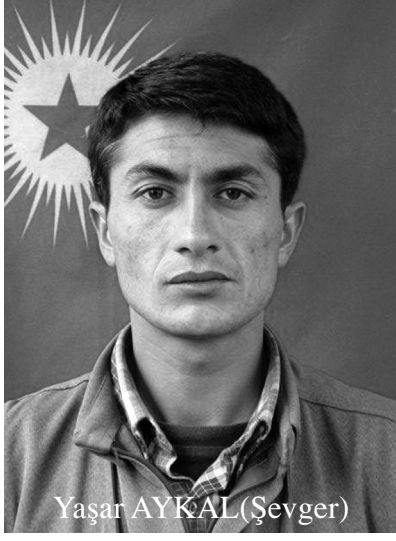

Ramanazan AYBI(Adil)

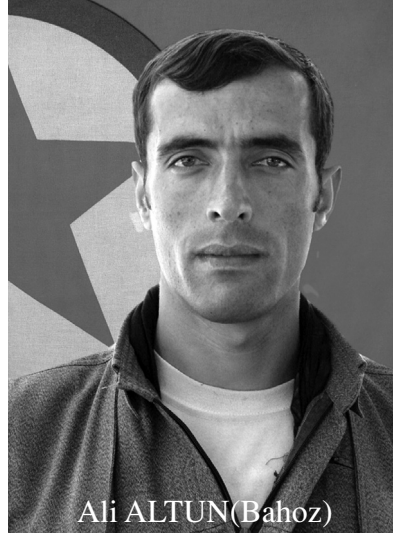
Şerif YALÇIN(Mâhir)

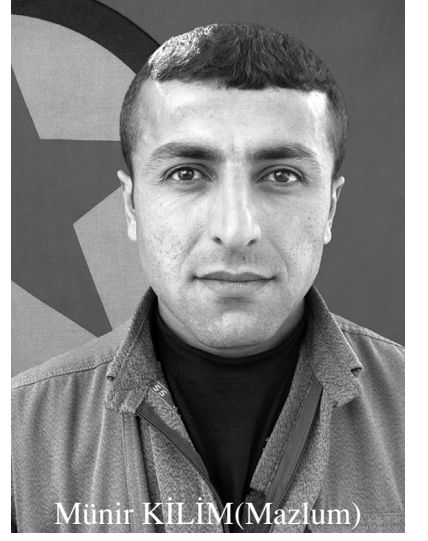
Yaşar AYKAL(Şevger)

Çetin KARADAĞ(Ernesto)

Ali ALTUN(Bahoz)

Münir KILIM(Mazlum)

gerçeğini yaratmakla mümkün olduğuna göre, bu konuda pratikleşen kadro yaratmak en temel eğitim sorunlarımızın başında gelmektedir.

Ocak yapısının temel ölçüsü Önderlik çizgisi ve şehitler gerçeği olmalıdır. Ocağın bu ölçüler temelinde kendisini yapılandırması ve sorgulaması gerekiyor. Ocak öğrencileri Önderliğe ve şehitlere söz vererek bu çalışmaya giriş yapmakta ve eğitime başlamaktadırlar. 'Ben Önderliğin Ocağı'na şehitlerin dergahına geldim. Önderlikle yeterli yoldaşlık yapmak için ne gerekiyorsa onu yapmaya hazırım. Bunun üzerinde durarak özelleştirimi vereceğim. Bunun için gerekirse kendimi on kez ameliyat masasına yatıracağım. Kahraman şehitlerimizin izinde Önderliğe ulaşmaya, onunla bütünleşmeye çalışacağım' demeli ve bu temelde katılımını geliştirmelidir. Kuşkusuz bu konuda kişi belki beş aylık Ocak eğitiminde kendisini buna ulaştıramaz, ama önemli bir mesafe kat edilebilir. Burada verilen söz içeriği, PKK Ocağı'nın diğer akademilerden farkı da budur. PKK Ocağı'na gelenler, devrimle yürümede fedai bir biçimde kesin bir kararlılıkta olanlardır. Burada yeniden katılım derken kendini çizgi esaslarında yeniden yaratmak ve yapmaktan bahsediyoruz. Ocak eğitimine gelen arkadaşlar kendilerine göre bir yürüyüşün pratikçisi olma yaklaşımıyla değil, Önderlik tarzında Önderlikle yürüyüp yürümeyeceklerini netleştireceklerdir. Burası kusursuz ve eksiksiz bir biçimde Önderlikle yürüyüp yürümeyeceğini netleştirme yeridir. Bu konuda 'kişi, küçük burjuva, feodal, egemen ve köle özellik ve alışkanlıklarını üzerinden atacak mı atmayacak mı' kararlılık bu çerçevede olmalıdır. Bunlar dışında arkadaşlarda genel bir kararlılık mevcuttur.

Şimdi şu sorulara herkes doğru cevap vermelidir; bu hareket içerisinde PKK'li olunacak mı olunmayacak mı? Kişi zaten içindedir, kararını ve sözünü vermiştir. Birçok arkadaş, akademi eğitimini bitirip buraya gelmiştir. Önderlikle yürünecek mi, yürünmeyecek mi? Eğer Önderlikle doğru yoldaşlık yapılacak ve Önderlik tarzında bir yürüyüşe karar verilecekse o zaman her türlü geleneksel, klasik tarz ve alışkanlıklar terk edilmeli, bunlar karşısında mücadele edilmelidir. Ancak bu şekilde Önderlikle olunabilir. O nedenle olağanüstü bir yaklaşım ve devrimcilik gerekiyor. Genel ve sıradan bir yaklaşımla Önderlikle gerçek bir yoldaşlık yapılamaz, yürünemez. Bu bakımdan kişi kendisini ele alırken daha keskin ve kararlı yaklaşmalı, kişilik özelliklerini bu temelde ele alıp gerekli değişimi sağlamalıdır. Kapitalist Modernite'nin ve yine klasik toplumun kişiye empoze ettiği özelliklere karşı deyim yerindeyse merhametsiz olunmalı ve bu şekilde bir yaklaşım esas alınmalıdır.

Çözumsuzlükte ısrar eden yaklaşımlara karşı, başta gerilla olmak üzere doğru ve yeterli örgütlenmiş, direnişçi bir mücadele gücü ile çok önemli sonuçlar da alınabileceği hem bizim mücadele pratiğimizde hem de dünya deneyimlerinde kanıtlanmış bir gerçektir. Bu konuda kendimizi güçlü örgütlendirirsek devletçi güçlerin temel dayanaklarını zayıflatabilir, Kürt halkı şahsında demokratik sosyalizmi her dönemde olduğundan daha fazla güncelleştirebiliriz. Önderliğimizin "çizgimi doğru temsil edecek bir kişi olsa benim için yeterlidir" tespiti de bu gerçeği vurgulamaktadır. Önderlik çizgisini güçlü savunan, merkezine Önderliği almış, her türlü devletçi zihniyeti aşmış, güçlü direnişçi bir duruş, kendi şahsımızda tüm

dünya halkları adına büyük kazanımlara yol açma şansına her dönemdekinden daha fazla sahiptir. Gelişmeleri bu temelde pratikleşmiş bir duruşun yol açtığı sonuçlar belirleyecektir. Bu nedenle tüm yaşamımızı buna göre örgütlemek, buna göre düşünmek ve yaşamak Önderlik karşısında da, tüm dünya insanlığı karşısında da tarihsel sorumluluğumuzdur.

Şehadet gerçeğini doğru anlamamız gerekir

Şehitler ayında ve Şehit Haki Karer arkadaşın şehadet gününün yıl dönümünde bu devrenin açılışını yapıyor olmamızın anlamı büyüktür. PKK Ocağı ortamı, maneviyatı yüksek ve güçlü bir yerdir. Bu nedenle anlamına uygun olarak devrelerimiz özellikle şehit arkadaşlarımızın şehadet yıldönümlerinde ya da hareketimizin özel ve anlamlı günlerinde başlamaktadır. Çünkü bu anlamlı günlerin Ocak devrelerinin başarılı yürütülmesinde ve sürdürülmesinde önemli bir etkisi vardır. Denilebilir ki böylesi günlerin taşıdığı anlam, devrelerimizin ruhu, vicdanı, başarı ölçüsünün belirliyor.

Şehitlik gerçeğinin bütün dünya ulusları ve halkları açısından büyük bir anlamı vardır. Uygarlık gelişimiyle egemenlik ve kölelik bir ikilem olarak insanlara dayatılırken bunun karşısında insanlığın özgür duruşunun cevabı direniş ve mücadele olmuştur. Böylelikle kölelik ve özgürlük konuları hep insanlığın gündeminde yerini almıştır. Egemenler karşısında direnenlerin mücadelesi ağır bedeller pahasına da olsa bugüne değin sürmüş ve halkların özgürlük meşalesi sönmemiştir. Özgürlük için canlarını verenler olduğu müddetçe bu meşalenin sönmeyeceğini şehitler gerçeği ispatlamıştır. Bir halkın özgürlüğü, onurlu yaşaması onun için kendini feda eden kahramanlarına bağlıdır. Kahramanları varsa o halkın özgür yaşama şansı vardır. İnsanlık tarihi bu temelde yazılmıştır. Yani bütün toplumlarda şehadetin ve özgürlüğün birbiriyle hep bir bağı olmuştur. Şehadet ve özgürlük birbiriyle çok bağlantılıdır. Kendi özgürlüğü için şehit düşmesini bilenler, cesaret gösterenler özgür olabilmişlerdir. Ho Chi Minh "hiçbir şey özgürlük ve bağımsızlıktan daha değerli değildir" demiştir. Önemli olan özgür yaşamdır. Şehitlik gerçeğinin en anlamlı emsalsiz yaşandığı hareket olan Kürdistan özgürlük hareketi başından günümüze kadar bu gerçeklikten beslenmiş ve bu kaynaktan güç alarak büyümüştür. İlk şehidimizden en son şehidimize kadar aynı inanç ve ruhla direnerek ölümsüzleşmiş binlerce şehidimiz vardır. Bu nedenle Önderliğimiz "PKK bir şehitler partisidir, ordumuz bir şehitler ordusudur" demektedir. Kemal Pir arkadaş da ölüm orucunda "biz yaşamı uğrunda ölecek kadar seviyoruz" derken tam da bu gerçeği dile getirmekteydi. Tarihimiz boyunca mücadelemizin mayasını oluşturan, özgürlüğümüzün teminatı olan kahramanlıklar bu ruhu taşıdıkları, bu yönlü bilinci oluşturdıkları için zamanın ruhunu doğru okuyabilmiş ve çok kritik süreçlerde tarihe insanlık lehine

yön vermeyi başarabilmişlerdir. Hiçbir engel ve gerekçe tanımadan yalnızca sürecin gerekliliklerine göre kendilerini örgütleyebilmiş, kendi şahıslarında militan duruşu zirvede temsil edebilmiş, örgütsel duruşumuzun sağlamlaşmasında esas dinamik gücümüzü oluşturmuşlardır. Verdikleri mücadele ideolojik esaslara dayandığından önce kendilerinde yenilenmeyi güçlü başarabilmiş, sonra pratikleşen kişilik gerçeklikleriyle örgüt yaratan, örgüt bilincini ve ruhunu büyüterek mücadeleyi ilerleten belirleyici güç konumuna gelebilmişlerdir. Mücadelenin dayandığı temel ilkelere inanç ve derin anlam yüklemeye şüpheşiz bu tür militan duruşun da mayası olmaktadır.

Halkların kendi özgürlükleri adına yürüttükleri mücadelenin önemli bir kesimi de Kürt halkıdır. Kesin özgürlüğü getirecek güçlü bir mücadele stratejisi, öncülüğü noktasında önemli yetersizlikleri olmasına rağmen, Kürt halkı bir mirası yaratmıştır. Esasında da işgal, imha, katliam siyasetine rağmen Kürt halkının varlığını günümüze taşıması bu direnişin en büyük sonucudur. Kuşkusuz bu direniş kaynağını halkların, insanlığın özgürlük eğiliminden almaktadır. Bununla birlikte Kürdistan tarihine baktığımızda; '70'li yıllarda toplum asimilasyonun tazyiki altında erimeyle yüz yüze gelmişti. '74 yılında Barzani hareketinin kırılması ardından artık Kürdistan'da inançsızlık derinleşmiş, direniş kültürü zayıflayarak yerine gittikçe teslimiyet tutumu gelişmişti. Bu koşullarda Önderliğin tarihi çıkışı Kürt halkı açısından devrim niteliğinde gelişmeler yarattı. Yok olmanın eşiğinde olan bir halkın yeniden yaratılması, bir kimlik ve kişiliğe bürünmesi karşısında düşman elbetteki boş durmadı birçok yönelimi Apocu hareket karşısında ilk günden bugüne kadar geliştirdi. İlk darbeyi öncü kadrolardan ve Önderliğimizin yardımcısı düzeyinde olan 'Haki Karer' yoldaşı katlederek vurmak isteyen düşman saldırısı ve komplosu karşısında Önderliğimizin tutumu belirleyicidir. Çünkü bizleri zafere ve özgürlüğe yakınlaştıran hareketin partileşmesi kararı verilerek Haki Karer yoldaşın şehadeti direnişin gerekçesi yapılmış, bu temelde düşman saldırıları boşa çıkartılmıştır. Zaten tarih boyunca Kürt halkına yönelik her zaman bu tip komplolar geliştirilmiş ve bu kirli yöntemlerle sonuç alınmak istenmiştir. Ama Önderliğimizin de ifade ettiği gibi komplolar tarihi gelişmeleri durduramamış, aksine hızlandırmıştır.

Kompo karşısında alınan partileşme kararı öyle kolay ve kendiliğinden ortaya çıkan bir gelişme değildir. Bu süreçlere ilişkin Önderliğimizin derin çözümlemeleri, bu koşulları ve bu koşullarda alınan kararların değerini ortaya koymaktadır. Özellikle Önderliğin şehitler karşısındaki yaklaşımı ve verdiği cevap büyük çıkışlar yaratma temelinde olmuştur. Geri çekilmenin ve inançsızlığın değil, daha fazla gelişmenin ve ilerlemenin kararlılığını ortaya koyarak tarihi gelişmelerle şehitlere layık olmanın eşsiz tutumunu geliştirmiştir.

Haki Karer yoldaşın Önderlik ve grup için anlamını fark eden düşman, adeta

can evinden vurarak daha yeni temellenen hareketi kesin bitirmeyi hedeflemiştir. Bu büyük kayıp karşısında verilebilecek en büyük ve anlamlı cevap ancak böyle bir partileşme kararı olabilirdi. Teslimiyete "hayır" denilerek, direnişte karar kılınmıştır. Haki Karer yoldaşın şehadeti buna vesile oldu. Önderlik "artık kan da döküldü, geriye dönüş olmaz. Şehitlerimizin anısına sahip çıkmamız gerekiyor. Şehitlere sahip çıkmak için de partileşme şarttır" diyerek geliştirmiştir. Alınan partileşme kararı, Kürt halkının dirilişinin giderek direnişi ve nihayetinde özgürleşmesinin kararıydı. Bu bilinçle alınan karar bugün bizi bu noktaya getirmiştir.

Önderlik, alınan partileşme kararı temelinde parti programını yazdı. Haki Karer yoldaşın şehadet yıldönümünde ilk kez afişler basıldı. O dönemler kimse hareket içerisinde resmi yoktu. Ama ilk kez teksir kağıdıyla Haki Karer yoldaşın resmi basıldı ve bu resim tüm Kürdistan'a dağıtılarak, geceleri duvarlara asıldı. Halk sabah kalktığında Haki Karer yoldaşın resmini duvarlarda gördü. Şehadet yıldönümünde duvarlarda "siz komplocuları ve provokatörleri kınıyoruz. Yaşasın Bağımsız Kürdistan, yaşasın enternasyonalizm" şeklinde sloganlar yazılmıştı. O dönemde Hilvan'da Süleymanlar çetesi, polisler ve bazı faşistler vardı. O kişiler Haki Karer yoldaşın Hilvan'da duvarlara asılan resmini yırtıyorlar ve hakaret ediyorlar. Nasıl olur da Kürdistan kelimesi ağızlara alınabilirdi? Çünkü o süreçlerde hiç kimse Kürdistan kelimesini telaffuz bile edemezdi.

Halil Çavgun yoldaş ayın on sekizinde bölgedeki gençleri topluyor—o dönemdeki arkadaşların çoğu gençtir, 18-19 yaşlarındadırlar—ve onlara "Haki Karer yoldaşın resimlerine karşı böyle yaklaşımlar var, ne yapmamız gerekiyor" diye soruyor. Bir mahalle okulunda yürütülen bu tartışma ve yapılan planlama ihbar ediliyor ve düşman onlara yönelik bir baskın gerçekleştiriyor. Bu baskında grubun tümünü arka kapıdan çıkaran Halil Çavgun yoldaş kendisi ön kapıdan düşman karşısına çıkıyor. Bu olayda büyük bir kararlılık ve cesaret gösteren Halil Çavgun yoldaş da şehadete ulaşıyor. Bu olayların ardından daha sonra Hilvan'da çetelere, feodal kompradorlara, polislere karşı bir savaş başlatılıyor. Arkadaşı şehit düşüren polis daha sonra Suruç'ta cezalandırılıyor. Bütün bunlara karşı Kemal Pir arkadaş öncülüğünde, daha sonra da 'Mehmet Karasungur' arkadaş şahsında Hilvan'da bir direniş örgütleniriliyor. Hilvan'daki direniş çok mütevazı, çok kısıtlı imkanlarla ve çok az sayıdaki silahla başlatılıyor. Bu, Kürdistan'da silahlı direnişin ilk örneği oluyor. Bu ruhun ve düşüncenin Kürdistan'da hayat bulması için örgütlenmek ve partileşmeyi geliştirmek gerekiyordu. Devlet, ajanlarıyla, kontrgerilla, feodal çete ve faşistlerle üzerimize geliyordu. Bu temelde 27 Kasım 1978'de partileşme kararı alındı. Yani partileşme kararı, yaşanan ilk şehadet temelinde alınan bir karardı. Şehitlerin izini takip etme temelinde bu karara varıldı. Elbette büyük bir

Leyla Wali HASAN(Viyan)

amaç ve özgürlük istemi vardı. Özgürlük ve şehitler birbiriyle çok bağlantılıdır. Bu bütün uluslar açısından geçerli bir durumken Kürdistan gibi toprağı, insanı, düşünce ve duyguları işgal edilmiş, kendisine ait hiçbir şeyi bırakılmayan bir ülkede çok daha fazla belirleyici olan bir durumdur. Çünkü Kürdistan'da ulus olarak var olma tehlike altında olup, zor bela nefes alınıp veriliyordu. Kürt ulusu, ölümün eşliğinde seyrediyordu. Tüm bunlar karşısında azimli bir mücadele ve şehitler verilerek bu temelde bir birlik ruhu yaratılarak, kararlılık ve direniş geliştirildi. Şehitlerle kendini tanıma gerçekleşti ve zindan direnişleriyle bu gelenek devam ettirildi. *Mazlum Doğan*'la başlayıp, *Ferhat Kurtaylar*la devam eden zindan direniş çizgisi, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'yle onurlu ve iradeli duruş ile direniş tarzını ve geleneğini oturtmuştur. Ardından bu süreç 15 Ağustos Atılımı'nın başlamasına ve diriliş devriminin geliştirilmesine büyük bir güç verdi. Zindanların ve dağların direnişleriyle diriliş devrimi gerçekleştirildi. Şehitlerin kanı yaşam suyu oldu. Kürdistan ve Kürt toplumu kuru bir ağaç gibiydi, ama dağ ve zindan direnişleriyle, sokaktaki direnişlerle, yaşanan şehadetlerle destanlar yaratıldı.

Şehitlerimiz en büyük değerlerimizdir

Hareketin ideolojik döneminde biz bir grup arkadaş olarak TÖB-DER'de oturmuştuk. Bir arkadaş kibrit kutusunun üzerine "Kürdistan" kelimesini yazmıştı. Sorumlu arkadaş o kibriti gördü ve "kim bunu yazmış" diye sordu. Daha sonra o arkadaş bunun üzerine bir buçuk saat konuşma yaptı ve "sen nasıl Kürdistan kelimesini yazabilirsin, biri gelip görürse ne olacak" dedi. O arkadaş sesini çıkarmadı. Daha ilk süreçlerde bile harekete ve partiye karşı bir saygınlık vardı. O arkadaş bunun üzerine hiçbir şey söylemedi, sorumlu arkadaş konuştu ve bu durumu eleştirdi. Geldiğimiz noktayı anlamak açısından söylüyorum. Direnişin sonucu olarak düşmanımız bile Kürdistan kelimesini telaffuz etmek zorunda kalıyor. Şimdi bazıları bize "siz daha ne istiyorsunuz, daha önce adınızı bile söyleyemiyordunuz, ama şimdi her şeyi her yerde söyleyebiliyorsunuz" diyorlar. AKP de bunu bu şekilde dile getiriyor. Botan halkı bugün nasıl bu duruma geldi? Şehitlerle bugüne geldi ve bu düzeyi kazandı. Doğrudur, tarihte bütün uluslar açısından şehitlerin yeri önemlidir. Kürdistan tarihinde de şehitlerin yeri çok önemli ve derindir. Çünkü şehitlerle bir toplum yeniden yaratılmıştır. Toplum şehitlerle diriliş devrimini yaşamıştır. Bunun en somut örneği serhildanlardır. Diğer uluslarda da serhildanlar yaşanmıştır, ama bu serhildanlar ulusların hakkı için, ekonomik, demokratik ve farklı haklar için geliştirilen serhildanlar olarak gelişmiştir. Kürdistan'daki serhildanlar şehitlerin cenazelerine sahip çıkmakla gerçekleşiyor. Şehitlere sahip çıkmak amaçlı daha '89 yılında Nusaybin ve Cizre'de serhildanlar başladı. Kürt halkı şehitlerine sahip çık-

mak amacıyla ayağa kalktı. 1991-92 yılında bu dalga yükseldi. Bugün de bütün Kürdistan'da halk şehitlerin cenazesine sahip çıkmak amaçlı ayaklanmış durumdadır. En son yaşanan büyük serhildan, 2006 yılında Amed'de gerçekleşti. Bu serhildanın temeli de şehitlerin cenazesini alma temelindeydi. O süreçte Garzan'da şehit düşen on dört arkadaşın cenazesini almak ve anılarını direnişle karşılamak amacıyla Amed'te büyük bir serhildan yaşandı. Bugün de yaşanan budur. Peki, bu neden bu şekilde yaşanıyor?

Halk sadece iki şey için ayağa kalkıyor: Birincisi Önderlik, bir diğeri de şehitlerdir. Çünkü Önderlik çizgisi bu gerçekliği belirginleştirmiştir. Şehitlerin yolunu açmış ve şehitler bu yolda büyük bir aşkla, güvle yürüyerek, şehadete ulaşmışlardır. Kimse Önderliği, şehitleri ve özgürlüğü birbirinden ayıramaz. Bütün bunlar birbiriyle çok yakından bağlantılıdır.

İmralı'da Önderliğe karşı fiziki işkence yapıldığında halk ayaklandı. Halk şehitler karşısında da ayağa kalkıyor, şehitlerini sahipleniyor. Halkımız bu son günlerde fedai bir ruhla ölümü de, işkenceyi de göze alarak, atılan mermiler altında düşmanın çizdiği sınırları yararak, "bu sınırlar bizim için sınır değil" dercesine şehitlerini sahiplendi ve aldı. Halkımız orada şehit düşenlerin Kürdistan'ın hangi parçasından olduğunu bilmiyordu. Ama Kürdistan'da kana bağlılık çok büyüktür. Toplumsal düzlemde ailesel bağların varlığı biliniyor, ama böyle bir durumda orada yaşamını yitiren, aileden biri olsaydı yine de o temelde bir gidiş olabilir miydi? Direniş ailesel bağların ötesinde bir bağ yaratmıştır. Tenin Dağı'nın o soğuk havasında yüzlerce insan o koşullarda, gece orada kaldı. Botan halkı, "şehitlerimizi almadan buradan gitmiyoruz" dedi. Toplum şehitlerle kendi varlığının farkına varmış, kendisini şehitlerle tanımış ve geleceğini de şehitlerde görmüştür. Bu halk, özgürlüğünü şehitlerde görmektedir. Bu açıdan şehitlere bağlıdır ve bu ölçü çok yerindedir. Çünkü şehitler, Kürt halkının özgürlük kahramanları, fedaileridir. Yirmi binlere varan şehitlerimiz halkımızı ölüm sınırından muazzam bir direniş cesareti ve gerçekliğine ulaştırmıştır. Bu anlamda şehitlerimiz en büyük değerlerdir, şehitler her şeyimiz ve güç kaynağımız. Önderlik şehitlere ilişkin *"şehitlerin gerçek sahibi şehitlerin kendisidir. Şehit bir şahıs değildir, bir kurdur"* demmiştir. Çünkü toplum şehitler yoluyla yeniden yaratılmıştır. Bu hareket de şehitler temelinde bir hareket olmayı başarmıştır. PKK şehitlerle PKK olmayı başarmış, parti olmuştur.

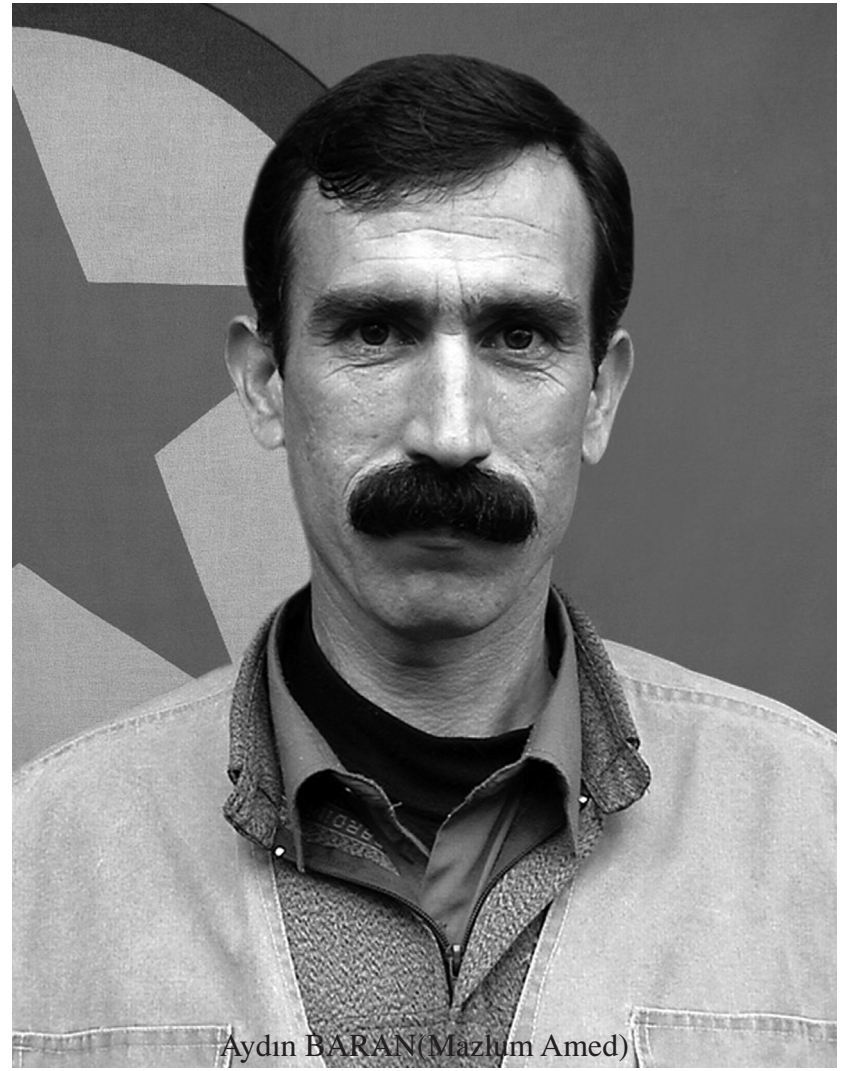
Kürt özgürlük hareketini bu aşamaya getirenler yine şehitlerimizdir. Bu kadar gelişmeyi şehitlere borçluyuz. Burada bulunan eski arkadaşların yanı başında onlarca arkadaş şehit düşmüştür. Bizim yanı başımızda da yüzlerce arkadaş şehadete ulaşmıştır. Bazen şehitler karşısında ağlamış, bazen hiç konuşmamışızdır. Yani şehadetler karşısında büyük zorluklar yaşadığımız süreçler çok olmuştur. Ama daha sonra böyle olmaması gerektiğini düşünerek, şehitler için yaşamamız gerektiğini, moralli ve büyük

bir aşkla şehitlerimizin bu davasını başarıya ulaştırmamız gerektiğini düşünmüştüzdür. Hiçbirimiz unutmamalıyız ki, hepimiz şehitler için, şehitlerimizin uğrunda canlarını feda ettikleri kutsal davamızın başarısı için yaşıyoruz. Biz, şehitlerimizin amaçlarını başarıya ulaştırmak, onları ölümsüzleştirmek, anılarını yaşamsallaştırmak için yaşıyoruz. Şehitlere doğru bağlılık, onların mesajlarını devrimle bütünleştirmektir. Ucuz ve kolay bir şekilde şehit düşmek değildir. Düşman karşısında yenilmez bir kişilik olmalı ve kendimizde zafer kişiliğini yaratmalıyız. Mesaj budur. Şehitlerin ölümsüzleşmesi için bu gereklidir.

PKK zayıflıktan güçlenmeyi yaratın bir harekettir

Bir Apocu militan olarak, bu devrime güç katmalıyız. Bu duygular ön plana çıkmalı ve kendimizi bu şekilde yenilemeliyiz. Önderlik şehadet gibi durumları çok derinden hissediyordu ve şehitlere nasıl yaklaşmamız gerektiği konusunda bir çerçeve çiziyordu. Hepimiz Önderliğin çizdiği bu çerçevede, şehitler çizgisinde yüksek bir moralle, coşkuyla görevlerimize yaklaşmalı, kendimizi koruyarak çalışmalarımızı gece gündüz sürdürmeliyiz. Taktikte derinleşmeli, daha fazla sorumlu yaklaşmalı, örgütlülüğü daha fazla geliştirmeli, çizgiyi korumalı ve tereddütsüz yürümeliyiz. Büyüklük, çizgide derinleşme ancak bu çerçevede gelişir.

Şehitler şehadetleriyde çok önemli mesajlar vermektedirler. Bazı şehadetler de vardır bunlar yeni bir sürecin kapısını açar, ama bazı şehadetler vardır ki kesinlikle kaynağını yetersizliklerimizden alır. Örneğin Mazlum Doğan arkadaşın, yine 14 Temmuz Zindan direnişçilerinin şehadetleri yeni bir süreci beraberinde getirmiştir. Agit arkadaşın şehadeti ARGK'nin kurulmasına ve Mahsum Korkmaz Akademisi'nin açılmasına vesile olmuştur. III. PKK Kongresi, Agit arkadaşın anısına gerçekleştirilmiştir. Bu tür şehadetler PKK'yi büyüttü. PKK'nin fel-sefesi böyledir; zayıflıktan güçlenmeyi yaratır. Düşmanın her hamlesi karşısında yaşanan zayıflıkları, alınan darbeleri iyi çözümlenerek, kendini güçlendirmiş, yenilmezliği bu şekilde başarmıştır. Örneğin Önderliğimizin esareti PKK için büyük bir darbeydi. Bütün dünya, istihbaratçıları, siyasi gözlemcileri "artık PKK bitti, önderleri de esir düştü, zaten bir kuşatma altındadırlar. Dünya ve bölge güçleri, yine bazı Kürtler de örgütlenmişlerdir. Bu durumda PKK'nin de ömrü az kalmıştır" dediler. Ama Önderlik o zor koşullar altında büyük bir yoğunlaşmayla yeni bir paradigma ortaya çıkartmış ve bununla yeni bir çıkış gerçekleştirmiştir. Sonrasında ise PKK'nin gücü iki katına, hatta belki üç katına çıkmış, kendisini büyüttü. Önderliğimiz şahsında İmralı'da zor koşullar altında gerçekleşen, gerilla ve halktan cevap bulan direniş PKK'yi birkaç kat büyüttü. Kuşkusuz burada büyük bir fedai ruh vardır. Burada fedai ve şehadeti göze alan bir ruh olmasaydı bu gelişmeler de ortaya çıkmazdı.

Aydın BARAN (Mazlum Amed)

2001-2006 yıllarında ülkeye yeniden dönüş yaşanırken düşmanın eline esir düşen kimse var mıydı? Yoktu. Esaretler 2007 yılından sonra başladı. 2003 Ağustos'u da Beşiri ovasında Mahir arkadaşın şehadeti yaşandı. Düşman onların grubunu teslim almak istedi, ama onlar teslim olmadılar. Sabahtan akşama kadar ovalık yerde çatışarak şehit düştüler. Bu bir tavırdı. Yine 2003 Kasım ayında Dersim'e yürüyen Şevger arkadaşların Erzurum'da şehadeti de bu şekilde yaşandı ve 14 arkadaş bu büyük direnişte şehadete ulaştı. Bu da bir tavırdı. Stratejik değişiklikten sonra ülkeden geri çekilme kararının ardından tekrardan büyük bir kararlılıkla ülkeye dönüş oldu ve bu dönüş yerini buldu. Eğer tereddüt yansaydı, bireycilik olsaydı böyle olmazdı. Değerli komutanlar Hüseyin ve Munzur arkadaşlar tereddüt yaşamış olsalardı böyle olmazdı. Bu arkadaşlar ülkeye dönüşle birlikte Karadeniz'e gittiler. Eğer böyle olmasaydı bugün Karadeniz cephesi esas bir cephemiz olmazdı. Yine Amnos alanı da bu şekildedir. Tereddüt olsaydı kimse Amnoslara gitmezdi. Bütün Kürdistan'da fedai bir ruhla, şehitlerin direnişleriyle, yine yeni paradigma temelinde meşru savunma çizgisi HPG'de yeniden oturdu. HPG sistemi PKK'yi tasfiye etmek isteyen egemen sistemi kökten sarstı. Bugün artık herkes PKK'nin silahla tasfiye olmayacağına ikna olmuş durumdadır. PKK artık toplumsal ve herkesçe tanınması gereken bir harekettir.

Erdal arkadaş 2003 yılında şehit düştüğünde HPG II. Konferansı gerçekleştiriliyordu. Konferans yapısı Erdal arkadaşın cenaze töreninde *"Halk savaşının komutanı Agit arkadaş, meşru savunma çizgisinin komutanı da Erdal arkadaş, "* diyerek bu mücadeleye devam edece-

ğinin sözünü verdi. Kürdistan'da yeni bir 15 Ağustos çizgisi geliştirilmenin kararlılığı bu konferansta açığa çıktı. Bu karar temelinde HPG mücadeleye çizgisini meşru savunma temelinde yürütme ve yeni bir süreci başlatma adımı attı. Başlatılan bu yeni süreçten itibaren bugüne kadar yaklaşık bin arkadaş şehit düştü. Hareketin eski, eğitilmiş, yüksek tecrübe ve deneyime sahip çok nitelikli kadro ve komutası geçen bu süreçte şehit düştü. Şehit düşen birçok yoldaşımız özel kuvvet elemanıydı. Yani özel ve yoğunlaştırılmış eğitimlerden geçmiş, profesyonel düzeyi yakalamış, PKK'nin özünü temsil eden fedai arkadaşlardı. Diğer önemli bir kısmı da Kuzey pratiğinde pişmiş, yıllarını bu devrime vermiş, pratiğiyle kendisini kanıtlamış, zorluklardan geçerek komutanlaşmayı başarmış, bu hareketin özünü temsil etmede ileri bir düzey yakalamış çok değerli arkadaşlardı. Adil ve Nuda arkadaşlar şahsında tüm bu arkadaşları bir kez daha anıyor ve anılarına sonuna kadar bağlı kalacağımızı belirtiyorum.

Kuşkusuz bu kayıplar bizler açısından oldukça ağırdır. Ancak bu yoldaşların şehadetlerinin yol açtığı sonuçlar halkımızda, hareketimizde özgürlük devrimini zafere taşıma düzeyini açığa çıkarmıştır. Düşmana ise bu hareketin teslim alınamayacağını, yok edilemeyeceğini göstermiş, büyük korku yaratmıştır. Bu direniş ruhu ve kahramanlıklar Özgürlük hareketimizi devrimin eşliğine getirmiştir.

Nitekim en son Botan-Haftanin'de yaşanan kahramanlık sonrası halkın şehitlerini sahiplenme uğruna gösterdiği görkemli direniş ve serhildan yeni bir sürecin temelini attı. Artık sınırlar aşıyor, tanklara karşı göğüs geriliyor ve bu şekilde halk şehitlerine sahip çıkıyor. Bu şehitlerin ve halkın ne kadar birlik içerisinde oldu-

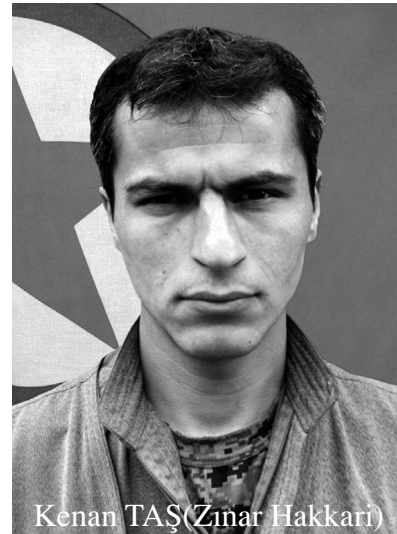
Hüseyin GÜL (Munzur)

Ercan VESKE (Roni Sozdar)

Halime BAŞ (Şinda Eser)

Kenan TAŞ (Zinar Hakkari)

Önder KONCA (Nurhak)

ğunu gösteriyor. Bu durum kendisiyle beraber yeni bir devrim sürecinin yaşandığını gösterdi, açığa çıkardı. Bunun sıradan ve basit bir olay olarak değerlendiremeyeceği açıktır.

Halk ve gerilla bütünleşmiştir

Eskiden Türk ordusuna kimse söz bile söyleyemezken bu gün artık halkımız Türk ordusuna aldırmadan sınırları aşip, gelip evlatlarının cenazelerini alabiliyor. Halkımızın gelmiş olduğu bu düzey Önderlik ve şehitler gerçeğinin yaratmış olduğu düzeydir ve bu devrim anlamına gelir. Bu sıradan bir durum değildir, halkın kararlaştırması, PKK'nin toplumsallaşmasıdır. Burada "PKK halktır" sloganının somut gerçekleşmesi yaşanmıştır. Halk burada herkese mesaj vermektedir. Hem devlete, hem uluslararası güçlere, hem de bize mesaj vermektedir.

Uluslararası güçler, halkımızın ve hareketimizin gelmiş olduğu bu düzey karşısında artık ne yapacaklarını bilemez konuma gelerek çirkin yalanlarla hareketimizi karalama kampanyalarına girişmişlerdir. Halkımız bu iftira, yalan ve yanlış söylemlere aldırmamış, uluslararası güçlere ve AKP hükümetine şu mesajı vermiştir: 'Ne kadar iftira da at-salar, tank ve toplarıyla saldırsalar, operasyonlar yapsalar da artık bu bir çare değildir. Sadece tek bir yol vardır, o da bu gerçeği görmeleri, tanımaları ve çözüm çizgisine gelmeleridir.' Halkımızın Qileban'daki direnişi Devrimci Halk Savaşı'na hazırlıklı olduğunu göstermiştir. Bu, halk ve gerillanın ne kadar bütünleştiğinin en somut göstergesidir.

Dünyada önemli değişimler yaşanmaktadır. Çünkü geline aşamada insanlığın karşı karşıya olduğu sorunlar ve ilişkiler yeni bir paradigmasal çıkışa ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Egemen güçler insanlığın değişim ihtiyacını kendi çıkarları temelinde kullanarak sorunları daha da derinleştiren, büyük toplumsal kaosa yol açan stratejiler geliştirmektedirler. Ancak dünyada yaşanan bu değişim ihtiyacını öngören ve bunun için çağın ideolojik teorik analizlerini çarpıcı bir biçimde ortaya koyan Önderliğimiz 2000'li yıllarla birlikte yeni paradigmasını ortaya koymuştur. Yaşanan paradigmasal değişimle bağlantılı olarak savaş tarzında da değişikliğe gidilmiş, bu temelde meşru savunma stratejisini geliştirmiştir.

Bu paradigmasal değişime göre HPG kendisini yeniden yapılandırmıştır. 2000'li yıllarda HPG'nin yaratmış olduğu değişimlerle önemli bir düzeye ulaştığımız belirtilebilir. Fakat düşman da özellikle 2007'de daha ileri bir teknoloji ile kendisini donattı. İnsansız keşif uçakları, lazer, uydu, termallerle yapılan keşiflerle savaş teknolojilerini yeniden geliştirdiler. Bu durum karşısında 2001-2002 yılında geliştirdiğimiz yenilikleri gözden geçirerek daha üst bir aşamada değişim dönüşüm ihtiyacını karşılamak kaçınılmaz hale geldi. Son dönemlerde düşmanın geliştirdiği savaş ve kullandığı teknoloji karşısında gerilla güçlerinin mevcut durumu değerlendirerek gerillada yeni bir aşama başlatma yaklaşımımız gelişti. Ancak Önderliğimizin, hareketimizin uyarılarına rağmen HPG buna denk düşecek bir değişim yaratma noktasında belli sıkıntı ve zorlanmalar yaşadı. Dolayısıyla bu da beraberinde hak etmediğimiz, yerinde olamayan kayıplara neden oldu ki son yaşanan şehadetler sürecin gerekli gerilla duruşunu ve taktiklerini geliştir-mesi ile ilgili kayıplardır.

PKK Ocağı'nın bu klasik tarzı aşma zorunluluğu vardır. Sadece gerilladaki klasik tarzı değil bir bütün mücadele-mize kaybettiren klasik tarz ve yaklaşımları aşmak zorundadır. Tüm mili-

tanlarımız Apocu çizgiyi ve meşru savunma çizgisini kusursuz bir biçimde uygulamakla görevlidir.

Önümüzdeki başarılması gereken büyük görevleri yerine getirebilmemiz için her şeyden önce zihniyette değişim yaşamak gerekiyor. Bu temelde herkes meşru savunma çizgisinde derinleşmelidir. Gerilla derin gizliliği tarz haline getirmeli, vuruş tarzını daha da güçlendirmelidir. Şehitlerimizin mesajı da bu temeldedir. Şehit Mazlum Amed, Dijwar Guyi, Canşer, Berxwedan, Haki, Şiyar Erkendi arkadaşların mesajları budur: "Yetersizlikleri hemen aşın, yanlışlıklarda ısrar etmeyin, sürecin gerçeklikleri karşısında derinleşin, klasik tarzı bırakın, daha fazla sorumlu yaklaşın." Bu mesaj karşısında en fazla sorumlu olan yer PKK Ocağı'dır. Bu Ocak hem gerillanın çalışmaları karşısında hem toplumsal, siyasal, diplomatik ve bütün çalışma alanlarından sorumludur ve kadro yetiştirmesi gerekmektedir. Eğer bugün çalışma alanlarımızda herhangi bir yanlışlık yaşıyorsa Ocak kendini buna karşı sorumlu görmeli, araştırma yapmalı, tavrını ortaya koyarak bir çerçeve çizmelidir. Bir de Ocak bu konulara yönelik yoğunlaşmalı, klasik zihniyet üzerinde durmalı ve değiştirmelidir. PKK Ocağı olarak bizim üzerimize düşen şehitlerimizin bu gerçeğini görmek olmalıdır. Görevlerimizi bilmeli, tanımalı ve ona göre pratik gerçekleştirme tutumunu geliştirmeliyiz.

Şehit Mazlum Devresi, Şehit Mazlum arkadaşların grubunun, yine en son Dijwar arkadaşların yaşadıkları tarz eksiklikleri üzerinde durmalı ve bunlara karşı cevap olmalıdır. Genel olarak baktığımızda bu kayıpların temel nedeninin derin gizliliğin ihlal edilmesi ve dışarıya istihbarat verilmesi olduğu anlaşılmıştır. Kayıplar klasik tarzda ısrar, dikkatsizlik ve eskisi gibi hareket etmekten kaynağını

almaktadır. Bunların aşılması için yeni bir tarza ihtiyaç vardır. Bu değişimin gerçekleşmesinde PKK Ocağı'nın ve öğrencilerinin de rolü vardır. Militanlaşma ve partileşme budur. Pratikte yaşanan yetersizlik üzerinde durulursa militanlaşma ve partileşme gelişir. Gerçek komutanlık böyle olur. Taktik zenginliği esas alan komutan, çizgiyi esas alan kadro olunursa, yaşamda militan ölçüler esas alınırsa fedailik gelişir. Bu dönemde militan olmanın ölçüleri nedir? Basın çalışmalarında, siyasal, toplumsal ve savunma alanlarında nasıl çalışılacak? Dönemin görevleri nasıl yerine getirilecek? Dönemin taktik görevleri nedir? Ocak bütün bunlar üzerinde yoğunlaşmalı, netleştirmeli ve zafer militanını ortaya çıkarmalıdır. Ocak'ın farkı zafer militanını yaratmaktır.

Biz bir devrim hareketi olarak artık bir final aşamasındayız. Gerçekleştirilen 8. Genel Kurul bu temelde önemli kararlar aldı. Dönem artık devrim dönemidir, final dönemidir. Dönem başarı dönemidir. Buna göre Devrimci Halk Savaşı temelinde her açıdan hazırlık yapmalı ve katılım sağlamalıyız.

Devrenin görevi dördüncü hamleye hazırlık temelinde kendi çalışmalarını sürdürmektir. Ama bunun için önemli olan klasikliğe, muhafazakarlığa karşı mücadele verilmesidir. Parti militanları olarak –kadın veya erkek fark etmez– kadın özgürlüğü temelinde erkek egemenliğine karşı mücadele etmek ve onu aşmak gerekmektedir. Burada eşitlik olmalıdır. Önder Apo'nun savunmaları çerçevesinde bir derinleşme yaşanmalıdır. Sürece cevap olabilecek özgür militan nasıl olmalıdır, bu soruların cevabını aramalı, herkes kendisini tahlil etmeli ve süreci takip etmelidir.

Ya Önder Apo'nun özgürlüğü ve Demokratik Özerklik temelinde Kürt sorununun demokratik çözümünü esas alan

sağlam bir barış olacak ya da büyük bir direnişle dönem devrim ve çözüm dönemi olacaktır. Türk devleti bu seçim sürecinde AKP oy alabilsin, iktidarını sürdürebilsin diye kan döküyor, halkımız üzerinde baskı ve zulüm uyguluyor. Burada amaçlanan kendi iktidarını sürdürebilmenin koşullarını yaratmaktır. Bu şekilde Kürt toplumunu iradesizleştirerek bir sonuca ulaşmak istiyor. Eğer bu tarzda devam ederse halkımız da Devrimci Halk Savaşı çerçevesinde cevabını verir. Bu, son günlerde yaşanan çatışmalar da gösteriyor ki eğer kendi örgütlendirilmiş direniş gücümüz olmazsa hiçbir şey yapamayız, kesinlikle dikkate alınmayız. Önderliğimizin netleştirip, önümüze koyduğu çerçeve de budur. Biz kendimize güvenece-ğiz, halkımızla bir olacağız, kendimizi çok daha fazla güç haline getireceğiz. Eğer bir güç ve irade sahibi olursak demokratik çözüm mümkün olur. Yok, eğer bu mümkün olmazsa biz kendi gücümüz ve irademizle çözüm geliştireceğiz. Biliyoruz ki Türk devleti ve AKP Hükümeti Medya Savunma Alanları'na yönelik bazı projelerle yeni saldırılar geliştirmeyi amaçlıyorlar. Doğrudur, biz devrim kapısına gelmiş, dayanmış bulunuyoruz, ama onlar da bize karşı bir hamle hazırlığında. Üzerimize gelerek, bizi devrim kapısından uzaklaştırmayı hedefliyorlar. Bunu bilmemiz, süreç hazırlıklarını, mücadele yöntemlerini bu temelde geliştirmemiz önemlidir.

Böyle bir süreçte çalışmalarımız devam ediyor. Bunun bir parçası olarak PKK Ocağı'nın on ikinci devresi olan Şehit Mazlum Devresi de bu temelde çalışmalarını başlatmalıdır. Şimdiden bu inanç temelinde devreye katılan tüm arkadaşlara üstün başarılar diliyor, Önder Apo'nun özgürlüğüne kilitlenmiş bir militanlığın gelişimi devrimi kesinleştirecektir diyoruz.

FAİK MORAL VE COŞKU DEMEKTİ

Hakkını veremem endişesini yaşasamda şehitlerimize vefa borcumu bir nebze de olsa paylaşmayla sanırım giderebilirim. Bugün yaşanmış-çasına duyulan tarifi zor duyguları yaşadığım zorlukları ve sevinçlerimi paylaştığım yoldaşlarıma olan özlemimi gidermiş olacağım. Bir çoğumuzun mücadeleye içerisindeki yürüyüşü yapılması gerekenleri yapma temelinde gelişirken, '96 yılında Önderlik Sahası'nda tanıştığım ve yaşamımda yer edinen Faik arkadaşın günü gününe, anı anına yürüttüğü kişilik mücadelesine, bir halkı, kendinde yaratma eylemini kendi kişiliğindeki değişimde bizzat tanıklık etmeye, yaşamaya başladım diyebilirim. Düşünceden, duygulara, davranış kalıplarına kadar Önderlik bizi baştan yaratma çabasını veriyordu. Faik arkadaş o süreçte henüz çok gençti. 17 yaşındaydı. Genç olması O'nunla daha rahat diyalog kurmamı sağlamıştı. Ayrıca yaşama karşı duyarlılığı, mücadeleye ciddi yaklaşımı arkadaşlarda olduğu gibi bende de saygın ve güven geliştirmişti. Küçük yaşta babasının tutuklanması sonucu ailesinin sorumluluğunu yüklenmişti. Bu hayat şartlarını tanımasına, kendine olan güveninin artmasına sebep olmuştu.

Devre sonu düzenlemelerimiz olduğunda Faik arkadaş Önderliğin güvenliğine düzenlenmişti. Ben ise ülke sahasına geçtim.

2003 yılında toplantıya katılma amacı ile Garê alanında bulunuyordum. Arkadaşların tartışmalarında Faik ismi geçiyordu. Bunun, 17 yaşında tanıştığım Faik arkadaşın olabileceği aklımın ucunda bile geçmemişti. Büyüyüp serpilmiş, yılların tecrübesiyle kendisini daha da

olgunlaştırmıştı. Kendisini tanıyamamıştım. O beni tanımıştı. Farklı guruplarla gitsek de aynı alana, anlamlı, onurlu yaşamının arayışının olduğu mekanlara Dersim eyaletine gidiyorduk. Her iki grupta da ciddi bir zorlanma yaşamadan eyalete ulaştık.

2006 yılına kadar farklı birimlerde olsak da aynı alanda kaldık. Zaman zaman görüşme olanağımız da oluyordu. Bulunduğu ortamda doğal bir otoritesi vardı Faik arkadaşın. İnisiyatifliydi. Bu sebeple çok erken Eyalet yürütmesine seçilmişti. Sorumluluğu daha da artmıştı.

Fiziki olarak hepimizin zorlandığı bir süreç olsa da 2006 süreci düşünsel anlamda en rahat olduğumuz kış süreciydi. Karargah ortamında rahat ve güven veren bir atmosfer hakimdi. Faik arkadaşın yönetici tarzı ve çözümleyici yaklaşımları bunda temel etkeni. Bahara coşkulu hazırlanıyorduk. Bu süreçte Önderliğimizin zehirlendiği haberi tüm yapıda şok etkisi yaratmıştı. Önderliğe cevap olamamanın vicdani rahatsızlığı hepimizi geliştirebilir eylem arayışlarına yöneltmekteydi. Düşman her alanda kapsamlı yönelmekteydi. On bin asker ile eyalette bir operasyon geliştirildiği haberleri ile bizler de bazı pratik tedbirlere gitme kararına gittik. Telsiz konuşmaları ile operasyonun bize yakın bir grup arkadaşaya yönlendiğini öğrendik. Durumu öğrenmek amaçlı iki arkadaşın keşfe gönderilmesini uygun bulduk. Fakat keşfe giden Sipan ve Botan arkadaşlar düşman ile sıcak temasa girmiş. Botan arkadaş yaşanan çatışmada şehit düşerken, Sipan arkadaş yaralı olarak zar zor yanımıza ulaşmıştı.

Operasyon bu olay sonrası daha da yoğunlaştı. Karın hala yoğun oluşu düş-

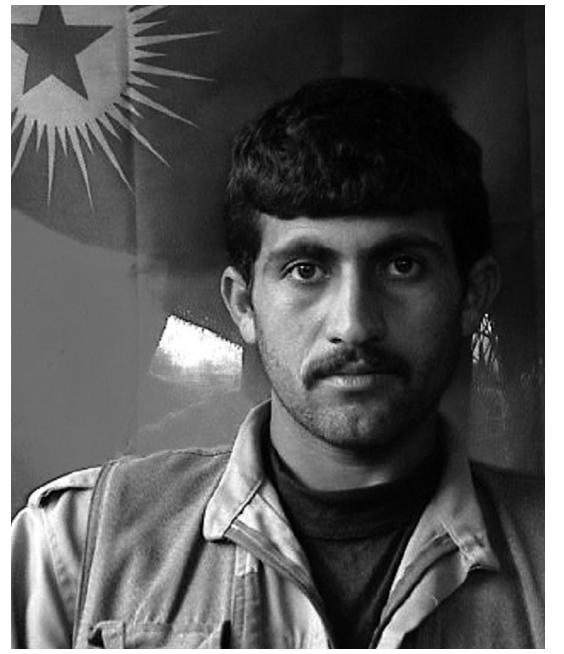
man ile girilecek bir temasta arazinin de olası bir çatışma durumuna uygun olmayışı dezavantaj olacağından arazi den çıkma kararı verdik. Yapı içinde düşmana haddini bildirmek için bu operasyonun büyük bir fırsat olduğunu düşünenlerin sayısı oldukça çoktu. Fakat yönetim böyle bir riski göze almadı haklı olarak. Koşulları değerlendirdiğimizde araziye dağılmanın daha avantajlı olacağı düşünüldükten hemen uygulamaya geçildi. Her ne kadar operasyonu yarma imkânımız vardiysa da araziden çıkmada ağır hareket ediyorduk. Tüm yapı kendimizi aslında çatışmaya endekslemiştik. Düşman karargaha gelen Sipan arkadaşın izlerini fark etmiş buraya yönelmişti. Ben bir birim ile karargahın üst sırtını tutuyordum. Faik arkadaş durumunu bildirdiğinde tüm arkadaşlar karargahta bulunan izleri düzeltmiş mevzilenme konumuna geçmişti. Düşman noktamıza girdiğinde görüntü almayınca, noktayı terk ettiğimizi düşünmüştü. Bu yüzden de gayet rahat hareket ediyordu. Noktanın fotoğraflarını çekip duruyorlardı. Telsiz konuşmalarını takip ediyordum. Askerin biri 'düşman mevzileri var' diyordu. Komutanları 'kontrol edin' talimatını verdi. Dürbün ile kampı izlemeye başladım. Aşağıdaki mevziyi fark etmiş olmalıydı. O yöne doğru gidiyordu. Arkadaşlara 'size doğru geliyorlar' diye bilgi verdim.

Herkes çatışma pozisyonu almış bekliyordu. Sıcak temas sonucu yirmiden fazla asker hazırlıksız olduklarından ilk temasta vuruldular. Gün boyunca sıcak temas sürdü ve biz hiç kayıp vermedik. Hava kararmaya doğru gidiyordu. Bu bizler için avantajdı. Bunun

farkında olan düşman da saldırılarını yoğunlaştırıyor-du. Faik tüm arkadaşları sağlama almak için büyük bir çaba harcıyordu. Sürekli hareketliydi ve bu diğer arkadaşlara büyük bir moral ve güç veriyordu. Tabii düşman da fark etmişti onun hareketliliğini. Ve tüm yönelimini oraya kaydırmıştı. Bağlantı kurup kendisini güvene almasını istedim. Ardından tüm gücümüzle onun mevzisini savunmaya aldık. Mevzisinde bulunan iki arkadaşı sağ salım uzaklaştırmıştı. Ama kendisi çıkarken her iki bacağından vurulmuştu. Faik arkadaş savunmak için tüm güç hareketteydi. O, güvenli bir yere götürülene kadar da çatışmayı sürdürdük.

Tabii O'nu son görüşüm olduğunu bir sonraki gün arkadaşlardan öğrenecektim. Uzun bir mesafe kat edip alandan uzaklaşmayı başarsalar da kan kaybı ve gün boyunca kar içinde kalmalarından kaynaklı arkadaşlar ağır hareket etmişler, düşman da izlerini takip ediyormuş. Bu yüzden Faik arkadaş kendisini bırakmalarını ve herkesin gitmesini istemiş. Üzerindeki her şeyi arkadaşlara teslim edip bir bomba almış. Arkadaşlar onu uygun bir yere bırakak geri çekilmiş.

Bu operasyonda toplam on bir arkadaşımızı kaybettik. O kış bu topraklara ait olduğumuzu, bu topraklarda özgürlüğü hakim kılacak tek gücün yoldaşlığımız olduğu inancı bizde daha da derinlikli yaşanmıştı. Şehadetler yoldaşının ya-

Adı, Soyadı: **Jehat BİNİCİ**
Kod Adı: **Faik Suruç**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç, 1979**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996, Suruç**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan 2007, Dêrsim**

şamını güvenceye almak için hiç çekinmeden kendini siper etmeden kaynaklı yaşanmıştı. Mücadelemizi, yoldaşlığımızı farklı kılan da zaten bu değil miydi. Faik arkadaşın donarak şehadete ulaştığını ertesi gün öğrendik. 17 Nisan 2007 tarihinde ölümsüzler kervanına 11 yoldaşımız da Dersim'in Ovacık ilçesinde katılmıştı. Anıları mücadelemize önderdir.

Silah arkadaşları adına Diyar Karakoçan

HER ZORDA GÜZELİ ARAYAN DENİZ

“Bir kadın eğer bütün kişiliğinin arı, sade, zeka kıvılcımı gibi olmasını, Şirin gibi bir üsluba sahip olmasını, çok cesaretli olduğu kadar duygulu olmasını bilirse ve bunu yaşamın her sahasına hakim kılma ilgisini, tartışma ve eylem gücünü sergilerse, böyle kadın tanrıçalara benzer bir konuma gelebilir”

Önder Apo

Deniz, maviye yolculuğun adı, sevdaya adanmanın yolu ve sonsuzluk ifadesini çağırıştırır insana. Deniz arkadaş da bir yolculuğa adım atar ve nerede sonlanacağını bilmeden bir adanma ile başlar bu yolculuğa...

Bingöl'de dünyaya gelmişti. Orta halli bir ailenin çocuğuydu. Düşmanın yoğun baskıları sonucu tüm Kürdistan'da olduğu gibi onlar da göçe zorlanarak kendi topraklarını terk etmek zorunda kalırlar. Bingöl'de yani kendi memleketinde yaşamadan tanımadığı, dilini bile bilmediği bir şehirde çocukluğunu geçirir. İlk çelişkilerini de daha o küçük yaşlarda yaşamaya başlar. 'Neden' der 'bizler evimizde Kürtçe, dışarda ise Türkçe konuşuyoruz?' İlk sorgulaması bu şekildedir. Ve bu sorgulama yaşamının geri kalan kısmında da devam eder. İlk ve orta öğretimini bitirdikten sonra sağlık meslek lisesinde eğitimini sürdürür.

Sağlık eğitimine devam ederken yaşadığı çelişkilerine cevap aramaya da devam etmektedir. Sağlık eğitimine çok önem verir. Bir insanın yaşamını kurtarmanın kutsallığının bilinciyle yaklaşır.

Yıl 2000... Deniz arkadaş yaşadığı sorgulamalarla ve çelişkiler içerisinde toplumda kendini yaşatabilecek bir yaşamın olmadığına karar vererek yeni arayışlar içinde gerilla saflarına katılır. Bu katılımında biraz da ağabeyinin düşman elinde olması yani cezaevinde siyasi nedenlerle tutuklu olmasının da etkisi olur. Özgürlüklerin diyarı olarak bilinen İstanbul'u Deniz arkadaş, kölelikler şehri

olarak görür ve yönünü dağlara çevirir. Artık O bir gerilladır. Yeni şervanlar eğitim devresinden sonra çalışmalar için Rusya'ya gönderilir. Orada bir dönem kaldıktan sonra yeniden özgürlük mekanlarına gelir.

Dağlara olan sevdasını şu sözlerle ifade eder. *“Enel hak diyerek başlıyorum yüreğime ve içimdeki Lilith'i arıyorum. Bir buluşma gününe hazırlanıyorum...”* Derken Lilith misali isyan eden yüreğini, düşman karşısında daha da derinleştirerek bir cevap olma istemini yaratır. Ve bu cevap olma ancak kuzey sahasında gerillacılık yaparak olduğunu anlar ve önerisini yapar.

2002 yılında önerisi kabul edilerek Kuzey sahasında Botan alanında Besta'ya düzenlemesi olur. O süreçlerde örgüt içerisinde yaşanan tasfiyecilik Botan alanında ciddi tahribatlar yaratır. Bu yaşanan süreçlerde Deniz arkadaş anlam vermeye çalışırken sorgulamalarını burada da devam ettirir. Bir şeylerin yanlış gittiğinin farkındadır. Fakat bunların tam olarak ne olduğunu çıkartamaz. Deniz arkadaş çok duygusal bir arkadaşır. Genel arkadaşlara yaklaşımları böyledir ve bu duygusallığından kaynaklı o süreçlerde yaşananlara anlam vermekte çok zorlanır. Bunları aşmak gerektiğinin, Botan'da savaşın kalbinde olmanın bütün yakıcılığında olmanın farkındalığı ile kendi kişiliğinde dönüşümler yaratmanın bilincindedir ve öyle de yapar.

HPG Ana Karargahı'na yazdığı bireysel raporunda da bunları görebiliyoruz. Bulunduğu Besta alanını değerlendirirken o süreçlerde gerillanın duruşunu, alanın coğrafik özelliklerini, yeni savaş tarzını ve taktikler konusunda düşüncelerini: *“Besta alanı açısından bir tekrarın yaşanması söz konusudur. Özellikle savaşın beyin gücü, taktik koordine, planlama, mevzilenme ve perspektif merkezi olarak karargahın böyle pasif bir durum içerisine girmesi düşündürücüdür.”* Kaygılarını böyle dile getirir. Burada eğer bir

devrim gerçekleşecekse savaş gücünün nelere dikkat etmesi gerekliliği konusunda yoğunlaşmasının olduğunu ifadesidir. Örgüt içerisinde gelişimi üzerinde engelleyici etken olarak gördüğü duygusal yaklaşımlarını, Önderlik çözümlemeleri çerçevesinde bir değişim yaratarak daha ideolojik bir duruş sergiler ve Besta'da yaşananları en yalın haliyle örgüt yönetimine bildirir.

Ayrıca kuzey alanlarında bir kadın militan olarak nasıl olması ve nasıl yaklaşılması gerektiği konusunda kendi şahsında bir sorgulamaya giderek örgüt ölçülerine göre bir kişilik yaratmaya çalışır. Bin yıllardır gelen ataerkil sistemin yarattığı zihniyet ve kişiliğinden kurtulmak için gerçek anlamda bir çaba sahibi olur. Ve son olarak raporunda ona ait sözlerle *“Botan alanında kazandığım güç, tecrübe ve askeri yetkinlik ile hem kadın hareketi açısından hem de Önderlik ve halkımızın çabalarına cevap olabilme anlamında şehit arkadaşlara karşı bir sorumluluk bilinci ile yaklaşıyorum. Ve bana sunulan Botan'da bulunma şansına layık olma istem ve iddiasıyla tüm yürek ve beyin gücümle katılacağımı belirtiyorum.”*

Yoldaşlarına karşı tarife sığmaz bir bağlılığı vardır Deniz arkadaşın. Kendi canını hiç düşünmeden feda edecek kadar bağlıydı yoldaşlarına. İşte gerilla mücadelesinin en güzel yanı da bu değil midir? Kendi yaşamının pahasına yoldaşını kurtarma isteğidir. Ve Deniz arkadaş sağlıklı olmasının etkisiyle her eylem sonunda arkadaşların yaralarını iyileştirebilmek gayreti içerisine girer. Ayrıca eylemde arkadaşlar ağır yaralı ise düşmanın yoğun bir yönelimi dahi olsa gözünü kırpmadan eylem yerine gider arkadaşları kurtarabilmek için.

İşte böyle bir kişiliktir Deniz arkadaş. Yaşam O'nun için her anda bir şeyler yapabilmenin çabasıyla devam eder.

Yıl 2007, düşman barbarca saldırılarına devam ederken Çiyayê Bîzına da Deniz arkadaşın bulunduğu noktaya

baskın olur. Ve Deniz arkadaş orada yaralanır. Uzun bir süre yaşamla ölüm arasında mücadele eder. Yaşamını ve yoldaşlarını düşünürken hala çok eksik olduğunu ve Önderliği görmeden yaşama veda etmeyeceğini söyler kendi kendine. *“Daha yapacağım ve devrim katacağım çok şeyler var”* der. Yaşamını bir film şeridi gibi geçerken düşmanın ayak seslerini ve onların tedirgin bağırışlarını duyar. Onların gittikçe yaklaştıklarını anlar. Ve o anda tek düşündüğü, yaralı arkadaşların kendilerini nasıl korudukları ve olası bir yakalanma anında başlarına gelecek olanlardır. Elini usulca bombasının pimine götürür. Yumuşak dokunuşlarla dokunur bir bebeğin tenine dokunur gibi. Ve bütün soğukkanlılığıyla düşmanın yanına yaklaşmasını bekler. Yaşam nedir der kendi kendine? Kendi bombasını kendinde patlatan yoldaşlarını düşünür bir an. *“Acaba onlar da şu an benim gibi mi düşünüyorlardı şehadete ramak kalırken!”* Kanayan yarasına hiç aldırmadan düşmanın yanına kadar gelmesini bekler. Gözlerinde yıldızlara ulaşmanın zaferini taşıyan bir eda ile bombasının pimini çekerken, bu yaşam yolculuğunun bu aşamasında direnişin zaferini ilan eder. Toprak ananın kollarına bırakırken bedenini, ruhu gökyüzünün maviyelemlerine doğru bir yıldız misali yükselir. Lilith'in asi yürekli arayışçısı, kendine yakışır bir şekilde semalara yük-

Kod adı: **Deniz ROJİNDİ**
Adı soyadı: **Deniz KIYAK**
Doğum yeri ve tarihi: **Bingöl, 1980**
Katılım tarihi ve yeri: **2000, İstanbul**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Aralık 2007'de Gabar Çiyayê Bîzına'da**

selerek bizlerin karanlık gecelerini aydınlatan bir meşale olur.

PKK militanının en belirgin özelliğidir kendini feda etmek. Bir de bu fedaice tarzlar yıllardır kendi gerçekliğinden ve kendi olmaktan uzaklaştırılmış bir orta doğu kadını özeline Kürt kadını ise bu yaşam daha bir anlam kazanır. Önderliğin yarattığı her kadında özgürlük istemi daha bir alevlenerek bir ateş topu misali günümüzün despot ve imhacı sistemi karşısında bir kalkan olacaktır. Ta ki bu her kadın özgürleşene kadar...

Mücadele arkadaşları

ERZURUMUN YILMAZ SAVAŞÇISI HAKİ

Karayazılı çok değerli ve yurtsever bir ailenin çocuğu olarak İstanbul'da doğan Haki arkadaş 1997 yılında saflara katılır. Geri çekilme sürecine kadar Erzurum'da pratiğe kalır. Daha sora Güney alanlarında bir süre kaldıktan sonra 2004 yılında tekrar Erzurum eyaletine dönerek 1 Haziran hamle sürecine aktif olarak katılır. Haki arkadaşın ailesi de bilinen tanınan, mücadeleye bedel veren yurtsever, mücadeleciler ailesidir. Haki arkadaş böyle bir ortamda doğar büyür ve kişiliği şekillenir.

Eyaletin 1997-98-99 ve 2000 yılı süreçlerini de yaşayan Haki arkadaş 2004 sonrası da eyaletin birçok bölgesinde pratik yürüttü. Tüm alanlarda kaldığından dolayı hemen hemen eyaletin genelini biliyordu.

Uzun süre pratik sahalarda kaldığından dolayı mücadelenin zorluklarıyla pişen, koşullarda şekillenen bir karakter kazanmıştı. Pratik sahalarda çeşitli yaralar almıştı. Zaman zaman zorlandığı dönemler de olmuştu. Ama tüm bunlara rağmen bunları aşmasını bilmişti. Pratikçi, mücadeleciler özellikleri ön plandaydı. Düşmana karşı büyük bir kin ve öfkeye sahipti. Bundan dolayı da cesurdu. Hedeflerinin üzerine gidişte

gözü karaydı. Ölümle adeta alay ederdi. Düşmana karşı korkusuzdu.

Haki arkadaş kişilik olarak tutarlı, dürüst olduğundan ilişkilendiği kişilerde de bunu sürekli arıyordu. Dürüst yaklaşmayan bireylere karşı soğuk yaklaşıyor, ilişkilenelemiyordu. Hatta bunlarla birçok kez kavga düzeyinde tartışmalara girdiğine birçok arkadaş tanıklık etmiştir. Zor alanların görev adamıydı. Hangi alanda koşullar zorsa oraya gidip çalışmaktan zevk alırdı. Erzurum eyaletini çok sevdi. Burada mücadele süreçlerinde şehit düşen İsmail, Ferhat, Herbiji, Hogir, Mesut ve onlarca yoldaşa yoldaşlık yapmış, birçok arkadaşın şehadetine tanıklık etmişti. Duygusaldı. Bu arkadaşlardan söz edilirse sinesine çekilip hüngür hüngür ağlardı. Bu bağlılığından kaynaklıydı. Çocuk ruhuydu, canlıydı. Hiçbir koşul altında moralini bozmazdı. Bazen daralır, küser, kızardı, çocuksuydu. Onun saflığından iyi niyetinden kaynaklıydı. Pratikte her işe tüm gücüyle bir katılım sahibiydi. Çalışmalardan kendini çekmemesi, öncülük yapmasından dolayı arkadaşlar tarafından sevilen, sayılan yönleri vardı. Fedakardı. Yayladere'de çalışma yürüttü. Bağır'da, Şewdin'de

çalıştı. Varto, Karlıova, Karayazı, Xinis hattında çalıştı. Çaba gösterdi. Buradaki pratikte elinden geldiğince katılım sahibi oldu. Bu süreçler içerisinde birçok eyleme katıldı.

Haki arkadaş kişiliği, yaşamı, duruşuyla Şerafettinlerde, Kox'da, Bandozlarda, Sülbüslerde açan birer çiçek oldu. Yürekliliğiyle Erzurum'un dondurucu soğuğunu nisan ayında Lameç, Peri vadisinde eritti. Haki yoldaş Lameç vadisindeki çatışmada en ön mevzide aktif çatışan, birçok düşman askerini vuran, bu çatışmada askerlerle alay eden bir pozisyondaydı. Akşama kadarki çatışmada yanı başında vurulan askerlerin silahlarını almak için harekete geçtiğinde aldığı kurşun yarası sonucu şehit düşer. Haki yoldaşın şehit düştüğü yeri gören arkadaşlar akşama kadar düşmanla göğüs göğüse nasıl çatıştığını, bulunduğu yerden rahatlıkla anlayabiliyorlardı. Haki arkadaşın burada gösterdiği cesaret, kararlılık, direniş, militanca ve onurlucaydı.

Militan demek gerektiği yerde ve zamanında ölmesini bilmek demektir. İşte bu tanım Lameç vadisinde şehit düşen altı kardelene ne kadar da uyuyordu.

Cenazesini Malatya İnönü Hastanesinden alan ailesi İstanbul'da on binlerce insanın katıldığı görkemli bir merasimle sloganlar eşliğinden toprağa verir. Haki yoldaşın naaşı Kürt halkı tarafından düşmanın tüm saldırılarına rağmen görkemli bir törenle defnedildi. Anıları mücadelemize ışık tutacaktır.

Silah arkadaşları

Adı, soyadı: **Ramazan KAPLAN**
Kod adı: **Haki DARA**
Doğum yeri ve tarihi: **İstanbul, 1983**
Mücadele katılım tarihi: **3 Mart, 1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Nisan 2007, Erzurum**

Barış içinde birlikte yaşamın tek yolu

Demokratik anayasal çözümdür

KCK Önderi Abdullah Öcalan

Bana yönelik Zerdüş olduğu müddetinde propagandalar yapıyor. Buna cevap vermek istiyorum. Sivil cuma namazlarına ilişkin eleştiri yapıyorlar. Bunlara cevap vereceğim. Ben kitaplarımda da belirtmişim, Zerdüştlüğün birçok din üzerinde etkileri olduğunu söylemişim. Hz. Muhammed'in cenazesi daha ortadayken ihtilaf başlıyor, ayrışmanın başladığı biliniyor. İktidar yanlısı, saltanat yanlısı islam ile gerçek islam-Medine islamı arasında ayrışmalar, çatışmalar başlıyor. Daha Hz. Muhammed'in cenazesi yerdeyken, kendini çok iyi gizleyen saltanat yanlısı Emevi anlayışı ile başını Hz. Ali'nin çektiği dürüst müslümanlar arasında kavgalar başlıyor. Bu dönemde Emevi anlayışı kendisini çok iyi gizler. Hz. Muhammed'in çok sevdiği torunlarını, Hz. Hüseyin'i çok vahşi bir şekilde katlettiler. O günden bu yana iktidar islamı ile gerçek islam arasında süregelen bir çatışma var. Bugünkü iktidar da iktidar islamı geleneğinden geliyor. Gerçek islam, Medine islamıdır. Medine sözleşmesi diyoruz buna. Medine Sözleşmesi, Medine'de yaşayan tüm toplulukların, toplum birimlerinin üzerinde anlaştığı bir toplumsal sözleşmedir.

İman olmazsa ibadetin de bir kıymeti yoktur

Medine islamı, toplumsal sorunların tartışıldığı camileşmenin de ilk gerçekleştirdiği dönemdir. Medine islamında toplumsal sorunlar camide tartışılıyor, zikrediliyor, dile getiriliyor ve çözüme kavuşturuluyor. "Zikir" kelimesi de buradan geliyor; "zikir" kelimesi konuşmaktır. Bunun dışındaki zikir yalandır, gerçek değildir, sahtekarlıktır. Hakkımda bu şekilde, Zerdüştlük üzerinden, din üzerinden propaganda yürütenler dinden anlamıyorlar. Dinde, islamda esas olan imandır. İbadet imandan sonra gelir. İman olmazsa ibadetin de bir kıymeti yoktur. Bu iktidar, bu propagandayı yapanlar sahte bir din anlayışına sahipler, sahip oldukları anlayış iktidar islamı anlayışıdır.

Hakkımızda bu propagandayı yapanlar Amerika'nın '70'lerde ortaya attığı Yeşil Kuşak projesinin ürünüdürler. Radikal islamcılık –El Kaide gibi– Amerika'nın ortaya çıkardığı bir projedir. El Kaide'nin başına da oyun getirdiler. El Kaide liderinin öldürülmesi ya da öldürülme süsü verilmesi, cenazesinin bulunmaması bütün bunlar aslında bu oyunun parçasıdır. Bahsettiğim gibi Yeşil Kuşak projesinin ürünü. Ladin'in öldürülüp öldürülmediği de belli değil. Radikal islamcılık, ılımlı islamcılık, ikisi de ABD'nin ürettiği, ortaya attığı islam anlayışıdır. Bugünkü iktidar da Amerika'nın 1980'lerden itibaren Türkiye'ye dayattığı ılımlı islam anlayışının ürünüdür. 12 Eylül darbesiyle Türkiye'ye "laik ulusalcılık yerine, milliyetçi islamcı anlayışı koy" denildi. İlimli islam bir proje olarak Türkiye'ye dayatıldı. Bugünkü iktidarın islam anlayışı ABD'nin, kapitalizmin ürettiği islam anlayışıdır. 12 Eylül'den sonra ortaya çıkan islam anlayışında ABD'ye karşı olan unsurlar, gruplar vardı. Bu nedenle Refah'ı, Saadet'i tasfiye ederek, içinden bugünkü iktidarı devşirdiler.

Bugünkü iktidar ABD kapitalizmiyle tam bir uyum içerisinde. İktidar islamı, Saltanat islamı anlayışını temsil etmek-

tedir. Dinden imandan da yoksundur, din imanla hiçbir alakaları yoktur. Bunların din anlayışı maskeli bir din anlayışıdır, şeklidir, usulidir, esasında iman yoktur. Esasında iman olmadığı için, gerçek dini temsil etmediği için de aslında islamın özünün de inkaridir, reddidir. İmanla alakaları yok, ibadetleri de sahtedir. Benim islama getirdiğim yorumlardan AKP iktidarı son derece rahatsızlık duymaktadır. Büyük bir rahatsızlık duymaktadır. Ben onların sahte din anlayışını, iktidar islam anlayışını ortaya çıkardığım için bana büyük öfke duyuyorlar. İşte ben maskelerini düşürdüğüm için bana karşı saldırganlaşıyor ve bana karşı propaganda yapıyorlar. Bu nedenle bana her yerden, planlı şekilde saldırıyorlar.

Halkımız bunların din anlayışını iyi anlamalıdır. Uyanık olmalı ve bu oyunlara gelmemelidir. Bunların gerçek dinle alakaları yoktur. Benim halkımıza söylediğim şudur: İktidar islamı, saltanat islamından uzak durup, gerçek islamı yaşamaları, özümsemeleri gerekir. Bunun dışındaki sahte islam anlayışlarına itibar etmemeleri gerekir. İslamın özüne uygun olarak kendi camilerini, ibadethanelerini mahallelerde, her yerde kurmaları gerekir. Kendi camilerini, cemaatlerini islamın özüne uygun olarak kurmaları, yaşamaları ve bu şekilde örgütlenmeleri gerekir. Eğer bunu hemen yapamıyorlarsa açık alanlarda da namazlarını kılabilirler, sonra bu açık alanları imkanları dahilinde ibadethanelere, camilere çevirebilirler. Bunları sadece bu döneme özgü, dönemsel düşünmemeleri gerekir. Bunu uzun vadeli ve daimi bir şekilde düşünüp, buna göre örgütlenmeleri gerekir. Halkımız kendi camilerinde mesela cuma namazında şunu uygulayabilirler: Namaz kıldıktan sonra bir saat iki saat kendi sorunlarını, örgütlülük sorunlarını, sosyal, siyasal, ekonomik sorunlarını, toplumsal sorunlarını tartışırlar. Bunları bir çözüme kavuşturabilirler. Medine döneminde kılınan cuma namazlarından sonra halkın camide mevcut sorunlarını çözmeye yönelik çabaları gibi. Zaten o mekanların özü ve amacı da budur.

Bugüne kadar Türkiye'de toplumsal sorunlara ilişkin üç anlayış mevcuttur. Birincisi, milliyetçi ulusalcı gelenek ve anlayıştır. Bugün bunun temsiliyetini MHP ve CHP yapmaktadır. MHP ve CHP arasında bazı farklar olsa da özünde aynı anlayışı, bir anlayışı temsil etmektedir. Milliyetçilik İttihat ve Terakî'den gelmez, ulusalcılık ise kemalizmden, 1920'lerdeki anlayıştan gelmez. 1925'ten 1950'lere kadar devlet milliyetçi ulusalcı anlayışla gelmiştir. Günümüze kadar da devam etmektedir. Bu anlayış ABD tarafından desteklenmiştir, ABD güdümündedir, biliniyor Türkeş ve arkadaşları ABD'de Florida'ya götürülüyor ve orada eğitiliyor. Kapitalisttir, burjuva anlayışıdır, halka dayanmaz, halka dayanmayan bir anlayıştır. Bir önemli özelliği de hegemonik olmasıdır. Bugün temsiliyetini CHP ve MHP de bulmaktadır.

İkinci anlayış, muhafazakar milliyetçi anlayıştır. Bugünkü temsiliyetini AKP'de bulmaktadır. Bu anlayış dincilik ile milliyetçiliğin bir arada olduğu bir anlayıştır. 1950'lerden günümüze kadar gelmektedir. Ancak son yıllarda AKP ile birlikte iktidar olmuştur. Özal döneminde de

bu anlayış kısmen vardı. Bu muhafazakar milliyetçi anlayışın en büyük özelliği dünya kapitalizmi ile finans kapitalin tam bir uyum içerisinde olmasıdır. Ulusalcı milliyetçi anlayışta az da olsa ABD kapitalizmine karşıt yönler vardır. Fakat muhafazakar milliyetçi anlayış global kapitalizm ile tam uyum içerisinde. Halka kesinlikle dayanmaz. Emekçilerle, işçilerle, halkın gerçek sorunlarıyla ilgilenmez, bunlarla hiç alakası yoktur. Tamamen hegemoniktir. Dünya kapitalizmi tarafından desteklenmektedir.

Uluslararası kapitalist sistem eski milliyetçi ulusalcı anlayış yerine muhafazakar milliyetçi anlayışı, yani bugünkü AKP'yi desteklemektedir. Bugün MHP'de yaşanan kaset olayları da bununla bağlantılıdır, MHP milliyetçiliği yerine, ulusalcı milliyetçi anlayış yerine Türk islamcılığını yerleştirme amaçlanmaktadır. MHP-CHP milliyetçiliği yerine AKP anlayışını geçirmeye karar vermişlerdir. Yaşanan kaset olaylarının özü budur.

Bu ikinci anlayış, muhafazakar milliyetçi anlayış kendi hegemonik yapısını büyük oranda inşa etmeye girişmiştir. Bununla bağlantılı olarak eski milliyetçi ulusalcı anlayışı yansıtan temel yayın organı Hürriyet gazetesi iken, ikinci anlayışı yansıtan yayın organı ise Zaman gazetesidir. Hürriyet gazetesinin yerini Zaman gazetesi almıştır. Sabah, Yeni Şafak, Zaman, Akit ve Star, daha doğrusu yandaş medya dedikleri gazeteler bu ikinci anlayışı topluma empoze etmektedir. Zaman gazetesi şimdi okunmamasına rağmen tirajı en yüksek gazete konumuna yükselmiştir. Bu da yeni bir gladiodur. Bu ikinci anlayışın ekonomik örgütlenmeleri de MÜSİAD ve TUSKON'dur. TUSİAD ise daha çok ulusalcı milliyetçi çevrenin ekonomik örgütlenmesidir. Bu her iki anlayış da,

milliyetçi ulusalcı anlayış ve milliyetçi muhafazakar anlayış da hegemoniktir, halkın sorunlarıyla ilgilenmez, halka dayanmaz, işsizlik vb halkın gerçek sorunlarıyla ilgilenmez, hatta işsizliği bilerek artırır.

Üçüncü anlayış bizim sahip olduğumuz demokratik anlayış ve demokratik gelenektir. Bu ilk iki anlayışa karşı üçüncü yoldur. İki anlayışa karşı bu üçüncü yolu öneriyorum. 1920'lerde Mustafa Suphilerden itibaren bize kadar gelen demokratik örgütlenme, demokratik toplumsal anlayıştır. Bu anlayış ekolojik, kadın özgürlüğü, toplumsal demokratik bir anlayıştır. 1920'lerde Mustafa Suphiler; tasfiye edilen, inkar edilen Kürtler; yine 1920'lerde tasfiye edilen dürüst islamcılar, kısacası dışlanan, ezilen tüm kesimleri kapsar. Bu anlayış tamamen demokratik, emekçilere, halka, ezilen kesimlere dayanır. Bizim de yapmaya çalıştığımız, demokratik anlayışta da ilk iki anlayışta olduğu gibi, bir temsiliyeti sağlamaktır. Bu üçüncü yolun, seçeneğin örgütlülüğünü belli bir düzeye çıkarmak, temsiliyetini sağlamaktır.

15 Haziran'dan sonra önümüzde üç seçenek var

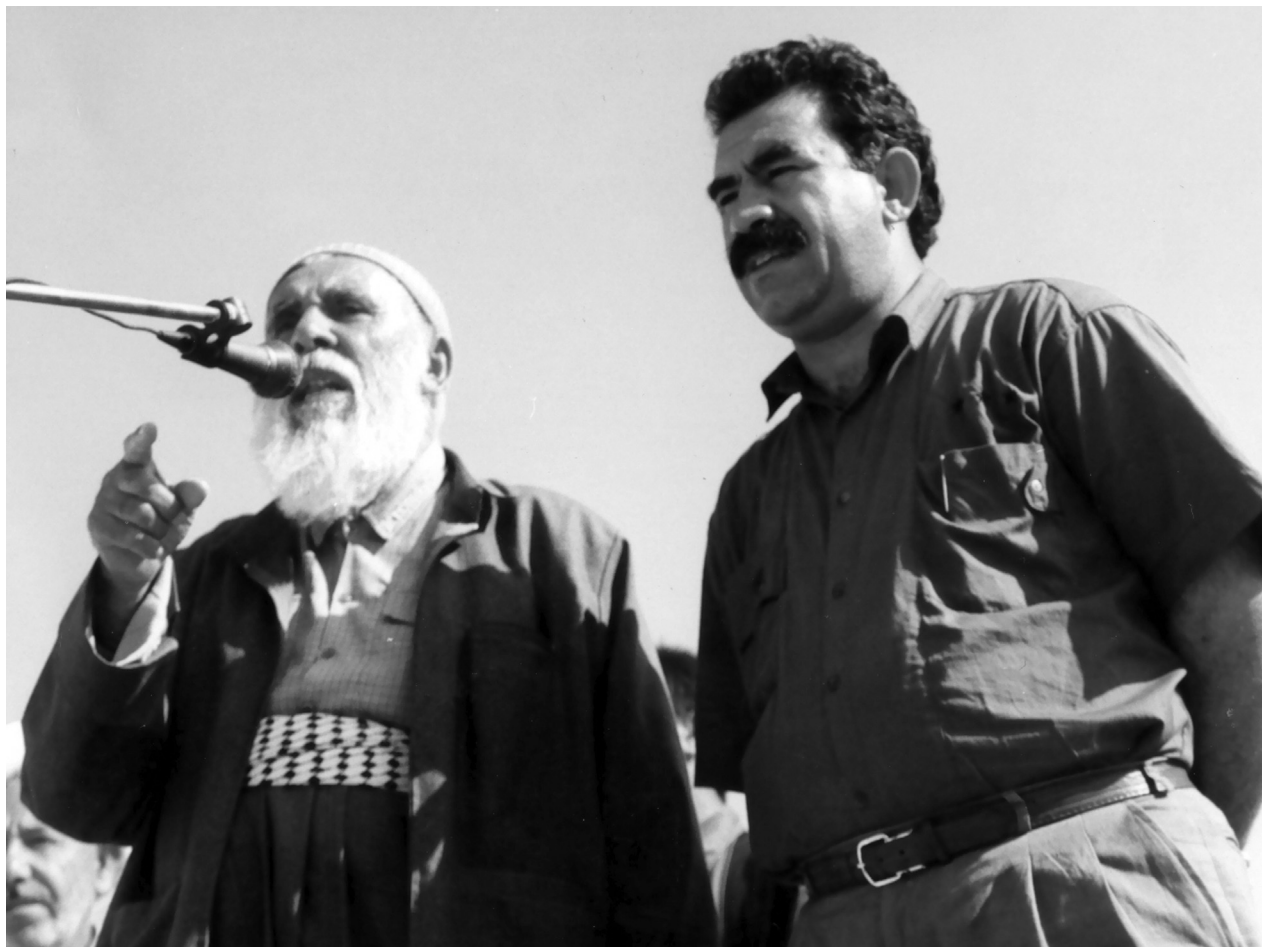
15 Haziran'a ilişkin; muhtemelen son bir kez benimle burada bir görüşme daha yapılacak. 15 Haziran'dan sonra önümüzde üç seçenek var. Birinci seçenek, bugüne kadar tek taraflı olarak devam eden daha çok kaotik bir durumu yansıtan seçenektir. Tek taraflı ateşkes hali olup olmadığı tam belli olmayan, daha çok kaotik devam eden bir durumdur. Son birkaç yıldır devam eden mevcut durumu kast ediyorum. 15 Haziran'dan sonra bu durum devam edebilir. Böyle bir se-

çenekte AKP'nin Kürtleri kasıp kavurma durumu da devam eder.

İkinci seçenek, Kandil seçeneğidir. Kandil'in mevcut savaşı orta düzey savaşa çıkarmasıdır. Kandil ile PKK ve KCK'nin süreci ele alıp savaşı orta düzeye çıkarmasıdır. Eskiden böyle bir tabir kullanıyorlardı. Böyle bir güçleri var mı, savaşı orta düzeye çıkarabilirler mi, buna hazırlıklılar mı, bunu yapabilecek güç ve hazırlığa sahipler mi bilemiyorum. Bu orta düzey savaş, pasif aktif savunma vb de bu durumda anlamını kaybeden gereksiz kavramlardır. Böyle bir durumda devlet de buna karşı Kandil'i dikkate alır mı, almaz mı bilemiyorum. Devlet de bu duruma karşı kendi hazırlığını yapar, kendi metodunu uygular.

Üçüncü seçenek, benim eğilimimdir. Birinci seçenek devletin eğilimi ve tutumu, ikinci seçenek Kandil'in eğilimi ve tutumu, üçüncü seçenek ise benim çözüm eğilimimdir. Üçüncü seçenek benim sunduğum demokratik çözüm projesidir. Ancak benim bu üçüncü seçeneği hayata geçirebilmem için bazı koşullarım olacak. Bunları şart olarak ileri sürmüyorum ancak üçüncü seçeneği hayata geçirebilmem için böyle üç dört adet koşulun yerine getirilmesi lazım. Ben burada pratik önderlik yapabilecek durumda değilim, çünkü tutukluyum. Şu anki mevcut koşulları da daha fazla sürdürebilmem mümkün değil. Eğer devlet bu üçüncü yol eğilimimi önemserse, dikkate alırsa o zaman demokratik çözümün gelişmesi için devreye girerim, elimden geleni yaparım. Böyle bir durumda gelişecek çözüme de demokratik anayasal çözüm diyorum. Bu demokratik anayasal çözüm gelişirse Türkiye'de önemli demokratikleşme adımları gelişir. PKK de bu çözüme bağlı olarak silahsızlandırılır. Ben de-

“Halkımız, iktidar islamından uzak durup, gerçek islamı yaşamaları, özümsemeleri gerekir. Bunun dışındaki sahte islam anlayışlarına itibar etmemeleri gerekir. İslamın özüne uygun olarak kendi camilerini, ibadethanelerini mahallelerde, her yerde kurmaları gerekir. Kendi camilerini, cemaatlerini islamın özüne uygun olarak kurmaları, yaşamaları ve bu şekilde örgütlenmeleri gerekir”

“Demokratik çözümün gelişmemesi durumunda büyük bir savaş, çatışma çıkabilir. Bundan herkes kaybeder, herkes zarar görür. Bu durumda BDP’nin ise çok fazla yapabileceği bir şey kalmaz, daha doğrusu yapabileceği sınırlı şeyler olabilir. Demokratik çözümün gelişmesi hali de, savaş olması durumu da, her iki durum da Kürtlerin lehinedir. Her iki duruma da hazırlıklı olunmalıdır”

mokratik çözümden yanayım, demokratik anayasal çözümden yanayım. Devletin bu koşulları kabul etmesi ve demokratik çözüme imkan tanınması halinde de ben açık müzakere yürüteceğim, her şeyi açık bir şekilde yürüteceğim. Ancak bunun için AKP’nin istekli olması lazım, çözümü istemesi lazım. Belki devlet de bu çözümden yana tercihini kullanır. Ancak hayır, AKP “ben her şeyi tek taraflı yaparım” derse, ben de bunu kesinlikle kabul etmeyeceğim ve çekileceğim. Birinci ya da ikinci seçenek devreye girer, daha doğrusu herkes kendi seçeneğini devreye sokmaya çalışır.

AKP’ye ikinci kez şans tanımayacağım

Ben aslında 2005 yılında mevcut durumu sonlandıracaktım. Devreden çıkma eğilimindeydim. PKK de o dönem mevcut durumu sonlandırma ve AKP’ye karşı daha sert yöntemlere başvurma eğilimindeydi. Ancak AKP iktidarda yeni olduğu için ona bir şans vermek, AKP’yi engellemek daha doğru göründü. 1 Haziran 2004 hamlesi olmasına rağmen savaşın derinleşmesini önledim. AKP iktidarının ikinci, üçüncü yılı olması vesilesiyle yeni olduklarını ve biraz zaman ve fırsat verilmesi için çağrıda bulundular. Ben de demokratik çözümün geliştirilebilmesi için fırsat sundum, ancak anladım ki bugüne kadar hep bir oyalama eğilimindeler. Ben demokratik çözüme olan inancım ve gerekliliği de dikkate alarak hep sabırla bekledim. Eğer 15 Haziran’a kadar Kürtleri de demokratik anayasal çözüme dahil ederek çözecekleri yönünde bir açıklama yapmazlarsa, somut bir adım atmazlarsa, ben AKP’ye ikinci bir şans tanımayacağım, kesinlikle ikinci bir kez şans tanımayacağım! AKP, “hayır, ben anayasayı tek taraflı yapacağım, kendi formülümü uygulayacağım, kendi bildiğimi okuyacağım” derse bu bir savaş ilanıdır. Savaş ilanına karşı da nasıl cevap verileceği bellidir.

Böyle bir durumda ben dahil ne Kandil ne BDP, hiç kimse halkın önüne geçemeyecektir. Öyle bir durumda halkın önüne geçmek alçaklıktır. Ben de halkın önüne geçersen, halkın demokratik tepkilerinin önüne geçersen, bana da çok şiddetli eleştiriler yöneltilmelidir. Tekrar ediyorum, ben demokratik çözümden yanayım. Fakat demokratik çözümün önü açılmazsa kesinlikle AKP’ye bir daha şans tanımayacağım. Eğer demokratik çözüme şans tanımazlarsa, AKP kendi formülünü dayatırsa, mevcut gözaltı sayıları ve tutuklamalar katbekat artar, çok sancılı bir döneme geçilir. Bundan devlet, herkes büyük bir zarar görür.

Demokratik çözümün gelişmemesi durumunda devlet ile Kandil karşı karşıya kalır, herkes kendi metodunu, kendi çözümünü dayatır. Bu durumda arada kalanlar olabilir. Arada kaldığını söyleyen Amed’deki bazı sivil toplum örgütleri de DTK’da yer alabilir. DTK böylesi bir durumda farklı kesimlerin, arada kalanların çatısı işlevini görebilir. Bazı sivil toplum örgütleri açıklamalar yapıyor, “biz tarafsızız, kimsenin tarafını tutmuyoruz” diyorlar. Mazlum-Der, Mustazaf-Der gibi kurumlar DTK bünyesinde çalışmalarını yürütebilirler,

DTK’da yer alabilirler. İki tarafla da görüşebilirler, bir nebze olsun çözüme katkıları olabilir.

Demokratik çözümün gelişmemesi durumunda büyük bir savaş, çatışma çıkabilir. Bundan herkes kaybeder, herkes zarar görür. Bu durumda BDP’nin ise çok fazla yapabileceği bir şey kalmaz, daha doğrusu yapabileceği sınırlı şeyler olabilir. Yine de sınırlı da olsa kendi çalışmalarına devam edebilir, yapabileceği şeyleri yapmaya devam etmelidir. Demokratik çözümün gelişmesi hali de, savaş olması durumu da, her iki durum da Kürtlerin lehinedir. Her iki duruma da hazırlıklı olunmalıdır.

Bu savaştan en çok korucular etkilenecektir. Çatışmaların daha da artması durumunda en çok zarar görecektir. Onlar üzerinden savaş yürütülmekte. Onlarla görüşmeler devam edebilir, onlara çağrılar yapılabilir.

Çewlik’e dair şunları söyleyeyim: Çewlik konusunda daha önce hata yapıldı. Devlet bu hat üzerinde büyük bir oyun oynadı. Yerellik, lehçeciliğe dayalı ayrımcılık politikasını yaşama geçirmeye çalıştı ve kısmen de başarılı oldu. Çewlik-Mûş-Amed üçgeninde çok kirli şeyler yaşandı, devlet kirli politikaları hayata geçirmeye çalıştı. PKK içinde de Çürükkayalar bu politikaları uygulamaya çalıştı. Bu üçgende PKK’yi ele geçirmek için her türlü pisliliği, tasfiyeyi gerçekleştirmeye çalıştılar. 1980’lerde bunlar PKK’yi bölgede ele geçirme amacıyla hareket ediyorlardı. Bağlılıkları da sahteydi. O bölgede devlet de JITEM –gladio da diyebiliriz– tarzı yapılanmaları büyük oranda hayata geçirdi.

Ancak buna karşılık Çewlik bölgesinden, Moskova’da kendi bedenini ateşe veren büyük bir kahramanımız, militanımız da var. Onun gibi birçokları var. O dönem Moskova’da bizim yanımızda kalıyordu. İsmi Ahmet Yıldırım, biz orada Tayhan diyorduk. Benim ve Kürtlerin o günkü durumuna karşı büyük bir cesaretle bedenini ateşe verdi. Böyle kişiler tarihsel kişiliklerdir. En az Mustafa Malçok kadar sahiplenilmelidir, bu şekilde anılmalıdır. Çewlik’de anılmalı, sahip çıkılmalıdır.

Çewlik’de devletin geliştirmeye çalıştığı bu politikalar çok köklüdür. Aslında 1925’ten beri süren bir politikanın sonucudur. Özellikle Çewlik’de Zazalık-Kurmançlık gibi ayrıştırmalar hayata geçirilmeye çalışıldı. Ancak bu suni bir ayrımdır. Bu yönlü geliştirilen pek çok ayırım politikası gibi yapay bir ayrımdır. Halk bu gerçeği görüp uyanık olmalı ve demokratik birlik esasına dayalı birlikteliğini kurmalıdır.

Seçimlere de on gün kaldı. Bu son on gün içinde çalışmaların büyük bir seferberlik ruhuyla devam etmesi gerekir. Bu seçimler Demokratik Özerkliğin onaylandığı seçimler olacaktır. Büyük bir ivme yakalanması halinde Demokratik Özerkliğin onaylanması anlamına gelecektir. Bu bağlamda halk gerçek tercihini kullanmış olacaktır. Yani halk Demokratik Özerklik ile AKP arasında bir tercih yapacaktır. Seçimlerin iyi sonuç doğurması halinde Demokratik Özerklik onaylanacak, fiilen de hayata geçirilecektir. Seçimlerin kötü sonuçlanması halinde ise Demokratik Özerliğe hayır anlamını taşıyacaktır. Halkımız bunu böyle anlamalı, buna göre

son on gün içinde büyük bir seferberlik ruhuyla seçimlere hazırlanmalıdır. AKP de sandık sonuçlarını değiştirmek, kendi lehine sonuçlandırmak için elinden geleni yapacaktır. Her türlü güvenlik tedbirini, her türlü baskıyı uygulayacaktır. Halkımız, bu kaygıya göre hareket edip sandıklara, oylarına sahip çıkmalı, gözlemciler yerleştirmeli ve uyanık olmalıdır.

ESP’li arkadaşlara selamlarımı iletıyorum. Ben seçimlerden sonra çatı partisi oluşumu hakkında açıklamalarda bulunacağım. Devletin de solun bu demokratik yolunu kapatmaması, en azından yarışın, mücadelenin demokratik zeminde kalması için buna engel olmaması gerekir. Seçimlerden sonra bu konularda çalışmalar yapılabilir. Ancak bu çalışmalar yapılırken büyük, küçük örgüt fark etmez, tümü bu çalışmanın içine dahil edilmelidir.

Bu vesileyle Şirnex, Hezex, Sêrt, Çewlik, İzmit ve İzmir’deki aday ve çalışanlara, tüm halkımıza selamlarımı iletıyorum

Herkes kendi koşullarına göre hareket etmelidir

Riha’da aslında büyük bir potansiyel var, dört aday bile seçilebilirdi. Riha’yı iyi anlamak gerekir. Riha tek başına bir ülke gibidir. Riha üzerinde oyunlar oynanıyor. Yapısı değiştirilmeye çalışılıyor. Riha üzerinde oynanan oyunları iyi görmek gerekir. Orada buna göre bir siyaset tarzının belirlenmesi gerekir. Riha’da toprak ve su üzerine politikalar üretiliyor, oyunlar oynanıyor. Riha’nın verimli toprakları ve suyu boldur. Bu topraklara ve suya sahip çıkılmalıdır. Bu verimli topraklar ve suyundan dolayı birçok kesimin gözü Riha’nın üzerindedir. Araplar ve İsraililer gelip Riha’da toprak satın alıyor, yatırımlar yapıyor. Aynı şekilde Riha’nın dinsel yapısından dolayı din üzerinden de oyunlar oynanmaya çalışılıyor. Bütün bunları görmek zorundayız. Aksi takdirde orada demokratik siyaset geliştirilemez. Riha’nın bu anlamda kendisine ait bir demokratik örgütlenme çalışması olmalıdır.

Kimse benim söylediklerimi tekrarlamak zorunda değil, beni taklit etmek

zorunda değil. Benimle uyumlu görünmek zorunda da değiller. Böyle bir görüntü verilmeye çalışılıyor, ancak bu doğru bir yaklaşım değil. 30 yıldır bu durum hep böyle gidiyor. Bütün yük benim omuzlarıma yükleniyor. Ben buradan her şeyi yüklenemem. Kandil’in koşulları ayrı, demokratik siyaset koşulları ayrı, benim koşullarım ayrıdır. Her birimiz farklı farklı koşullarda yaşıyoruz. Kandil ayrı bir kurumdur, demokratik siyaset ayrı bir kurumdur, ben ayrı bir kurumum. Her kurum da kendi çözüm politikalarını kendi belirlir ve bunları hayata geçirmeye çalışır. Ayrıca her üç kurum kendi kanallarını kendisi yaratabilir. Her kanal üzerinden görüşmeler yapılabilir. Kandil, illegaldir, silahlı bir direniş örgütüdür, gerilla hareketidir. Politikasını da buna göre üretir. Kendi konumunu bu gerçekliğine göre belirler. Demokratik siyaset kurumları ise ayrıdır, legal demokratik alanda mücadele ediyorlar. Politikalarını buna göre belirlemeli, diplomasislerini bu gerçekliğe göre yürütmeliler. Ben ise ayrı bir kurumum, koşullarım bellidir. Buradakiler de, heyettekiler de benim ayrı bir kurum olduğumu kabul ediyorlar. Bana buna göre yaklaşıyorlar. Koşullarımız farklıdır, dışarıdakiler özgürdür, ben mahkumum. Onların yapacakları ve benim yapabileceğim farklıdır. Kimse benimle uyumlu olmak zorunda değil derken bunu kastediyorum. Herkes mevcut koşullarına göre hareket etmek zorundadır. Yürütülecek çalışmalar buna göre belirlenmelidir. Ben bu koşullarda bütün güçleri yüklenemem, pratik koşullara hakim değilim ve pratik önderlik de yapamam. Ayrıca burada ateşkesi de geliştirmiyorum. Yapmaya çalıştığım, kendi tecrübelerim, birikimim doğrultusunda demokratik anayasal çözüme katkıda bulunmaktır. Bütün bu iyi niyetli ve barışçıl çabalarıma rağmen bir Avrupa yetkilisi beni diktatörlükle suçluyor. Her şeyi otoriter bir şekilde elimde tuttuğumdan bahsediyor. Kürtler üzerinde otorite kurmaya çalıştığımdan söz ediyor. Bu koşullarda demokratik çözüm konusunda bu kadar çaba içerisinde olmamıza rağmen diktatörlükle itham edilmem kabul edilebilir değildir.

Bütün enerjimi demokratik anayasal çözüm temelinde harcıyorum, burada bunun için çalışıyorum. Benim tutulduğum koşullarda bütün gelişmeleri kontrol etmem söz konusu olamaz. Herkes kendi koşullarına göre hareket etmelidir. Olası gelişmelere karşı ne kadar hazırlıklılar? Kendi örgütsel durumlarını,

gerçekliğini görerek, süreci nasıl göğüsleyeceklerine kendileri karar vermelidir. Kendilerini herhangi bir gelişme karşısında nasıl savunacaklar? Halkı, onları bekleyen tehlikeleri göğüsleyebilecekler mi? Bunların hesabını kitabını kendileri yapacak, kararlarını kendileri alacak, kendileri uygulayacaktır.

Siyasette boşluk bırakılmamalıdır. Ben de burada kendi koşullarıma göre çalışmalarımı yürütüyorum, hareket ediyorum. Buradaki heyet de bunları kabul ederek, yani benim kurum olduğumu kabul ederek benimle görüşüyor. Ben burada mahkumum. Aslında durumum mahkumiyet de sayılmaz. Gladionun, NATO gladiosunun operasyonuyla buraya getirildim. Dolayısıyla benim buradaki statüm hukuk dışıdır, rehine statüsüdür. Biliniyor rehine bir şeyler karşılığında rehin tutulurlar. Rehin tutulmanın gücü konumu karşılığında istediklerini elde etmek için karşı taraftan bir şeylerin yerine getirilmesi istenir. Herkes benim bu statümün farkında olmalı. Burada hukuk yok, mahkemelerin nasıl yapıldığı biliniyor, burada bir tiyatro oynandı. Guantanamo’da tutulanlar da bir nevi rehine gibi tutuluyor. Orada tutulanlardan hukuk dışı yollarla bilgi alınmaya, onlardan yararlanılmaya çalışılıyor. Aslında burası da Amerika’nın Guantamosundan önce düşünülmüş, hayata geçirilmiş bir yerdir. Ben de burada rehine olarak tutuluyorum. Rehinelere başına ne gelir? Ya politik gücü konumu karşılığında istenilenler yerine getirilir ve serbest bırakılır, ya rehin tutanların şartları yerine getirilmez ve rehine öldürülür ya da hiç bir şey yapılmaz, rehine çürütülür. Rehinelğin böyle iki-üç sonucu vardır. Ben burada çürütülmememe izin vermem.

Aslında Kürt sorununu da beni burada kullanarak kendilerine göre çözmek istediler. Ben bunun erken farkına vardım, izin vermedim. Legal siyaset üzerinden oynanan oyunlar da aynıdır, onlar üzerinde de oyunlar oynamaya çalıştılar. AKP, BDP’yi kendine bağlayıp, kuyrukçu konumuna düşürerek tasfiyeyi örmeye çalıştı. Ama bunu başaramadılar. AKP’nin BDP’ye öfkesi de bundan dolayıdır. Bu tasfiye politikalarına derinlikli yaklaşırsa bunlar boşa çıkarılabilir. Yüzeysel yaklaşımlarla bu politikalar boşa çıkarılamaz, üstesinden gelinemez. Zaten mevcut siyaset tarzı da fukaracadır. O kadar darbe yenmesine rağmen hala anlaşılıyor, ama yavaş yavaş anlaşılacaktır. AKP bu tasfiye politikalarını gerçekleştirmediğinden şimdi bana, BDP’ye saldırmaya başlıyor. Öfkesinin

nedeni, karşısında direnen tek gücün Kürtler olmasındandır. Zaten MHP ve CHP'nin içinde bulundukları durum da AKP'ye karşı direnmeye müsait değil; geçiş sürecindeler, dizayn sürecindeler. Ancak demokratik siyaset güçlerinin durumu da oldukça zayıf, AKP de bunun farkında olarak bir boksör edasıyla yumruklarını sağa sola savuruyor, gördüğü boşluklara yumruklarını savuruyor. Boşluk bırakılırsa darbelerin nereden geldiği bile anlaşılamaz. İşte yaygın tutuklamalar, gözaltılar bunun sonucudur.

Her gün yüzlerce kişi gözaltına alınıyor, halk korunmazsa daha da fazla alırlar, buna göre sahip çıkılmalıdır. Siyasilerin sorumluluğudur. Buna yanıt verilmedi. Halkı arkalarına alıp, her türlü operasyonlara karşı tutum alabilirlerdi. Önlem alınmazsa bunlar devam edecektir. Çeşitli kompolar kurarak, her siyasiye farklı yönelimler olabilir. Bunlar karşısında ise demokratik siyaset tarzı güçlendirilerek, Tahrir gibi özgürlük meydanları yaratılabilir.

Direnme seçeneği bizim için yeni bir seçenek değil. Zaten yıllardır direniyoruz. Ben burada direniyorum, siyasetçiler dışarıda direniyor, gerilla dağda direniyor, yıllardır yaptığımız şey direnmek. AKP yıllardır benim üzerimden Kürt sorununu kendisine göre çözmeye çalıştı. Ben buna alet olmadım. Yine BDP'yi kendi yanına çekerek Kürtleri tasfiye etmeye de çalıştı. AKP Kürt siyasal hareketini tasfiye ederek Kürt sorununu kendisine göre çözmek istiyor. Zaten yaptıkları açıklamalarda da bunu, yani tasfiyeyi belirtmekten çekinmiyorlar. Erdoğan çılgın projelerden bahsediyor. Aslında en büyük çılgınlığı siyaseten Kürtlere yaklaşımıdır. Kürtlerin tasfiyesi konusunda çılgınlık yapacağı benziyor. Bu çılgın projelerini bu kadar rahatlıkla ifade etmesinin nedeni de tekelci kapitalist sistemi arkasına almasından kaynaklıdır. Arkasındaki derin gücün farkında olduğu için bu kadar rahattır. Çılgın projelerle insanlarla adeta dalga geçiyor.

AKP ABD'nin de desteğiyle hegemonik iktidarını kuruyor

AKP sorunları çözmek istiyormuş gibi bir algı yaratıyor. TRT-Şeş ve Kürtçe kurslarla çözeceğini, Kürtlerin de bunu bir çözüm olarak kabul edeceğini zannetti. Fakat AKP çözüm partisi değildir. Kurulduğu günden beri Kürt hareketini tasfiye etmek istiyor. Kuruluş amaçlarından biri de budur. AKP 2002'den bu yana kendi cuntasını oluşturarak, bu cuntadan aldığı destekle Kürtleri tasfiye etmeye çalışıyor. ABD ile anlaşarak kendi cuntasını oluşturdu. ABD-AKP anlaşması sonucunda geleneksel ulusalcı milliyetçi cunta yerine islamcı milliyetçi cunta oluşturuldu. AKP böylece hegemonik iktidarını kuruyor. ABD de bu yeni cuntaya destek verdi. Zaten geçmişin ulusalcı milliyetçi cuntası teşhir olmuştu, açığa çıkmış ve yıpranmıştı. Bu cuntayla işlerin yürümeceğini anlayan ABD, AKP ile birlikte islamcı milliyetçi cuntayı oluşturdu. Tabii bunların hepsi ABD'nin bölgesel politikaları dahilindedir. Ortadoğu'daki politikaları üzerine kuruludur. Geleneksel ulusalcı milliyetçi cunta döneminde ABD milliyetçilerle, Türkşgillerle anlaşma dahilinde cuntayı oluşturup politikalarını yürütürken, şimdi de Fethullahçılarla anlaşarak islamcı milliyetçi cuntayı oluşturdular. ABD geçmişte milliyetçilerle anlaşmıştı, şimdiyse Fethullahçılarla anlaşma içerisindedir. Biliyorsunuz Türkşler 1952'de ABD'ye giderek orada eğitim gördü. Ve Tür-

“Benim açımdan AKP'nin kendi hegemonik inşasını sağlamaya çalıştığı nettir. AKP Kürtleri tasfiye etmek istiyor. Kürt tasfiyesi konusunda Türkiye'de değişen bir şey yoktur. AKP öncesi CHP ve MHP öncülüğündeki ulusalcı milliyetçi hegemonya Kürtleri bitirmeye çalıştı. Şimdi de AKP öncülüğündeki islamcı milliyetçi hegemonya Kürt tasfiyesini geliştirmeye çalışıyor. Bunu da dincilik maskesini kullanarak yapıyor”

kiye'ye gelip ulusalcı milliyetçi cuntayı oluşturarak başına geçtiler. Geleneksel ulusalcı milliyetçi cunta tarihsel olarak İttihat Terakki milliyetçiliğine dayanır. O dönem İttihat Terakki karşısında Hürriyet ve İtilaf fırkası vardı. AKP de buna benziyor. 2000'lerin başına kadar ABD bu geleneksel cuntayla işlerini yürüttü. 2000'li yılların başında bu geleneksel cunta Ergenekon olarak ifadelendiriliyordu. Artık bunlarla işlerini yürütemeyeceklerini anladıklarında ise AKP ile birlikte yeni cuntayı oluşturdular. Geçmişte Türkşlerle yapılan anlaşmanın daha etkili ve sonuç alıcı olanı 2004'te AKP ile ABD arasında yapıldı. Sonrasında 2007 Dolmabahçe toplantısıyla da AKP, Genelkurmay ile anlaşmaya gitti. Yeni islamcı milliyetçi cunta süreci böyle geliştirildi. Bu yeni cunta sürecinde ABD Fethullahçılarla anlaşma halindedir, zaten o da Amerika'da yaşıyor. Zaman gazetesi de bu islamcı milliyetçi cunta döneminin sözcülüğünü yapıyor. Bu gazete dikkatli takip edildiğinde bu görülmektedir. Dolayısıyla AKP'nin kuruluşunun amacı, Türkiye'nin köklü temel sorunlarının çözümü değil, ABD ve İngiltere'nin Ortadoğu'daki bölgesel politikalarının hayata geçirilmesidir. AKP, çözüm için değil, ABD'nin politikalarını yeni boyutlarla sürdürmek için kurulan bir partidir. ABD geleneksel ulusalcı milliyetçi cuntayla tarihsel bir boşanma yaşadı. Artık bu cuntanın teşhir olduğunu ve bunlarla işlerini yürütemeyeceğini anladığında, bu sonuç ortaya çıktı. 2000'li yılların başındaki ulusalcı milliyetçi cuntanın dört darbe girişimine destek vermesinin nedeni de budur.

Şimdi AKP cuntası vardır! Yeni islamcı milliyetçi cunta, ulusalcı milliyetçi cuntadan daha derin, daha tehlikeli ve daha örgütlüdür. Yapılanmaları daha güçlüdür. Bu cuntanın ABD ile anlaşması daha derindir. İşte AKP bu derin islamcı milliyetçi cuntaya dayanıyor.

AKP, ABD-İngiltere'nin bölgesel politikalarına hizmet etmesi, onlara uyum sağlaması karşılığında iktidardadır. İşte Başbakan Libya'ya gidiyor, Kaddafi'den madalya alıyor, dostluk ilişkileri geliştiriyor, geliyor, sonra ortada bırakıyor. Suriye'de Esad'la kardeş oluyor, yoğun görüşmeler yapıyor, sonra Esad'ı yalnız bırakıyor. Afganistan'da ABD'ye yardım ediyor, Pakistan'la yıllara varan işbirliği geliştiriyor. Aslında Bin Ladin'in Pakistan'da öldürülmesi de bu bölgesel işbirliğinin, anlaşmanın sonucunda olmuştur. Bin Ladin'in yeri biliniyordu, kendisini kullandılar, işleri bittikten sonra da tasfiye ettiler. Ahmedinecad'ın da yakınlarda buna benzer bir açıklaması oldu: Bin Ladin'in uzun süreden beri ABD'nin kontrolünde olduğunu belirtiyordu. ABD bölgedeki politikalarıyla bölge ülkelerini kendine bağlıyor, politikalarına alet ediyor. Bu politikaları sonucunda İran'ın da hareket sahasını daraltıp kuşatacaklardır.

AKP Libya, Suriye, Afganistan, Pakistan'daki ABD politikalarına karşı gös-

terdiği uyum ve yaptığı katkılarla iktidarını sürdürüyor. AKP bölgede elliye yakın islam ülkesinde ABD politikalarına hizmet ediyor. AKP, ABD'nin elli islam ülkesindeki vekil örgütüdür. Tüm bu hizmetlerinin karşılığında ABD'den Kürtlerin tasfiyesinin icazetini almış durumdadır. ABD ve AKP Kürtler konusunda anlaşma içerisindedirler. AKP, Avrupa ile de ilişkilerini düzeltti, daha önce sorunları, çelişkileri vardı. Onlarla da ilişkilerini düzeltti, şu anda bazı eleştiriler olsa da aralarında sorun yok. Bu konuda da rahatlamış durumdalar.

12 Eylül ve Evren konusuna da değinmek istiyorum: AKP, 12 Eylül ile, Kenan Evren ile hesaplaştığını söylüyor, kamuoyunda böyle bir algı yaratıyor. AKP'nin 12 Eylül'le hesaplaştığı filan yok. Bunların hepsi tezgahıdır, oyundur. Aslında Evren'in ifade vermesi daha önce hazırlanan bir senaryonun sonucudur. AKP, Evren'in zorla ifadesini almıyor, Evren, kendi isteğiyle ifadesini veriyor.

Bütün bu gelişmeler iyi görülmeden tasfiye politikalarının önüne geçilemez. Kandil de BDP de bunları iyi görmeli, değerlendirmelidir. Stratejik derinliğe dayalı bir bakış açısına sahip olunmalıdır. Tekrar söylüyorum, benim çabalarım demokratik anayasal çözüme yöneliktir. Burada yaptığım görüşmeleri bu eksende yürütüyorum. Kandil de herkes de kendi koşullarına göre tavrını belirler. Benim söylediğim şeyleri yapmak zorunda değiller. Pratik konularda pratik önderliklerini kendileri yaratabilirler. Ben burada demokratik anayasal çözümü sağlamaya çalışıyorum. AKP'nin buna vereceği cevap önemlidir. AKP demokratik anayasal çözüme gelmezse, çözüm gelişmezse işin doğası gereği çatışma ortamı doğabilir. Bu durumda Kürtler Demokratik Özerklik temelinde kendi toplumsal inşalarını gerçekleştirebilirler. Buna da güçleri vardır. İkili hukuktan bahsediliyor, bunlar geliştirilebilir. Çözümün gelişmemesi durumunda ortaya çıkacak çatışma bir Türk-Kürt savaşı olmayacaktır; demokratik özerk güçlerin kuvvetleriyle AKP'nin hegemonik iktidar güçlerinin kuvvetleri arasında bir çatışma süreci başlayacaktır. Bu çatışma bütün Türkiye'de yaşanabilir. Ben bunları söylerken tehdit etmiyorum, deneyimime dayanarak sosyolojik bir tespit yapıyorum.

Ortaya çıkacak bu savaş AKP'nin, ABD ve Avrupa ile birlikte uyumlu bir şekilde yürüttüğü tekelci kapitalist sistem saldırılarına karşı demokratik özerk güçlerin ortak direnişi olacaktır. Bu azgın tekelci hegemonyaya karşı Kürtlerin, sosyalistlerin, çevrecilerin, feministlerin, değişik çevre ve grupların bir araya gelip geniş katımlı, ortak bir mücadele alanı yaratmaları gerekiyor. Bu saldırgan tekelliliğin yürüttüğü politikalarla Türkiye yaşanmaz kılınıyor, kültürler, doğa, toprak, su katlediliyor. HES projeleriyle Anadolu sarıp sarmalandı, mahvedildi. Bu saldırgan tekelliliğe karşı Kürtlerin, sosyalistlerin,

değişik kültür ve inançların bir araya gelip demokratik ulus esprisiyle örgütlenmeleri gerekiyor. Seçimlerden sonrası için bunun yolu çatı partisi girişimidir. Herkese bu konuda rol düşüyor. Herkes rolünü iyi oynamalıdır. Bizim çatı partisi girişimimiz Demokratik Ulus anlayışına dayanır. Önemli olan bu bloklaşmanın olmasıdır. Çok tarihi önemde bir çalışmadır. On yıl önce de söylemişim ama çok anlaşılmadı. O zaman doğru bir şekilde hayata geçirilebilseydi, şimdi yüzde 30'larda oy oranına sahipti. Bu blok oluşumu Türkiye'de, her yerde örgütlenebilir. Türkiye'nin temel sorunlarına duyarlı bir şekilde çalışmalarını yürütür. Demokratik siyasal yöntemlerle demokratik anayasal çözümü zorlar.

Çatı partisi bunları yaparken, DTK da kendi varlığını sürdürecektir. DTK Kürtler içerisindeki çalışmalarını devam ettirebilir. Türkiye'deki, diğer parçalarındaki Kürtlerin demokratikleşme, ulusal birliği sağlama çalışmalarını yürütebilir. Zaten ulusal konferans çalışmaları yürütülüyor. Kürtlerin kendi içindeki sosyal, siyasal, ekonomik, bütün meseleleriyle ilgilenir, projeler üretebilir. Ayrıca DTK Kürtlerin Demokratik Özerklik Anayasası çalışmasını da yürütebilir. Demokratik Özerklik Anayasası oluşturulabilir. Bu Demokratik Özerklik Anayasası'nın genel anayasaya uyarlanması, uygun olması sağlanabilir. Kürtler arası birlik çalışmaları da önemlidir, bu çalışmalara yer verilebilir. Yine olası çatışmalı durumlarda DTK devlet ile Kürtler arasında arabuluculuk rolünü yerine getirir, etkin çalışmalar yürütebilir. Bayram Bozyellerin, Şerafettin Elçilerin DTK'da aktif görev almaları, temsil yetleri önemlidir, onlara da selamlarımı iletiyorum.

Toplumsal islamı iktidar islamına tercih ediyoruz

Önemle belirtiyorum; ben burada tecrübelerim, olanaklarım ölçüsünde uygun gördüğüm, Kürt sorununun demokratik anayasal çözümü için çalışıyorum. Heyetle görüşmelerimi bu amaçla yapıyorum. 15 Haziran öncesi son bir defa heyetle görüşmemiz olacaktı. Şu an itibarıyla görüşmedik. Belki görüşme olur, belki de bir daha hiç gelmezler. Bunları bekleyip göreceğiz. Gelirlerse benim daha önceki önerilerime olumlu olumsuz bir cevap verecekler. Ben daha önce kendilerine 156 sayfalık yol haritası çalışmamın çok net, açık bir özetini sunmuştum. Orada pratik önerilerimi sunmuştum. Yine daha önceleri de sorunun demokratik anayasal çözümünün nasıl gelişeceği yönünde yazılı, sözlü açıklamalarım oldu. Son savunmamda da bu konuları ayrıntılı işlemiştim.

Az çok sürecin karakteri belli oldu. Benim açımdan AKP'nin kendi hegemonik inşasını sağlamaya çalıştığı nettir. AKP Kürtleri tasfiye etmek istiyor. Kürt tasfiyesi konusunda Türkiye'de değişen bir şey yoktur. AKP öncesi CHP ve MHP öncülüğündeki ulusalcı

milliyetçi hegemonya Kürtleri bitirmeye çalıştı. Şimdi de AKP öncülüğündeki islamcı milliyetçi hegemonya Kürt tasfiyesini geliştirmeye çalışıyor. Bu anlamda değişen hiçbir şey yoktur Türkiye'de. AKP bu tasfiye politikasını uygularken sahte dincilik yapıyor, dincilik maskesini kullanıyor. Aslında AKP'nin dinle de alakası yoktur. CHP'nin ulusalcı maskesi, MHP'nin milliyetçi maskesi, AKP'nin de islamcı maskesi vardır. Bu üç parti de bu maskelerin arkasına saklanarak kirli politikalarını hayata geçiriyorlar. Biz AKP'nin bu islamcı maskesini düşürdüğümüz için biraz da öfkeli. Son dönemlerde bana, BDP'ye, Kürt hareketine saldırıyor, bizi kralıyor. Bu saldırının temelinde de duyduğu bu rahatsızlık vardır.

Bizim kimsenin inancıyla bir sorunumuz yoktur. İnançlara oldukça saygılıyız, değer veriyoruz. Değer verdiğimiz için AKP'nin sahte islamcı anlayışını kabul etmiyoruz ve buna karşı mücadele yürütüyoruz. Biz Medine islamiyetini önemsiyoruz. Medine islamiyetinin doğru bir islam anlayışı olduğunu savunuyoruz. Müslümanlar Medine'ye ilk geldiğinde önceleri camiler yoktu. O dönem Medine'deki müslümanlar önce hurma ağaçlarının gölgesinde, sonra yaptıkları damların altında, sonrasında da mescitlerde dönemin toplumsal sorunlarını tartışıp, bu sorunlara çözüm üretmeye çalışmışlardır. Sürekli kendi içlerinde tartışma, sorunlara çözüm bulma, aşiret sorunlarıyla ilgilenme, barış arayışında olmuşlardır. Medine islamı budur. Medine islamı toplumsal islamdır, sosyal islamdır. Dayanımacıdır. Biz Medine islamını kabul ediyoruz ve bunun gerçek islam olduğunu düşünüyoruz.

AKP'nin islam anlayışı ise iktidar islamıdır; Muaviye, Emevi islamıdır. Biz bu iktidarcı islam anlayışına karşıyız. İslam Devrimi, dönemi itibarıyla sosyal bir devrimdir. Toplumda ilerleme sağlamıştır. Biz toplumsal islamı iktidar islamına tercih ediyoruz. Yapmaya çalıştığımız bu anlamda islamın güncelleştirilmesidir. Halkımız böyle görmelidir. Ayrıca Kürtçe ezan gibi şeyler doğru değildir. Önemli olan islamın özüdür. Biz bu öze ilgiliz.

Bu temelde Hizbullah, Mustazaf Der, Mazlum Der gibi tüm islami çevrelere sesleniyorum: Bizim kendilerinin inancıyla bir problemimiz olamaz, tam tersi onların inancına saygılıyız, değer veriyoruz. Bu sahte islamcılığa öfkemiz de, gerçek islama değer verdiğimizdendir. Bu çevreler kendilerini sahte islamcılara kullandırtmamalıdır. İçlerinde kendi dinine, inancına bağlı, aynı zamanda dürüst insanlar olduğunu biliyorum. Ama bu samimiyetlerinden, dürüstlüklerinden dolayı kullanılanlar oluyor. Geçmişte Hizbullah böyle kullanıldı. JITEM'in onları nasıl kullandığı biliniyor. Zamanla bu konuda birçok itiraf da yapıldı. Hizbullah'ın içinde de samimi, dürüst insanlar vardı ve bu samimi kesimin tamamı kullanıldı geçmişte ve on bin insan hayatını kaybetti. O yüzden uyanık olmalıdırlar. Gelişebilecek yeni bir çatışma sürecinde geçmişte olduğu gibi bugün de AKP kendilerini kullanmaya çalışabilir. Bu kirli oyunlara alet olmamalıdırlar. Geçmişte olundu ve bu binlerce insanın hayatına mal oldu. Bu çok tehlikeli bir durumdur, bizi anlamalıdırlar. Karşılıklı ölümler durdurulmalıdır. Ben bir tehlikenin varlığına işaret ediyorum. Kendilerine ilişkin bu kaygılarımı samimi bir şekilde paylaşmak istiyorum. Ayrıca bahsettiğim bu çevreler DTK'ya da gidebilirler, kendilerini DTK'da ifade edebilirler, DTK çalışmalarına katkıda bu-

“AKP sorunları çözmek istiyormuş gibi bir algı yaratıyor. TRT-Şeş ve Kürtçe kurslarla çözeceğini, Kürtlerin de bunu bir çözüm olarak kabul edeceğini zannetti. Fakat AKP çözüm partisi değildir. Kurulduğu günden beri Kürt hareketini tasfiye etmek istiyor. Kuruluş amaçlarından biri de budur. AKP 2002'den bu yana ABD ile de anlaşarak kendi cuntasını oluşturarak, Kürtleri tasfiye etmeye çalışıyor”

lunabilirler. Buradan hepsine çağrı yapıyorum ve tek tek hepsine selamlarımı iletiyorum.

AKP Kürt siyasi hareketini tasfiye ederek Kürt sorununu çözmek istiyor. Bu amaçla da her türlü operasyonu yapıyor, gözaltına alıyor, tutukluyor, öldürüyor. Geçmişte bu işler Genelkurmay, ordu eliyle yapılıyordu, AKP döneminde ise daha çok polis eliyle yaptırılıyor. Son bir ayda KCK, Kandil elli kayıp verdi. Colemêrg’de PKK’nin infaz ettiği iddia edilen bir imama karşı dokuz köylü ve dokuz gerillayı katlederek cevap veriyor. Yani bir kişiye karşı yirmi kişiyi öldürerek karşılık veriyor. AKP bu konuda oldukça acımasızdır, gözünü karartmıştır. Demokratik anayasal çözümün gelişmemesi durumunda saldırıları daha da artacaktır. Herkes bu konuda uyanık olmalıdır. Böylesi topyekun bir yönelimde meşru savunma esastır. Kulakların kesildiğinden, gözlerin oyulduğundan, kimyasal silah kullanıldığından bahsediliyor. AKP bunları tek başına yapmıyor. Tekelci kapitalist sisteme hizmeti karşılığında teknik yardım dahil birçok yardım alıyor.

Sağlam bir örgütlülük olmadan oyunlarla baş edilemez

Kimse kendini kurbanlık koyun konumuna düşürmemelidir. Ben geçmişten bu yana, otuz yıldır bu tartışmaları yürüttüm. Çok uğraştık ama bana olan dogmatik yaklaşımları kıramadık. Ben de bir insanım. Beni kimse tabulaştırmasın, ilişkilerimiz gayet normal olmalıdır. Eski arkadaşların hepsi fedakardırlar, benden de fedakar, yiğit ve cesurdurlar. Hatırlarım, hiç durmuyorlardı, çok çalışıyorlardı. Böyle bakıyordum onlara, hiç yerlerinde durmuyorlardı, emek veriyorlardı. Ben onlar kadar yiğit değilim. Ancak tek başına bu özelliklerle ne gerillacılık yapılabilir ne de demokratik siyaset yapılabilir. Stratejik derinlik olmalıdır, ideolojik, örgütlü bir duruş olmalıdır. Bunlar olmadan tek başına fedakarlıkla, dürüstlikle bu sorunların altından kalkılamaz.

Ben mevcut gerillacılık tarzını da yıllardır eleştiriyorum. Gerillacılık yapmaya karar veren, kendi bilincini, zihnini ona göre hazırlamalıdır. Bu konularda kendini sağlamlaştırmadan, kararlaştırmadan, yeterince hazırlamadan silah omza atılmamalıdır. Yoksa iki gün dahi gerilla koşullarına katlanamaz, kaçır gider ve zarar verir. Örgüt yaratmak, o örgütü canlı tutmak derinlikli bir yaklaşım gerektirir. Kendi pratik koşullarına göre hareket etmeli, yaşamlarını ona göre kurmalıdırlar. Ben de burada yaşamımı cezaevi koşullarına göre düzenliyorum. Burada dışarıdaymışım gibi yaşamıyorum. Gerillacılık yapan 24 saat gerilla olduğunu unutmaz. Sadece fedakarlıkla yürümez. Yine tek başına bireysel yiğitlikle de mücadele yürütülemez, büyüyemez. Bunun için sağlam bir ideoloji, sağlam örgütlülükler yaratılmalıdır. İdeolojin, örgütlülüğün olmasa, tek başına yiğitlik, fedakarlık bir şey ifade etmez. Devrimci mücadele ve gerilla mücadelesi ancak böyle yürütülebilir.

Demokratik siyaset zemininde de öyle tek başına iyilik, dürüstlikle yol alınamaz. Bu alana göre yoğunlaşılmalı, derinleşilmeli, örgütlenme gücü geliştirilmelidir. Herkes kendi görevini, devrimci mücadelesini layıkıyla yürütmelidir. Aksi takdirde tehlike büyüktür. Bütün kazanımlar ellerinden alınabilir. Kapsamlı bir yönelim içerisine girebilirler. Bu tehlike sadece bizim için, Türkiye’deki Kürtler için

“Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne eksik olan blok, demokrasi ve özgürlük bloğu olmuştur. Mustafa Suphilerin, Çerkez Ethemlerin tasfiyesiyle bu bloğun oluşumu ta başından engellenmiştir. Sosyalistlerin tasfiyesi de bu tarihte başlamıştır. Bu nedenle Türkiye bugüne kadar hep alternatifsiz kalmıştır, halklar hep milliyetçi ulusalcı blokla, milliyetçi islamcı bloğa mahkum edilmiştir, bir alternatif yaratılmamıştır”

geçerli değildir, Barzani-Talabani için de geçerlidir. Güney’de kurulan henüz devlet bile değildir, devletçiktir hatta devletçik bile değildir, beylik düzeyindedir. Zaten küçük bir yere sıkıştırılmışlardır. Onları da 24 saatte bitirmek isteyebilirler. Buna engel olmak da zordur. Bu nedenle ulusal birlik çerçevesindeki çalışmalar hızlandırılmalı, ilişkiler geliştirilmelidir.

ABD’nin PKK imajı bellidir. Bunu 2004’lerde gösterdiler. PKK içinde ayrılan bazılarını kullanarak PKK’yi kendilerine bağlamaya, kendilerine bağlı bir örgüt haline getirmeye çalıştılar. Bu tipler de bu oyunlara geldi ve bazı insanlar PKK’den bunun sonucunda ayrıldı. Ancak PKK’yi tamamen bitirmeyi, etkisizleştirmeyi başaramadılar. Tekrar bu tür oyunları oynayacaklardır, bu tür girişimleri ileride de olacaktır. PKK’yi kendine çekme, kendi örgütü haline getirme, BDP’yi kuyrukçu yapma, beni de burada rehine koşullarında tutarak kullanma yoluyla kendilerine ait bir çözüme alet etmeye çalıştılar, çalışacaklar. Bu oyunlar karşısında sağlam bir örgütlülük kurulmalıdır. Ancak böyle başedilir bu oyunlarla.

Sonuç olarak, PKK’siz, bensiz bir çözüm arayışındadırlar. Biz ise bunlara rağmen demokratik barışçıl çözümü geliştirmeye çalışıyoruz. Geçmişte demokratik barışçıl çözüme şans vermek için gerillayı sınır dışına da çektik. Ancak bu sınır dışına çekilme tam istediğimiz gibi olmadı. O dönem Ecevit dönemi idi. 2002’de burada benimle görüşen askeri yetkililerden biri bana “kendinizi kabul ettirmek istiyorsanız daha fazla savaşmalısınız” diyordu. Zaten onların geri çekilmeden haberi yoktu, bunu duyduklarında da şaşır-mışlardı. Biz onlardan habersiz attık bu adımı. Demokratik barışçıl çözüme şans vermek için güçlerimizi sınır dışına çektik. Acı kayıplar da verdik. Ecevit döneminin olmasının da etkisi vardı bu kararı vermemizde. Ecevit bazı gelişmeler kaydetti, barışçıl çözüme hazır görünüyordu. Böyle bir riski alacak gibiydi, ancak daha sonraki süreçte MHP-Bahçeli engelini takıldı. Aşamadı bu engeli, sonrasında da biliniyor, AKP iktidara geldi ve biz 2004’lere kadar AKP’ye şans verdik. İki üç yıl da öyle geçmiş oldu. Aslında biz o dönem AKP’yi iyi okuyamadık. AKP’ye yanlışlıklar yaklaşımlarımız oldu, yanlış tespitler yaptık. Yine de bunlara rağmen 2005’te bu sürecin önüne geçmeye çalıştım. Daha fazla alet olmadım. Ama bu dönemde yine haberler geldi, bunları dinledim, değerlendirdim. O dönemde bu çağrılara karşılık vermeye çalıştık. Böylece açılan bu yeni süreç bugünlere kadar geldi, devam etti, halen o süreci yaşıyoruz. Şimdi önümüzde demokratik anayasal çözüm seçeneği ya da Demokratik Özerklik temelinde kendi yürüyüşünü gerçekleştirme, kendi kaderini belirleme seçeneği var. Bizim Demokratik Özerklik talebimiz hukuki

bir taleptir. Bunun hukukta yeri vardır. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’nda da bu hususlar düzenlenmiş, Erdoğan zaten bunun böyle olduğunu bilir. Özerklik taleplerinin burada da karşılığı var. Avrupa özerklik şartı bizim taleplerimizle birlikte Türkiye’de yaşam bulur.

Kürtlerle devlet arasındaki ilişki boşanma hali gibidir. Yaratacağımız yeni birliktelik ise özgür bir evlilik olmalıdır. Bu yönüyle bir nevi kadın sorunu gibidir. Kürtler ve devlet arasındaki ilişki ve mücadele, kadın erkek arasındaki özgür birliktelik, eşit ilişki mücadelesi gibidir.

Önümüzdeki günler tarihi günlerdir. Türkiye’de ve bölgede Kürtlerin demokrasi ve özgürlük mücadelesi zaferle sonuçlanırsa, bu zafer ilk çağdaki toplumsal devrimin devasa, muazzam sonuçlarının bir benzerini yaratacaktır.

Suriye’de de demokratik birlik temelinde Kürtler mücadelelerini yürütebilirler. Emperyalist saldırılara karşı öz savunma gücü oluşturulabilir. Bu güç kendilerine, Esad’a karşı değil, emperyalist saldırılara karşı bir güç olacaktır. Kürtler bu güçlerini yaratırken karışıklık temelinde değil, uzlaşma diyalog temelinde görüşmeler yürütebilirler. İran ve Irak’taki halkımızı da selamlıyorum. Kendi demokratik ulus birliklerini sağlamaları gerektiğini düşünüyorum. Yine Avrupa’ya selamlarımı iletiyorum. Avrupa’daki basına, TV çalışanlarına başarılar diliyorum.

Birkaç gün sonra yapılacak seçimler tarihi niteliktedir. Tüm halkımızın ve demokrat, sosyalist ve devrimci kesimlerin bu seçimlerdeki tarihi rollerini layıkıyla yerine getireceklerine inancım tamdır. Halkımız oylarına sahip çıkacaktır. Seçim çalışması yürüten tüm alanları, halkımızı, blok adaylarını selamlıyorum, mücadelelerinde başarılar diliyorum. Dêrsim’i selamlıyorum. Riha, Agirî, Dêrsim olmak üzere tüm halkımızı selamlıyorum. Vedat Türkali’nin söylediklerinden haberim var, kendisine özel sevgi ve selamlarımı gönderiyorum.

Türkiye’de eksik tek şey Demokrasi Blokudur

Seçim sonuçlarıyla bloğa ilişkin önerilerimizin haklı olduğu ortaya çıkmış oldu. Zaten 13 yıldır bu doğrultuda tespitlerim, önerilerim oluyordu. Türkiye’nin böyle bir güç birliğine, bloğa ihtiyacı olduğunu sürekli vurguladım ama gereği yerine getirilmedi. Blok aslında şu anki haliyle tam istenen düzeyde de değildir. Son değerlendirmelerimde de hep söylüyorum. Cumhuriyetin kuruluşundan bugüne eksik olan blok, demokrasi ve özgürlük bloğu olmuştur. Mustafa Suphilerin, Çerkez Ethemlerin tasfiyesiyle bu bloğun oluşumu ta başından engellenmiştir. Sosyalistlerin tasfiyesi 1920’lerde Mustafa Suphilerin katledilmesiyle başlamıştır. Bu nedenle Türkiye bu-

güne kadar hep alternatifsiz kalmıştır, halklar hep milliyetçi ulusalcı blokla, milliyetçi islamcı bloğa mahkum edilmiştir, bir alternatif yaratılmamıştır. Bugün artık devlet de bu konuda sorun çıkarmayacaktır. Ve blok bileşenlerinin bunu iyi anlaması gerekir, ciddiye alması gerekir, bu yüzden zaman zaman onları eleştiriyorum. Onlara çok önemli bir rol düşüyor. Önümüzdeki süreç demokratik anayasa süreci olacaktır. Ben bu süreci demokratik anayasal çözüme işlerlik kazandırma olarak tanımlıyorum. Bu seçim sonuçlarıyla da bir blok gereksiniminin olduğu ispatlanmış oldu. Artık bu husus üzerinden tartışma olmaz. Ertuğrul Kürkçü doğru söylüyor, ama ben de diyorum ki neden bu kadar geç kaldınız. Halkla temas kurmalıydınız, örgütlemeliydiniz. Bırakalım halkı doğru dürüst bir gençlik birliği bile oluşturulamadı. Bu kadar yoksulluk, bu kadar kültürel dejenerasyon ortamında ciddi bir güç olunamaması eksikliktir. Şimdi hem BDP hem blok bileşenlerine önemli roller düşüyor.

Ne Kürt siyasetçiler ne blok bileşenleri ne de AKP beni anlıyor. Bu belki de kimsenin suçu değildir, kapitalizmin kuşattığı, tükettiği kişilikler haline gelmiş, ideolojik yoksunluk, örgütsüzlük ve kişisel yozlaşma var, bireycilik almış başını gidiyor. Herkes adeta teslim olmuş. Bakıyorum bazen siyasetin rengi bile bilinmiyor. Adeta bir boşluktan yararlanmak üzere siyaset yapılıyor, bu tarzla da kimse ciddiye almaz. İşte görülüyor, AKP’liler seçimde nasıl çalıştılar, bunlar kurttular, çok çalışıyorlar. Siyasette bu şekilde gidilirse, kendini yenileme gerçekleşmezse kimse kaale almaz.

Blok çalışmaları ciddi bir şekilde sürdürülmelidir. Bu seçim sonuçları da bunun bir ihtiyaç olduğunu ve bu konuda geç kalındığını gösteriyor. Artık bu durumda bir çatı partisinin elzem olduğu anlaşıyor. İlgili duyan, anlamak isteyen üzerinde yoğunlaşabilir, daha önce üzerinde çok durdum, savunmalarımda da işledim. Bunlardan yararlanabilirler. Bu çatı partisinin bütün bileşenlerin üyelerinden oluşan 100 kişilik bir meclisi olabilir. Bu meclisin içinden de 24 kişilik bir yürütme kurulu olur, gölge kabine gibi çalışır ve ülkenin tüm sorunları için çözümler geliştirir. Çatı partisinde de eşbaşkanlık sistemi uygulanabilir. Daha sonra bu konuyla ilgili açıklamalarıma devam edeceğim.

Kılıçdaroğlu iyi niyetli olabilir, dürüst de olabilir, kişiliğine bir şey demiyorum ama bilinçli bir planın, senaryonun sonucu CHP’nin başına getirildi, aslında kısmen de başarılı oldular. Ama olan alevilere oldu. Kılıçdaroğlu bir asker-Ergenekon operasyonu ile CHP’nin başına getirilmiştir, iyi analiz edilirse bunu görmek zor değildir. Kılıçdaroğlu’nun CHP’nin başına getirilişini iyi anlamak lazım. Bu operasyonun asıl amacı alevi Kürtleri bizden uzaklaştırmak, CHP’ye oyları kanallı-

etmekti. Dêrsim’de neden böyle oldu? Alevilik konusunda büyük bir mücadele verdiğimiz biliniyor. Aslında bir süredir geliştirilen bir siyasettir. Dêrsim’de alevicilik, yine Çewlik’de Zazacılık zihniyeti geliştirilerek, bunu dayatmaya çalışıyorlar. Çewlik-Dêrsim hattında kontralar bilinçli olarak sünni-alevi Kürt ayrımı, Çewlik’de Kürt-Zaza ayrımı yapıyorlar. Bunu iyi anlamak lazım, bu öyle kendiliğinden değil bilinçli olarak yapılıyor. Bazı sahte tipler de bu politikalara hizmet ediyorlar. Aslında dayatılmak istenen gericiliktir, bu yapılmak isteniyor, Kamer Genç gibilerle yapılmak istenen budur. Kamer Genç bir açıklamasında “sadece Şafiler Kürttür, Dêrsimliler Türkoğlu Türktür” gibi laflar ediyor. Ankara’da iki üç binada sadece misafirlerine yemek verdiği, yediri içirdiği söyleniyor. Bu parayı nereden buluyorlar? Bu para Kamer Genç’in parası değildir, ona bunun için para bulunuyor. Bununla fakirleştirilen, aç bırakılan ve kişisizleştirilmeye çalışılan halk üzerinden yapılmak istenen bir kampanyadır. 12 Eylül döneminde cuntanın danışma meclisinde yer almış biridir. Bilemiyorum Dêrsimliler onurlarını bu şekilde nasıl koruyacaklar, kendilerini nasıl muhafaza edecekler, bu da tartışma konusudur. Aslında bu tür sahte kişiliklerle halkı kandırma yoluna gittiler, bu da senaryonun bir ürünü. Sahte kişiliklerle halkı aldatmaya çalışıyorlar. Derinliğine kavrayamama, yüzeysel yaklaşımların aşılması gerekiyor. Öteden beri Dêrsim kişiliği olarak da biliniyor bu. Aslında Dêrsim’in şanlı bir direniş tarihi var, biliniyor. Biraz da bu nedenle Dêrsim’e yöneliyorlar. Hakeza Çewlik de öyle, direnişçi bir tarihi var, birçok değerli direnişçi kadromuz, arkadaşımız da var. Bu yüzeysellikten kurtulmak; ideolojik yoksunluktan, kişisel yozlaşmadan, aşırı bireycilikten, örgütsüzlükten uzaklaşmakla olur. Demokratik devrimci mücadele yürütmek o kadar kolay değildir. Bugüne kadar bu mücadeleyi layıkıyla yerine getirmeye çalıştık. Bu sahtekar politikalara karşı devrimci-demokratik mücadeleyi yükseltmek gerekir. Bu sahte kişiliklere, sahte alevicilik anlayışına karşı yeterli mücadele yapılmadı mı, gerekli tedbirleri alamadılar mı? Yeterince anlamadılar herhalde. Yine AKP Dêrsim gibi bir yerde nasıl bu kadar oy alıyor? Oysa Dêrsim’in mücadelecisi tarihi ortada. Colemêrg, Şirnex ve genel olarak Botan bölgesi bütün kontra ve özel savaş yöntemlerine rağmen kendilerini korumayı bildiler, direnişlerini sürdürdüler, dejenere olmadılar, yozlaşmadılar. Dêrsim üzerinde iyi durulmalı, analizi yapılmalıdır.

Riha’da geçen seçimlerde de benzer bir oyun oynadılar, o zaman başarılı olmuşlardı, ikinci adayı kaybettirmişlerdi, yoksa diğer aday da o zaman kazanmıştı. Riha konusunda daha önce de söylemiştim, büyük oyunlar oynanıyor burada. Devletin öteden beri toprak, su üzerindeki mülkiyetçi egemenliği halkı zorda bırakıyor. Onun üzerinden kirli politikalar yürütüyorlar, bunu daha öncede söylemiştim, bunu iyi bilmek gerekiyor. Riha’nın dağ kadar sorunları var, nasıl bu kadar dar bir örgütlenme oluyor, siyasal örgütlenme nasıl böyle yetersiz kalıyor, bunu anlamak mümkün değil.

KCK tutukluları konusunda daha önce söylemiştim, onların durumunun rehine statüsü olduğunu belirtmiştim. Onlara yapılan operasyon, hukuki, ahlaki, vicdani ve insani değildir. Buraya gelen heyet de bu KCK operasyonlarının doğru olmadığını, karşı ol-

duklarını söylüyorlar. Biz burada demokratik anayasal çözüm üzerinde dururken bu operasyonların herhangi bir anlamı yoktur, bu operasyonlar olmamalıdır.

SDP'li arkadaşlara ve genel başkanları Rıdvan Turan'a selamlarımı iletiyorum. Seçim sürecindeki sorunların büyütülmemesi gerektiğini düşünüyorum. Onlara büyük değer veriyoruz. Kendilerini gösterebilirler. İşte bir oluşum, çatı partisi olacak, onlar da bu çatı partisi konusunda rollerini oynamalıdır.

Demokratik çözüme katkı sunmak isteyen aydınlar, istiyorlarsa sunabilirler. Şimdiki durumumuz geçmiştaki gibi değil. Devletle temas kurma konusunda bir sıkıntıma yok. Aydınlar kamuoyunu hazırlama yönünde çalışmalar yürütebilirler.

Seçim sonuçlarıyla ilgili olarak mesele sadece Demokratik Özerklik değildir. Daha önce söylemiştim, savunmalarında da var. Demokratik Özerklik Demokratik Ulus çözümünün sadece siyasi boyutudur, yani sekiz boyuttan sadece biridir. Demokratik Özerkliğin hukuki boyutu var, diplomasi boyutu var, sosyal boyutu var, kültürel boyutu var, özsavunma boyutu var, ekonomik boyutu var, ekolojik boyutu var. Bunları gözden kaçırmamak lazım. İşte bir nehir üzerinde birden fazla HES'in yapılması, insanların bulunduğu coğrafyadaki yaşamını etkileyen, elindeki yaşam olanaklarını yok eden, bulunduğu doğayı ve tarihini tahrip eden bir yaklaşımdır. Bu bile tek başına bir isyan sebebi olacak önemdedir. Bu nedenle HES'lere karşı çıkılması doğru ve gereklidir.

Belirsizlik uzadıkça çözümün gelmesi de zorlaşır

Heyetle bir görüşmemiz oldu. Görüşmemizin temel konusu, demokratik anayasa çözümüdür. Böyle bir anayasal çözüm için koşullar uygun hale gelmiş sayılabilir. Bu noktada BDP'nin ve blok bileşenlerinin az önce söylediğim gibi işin ciddiyetini ve alacakları rolün önemini iyi kavramaları, geç kalmamaları gerekiyor. Blok bünyesinde hemen bir kurul veya komisyon oluşturulmalı ve demokratik anayasa çalışmalarına başlamalıdır. Ben buna Demokratik Anayasa Konseyi veya Kurulu diyorum. Kendi taslaklarını hemen oluşturmalarıdır. Blok bileşenleri bu konuda hazırlık yapmalı. Elçi onların da bu konularda tecrübeleri var. Demokratik anayasanın oluşturulması için, içinde tüm siyasi partilerin ve çeşitli sivil toplum temsilcilerinin yer aldığı bir Anayasa Meclisi oluşturulması gerekiyor. Bloğun Demokratik Anayasa Komisyonu ya da Konseyi de bu mecliste yer almalıdır. CHP'li bir yetkilinin de buna benzer bir açıklaması, tespiti vardı, ben de buna katılıyorum. AKP'nin de bu öneriyi kabul etmesi gerekiyor.

Şu an içinde bulunduğumuz süreci demokratik anayasal çözüme işlerlik kazandırmak süreci olarak adlandırıyorum. Bu dönem anayasal süreci belirginleştirme dönemidir. Benim buradaki pozisyonum demokratik anayasal süreci olgunlaştırma ve katkı yapma pozisyonudur.

İçinde bulunduğumuz süreç iki boyutu olan bir süreçtir. Birinci boyut benim heyetle yaptığım görüşmede ulaşmaya çalıştığımız demokratik anayasal çözümdür. Burada bu görüşmelerim, bu çabalarım devam ederken sürecin ikinci boyutu ise meşru savunma pozisyonunun sürdürülmesidir. Yani anayasal çözüm çalışmaları ile

meşru savunma pozisyonu atbaşı yürümelidir. Bu nedenlerle şimdilik devrimci halk savaşını, orta yoğunluktaki savaşı esas almıyoruz. Biz Kürt sorununun çözümü için demokratik anayasal çözümü esas alıyoruz.

Sürecin zorluklarından bahsediliyor. İşte seçimin yeni yapılmış olması, Meclis'in açık olmaması, yeniden toplanmasının ve hükümetin kurulmasının zaman alacağı söyleniyor. Buna karşı ben de diyorum ki, süreci zorlayan diğer bir zorluk da vardır. O da sürecin uzamasıdır. Belirsizliğin uzaması tehlikelidir, içinde bir sürü riski barındırır. Bu anlamda devam eden bu askeri operasyonlar ve meydana gelen çatışma ve kayıplar süreci zorlayan diğer bir husus olmaktadır. Bu süreç, belirsizlik uzadıkça çözümün gelmesi de zorlaşabilir, böyle bir handicap var. Çünkü süreç uzadıkça yaşanan çatışmalar, meydana gelen kayıplar, yapılan tutuklamalar barış şansını da azaltıyor; handicap derken bunu kast ediyorum. İşte şehirlerde her gün yapılan onlarca tutuklamalar, süreci zorlayan, çözümsüzlük riskini artıran sebeplerden biridir. Kadın, çocuk, çocuk ayrımı yapmadan adeta sürü gibi tutuklamalar oluyor. Her gün bir yerlerde on beş, yirmi, otuz kişi gözaltına alınıyor, tutuklanıyorlar. Bu tür gözaltı ve tutuklamalar gençleri siyasetten koparıp dağa yönlendiriyor, gerillaya katılımı da artırıyor. İşte sürecin uzamasının tehlikeleri derken kastettiğim bunlardır. Süreç uzadıkça çözüm şansı da bu anlamda azalıyor. Bu tutuklamaların hiçbirisi hukuki değildir, bu tam bir saçmalıklıdır. Böyle binlerce kişi gizli örgüt üyesi diye tutuklanır mı, böyle binlerce sivil üyesi olan gizli örgüt mü olur? Üstelik bu tutuklananların hiçbirinin üzerinde silah milah da yok. Daha önce JITEM üzerinden bunu öldürerek yapıyorlardı, şimdi polis üzerinden topluca tutukluyorlar. Açık ki AKP derin devlet de denilen Ergenekon'un üst düzeyiyle anlaşmıştır.

Ben bu noktada gençlere de çağrı yapmak istiyorum. Kendilerini böyle kolay tutuklatmamalıdır, tedbirlerini almalı, basitçe tutuklanmamalıdır. Gençliğin bu konuda örgütlenmesi gerekir. Ya çalışma yürütmemeli ya da yürütüyorlarsa tedbirlerini almalıdır. Ayrıca o gösterilerde öyle gelişigüzel sağa sola molotof atmalarına gerek yok, bu da süreci zorlayan bir husustur. Devrimci direnişleri olacak ama bu sağa sola gelişigüzel molotof atmak değildir. Eğer gençlerin tutuklanmasına engel olunmuyorsa bu KCK'nin de sorumluluğudur.

Benzer şeyleri gerilla için de söylüyorum. Üzerlerine gidilirse, saldırılırsa ellerindeki imkanlarla misliyle cevap vereceklerdir. Bu her zaman böyledir. Kesinlikle kendilerini imha ettirmemek için kendilerini her türlü şekilde savunacaklardır. Bu meşru savunmadır. Bunu anlamaları bu kadar zor mu? Daha önce defalarca söyledim. Özellikle eylemsizlik süreçlerinde gerilla kayıplarının önüne geçmeleri gerekiyor. Gerilla çatışmaya girmekten özenle kaçınmalı, kayıp vermemek için özellikle eylemsizlik sürecinde dikkat etmeli, elinden geleni yapmalıdır. Pek çok kez yetersizliklerini, özeleştirilerini yapıyorlar ama 30-35 yıldır bu yetersizliklerinden, eksikliklerinden de bir türlü kurtulamadılar. Bunu anlamış değilim.

Tüm anlattığım nedenlerle yani sürecin uzamasının ve belirsizliğin yaratacağı sakıncaların önüne geçmek amacıyla TBMM'ye çağrı yapıyorum. Bu nokta çok önemlidir. Olağanüstü bir dönemden geçiyoruz. Nasıl ki 1920'lerdeki birinci meclis olağanüstü toplandı, gece gündüz çalışıp tatil yapmadıysa, bu meclis de öyle yapmalıdır, tatile girmemelidir. Çalışma yapmak için ekim ayını beklememelidir. Çünkü yine 1920'lerdeki gibi tarihi bir süreçten geçiyoruz. Bu nedenle yeni Meclis derhal toplanmalıdır, benim önerim budur. Ve çözüm için, benim çözüm konusunda rolümü oynayabilmem için Meclis'in bana bir çağrı yapması, hakikatleri araştırma komisyonu kurulması ve demokratik anayasa meclisinin oluşturulması için harekete geçilmesi gerekiyor. Bu önemlidir, daha önce de bu konuda öneri yapmışım fakat yeterince önemsenmemişti. BDP'liler de AKP ile görüşmeler yapmalı, meclisin kapanmaması ve bana rolümü oynamam konusunda çağrı yapması hususunun önemini anlatmalı. Eğer Meclis bu çağrıyı yaparsa ben de silahlı güçlerin çatışmasız bölgelere çekilmesi konusunda ve diğer hususlarda elimden geleni yaparım. Öyle kendim için şarta falan da bağlamıyorum, kendimi düşündüğüm falan da yok. Fakat benim rolümü oynamam için Meclis'in önümü açması gerekiyor. Kararılan da söylüyor, gerillayı başka türlü indirmenin yolu yok. Benim onları ikna etmem için gerillaya ulaşmam gerekiyor. Ben olmadan gerillanın bulunduğu mevzilerden kıpırdaması, belli bir yerde toplanması mümkün değildir. Gerillanın bana farklı bir bağlılığı, sahiplenmesi vardır. Bu kendiliğinden oluşmuş bir şeydir, ben ne yapayım. Bunu söylerken gerillayı bir tehdit

aracı olarak kullanmıyorum. Dediğim gibi anayasal çözümü sağlamak için gerillaya ulaşmalıyım.

AKP sorumluluğunun gereğini yerine getirmeli

Seçimlerde AKP'nin yüzde elli oy alması, yine BDP'nin oylarını ve vekil sayısını önemli ölçüde artırması, ayrıca seçim sürecinde CHP'nin hakikatleri araştırma komisyonu, akıl adamlar, özerklik ve demokratik anayasa sürecine katılacakları yönündeki beyanlarına şans vermek adına bu sürecin bir süre daha böyle gitmesi gerektiğini düşünüyorum. Bütün bunlar demokratik anayasal bir çözüm için umut verici verilerdir. Bunları göz önünde bulundurmak adına devrimci halk savaşını şimdilik gündemimize almıyoruz. Fakat saldırılar devam ederse KCK de buna meşru savunma temelinde gerekli cevabı verecektir. Savaş olasılığını düşünerek tedbirlerini tam almalıdırlar. Bu gözaltı, tutuklamalar devam ederse KCK'nin de karşılığında o kadar gözaltı, tutuklama ve yargılama yapma hakkı doğar. Yanlış anlaşılmasın ben savaş taraftarı değilim, savaş ilanı yapmıyorum. Fakat KCK de açıklamalarında bu yönde hazırlıklar yaptıklarını, bu tür değerlendirmeler yaptıklarını belirtiyorlar. Zaten bu süreç bu koşullarda ancak birkaç ay sürebilir. Ben buradan, bu koşullarda savaş kararı almam, bunun da iyi anlaşılması gerekiyor artık. Daha önce olduğu gibi şu seçim olacak, bu seçim olacak, şu bu nedenle bu tarihi fırsat heba edilmemelidir. AKP'nin seçimlerde yüzde elli oy almasının iyi olduğu, ona Kürt sorunun çözümünde sorumluluk yüklediği yönünde yorumlar yapılıyor. Ben de bu yorumlara katılıyorum. AKP bu sorumluluğunun gereğini yerine getirmeli ve Kürt sorununu çözmelidir.

Biz burada anayasal çözüm süreci üzerinde dururken ve çalışırken Başbakan daha önce ben olsaydım asardım keserdim diyordu. Bu dil, sürece uygun olmadığı gibi ahlaki de değildir. Başbakanın tahrik, savaş çıkırtkanlıklarına gelmeyeceğim. Bütün bunlara rağmen sabrımı ve sağduyumu korudum, korumaya devam edeceğim. Başbakanın bu savaş çıkırtkanlığı bana savaş kararı aldırtmayacaktır. AKP de bunu bilmeli, beni anlamalı. Gerçekten tutuklamalara, gözaltılara, gerilla ve asker gençlerin ölümlerine son vermeliyiz. Bunun yolu da Kürt sorununun demokratik anayasal çözümünü geliştirmektir. Gerilla ölümleri de asker ve gençlerin ölümleri de beni üzüyor,

bu ölümler karşısında çok zorlanıyorum. 13 yıldır söylüyorum, şimdi de söylüyorum. Benim hassasiyetim, düşüncelerim neden anlaşılıyor. Aydınların, gazetecilerin de beni anlaması gerekir, çabama destek sunmaları, katkı sunmaları gerekir.

Son savunmamı halen vermemişler. Hem acilen savunmayı bize gönderin diyorlar, hem de vermiyorlar. Üzerinden 7-8 ay geçti. Bu ikiyüzlülüktür, benim açımdan ağır bir hak ihlalidir, savunma hakkı ihlalidir.

Son olarak Hatip Dicle konusuna değinmek istiyorum. Bırakılması ve meclise gönderilmesi gerekiyor. Bırakılmaması büyük siyasi riskler taşır, bizim savunduğumuz barışçıl çözüme de darbe anlamına gelir.

İtalya'daki avukatım, Milano belediye başkanlığını kazanmış, kendisine başarılar diliyorum. Berlusconi gerilemiş orada. Bunu bekliyordum. Seçildiği yerde ahlaki ve politik toplum modelini uygulamasını öneriyorum.

Şirnex ve Amed'deki halkımıza selamlarımı iletiyorum. Colemêrg halkımızı kutluyorum onlara özel selamlarımı iletiyorum. Tüm bölgelerdeki halkımızı seçimlerdeki sonuçlarından dolayı kutluyor, selamlıyorum.

Kadın özgürleşmeden toplum özgürleşemez

Ahmet Altan ve Yasemin Çongar'a selamlarımı iletiyorum. Ahmet Altan'ın yazılarını okuyorum. Özgürlükçü yanının güçlü olduğunu biliyorum. Onların Taraf gazetesiyle önemli bir özgürsel yol açtığını biliyorum. Bunu çok değerli ve önemli buluyorum. En değme solcudan daha yararlı ve cesur buluyorum. Taraf gazetesinin Türkiye'deki hegemonik yapıya eleştiriler yaparak özgürlüksel bir duruş sergilediler. Benim Taraf gazetesine eleştirilerim de var. Onları zaman zaman eleştirdim de. Ama benim bu eleştirilerim onların bu değerli, özgürsel yanını ortadan kaldırmaz. Eleştirilerim var ve bunu da anlaşılar. Zaten Kürt sorununa, toplumsal konularda da eleştirel yaklaşmak gerekir. Yasemin Çongar'ın da yazılarını aynı çerçevede buluyorum. Değerlidir, özgürlük yanı gelişkindir. Onun edebi yanı da, yönü de var, gelişmiştir. Daha önce edebiyat üzerine yazdığı yazıları okuyordum. Son zamanlarda yazmıyor ya da ben alamıyorum. Cengiz Çandar ve Hasan Cemal'e selamlarımı iletiyorum.

Hak-Par adayının da Emek, Demokrasi ve Özgürlük bloğunda yer almasını istiyordum. Sayı çok önemli değil. Bir kişiyle de olsa temsiliyet önemliydi. Genel başkanları olabilir. Ya da onların kendi içlerinden biri olabilir. Ama olmadı. Bundan dolayı kusura bakmasınlar. İttifak çalışmalarında yer alabilirler. Özellikle Kürdistan ulusal konferansında bulunabilirler, yer alabilirler. Bu ittifak son derece önemlidir, tüm Kürtlerin yararınadır. Tüm Kürtlerin bu mücadelede yer almaları önemlidir. Kim bu mücadeleyi iyi yaparsa onu destekleyelim. Geçmiş önemli değil. Bundan sonra ulusal konferans ve Kürtlerin diğer çalışmalarında yer almak önemlidir. Bu konuda kendilerine daha önce dile getirdiğim dört ilke üç pratik öneri sunuyorum. Kendilerine selamlarımı iletiyorum.

Cezaevinden bana bir mektup gelmiş. Mûş, Zengok köyünden. Sakıkların köyünden olduğunu ve yoğunlaştığını söylüyor. Ona önerim bol bol Hegel'i okusun. Hegel'i tam anlasın. Malatya, Bakırköy Cezaevlerinden mektuplar aldım. Malatya Cezaevi'ndeki tüm kadın arkadaşlara selamlarımı iletiyo-

rum. Hamili Yıldırım Maraş Cezaevi'nden mektup göndermiş, hastaymış, kendisine selamlarımı iletiyorum. Başta Bolu Cezaevi olmak üzere tüm cezaevlerine selamlarımı iletiyorum.

Sema Yüce'nin şehadetinin yıldönümünde, Tutax'ta mezarı başında anma yapılmış, bu tür anmaları önemli buluyorum, anlamlıdır. Sema Yüce şahsında tüm şehitlerimizi saygıyla anıyorum.

Kadın konusu önemli ve tarihi bir konudur. Benim de en çok üzerinde durduğum konulardan birisi kadın konusu olmuştur. Kadın özgürlüğü konusunda bugüne kadar çok ciddi çabalarımız oldu, bundan sonra da bu çalışmalarımız devam edecektir. Kadın konusunda bizim yapmaya çalıştığımız iki şey var ve bunlar çok önemlidir.

Birincisi; kadının ideolojik fikir olarak özgürleşmesi ve güç kazanmasıdır. Kadının ideolojik olarak çok yetkin hale gelmesidir.

İkincisi; kadının kendi örgütlülüğünü oluşturması, kendi örgütlülüğüne kavuşması, kendi örgütlenmesini yapacak düzeye gelmesidir. Kadın ancak bu iki konuda yol alabilirse özgürleşmesi alanında da önemli adımlar atmış olacaktır.

Kadın özgürleşmesi olmadan toplumun devrim yapması, özgürleşmesi mümkün değil bana göre. Kadının özgürleşmesi, verili kültüre karşı özgürleşebilmesi yoğun bir gelenek eleştirisiyle, mevcut gelenek eleştirisiyle mümkün olabilir. Bu da çok zordur. Bunun çok zor olduğunu biliyorum. Mevcut ilişkiler büyük oranda tecavüzler, kadının bedeni üzerinde tecavüzler üzerine kuruludur. Mevcut kültürde erkek, kadını üzerinde tecavüz edebildiği bir beden olarak görme eğilimindedir. Bir erkeğin mevcut şartlarda kendini bundan arındırması, bu anlayıştan kurtarması çok zordur. Kadın özgürleşmedikçe erkek de bu durumdan kurtulamayacaktır.

Kadın erkek ilişkisi biyolojik değildir, tamamen iktidar ekseni ve siyasaldır. Beş bin yıllık tarihi de eklediğinizde kadının iktidarsızlaştırılmasıdır. Bu bilimsel açıdan da böyledir. Kadın konusunu çok önemsiyorum. Kadın köleliği, özgürleşmesi toplumdaki en önemli sorundur. Kadının mevcut durumdaki köleliği bana göre toplumdaki köleliğin en alasıdır. Verili kültürde kadının kendini özgürleştirilmesi çok zordur, zor bir olaydır. Ben bunu kendimden de biliyorum. Benim, küçüklüğüm-den beri boyunduruk altına girmeme, özgür olma, her şeyden azat olma gibi bir yanımdır, tarafım var. Halen de öyleyim. Buna rağmen her gün kendimi özgürleştirme yönünde korumaya çalışıyorum. Kaldı ki bir kadının kendini özgürleştirilmesi, özgürlüğünü koruması çok daha zordur. Neredeyse imkansızdır. Çünkü kapitalist moderniteyle birlikte beş bin yıllık uygarlıkta kadının düşüşü o kadar büyük ki, ayağa kalkması özgürleşmesi çok zordur.

Tabii ben kadın özgürleşemez, direnemez demiyorum. Fakat kadının özgürlüğü, özgürleşmesi bu mevcut köle gibi yaşamı, düşüşü kırmasıyla bağlantılıdır. Kadının her zaman direnen bir tarafı var. Bazı konularda erkeklerden daha gelişkindir. Kadının özgürleşebilmesi için ilk önce kendisini tanıması lazım. Düşüş ne kadar derinse özgürleşmek için direniş de o kadar derin ve büyük olmalıdır.

Hem kadın hem erkek geleneksel yönlerini aşamıyorlar. Bu çok zor ve çok derindir. Yani kadın geleneksel kadınlığı aşmalıdır. Kendi özgürlük çizgisinde devam etmelidir. Geleneksel kadınsılığa ve yaşamına ilgi duyma-

malı, tamah etmemelidir. Ve çok da önemsememelidir. Gündem gazetesinde Nesrin Akgül diye birisi yazmış. Orada Roma devleti tarafından asılarak öldürülen bir kadın filozofun, Hypatia'nın bir sözünü aktarıyor. Hypatia "siz erkekler benim bedenimden cinselliğimden başka hiçbir şey göremiyorsunuz, anlamıyorsunuz" diyor. Hypatia dördüncü yüzyılda yaşamış, Yunan felsefesinin son kültürünü temsil ediyor, Romalılar tarafından İskenderiye'de idam edilmiştir.

Oysaki kadının bedeninden başka paylaşılabilecek çok yanı ve özelliği var. Çünkü kadın erkektekinden daha gelişkin ve ileridir. Verili kültürün etkisiyle kadın kendini tecavüz kültüründen kurtarmıyor. Çünkü bunu içselleştirmiştir. Kapitalist uygarlıkta kadın erkek ilişkisi en basit biyolojik istem olan cinselliğe dayanır. Bu kadar basit bir yaklaşımdır. Oysa bu kısa süreli biyolojik, basit bir süreçtir. En benim diyen kadın dahi kendini bu tecavüzden kurtaramamaktadır. Sema Yüce bunu kabul etmeyenlerden. Ve kabul etmediği için böylesi bir eylemi gerçekleştirdi. Ve bu şekilde de Sema Yüce'yi anıyorum, bu değerlendirmelerimi Sema Yüce'ye atfediyorum. Bu temelde kadınların çalışmalarını önemsiyorum. O zor koşullarda, dağda yaşıyorlar, ama mücadeleleri çok değerlidir ve önemlidir. Başarılar diliyorum.

Hatip Dicle'ye yapılan büyük bir siyasi komplodur

Dünya Süryaniler Birliği'nin açıklamalarını takip ettim ve bu açıklamalarını çok değerli buluyorum, çok önemlidir. Kendilerine başarılar diliyorum.

Son yaşananları sadece Hatip Dicle ile ilgili değil de bir bütün olarak ele alıyorum meseleyi. Yani basit tek bir konu değil de konuya bir bütün olarak yaklaşıyorum. Bu konu ile ilgili çok yoğunlaştım, düşündüm. 15 Haziran'daki açıklamamın bazı dayanakları vardı. Fakat eksik bıraktığım konular vardı. Benimle 15 Haziran'dan bir gün önce yapılan görüşmede birçok konuyu konuştuk. Burada yapılan görüşmeleri CHP de merak ediyor, Öcalan'la ne konuşuluyor, ne görüşülüyor, bilmek istiyoruz diyorlar. Kamuoyu da, MHP

de merak ediyor. Buradaki görüşmelerin kamuoyu tarafından bilinmesi önemlidir.

Burada yaptığımız görüşmeler önemlidir, ciddidir. Belli bir aşamaya da gelmiştir. Artık konuşma, tartışma aşamasını bitirmiş bulunuyoruz. Tartışacağımız bir konu kalmadı. Benimle görüşenler devlet adına görüştüler. Bundan sonra hükümetin yaptığımız bu görüşmeler konusunda karar vermesi gerekiyor. Geçen hafta meclise çağrı yapmamın nedeni de buydu. Meclis ve hükümet demokratik çözümü esas alırsa artık tamamen pratik bir aşamaya geçeceğiz. 15 Haziran'da çağrı yaptım. Hükümet kurulunca derhal demokratik çözümü ele almalıdır. Hükümetin kurulmasını beklemeye gerek yok. Eski hükümet de bunu yapabilir. Çünkü burada esas olan devlettir. Kalıcı ve süreklilik arz eden devlettir. Önceki hükümet ile yeni kurulacak hükümet arasında bu açıdan bir fark yok. Her ikisi de bunu ele alıp onaylayabilir. Bu nedenle Meclis tatile girmemelidir. Tarihi süreçlerden geçiyoruz. 1920'de kurucu meclis ara tatil vermeden çalışmıştı. Şimdiki süreç o günlerden daha tarihi süreçtir.

Şimdi pratik adımlar aşamasına geçilmezse ne olur? Hükümet Kürt sorununun demokratik anayasal çözümü konusunda pratik adımlar atmazsa kriz doğar. Bugüne kadar yapılan görüşmelerin oyalama amaçlı olduğu ortaya çıkar. 15 Temmuz'a kadar benimle tekrar görüşmeye gelecekler. Bu görüşmede pratik adımları hayata geçiremeyeceklerini beyan ederlerse ondan sonrası devrimci halk savaşı devreye girer. Fakat 15 Temmuz'a kadar benimle görüşüp "biz bu pratik aşamaya geçeceğiz, pratik adımları atacağız, demokratik çözüm gelececek" derlerse o zaman ben de elimden geleni yapar, rolümü oynarım. O zaman da demokratik anayasal çözüm gelecektir.

Bu nedenle şimdi önümüzde iki yol var: Demokratik anayasal çözüm ile devrimci halk savaşı. Birinci seçenekte yani demokratik anayasal çözümde şu var: Kürt sorununun demokratik anayasal çözümü pratikleşecek. Hükümet, esaslar ilkeler üzerine yapabileceklerini belirler ve bunları hayata geçirir. İkinci seçenekte ise çözüm gelişmezse devrimci halk savaşı başlar.

O zaman devlet de 3 bin kişi değil 300 bin kişi tutuklar. 50 bin kişi değil de 500 bin kişi ölür. KCK de her türlü olasılığa hazır olduklarını, devrimci halk savaşı yürütebileceklerini ve Demokratik Özerkliği ilan edebileceklerini söylüyorlar. Demokratik çözümün sekiz boyutu var. Demokratik Özerklik bunlardan sadece biridir. Eğer demokratik anayasal çözüm gelişmezse diğer yedi boyut da Demokratik Özerlikle birlikte hayata geçirilir.

Amed onuruna düşkünder onurunu korur

Hatip Dicle'ye yapılan büyük bir siyasi komplodur. Karanlık ve alçakça bir komplodur. 80 bin kişinin oyuyla Amed'de seçilmesine rağmen Hatip'e yapılan aslında sadece Hatip'e değil Hatip'in şahsında Amed'e yapılmıştır. Amed de semboliktir. Bütün Kürtlere yapılmıştır. Burada yapılmak istenen bir siyasi irade kırmadır. Hatip'e yapılan daha doğrusu Amed'e yapılan siyasi fahişe dayatmasıdır. Fahişelik iradenin kırılması, iradenin tamamen teslim alınmasıdır. İstedliğini, yaptırmak istenen her şeyi ona yaptırılmasıdır. Kadın için kullanılan fahişelik kavramında erkek kadının iradesini kırıp onu onursuzlaştırdıktan sonra her istediğini yaptırır ona. Siyasi fahişelikte de siyasi iktidar halkın iradesini kırıp onursuzlaştırdıktan sonra ona her istediğini yaptırmak istiyor. Burada da Hatip şahsında yaptırılmak istenen siyasi fahişeliktir. Amed'e yaptırılmak istenen siyasi fahişeliktir. Tüm Kürt toplumuna yaptırılmak istenen siyasi fahişeliktir. Siyasi fahişelikle onların iradesi kırılmak isteniyor. İradesi kırılan bir kimseye, bir topluma da her şeyi yaptırabilirsiniz. Fakat ben biliyorum, Amed onuruna düşkünder, onurunu korur. Hatip de bu durumu kabul etmez. Hatip değerli saygıdeğer birisidir. Ne Hatip bunu kabul eder, ne de Amed halkımız bunu kabul eder. Amed'in yarısı toprağın altına da girse kendisine dayatılan bu siyasi fahişeliği asla kabul etmez. Kürt halkı da bu durumu kabul etmez. Bu, AKP'nin de içinde olduğu büyük bir karanlık komplodur. Biliyorum, AKP de içindedir. Amaç onların iradelerini kırmak, onları

iradesizleştirmektir. AKP içinde Kürtler var, başbakan onlara her istediğini yaptırabilir. Bu onun hakkıdır. Fakat biz özgür Kürtler, özgürlük hareketine bağlı Kürtler bu siyasi fahişeliği, bu irade kırmayı asla kabul etmeyeceğiz. 5 milyon kişi de ölse biz bu teslimiyeti asla kabul etmeyiz.

BDP, demokratik blok, meclise gitmeyeceği kararını almış. Onların kararına saygı duyuyorum. Meclise gitmelerine gerek yoktur. Kendi halkının içinde mücadelelerini yürütebilirler. Bu kararları oldukça haklı ve onurludur, demokratiktir, hukukidir. Eğer onların mecliste bulunmaları isteniyorsa bu ancak demokratik anayasal çözüm yolunda atılacak pratik adımlarla gerçekleşebilir. Hükümete meclise hangi esaslar çerçevesinde gireceklerini sunabilirler. Hükümet söz versin yeter deniliyor. Aslında yetmez. Artık siyasi iktidar tarafından pratik adımların atılması gerekmektedir.

Artık Başbakan ya da yetkili birisinin çözüme dönük açıklama yapması yetmez. Burada heyetle yaptığımız görüşmelerin hayata geçirilmesi gerekir. Bunun en önemli önceliklerinden biri de KCK davalarının da derhal tasfiye edilmesi, lağvedilmesidir. Öyle gözüktüyor ki hükümet çözüme pek yanaşmıyor. Sonrasında ne olur, bilemiyorum. Devlet kendi başına hareket edebilir mi? Devletin tek başına yapacağı şeyler, atacağı adımlar da var. Yüzleşme komisyonu kurulacaktı. Barış için demokratik çözüm, hakikat komisyonları kurulacaktı. Artık 15 Temmuz'dan önce heyetle yapacağım görüşmede somut adımlar bekleyeceğim. Buna göre hareket edeceğim.

Demokratik çözüm gelişmezse, hükümet çözüme yanaşmaz, pratik adımlar atılmazsa BDP-Blok da meclise gitmeyebilir. Herkes seçim bölgesinde halkıyla bir araya gelebilir. Halkın içinde demokratik siyasetlerini yürütürler, geliştirirler. Bu durumda gerekli tedbirlerini, öz savunmalarını da alabilirler. Şimdiden almaya başlarlar. BDP-Blok kendi öz savunmasını şimdiden alabilir, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları kendi öz savunmalarını alırlar. Her mahalle örgütlenmelerini şimdiden oluşturabilir. Köyler de aynı şekilde.

Eğer çözüm gelişmezse devrimci halk savaşı gelişebilir. Devrimci halk savaşının esasları bellidir. KCK bunu yapabileceğini söylüyor. Eğer böyle bir savaş gelişirse büyük bir savaş ve kaos ortamı doğar. AKP çözüme yanaşmıyor. Hükümet Kürtlere karşı çok acımasızca hukuku, kanunları devreye koyarak onları tasfiye etmeye çalışıyor. Bu çok tehlikeli bir durumdur. Sayın Başbakan'a açık çağrımdır: Sayın Erdoğan bugünkü haliniz Saddam'ın Kuveyt'e saldırdığı anki durumuna benziyor. Amerika daha doğrusu İngiltere nasıl ki Saddam'ı İran'a sonra da Kuveyt'e saldırttıysa şimdi de sizi Libya'ya gönderiyor, Suriye'ye gönderiyor. Kürtlerin üzerine gönderiyor. Saddam da kendi Kürtlerinin üzerine gitti, kendi Kürtleriyle savaştı. Şimdi de siz arkanızda Amerika gücüyle Kürtlere karşı savaşıyorsunuz. Aslında bu büyük bir tuzaktır. Bu tuzak size karşı da kurulmuş bir tuzaktır. Bunu anlamak gerekiyor. Tıpkı Saddam gibi, Saddam'ı tuzağa düşürdüler. Burada size açık çağrı yapıyorum. Benim size aynı zamanda açık mektubumdur. Bu oyuna gelmeyin. Derhal buna bir son verin. Demokratik anayasal çözüme yönelin. Yapmanız gereken doğru şey budur.

Sêrt ve İzmir'deki halkımız başta olmak üzere bütün halkımıza ve dostlarımıza selamlarımı iletiyorum.

KLASİK GERİLLACILIK KAYBETTİRİR

HPG VI. Konferans gerçeği neyi ifade ediyor? Konferans'tan ne tür sonuçlar çıkartmalıyız? Nasıl yaklaşmalıyız? Konferans gerçeğini hayata geçirmek nasıl bir tarz, üslup ve tempo gerektirir? Onun başarısı mensuplarından neler ister? Bu ve buna benzer sorular çerçevesinde tartışmaları sürdürmek, HPG VI. Konferansı'nı çok yönlü değerlendirmek, bu temelde daha derinden kavrayarak pratiğin önünü açmak, aydınlatmak başarı için gerekli olmaktadır.

Her şeyden önce, VI. Konferansı tekil bir olay olarak ele almamak gerekiyor. VI. Konferans, çok yönlü sürdürülen ideolojik ve örgütsel çalışmaların, bu temelde yeni dönemin mücadeleye biçimi olarak yürüttüğümüz Devrimci Halk Savaşı hazırlıklarının önemli bir zirvesi, bir düzeyde sonuca kavuşması oluyor. Elbette bu doğrultuda daha yapmamız gereken önemli çalışmalar var ve bunları günü gününe, saati saatine sürdürüyoruz.

Böyle bir konferansa ulaşmamızı sağlayan önemli bir çalışma süreci de var. Yoksa gerillanın bütün faaliyetlerini beş günlük bir konferansla tanımlamaya kalkarsak, oraya sığdırmak istersek, bu çok dar ve yetersiz bir ele alış olur. Beş günlük bir konferansta gerillanın geçmişin derslerini çıkarabilen, geleceğe dönük kendisini tam bir netlik ve kararlılığa ulaştırabilen sonuçlar ortaya çıkarması bile konferans öncesinde ve konferansa kadar bu doğrultudan ne kadar çok yoğun, örgütlü, planlı çalışma yaptığını gösteriyor. İşte konferans bütün o çalışmaların bir sonuca bağlanması, bir zirveleştirilmesi anlamını taşıyor.

Geçen yıldan bu yana, aslında 13 Ağustos 2010 eylemsizlik kararından itibaren yedi sekiz ayı bulan süre içerisinde kapsamlı ve planlı bir hazırlık çalışması içerisinde olduğumuz biliniyor. Önder Apo da birçok kez, “bu sürecin gerillaya kendini düzeltmesi, yenilemesi, yeniden yapılandırması için sağlanmış bir fırsat, şans” olduğunu söyledi. Yönetimimiz de bu gerçeği tereddütsüz böyle ele aldı, sürecin bu karakterine vurgu yaptı. Dolayısıyla da genelde Özgürlük hareketimiz düzeyinde, özel olarak gerilla düzeyinde bu süreci doğru değerlendirmek üzere planlı bir çalışma içerisinde oldu. Eğitimlerini bu esaslara göre geliştirdi. Süreci daha derinden anlamak, görüş birliği oluşturmak, planlama düzeyimizi geliştirmek için çok sayıda yönetim toplantısı yaptı, tartışmalar yürüttü. Kapsamlı örgüt toplantıları, kongre ve konferanslar geliştirdi.

Yoğun bir toplantı ve eğitim süreci yaşadık

VI. HPG Konferansı bütün bu çalışmaların bir sonucu ve en yükseğe çıkartılmasını ifade ediyor. Böyle ele alırsak konferansı daha doğru ele almış, anlamış oluruz. Doğru ele almak da anlama düzeyini geliştirir, yükseltir. Bu anlamda konferansın gerçekleştiği zamana kadar geçen yedi sekiz aylık sürede bir hazırlık çalışmasının yürütülmesi gerçeğini görmek gerekir.

Bu süre içerisinde ocak sonu şubat başında çok kapsamlı Genişletilmiş Askeri Konsey Toplantısı yaptık. HPG'nin sorunları aslında bütün açıklığıyla bu toplantıda masaya yatırıldı,

gündeme getirildi. Bundan sorumlu olanların katılımı ile kapsamlı ve derinlikli bir biçimde tartışılarak, sorunlara çözümler arandı. Bu Askeri Konsey toplantısının son on yılda gerilla yönetiminin yapmış olduğu en kapsamlı, en açık, en eleştirel ve özeleştirel bir yönetim toplantısı olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Sonuçta konferans düzeyinde bir toplantı olarak da Askeri Konsey toplantımızı tanımladık. HPG'nin Devrimci Halk Savaşı'na hazırlanması sürecini bu toplantıyla geliştirdik. Böyle bir hazırlık önünde engel oluşturan hususları aşmaya çalıştık. Sorunu oluşturan konuları gündemleştirerek, tartışmalar temelinde bunları çözdük.

Konsey toplantısı ardından YJA-Star konferansı gerçekleşti. On günlük konsey toplantısını, yaklaşık o kadar bir zaman dilimine yayılan YJA-Star Konferansı izledi. Bu konferans da gerillanın sorunlarını, görevlerini, süreç

ramımızı içerdi. Sonuçta kış boyu kendini eğitmeyen ve kapsamlı eleştiri ve özeleştiri platformlarından geçerek netleşme ve kararlaştırma yaşamayan hiçbir HPG komutanı, yine kış boyu akademik program ayarında eğitim görmeyen hiçbir HPG birliği kalmadı. HPG'nin VI. Konferansı dar anlamda gerilla düzeyinde böyle kapsamlı bir eğitim ve hazırlık çalışması üzerinde yükseldi.

Bu hazırlıklar, çalışmalar sadece gerillayla sınırlı da kalmadı. Genel hareket olarak da bu süreçte önemli bir tartışma yürüttük. Bahar sürecinde, özellikle mart sonundan itibaren, yani eylemsizlik duruşuyla aktif savunma duruşu arasında bir yerdeki duruşumuzu, etkin savunma olarak tanımladığımız duruşu, Önder Apo'nun değerlendirmeleri temelinde 15 Haziran'a kadar sürdürmeye karar verdikten sonra, genel hareketimiz kış boyu yürüttüğü eğitim çalışmalarını kapsamlı örgütsel çalışmalarla tamamlama kara-

Bütün bunları da gerilla cephesi açısından VI. Konferans için hazırlık çalışmaları kapsamında ele almalıyız. Dikkat edilirse, sadece bir konferans değil, aslında konferansa gelene kadar çok sayıda konferans yaşamış durumdayız. Çok yönlü, resmi toplantılar, tartışmalar, kararlardan geçerek gelmişiz bu konferansa. VI. Konferans bu çalışmalarla bağlantılı olarak bunların üzerinde yükseldi. Bütün bu çalışmaların gerilla cephesine yansıtılmasını ve gerillanın bu temelde hareketin geneliyle uyumlu, önümüzdeki mücadeleye öncülük etme iddia ve iradesine sahip, kararlı, planlı hale gelmesini sağladı. Bir boyutuyla konferansın içinde gerçekleştiği ortamı böyle tanımlayabiliriz.

Demek ki VI. Konferans öyle dar, tekil bir toplantı, bir anda ortaya çıkmış bir çalışma değildir. Tam tersine, yedi-sekiz ayı bulan oldukça planlı ve kapsamlı bir hazırlık sürecinin sonunda

önemli ölçüde koşullandırmış bulunuyor. Bu gerçeği de görmemiz lazım. VI. Konferans gerçeğini ondan kopuk da ele alamayız.

Topyekun saldırıya karşı topyekun direniş

Buradan baktığımızda VI. Konferans'ın gerçekleştiği dönemin politik-askeri duruşunun temel özelliği olarak ABD-AKP ittifakı temelinde Özgürlük hareketimizi imha ve tasfiye amacıyla planlı, kapsamlı bir saldırının yürütülmesine çalışıldığı gerçeğini netçe ifade edebiliriz. Bu, konferans değerlendirmelerimizin de temel fikrini oluşturuyor. Konferans öncesinde netleşen, belirlenen bir süreci ifade ediyor. Konferans sonrasında günümüze kadar da bu durum derinleşerek devam ediyor. Bitmiş bir süreç değildir. Bu anlamda konferansın yaptığı değerlendirmeler eskimiş, sona ermiş değil, tam tersine politik askeri mücadele sürecinin özelliklerinin, ölçülerinin belirlenmesine, tanımlanmasına yol gösteriyor, ışık tutuyor.

Eğer karşıt taraf ya da sömürgeci soykırım rejimi planlı bir imha ve tasfiye saldırısı yürütüyor ve politikaları bunu ifade ediyorsa, elbetteki HPG'nin VI. Konferans gerçeği de bu imha ve tasfiye saldırısına karşı dördüncü stratejik dönemin temel karakteri olan “varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma” temelinde çok yönlü topyekun bir direniş kararlılığını ifade ediyor. Soykırım rejiminin imha ve tasfiyesine HPG Konferansı'nın verdiği cevap, “Devrimci Halk Savaşı temelinde var olmak ve özgür yaşamak için direnmek” oluyor. VI. Konferans gerçeğini ele alırken elbette en önemli bir boyut olarak buraya bakmak, bunu anlamak gerekiyor.

Peki, böyle bir durum nasıl ortaya çıktı? Bu planlı imha ve tasfiye saldırısı hangi koşullarda, nasıl oluştu ve hangi yöntemlerle pratikleştiriliyor? Bunun ideolojik, siyasi, askeri, sosyal boyutu nedir? Yine böyle bir planlı saldırının Önderliğe dönük çerçevesi nasıldır? Gerillaya ve halka dönük boyutu nasıldır? Demokratik siyaseti hedefleyen yönleri nelerdir? Bir bütün olarak demokratikleşme karşısındaki duruşu, saldırı yönü nedir? Elbette konferans gerçeğini anlamak için öncelikle içinde bulunduğumuz sürecin bir bütün olarak doğru anlaşılması, değerlendirilmesi gerekir.

Böyle bir sürecin nasıl olduğu konusunda da genelde uygarlık, özel olarak da kapitalist modernite döneminin temel özellikleriyle birlikte, bunların Ortadoğu'da tarihsel olarak şekillenmesi ve günümüzde aldığı biçimlerin iyi bilinmesi gerekiyor. Çünkü günümüzde Ortadoğu'da var olan bu siyasi ve askeri koşullar bu tarihsel temel üzerinden şekillenmişlerdir. Bu tarihsel sürecin temel adımları da Önderlik savunmalarda çok daha net gördüğümüz, anladığımız çerçevededir.

Savunmalar temelinde tarihsel sürece baktığımızda günümüze kadarki gelişimini çok net olarak görmekteyiz. Çok eskiye gitmeden bu konuda kısaca şunlar belirtilebilir; 1990'lar başından Sovyet sisteminin çözülüşüyle ABD'nin Yeni Dünya Düzeni adını verdiği sürecin Ortadoğu'ya yansıma biçimleri, körfez savaşıyla başlayan, adına üçüncü dünya savaşı denen yeni

karşısındaki duruşunu kadın gerillacılığı ekseninden bakarak değerlendirmeye ve çözümlemeye çalıştı. Konsey toplantısının değerlendirmelerini daha da derinleştirdiği gibi, gerillanın çözüm gücünü, çözüm iradesini, iddiasını daha fazla güçlendirdi.

Bilindiği gibi, akademi eğitimlerimizin kış dönemi devrelerini böyle bir toplantı, tartışma, çözümleme ve kararlaştırma temelinde sürdürdük. Akademik eğitimler, konsey toplantısı ve YJA-Star Konferansı sonuçlarının daha derinden anlaşılması ve çözümlerin komutaya yayılması sürecini geliştirdi. Yine kış boyu bütün birliklerimizi eğittik. Bazı özel görevli kişiler dışında, Kuzey'de, Güney'de, Doğu'da, gerilla birliklerinin bulunduğu her yerde böyle bir eğitim çalışması yürüttük. Adeta eğitimden geçmeyen hiçbir birliğimiz kalmadı. Bu eğitimler daha önceki yıllarda olduğu gibi dar kış eğitimleri olmaktan öteye, biraz gözden geçirilmiş de olsa, esas itibarıyla akademik eğitim prog-

rına ulaştı. Böylece çok sayıda örgütsel toplantı gerçekleştirdik. PKK yönetimi toplandı ve yeni sürecin çok yönlü ve kapsamlı analizini yaptı. Ardından Kongra Gel VIII. Genel Kurulu toplandı ve mevcut siyasi askeri durumu değerlendirerek, 2011 yılında, büyük devrim yılı olarak tanımladığımız bu yılda, PKK hareketinin yürütmesi gereken görevleri, izlemesi gereken politikaları net bir biçimde açığa çıkardı. Bununla birlikte gençlik yönetimimizin ve hareketimizin örgütsel çalışmaları oldu. Kadın hareketimiz sürdürdüğü eğitim çalışmaları yanında, kapsamlı toplantılar yaptı ve PAJK Kongresi'ni gerçekleştirdi. Bütün bunlar da HPG'nin VI. Konferansı'nın başarıyla geçmesi için örgütsel hazırlıkları, verileri ihtiva etti. Yaptıkları değerlendirmeler ve aldıkları kararlarla HPG VI. Konferansı'nın nasıl bir yaklaşımla ele alınıp gerçekleştirilmesi gerektiğini ortaya çıkardı ve konferansımızın hazırlık düzeyinin güçlü olmasını belirledi.

gerçekleşen, gerilla cephesinde olduğu kadar, genel hareket düzeyinde de kapsamlı eğitim ve örgütlenme çalışmalarının yürütülmesi ardından toplanıp gerçekleştirilen bir toplantı oluyor. Sonuçları, tartışma ve karar düzeyi, iddia ve iradesi elbette bütün bu çalışmalarla belirleniyor. Bunların hepsi konferansımızın başarılı geçmesinin etkenleri oldu, VI. Konferans gerçeğinin belirlenmesine katkıda bulundu, konferansın içeriğini oluşturdu, sonuçlarının en başarılı bir biçimde gerçekleşmesine katkı yaptı. Bir yanı sıra VI. Konferans gerçeğini böyle kapsamlı ve planlı bir hazırlık çalışmasının bir sonucu, zirvesi olarak tanımlamak, onunla birlikte ele almak gerekiyor. Diğer yandan ise, siyasi askeri durum bakımından içinde yaşadığımız sürecin özelliklerinin konferans gerçeğini etkileme gerçeğidir. Konferansın politik askeri duruşunu, gerçekleştiği dönemdeki karşıt güçlerin politik ve askeri duruşları elbette

“Sömürgeci soykırım rejimi planlı bir imha ve tasfiye saldırısı yürütüyor ve politikaları bunu ifade ediyorsa, elbetteki HPG'nin VI. Konferans gerçeği de bu imha ve tasfiye saldırısına karşı dördüncü stratejik dönemin temel karakteri olan ‘varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma’ temelinde çok yönlü topyekun bir direniş kararlılığını ifade ediyor”

bir Ortadoğu savaşının başlaması; küresel sistemin I. ve II. Dünya Savaşı ardından oluşan katı ulus devlet rejimleriyle artık bölgede hükümünü icra etmede zorlanır hale gelmesi, derin bir kaos yaşar hale düşmesi; bunu aşmak, ömrünü uzatmak, sermayenin biraz daha serbest dolaşımını sağlayarak daha fazla kar etmesine yol açmak, zemin oluşturmak üzere Yeni Dünya Düzeni adı altında geliştirilen yeni bölgesel egemenlik, hegemonya arayışları, bunun 11 Eylül 2001 ardından Afganistan ve Irak Savaşı'na dönüşmesi, küresel sistemin daha önce oluşmuş ulus devlet diktatörlükleriyle kısmen çelişir ve çatışır bir durum yaşaması, bunun da bölgeyi daha ağır bir baskı, şiddet, çatışma içine çekmesi, açlığı, yoksulluğu, baskıyı daha da artırması... Ve bu tarihsel akış devam edip günümüzde yeni bir aşamaya gelip dayandı.

Peki, bu yeni aşama veya geline sonuçu nedir? Elbette ki 2011 Ocak'ında Arap isyanının başlaması gerçeğidir. Nasıl ki 1970'lerin başında içselleşmiş modernite sisteminin soykırımı tamamlama hamlesine karşı var olmak üzere Kürt halkı tüm gücünü ortaya koyarak son bir hamleyle direnişe geçtiyse, şimdi de Arap toplumu, belki o kadar bütünlüklü, bilinçli, örgütlü değil, ama esas itibarıyla kapitalist modernite sisteminin ikinci sınıf sayarak bölüp parçalama ve aşağılama durumuna karşı, yine bu sistemin ortaya çıkardığı diktatörlüklerin geliştirdiği ağır baskı, terör, sömürüye karşı bu isyanı geliştiriyor. Mevcut Arap isyan durumunu böyle değerlendirmek lazım.

Bu Arap isyanlarının bir boyutu, II. Dünya Savaşı ardından gelişen milliyetçi militarist diktatörlüklerin ortaya çıkardığı ağır baskı, sömürü ve teröre karşı bir tepki oluyor. Bu rejimleri yıkmayı hedefliyor. Dikkat edilirse sadece bu diktatörlüklere karşı olmakla yetinmiyor. Başlangıçta Amerika böyle sandı, dolayısıyla bu isyanları mevcut kendi üretmesi olan ve kendine hizmet eden diktatörlükleri değiştirerek bastırabileceğini, kontrol altına alabileceğini sandı. Tunus'ta, Mısır'da böyle adımların atılmasını sağladı. Fakat bunlar isyan hareketinin sönmesine yol açmadı, tam tersine, isyanlar sürdü, sürüyor. Arap toplumu sadece mevcut diktatörlüklerin yıkılmasıyla yetinmiyor, daha farklı talepler ortaya koyuyor, daha geniş bir demokrasi istemi, arayışı içerisinde. Bu isyanların ikinci boyutu ise, I. Dünya Savaşı ile oluşan kapitalist dünya hegemonyasının Arap alemine dayattığı ikinci sınıf toplum olma ve bölüp parçalanma durumuna, bunun yarattığı aşağılamaya karşı da bir direnmeyi ifade ediyor. Gelişen Arap isyanlarının bu iki boyutunu görmek gerekiyor.

Bu şu anlama geliyor: II. Dünya Savaşı ardından gelişen kapitalist modernitenin içselleşme sürecinin en başta yok etmeyi dayattığı Kürtlerin '70'lerin başındaki isyanı ardından, bu isyanın otuz yıllık bir sürece yayılarak varlığını sürdürmesine de biraz bağlı bir biçimde, şimdi 2011 yılında kapitalist modernite stratejisinin ikinci sınıf saydığı Arap toplumu da bu stratejiye karşı isyan ediyor, direniyor. Dolayısıyla mevcut Kürt ve Arap isyanı objektif olarak I. Dünya Savaşı ile oluşan ve küresel bir hegemonya düzeyinde olan kapitalist modernite sisteminin karşı direnmeyi, isyan etmeyi içeriyor. Objektif olarak bu anlamda hedef birliktelikleri, beraberlikleri var. Sübjektif planda birbirlerini destekleyen yanlarının ötesinde, böyle bir ortak yönleri vardır. Bu da şunu getiriyor:

Otuz yılı aşkın süre Kürdistan'da her türlü saldırıya rağmen yenilmeyen, ısrarla varlığını sürdüren ve hep bir bölgesel özellik taşıyan, bütün bölgeyi demokratikleşme yönünde etkileyen Kürt direnişi şimdi Arap isyanıyla da birleşerek, Önder Apo'nun yıllardır teorik düzeyde çok kez değerlendirdiği demokratik Ortadoğu devrimini günlük, güncel olarak yaşanan bir olgu haline getirmiş bulunuyor. Aslında bugün Arap isyanıyla birlikte bölgede yaşananın bir bölgesel demokratik devrim olduğunu, onun zemininin her bakımdan olgunlaşmasını ve böyle bir sürecin başlamasını ifade ettiğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

Bu devrim de iki temel ayağa, yani Kürt direnişi ve Arap isyanına dayanıyor. Bu da anlaşılır bir durumdur. Ve bu bölgesel karakter taşıyan devrim, I. Dünya Savaşı ile oluşmuş Ortadoğu ulus devlet statükosunu yok etmeyi, parçalamayı, aşmayı öngörüyor. Bu da elbetteki kapitalist küresel hegemonyanın, bunun yarattığı sistemin tehdit edilmesi, bu sistemi aşmayı öngören bir durumun ortaya çıkmasını ifade ediyor. Böylece aslında bölgede ulus devlet statükosunun aşılma sürecine girmesi, çatırdaması, aynı zamanda küresel kapitalist sistemin de çatırdaması, aşılmakla, parçalanmakla yüz yüze gelmesi anlamını taşıyor. İşte 2011 yılında yaşanan esas gerçeklik budur.

ABD PKK'yi tasfiye planına onay verdi

Bu gerçeği ABD öncülüğü başlangıçta herhalde böyle görmek istemedi. Ya anlamadı, ya da anlamak istemedi. Daha yüzeysel, sadece mevcut diktatörlüklere birer tepki hareketi görmek ve öyle değerlendirerek bazı yüzeysel tedbirlerle bu isyanları ve onun sonuçlarını denetim altına almaya, kendi yararına kullanmaya çalıştı. İsyen Mısır'da, Tunus'ta ve çevresindeyken, küresel sermaye sisteminin yaklaşımı bu çerçevedeydi. Fakat isyanın sadece bazı ülkelerle sınırlı kalmayıp bütün Arabistan'a yayıldığı, yine diktatörlüklerin yıkılmasıyla yetinmeyip, demokratik dönüşümü gittikçe derinleşen talepler biçiminde dayattığı ortaya çıkınca, işte o zaman küresel kapitalist sistemin politikalarında da değişiklik oldu. Özellikle Libya olaylarının ortaya çıkması bu gerçeği daha net açığa çıkardı. Burada küresel sistem bir politik değişim yaşadı. ABD'nin bir çeşit müdahalesi oldu. Fransa ve diğer Avrupa ülkelerinin başka bir çeşit müdahalesi oldu. Türkiye daha farklı bir yaklaşımla ortaya çıktı.

Kendi aralarında bir iç mücadeleyi kısa süreli de olsa yaşadılar. Daha sonra da NATO'yu devreye koyarak, esas itibarıyla ABD-Türkiye anlaşmasına ulaştılar. Bunun boyutu da ortadadır. ABD'nin, ikinci bir Afganistan ya da Irak savaşı gibi, Libya başta olmak üzere küresel sistemi tehdit eden, onun Büyük Ortadoğu Projesi'nin başarıya gitmesi önünde engel oluşturan karşıtlarını yok etmek amaçlı saldırısına Türkiye yönetiminin, AKP hükümetinin destek vermesi, ABD'nin de AKP-Genelkurmay ittifakının gerçekleştirmek istediği yeni bir PKK'yi imha ve tasfiye planına onay ve destek vermesi biçiminde bir anlaşma, uzlaşma oldu. ABD-Türkiye anlaşması bu eksenle gerçekleşti. Aslında Arap isyanıyla yakıcı hale gelen Ortadoğu demokratik devrimini engellemek, bastırmak, ezmek üzere oluşan bir ittifak ve gelişen bir saldırı oluyor. Bu saldırı Libya'yi, El Kaide'yi hedefledi, bu saldırı PKK'yi hedefliyor. Libya'ya bu kadar saldırgan yaklaşılmasının altında kesinlikle bu yatıyor. Yine El Kaide liderinin başka zamanlarda değil de tam da böyle bir dönemde öldürülmesi, tıpkı 2007 başında Saddam Hüseyin'in idam edilmesi gibi, bu plan doğrultusunda gerçekleşmiş bulunuyor.

Bu planın PKK'ye dönük yansımaları da ABD-AKP ittifakının çok yönlü olarak yeni bir imha saldırısını başlatmış olmasıdır. ABD'nin yönetimize ilişkin aldığı karar var. Bu kararın belki pratik bir değeri yoktur, ama siyasi değer yüklü bir karardır ve şu anlama geliyor: "ABD politikaları içerisinde PKK'ye yer yok. ABD, Kürt sorununu PKK ile çözmeyecek." Nitekim bu politik mesajı AKP hükümeti iyi anladı ve ABD kararı ardından hemen başbakan Tayyip Erdoğan "bizim için artık Kürt sorunu bitmiştir" açıklaması yaptı. Demek ki onlara göre Kürt sorununu var eden ABD'nin belirsiz politikalarıydı. ABD politikası PKK'yi reddedince, AKP'ye göre de Kürt sorunu bitti, diye ele aldılar. Neden böyle bir düşünceye vardılar ya da onları böyle düşünmeye sevk eden neden nedir? Mevcut koşullarda Kürt sorununun çözümünü dayatan PKK oluyor. PKK ve Kürtler bunu dayatsalar da, kendileri ABD'ye bağlı olarak, onun işbirlikçiliğini yaparak yaşadıkları için, Kürt sorununun çözümü de olsa olsa ABD politikalarıyla olabilir diyorlar. O halde ABD Kürt sorununu PKK ile çözmeyecekse, biz buna dayanarak PKK'yi yok edebiliriz, PKK yok edilirse de zaten ortada Kürt sorununu dayatacak kimse kalmaz, Kürt sorunu diye bir şey kalmaz. AKP yönetiminin, liderinin Kürt sorunu bitmiştir yaklaşımı, değerlendirmeleri buradan kaynaklandı. Bu değerlendirmeye göre de bir planlı

saldırı geliştirildi. Son iki aydır Önderliğe dönük oyalayıcı yaklaşımlar ve sınırlandırıcı tutumlar, gerillaya dönük her alandaki operasyonlar, halk üzerinde polisin faşist terörü, demokratik siyasete dönük soykırım operasyonlarının yaygınlaştırılarak ve büyütülerek sürdürülmesi, KCK davasının devam ettirilmesi, eylemsizliğin devamı için yönetimimizin öngördüğü güven verici adımların atılmaması buradan kaynaklanıyor. AKP, ABD'ye dayalı olarak yeni bir imha ve tasfiye planı doğrultusunda saldırı sürecini başlatmış bulunuyor.

Biz, AKP hükümetinin, bu saldırı sürecini daha çok seçim sonrasında, seçimde iktidarını yeniler ve güç alsıra geliştirebileceğini değerlendiriyorduk. Fakat sürecin yeni bir imha ve tasfiye saldırısına dönüşmesi seçimi de beklemedi. Seçime daha ulaşmadan, seçime gerek kalmadan da, ABD'nin bölgedeki gelişmelere dönük politikasının değişmesi, Türkiye hükümeti ve devletinin PKK'ye ve Kürt halkına karşı politikalarının da değişmesini hemen gündeme getirdi. Dolayısıyla mevcut saldırılar esas itibarıyla ABD politikalarındaki değişikliklerle gündeme gelmiş bulunuyor. ABD'nin yeşil ışık yakmasıyla ve desteklemesiyle gerçekleşiyor. ABD politik çıkarlarının ve talimatlarının uygulanması oluyor. AKP hükümeti ABD'den böyle bir desteği alma fırsatı bulduktan sonra, bununla her türlü başarıyı elde edebileceğini, hatta seçimi hesap ettiği için, daha seçim sonucunu beklemeden topyekun saldırı diyebileceğimiz düzeyde bir saldırı konseptini uygulamaya koymuş bulunuyor. Son Milli Güvenlik Kurulu toplantısında da bunun planlandığı ve uygulanması için gerekli kararın, iradenin ortaya çıkarıldığı anlaşıyor.

HPG VI. Konferansı her türlü saldırıya karşı tarihi bir direniş kararı aldı

Karşımızdaki saldırı bu temelde gelişen bir saldırdır. Esas itibarıyla ABD-AKP ittifakına dayanıyor. ABD'nin Ortadoğu'ya saldırısını içeriyor. Fakat bu saldırılar da, 2011 yılında Ortadoğu'da birleşik demokratik devrim diyebileceğimiz bir sürecin gelişmesine ve bunun küresel kapitalist hegemonyayı tehdit etmesine karşı, kapitalist hegemonyayı korumak, savunmak, ömrünü uzatmak amacıyla gündeme gelmiş bulunuyor. Fakat bu saldırıların çok zayıf yanları var. Aşılmakla yüz yüze kalan bir sistemi korumak için gerçekleşiyor. Dolayısıyla bir ittifaka dayanıyor. Ama bir boyutuyla da iç çelişkileri ve zayıflıkları

çoktur. Diğer yandan ise, bu zayıflığın da bir yanı olarak daha çok saldırgandır. Kural, kaide tanımazdır. Bunu görmek, bu gerçeğini bilmek lazım. Dolayısıyla hem iç çelişkilerini ve zayıflıklarını görmek, ona karşı mücadele edilebileceğini öngörmek, hem de saldırgan, faşist, imhacı, soykırımcı gerçeğini görerek, bunun yaratacağı katliam tehdit ve tehlikelerine karşı uyanık, örgütlü, hazırlıklı olabilmek gerekiyor.

HPG VI. Konferansı'nın siyasi ve askeri olarak direnme kararı böyle bir politikaya karşı oluşmuş bulunuyor. Önder Apo'nun böyle bir süreci önlemek için yürüttüğü siyasi çözümün önünü açma çabalarına karşı cevap verilmemesi noktasında, Kürt sorununun çözümünü içeren devrimci hamleyi Devrimci Halk Savaşı temelindeki bir direnişle geliştirmeyi ve gerçekleştirmeyi ifade ediyor. Demek ki HPG VI. Konferansı, imha ve tasfiye amaçlı soykırım içerikli bir siyasi ve askeri saldırı planına karşı, bu planı boşa çıkartmak ve Kürt sorununun Demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştirerek Kürdistan'da ve Ortadoğu'da devrimci bir hamlenin yaşanmasını sağlamak hedefli bir direnme kararını ifade ediyor. Öyle sıradan bir duruş değil. Zayıf bir siyasi ve askeri kararlaşma kesinlikle değil. Bu noktada Önderlik değerlendirmeleri de, sürecin gelişimi de önemli ölçüde netleşmiş durumda. Önder Apo, son bir çağrı ve öneride bulunduğunu ifade ediyor. Bunun da 15 Haziran'a kadar netleşeceğini söylüyor. Ama bunun olumlu karşılık bulma ihtimalini çok az ve zayıf görüyor. O anlamda da bu planlı imha ve tasfiye saldırısına karşı halkımız daha şimdiden bir direnme içerisine girmiş bulunuyor. 15 Haziran'dan itibaren de bu direnişin çok yönlü, çok boyutlu gelişeceği anlaşıyor. VI. Konferans'ın bir boyutu da budur. Tarihi bir direnme kararını alan bir toplantı olma özelliği taşıyor. Mücadele tarihimizdeki partileşme kararı gibi, gerillalaşma kararı gibi temel direnme kararlarından benzer birinin ortaya çıkartılmasını ifade ediyor.

Konferansta değerlendirilen bir diğer husus ise, düşmanın imha ve tasfiye amaçlı saldırıların gelişirken, buna karşı bizim yaşadığımız zorlanmalar hususuydu. Dikkat edilirse, bu sürecin başlangıcından bu yana, Newroz öncesinden günümüze kadar ciddi bir zorlanmayı hareket olarak bir yönüyle yaşadık. Halk direnişinde, siyasi mücadelede bir zayıflama, gerileme yok. Fakat bütün bunları devrime taşıyacak öncülüğün etkinlik geliştirilmesinde, kendini savunmasında ciddi bir zorlanma vardır. VI. HPG Konferansı bir de, Newroz'dan başlayıp Haftanın ve Kaşura olaylarına kadar gelen süreçte gerillanın yaşadığı durumun değerlendirilmesi ve çözümlemesi temelinde gerçekleşmiştir.

Önder Apo'nun gerillaya dönük bu temelde geliştirdiği kapsamlı değerlendirme ve eleştirileri var. Halkın eleştirileri ve çağrıları var. Hareketimizin eleştirileri, bu durumu aşma yönündeki istem ve çabaları var. Fakat bütün bunların süreç içerisinde ortaya çıkması ve hep gerillayı olumluluk yönünde teşvik etmesine rağmen, sürecin öyle gelişmediği, konferansın öngününde Haftanın ve Kaşura eylemleriyle yaşanan sonucun bu durumu çok daha somut ve anlaşılır kılması da sürecin diğer bir yüzü, önemli bir gerçeği oluyor. Dolayısıyla mevcut gerilla durumunun, duruşunun köklü bir analize tabi tutulmasının, değerlendirilmesinin önünü açıyor. Derler ya bir musibet bin nasihatten yeğdir. Aslında Önderliğe ve halka çok acı çektiren, gerillanın itibar

ve otoritesini sarsan bütün bu olayların gerilla gerçeğini daha cesur, daha açık, çeşitli gerekçelendirmelerden kurtulmuş bir biçimde ele alarak değerlendirmek, tanımlama imkanını vermiş olması da bir başka gerçektir.

Klasik gerillacılık kesinlikle aşılmalıdır

VI. Konferansın önemli bir boyutu da bu koşulları değerlendirmesi oluyor. Nasıl ki konferans önemli bir hazırlık sürecinin son sözüyse, nasıl ki yeni bir imha ve tasfiye konseptine karşı Devrimci Halk Savaşı temelinde yeni bir direnme karar ve iradesiyse, aynı zamanda gerici saldırılar karşısında rolünü oynamak bir yana, artık kendini bile koruyamaz, savunamaz duruma gelmiş olan gerillacılığın bütün yönleriyle değerlendirilip çözümlenerek yeni çıkış aranmasında da bir önemeci, yeni bir iradeyi, karar düzeyini ifade ediyor.

Bu anlamda da VI. Konferansın gerillacılık üzerindeki değerlendirmeleri önemlidir, tarihidir. Aslında genelde on yıldır, özel olarak da iki yıldır tartıştığımız, tanımladığımız, ama bir türlü içeriğini tam oturtamadığımız ve söyle-diğimize kendimizin de inanmayarak gereklerini yapamadığımız bir arayışın artık ertelenemez, kamufle edilemez, maskelenemez, gerekçelendirilemez bir biçimde açığa çıkmasını içeriyor. Bu gerçeği de çok çok önemlidir. Yoksa Newroz'dan bu yana birçok alanda yaşanan olaylar, bu kadar gerilla kaybı bir tesadüf değil, öyle bazı etkenlerle de gerçekleşmiyor. Evet, Amanos'tan Pülümür'e kadar yaşanmış birçok olay çok basit hatalar sonucunda gerçekleşmiş durumda, ama o basit hatalara yol açtıran nedenler var. O basit hatalar da kendiliğinden olmuyor. Bir boyutu karşıt güçlerin imha ve tasfiye amaçlı saldırılarıyla, diğer boyutu ise, klasik gerillacılığın düşman saldırıları karşısında tutunamamasıdır. Dikkat edelim, bu tarz gerillacılık hiçbir kural kaideye uymuyor, hiçbir disiplin tanımıyor, ne kadar yanlış anlayıştır diye tartışılıp mahkum edilirse edilsin onu gidermiyor, tam tersine yanlış devam ettirmekte bir ısrar ve süreklilik var. “Şu araç yastır” diyorsun, ama bakıyorsun o araçlar çantalarında çıkıyor, en çok kullanılan oluyor. “Biraz daha duyarlı, tedbirli olmak gerek” diyorsun, en asgari tedbiri almıyor, duyarlılık göstermiyor. Bunlar öyle tesadüfen olmuş, aslında olmayacakken ortaya çıkmış durumlar değil. Bir sürecin sonu oluyor; bir yaklaşımın, tutumun, tarzın, zihniyetin sonunun gelmesini ifade ediyor. Amanos'tan Pülümür'e kadar olan olaylar da dahil yaşanan tüm olaylar HPG komuta gücüne düşman saldırılarıyla ve gücüyle izah etme ve onunla gerekçelendirme imkanı veriyordu, ama Haftanın ve Kaşura olayı bu gerekçeyi de HPG komutasının elinden aldı. Hiçbir şey artık ne düşmanla, ne gerillanın cesaret ve fedakarlık yok-sunluğuyla, ne silah cephaneye azlığıyla, ne çoğu zaman arkadaşların dillendir-diği gibi yönetimimizin kararsızlığıyla izah edilecek bir durumda değildir. Artık elinde bir gerekçe kalmamıştır ve sonuçta olan ise kendisini gidip düşmana çatmadır. Düşmana karşı yapacağı hiçbir şeyin kalmamasıdır.

VI. Konferans çok doğru, gerçekçi, haklı bir biçimde bu gerçeği, uzun süredir tartışılıp mahkum edilen klasik gerillacılık, klasik komutanlık denen olgunun iflası, artık sonunun gelişi olarak tanımladı. Artık otuz yıllık gerillacılıkla, bu gerillacılığı ifade eden savaş anlayışı, siyaset savaş ilişkisine yak-

“HPG VI. Konferansı, düşman saldırıları, katliamları karşısında bir intikam konferansı oldu, ‘İntikam ve Zafer Konferansı’ olarak kendini tanımladı. İntikam; verdiğimiz şehitlerin anısını yaşatmak, amaçlarını başarıya götürmek içindir. Zafer; gerillacılıkta yeni çıkışın, derin gerillacılık, modern gerillacılık dediğimiz gerillacı çıkışın tanımlanması ve kararlaşması düzeyindedir”

laşım, eğitim ve örgütlenme yaklaşımıyla mevcut sömürgeci ve soykırım rejimi karşısında hiçbir şeyin yapılamayacağını, bırakalım başarı elde etmek, kendi varlığının bile korunamayacağını açıkça gösterdi, ortaya çıkardı, bütün gerekçelerden kurtardı. Bu, gerçekten de zihniyet ve sistem bakımından artık hiçbir başarı elde edemez duruma düşmüş gerilla tarzı, klasik gerilla duruşudur. Bu temelde de VI. Konferans klasik gerillacılığın ne olduğunu hem anlayış, siyaset (program), eğitim ve örgütlenme bakımından çok daha somut olarak tanımladı, hem de bundan çıkış yolunu gösterdi. Başarı kazanacak yeni bir gerillacılığın anlayışta, siyasetle ilişkide, eğitim ve örgütlenmede nasıl olması gerektiğini, düşmanın teknik ve taktik gücünü yenecek, dönemin gerillacılığını başarıyla geliştirebilecek bir gerilla tarzı ve taktik duruşunun nasıl olabileceğini açıkça tanımladı, kararlaştırdı. Bir süreçte kesin nokta koydu. İflası noktaladı. Yeni bir gerilla çıkışı için de önemli kararlar aldı, yön çizdi, perspektif oluşturdu, bir irade yarattı. Şu an gerilla duruşumuz bu düzeydedir.

Bu anlamda eskinin yapabileceği artık hiçbir şeyi kalmamıştır. Hiç kimsenin ona sarılmaması gerekiyor. Sarılan kendisi kaybeder. Kendine de kaybettirir, Harekete, halka ve Önderliğe de kaybettirir. Önder Apo, artık “o tarz bir gerillacılığın sorumluluğunu taşımamak üzere geri çekileceğim” diyor. Dolayısıyla o gerillacılık Önderlik çizgisi tarafından kabul görmez. Devam ettirilmek istenilirse Önderlik tarafından dağıtılır. Eğer gerilla VI. Konferans kararı temelinde gereken çıkışı yapamazsa, Önderliğin ikinci kararı “bu gerillayla olmaz” olacak ve başka çareler arayacak. İş bu noktaya gelmiştir. Bu gerçeklik temelinde gelişen konferansımız, gerillayı yeni dönemde de Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını geliştirme, Kürt sorununun çözümünde önemli rol oynayan bir güç haline getirme yönünde önemli bir kararlaşma ve netleşmeyi ifade ediyor. Yeni bir çıkışın kararlılığını oluşturuyor.

VI. Konferansı bir de bu boyutuyla ele almamız gerekiyor. Doğru anlamak, doğru ders çıkartmak herkesten çok mensupları için gereklidir. Eğer kon-

feransı başarıyla uygulayacaklarsa ancak bu temelde uygulayabilirler. Elbette onunla birlikte herkes için de gerekli. Halk için de, bütün insanlık açısından da, ezilenler, emekçiler açısından gerekli. Çünkü kendisini yenileyemeyen, değiştiremeyen eski tür gerillacılıkla artık bir şey yapılamaz. Dikkat edilirse dünyanın birçok alanındaki gerilla hareketleri çok daha erkenden bu duruma düştüler ve vazgeçtiler bu işten. Asya'da, Latin Amerika'da, birçok ülkede bu yaşandı. Bu konuda iddialı olan PKK'ydı, Kürt gerillasıydı. Onu böyle iddialı kılan iki temel neden vardı: Bir, Kürt sorunu çözülmemiştir ve gerilla olmazsa soykırım gerçekleşiyordu. İki, değişim ve yenilenmeyle yeni dönemin de başarı gücü haline getirmek üzere Önder Apo'nun yürüttüğü teorik çalışmalar vardı. Eğer şimdiye kadar Kürdistan'da gerillanın ömrü bu kadar uzadıysa, halk gerillaya bu kadar sahip çıktı, destek verdiyse bu iki etkene bağlı olarak bunu yaptı. Bu konuda hiç kendimizi yanıltmayalım. Fakat bu ilelebet böyle sürmez. Evet, soykırım uygulamaları bir koruyucu, güvenlik sağlayıcı güce ihtiyaç duyar veya halka ihtiyaç duyurtur. Fakat yalnız başına bu yetemez. Halkı soykırım karşısında savunacak bir güç gerekir, ama gerçekten savunabilirse o güç anlam taşır. Onun da tabii ki yolu ve yöntemi var; zihniyeti, örgüt sistemi, tarzı, taktiği var. Öyle bir değişimi, yenilenmeyi yaşayamazsa, sadece soykırım saldırıları karşısında bir direnme ihtiyacı nedeniyle gerillanın varlık bulması, başarı elde etmesi mümkün değildir. O bakımdan da bundan sonra gerillanın var olması ve rol oynaması, eski klasik gerilla tarzını tümünden aşarak, yeni bir gerilla çıkışını, yeni bir gerillacılığı, Önder Apo'nun “24 saat gerillacılık” olarak tanımladığı gerillacılığı yaratmakla mümkündür. Onun dışındaki bir yaklaşımla artık bu olmaz. Gerilla bırak özgürlük öncüsü olmayı, kendini koruyup savunabilen bir kuvvet bile olmaz.

VI. Konferans'ın bir de bu temel özelliği, boyutu vardır. Öyle şimdiye kadarki toplantılara yaklaşıldığı gibi taktik düzeyde yaklaşılabilecek bir konferans değildir. Basit temellerde ele alarak, söylemde ya da birkaç basit pratikte değişiklik, düzeltme yapıp, biz kendimizi

yeniledik, bundan sonrasını başarıyla götüreceğiz diyerek VI. Konferansa sahip çıkılamaz, VI. Konferans iradesi, kararlılığı pratikleştirilemez. Bu anlamda da VI. Konferans gerçeğini doğru anlayalım. Onu doğru ve yeterli özümseyelim, ona göre bir yeni gerilla çıkışını mutlaka başaralım. Bu olmazsa eskinin devam etme şansı kesinlikle yoktur. VI. Konferans adı altında eskiyi devam ettirmek, VI. Konferans'a yapılabilecek en büyük hakaret, haksızlık olacaktır. Konferans gerçeğini bu boyutlarıyla da ele alıp değerlendirmek önem taşıyor.

Yenilgide ve başarısızlıkta ısrar edilmemeli

Konferansımız mayıs ayında gerçekleşti. Şehitler günümüzde, şehitler ayımızda yürütülen bir çalışma oldu. İlk günden bu yana mücadele tarihimizi yaratan bütün şehitlerimizi anarak, derinden yaşayarak gerçekleşen bir toplantı oldu. Güncel olarak da Newroz'dan bu yana verdiğimiz şehitler kadar, mayıs başında Pülümür'de, konferans öncesinde de Haftanın'de verdiğimiz şehitlerin anısına gerçekleşen bir konferans oldu. Şehitler çizgisinde, şehitlerin özlemlerini, amaçlarını gerçekleştirmek iradesinin netçe şekillendiği bir konferans olma özelliği taşıdı. Düşman saldırıları, katliamları karşısında bir intikam konferansı oldu. Konferansın kendini tanımlaması, “İntikam ve Zafer Konferansı” olma çerçevesindedir. İntikam; bu kadar verdiğimiz şehidin anısını yaşatmak, amaçlarını başarıya götürmek içindir. Zafer; gerillacılıkta yeni çıkışın, derin gerillacılık, modern gerillacılık dediğimiz gerillacı çıkışın tanımlanması ve kararlaşması düzeyindedir. Bunlar sadece kavram düzeyinde değerlendirilen ve kararlaştırılan hususlar olmadı. Aynı zamanda içerik olarak da somut ortaya kondu. Şimdiye kadar sadece kavramlarla, tanımlarla ve kelimelerle sınırlı kalan düzey aşılarak, bütün bunlar bir içeriğe kavuşturuldu; somut ve anlaşılır kılındı.

Bundan böyle hiçbir çalışma VI. Konferans gerçeğini esas almadan, öngörmeden yürütülemez. Öyle yürütmeye kalkmak yenilgide ısrar etmek olur. Öyle yürütmeye kalkmak Önderlik ve halk eleştirisi ve çağıralarına sırt çevirmek

olur. Bunun da hiçbir başarı şansı olmayacağına, böyle yapmak da hiç kimsenin haddine olmayacağına göre, o zaman geriye kalan tek şey; VI. Konferans gerçeğini anlamak ve başarıyla uygulamak için gerekli yenilenmeyi, düzeltmeyi kendinde yapıp, görev ve sorumluluğuna pratikte sahip çıkmaktır. Her çalışmayı bu eksende yürütmektir. Savaş alanlarında hızla taktik, tarz, düzeltmesi, örgüt sistemindeki düzeltme kadar, bütün alanlarda, eğitim çalışmalarında da böyle bir değişimi, düzeltmeyi gerçekleştirmeyi ister.

Artık VI. Konferans var ve hiç kimse bunu yok sayamaz. VI. Konferans gerçeği varsa hiç kimse artık konferans öncesindeki gibi eğitim yapamaz. Hele hele Mahsum Korkmaz, Haki Karer ve Şehit Bêrîtan akademisinin eğitime konferans öncesindeki gibi yaklaşmak demek, kendini de, hareketi de felakete götürmek için çalışmak, yenilenmeye, yeni gerilla çıkışına karşı direnmek anlamına gelir. Onun da hiçbir başarı şansının olmadığı ortadadır. Onun tümüyle başarısızlık ve yenilgi olduğunu en son pratikler netçe gösterdi. O halde yenilgide ve başarısızlıkta ısrar etmek ne gereklidir, ne de anlamlıdır. Öyle bir durum kesinlikle akıllı bir tutum olmaz.

Ne gerekir o zaman? Doğru anlamak, yeterince ders çıkarmak ve aşılmış, eskimiş, yanlış olanları bıçakla keser gibi atarak, süreci doğru anlayan, yeniyi yeterince gören ve onu kendinde yaratan olmak gerekir. Bunu birey düzeyinde yapmalıyız, örgüt düzeyinde yapmalıyız, eğitimde, örgütlenmede ve savaşta yapmalıyız. Geçmiş devrelerdeki gibi bir eğitim sürdürüp aynı benzer sonuçları alarak pratik sahalara gideceğimizi ve kendimizi sürdüreceğimizi sanmamalıyız. Bu değişmiştir artık. O halde değişenin ne olduğunu görmek, anlamak ve onun gereklerine göre kendini değiştirmek yaz dönemi akademi eğitim devrelerimizin, birer konferans devresi haline gelmiş olan eğitim devrelerimizin temel tutumu ve görevi olmalıdır.

Eğer sonuç alıcı, başarı getirici bir eğitim yapmak istiyorsak, o halde konferans gerçeğine ve kararlarına uygun bir biçimde eğitim çalışmalarımızı program, tarz, yöntem, her şeyden önce de tutum olarak değiştirmeli, yenilemeli, klasik gerillacılığa kesin bir noktayı koyarak yeni dönemde zafer, başarı getirecek bir gerilla çıkışını yapma bilincini, iradesini, iddia ve tutumunu kendimizde yaratmalıyız. Bütün arkadaşlara, HPG'nin bütün komuta ve savaşçı gücüne düşen görev bu oluyor. Her şeyden önce de, konferansa katılanlarla birlikte, konferans devresi biçiminde eğitimini sürdüren yaz dönemi akademi devrelerimizin, onun içinde yer alan arkadaşlarımızın gerçekleştirmesi gerekiyor. Görev bu, konferans gerçeğini doğru anlamak ve onun gereklerine uygun davranmak ancak böyle yapmakla mümkün olur. Konferans iradesi, kararlılığı bu temelde “Önderliğe ve halka yeni bir çıkış yapacağım” cevabını oluşturduğu gibi, bütün arkadaş yapımıza da böyle bir yenilenme, yeniyi yaratma, yeni bir çıkış yapmak için bir çağrı olmuştur. Konferans gerçeğinin böyle bir çağrı olma özelliği var. Bu çağrı hepimizdedir, bütün arkadaşlardır. Elbetteki en çok da bunları çok yönlü derinden tartışma ve özümseme imkanına sahip olan arkadaşlardır. Bu çağrı mevcut haliyle eğitimde olan, eğitim yapan, kendini eğiterek konferans kararlarını başarıyla uygulama sürecini hazırlayan arkadaşlardır. Bütün arkadaşların da böyle bir çağrı temelinde hareket edeceğine inanıyoruz.

Kürt sorununda çözüm olasılıkları YOL HARİTASI

KCK Önderi Abdullah Öcalan

Baştarafı sayfa 32'de

2- Kürt federalist ulus devletçi çözüm

Güney Kürdistan ve Kürtlere dayalı bu çözüm, esas olarak Batılı hegemonik güçlerin çözüm tarzını yansıtmaktadır. Bu güçler yerel faşist ulus devletçi çözümlerin uzun vadeli başarısından emin olmadıklarından ve bu çözüm tarzları bölgeye yerleşimleri açısından uygun olmadığından, federalist ulus devletçi çözüm, zorunluluk arz etmektedir. Böylelikle hem ilgili ülkeye yerleşmelerinde hem de yerel ulus devletleri ve diğer modernite unsurlarını kendilerine bağlayıp geliştirmede Güney Kürtlere dayalı bu çözüm en emin manivela rolünde olacaktır. Tam bağımsız Kürt ulus devleti bu açıdan uygun olmamakta, aynı manivela rolünü oynayamayacağından tercih edilmemektedir. Kürt kapitalist modernite unsurları da gerek geleneksel işbirlikçi politikalarının yeterince teşhir olması, gerekse artık çıkarlarını yeterince karşılayamaması nedeniyle federalist çözüme doğru dönüşüm geçirmeye başladılar. Kuzey Irak'taki (Güney Kürdistan) Kürt Federe Devleti'ni yalnızca yöre burjuva dönüşümü olarak değil, tüm Kürdistan'daki işbirlikçi sınıfın burjuva dönüşümü olarak değerlendirmek gerekir. Kökeni eskidir. Tüm isyanlarda ve milliyetçi örgütlenmelerde bu yönlü çözüm hep hedef olarak belirlenmiştir. Aralarındaki çok parçalanmışlığa ve dağınıklığa rağmen, bu güçlerin yeni konumunu Kürt kapitalist modernitesi olarak değerlendirmek mümkündür.

Özellikle PKK'nin son otuz yıllık direnişi onları da kendi aralarında dayanışmaya ve federalist çözüm arayışlarına zorlamıştır. Her ne kadar dağınık ve çok başlı olsalar ve ideolojik politik düzeyde zayıflık yaşasalar da federe Kürt ulus devletçi etrafındaki çözüm tarzlarında ısrarlı olacaklardır. Yerel komşu ulus devletler (Türkiye, İran, Suriye, hatta Irak merkezi ulus devleti) ne kadar karşı çıkarsalar da, küresel kapitalist hegemonyanın desteğiyle varlıklarını kalıcı kılmaları yüksek bir olasılıktır. Küresel hegemonya bu çözüm modelini tüm Ortadoğu'da da uygulanması gereken bir model olarak çıkarlarına çok daha uygun bulacaktır. Federalist çözüm tarzının kaderi, hakim ulus devlet burjuvazisi ve bürokrasisinin Kürt kimliğini doğru kavramasına ve bu kimliğe saygı göstermesine bağlıdır. Irak'taki deneyim henüz bu aşamaya gelinmediğini göstermektedir. Suriye Arap ulus devletinin yaklaşımı, Kürtleri

devlet toplumu dışında saymaktır. Kürtlerin vatandaş olarak kabulüne bile yanaşmamaktadır. İran'ın katı şia milliyetçiliği Kürt olgusuna yabancıdır ve Kürtleri asimile etmeye elverişsizdir. Geleneksel eyalet yönetiminin model unsurlara dayandırılması zaman alacaktır. Mevcut yönetim federalizme uzaktır. Türk orta sınıf burjuvazisi ve bürokrasisinin inkarcı, asimilasyonist zihniyetten kurtulması daha erken olabilir. Kürtlerin ağırlıklı kitlesinin cumhuriyet ve daha önceki devlet oluşumlarında Türk üst tabakasıyla işbirliğinin yoğun olması zihniyet devrimine yol açabilir.

Kaldı ki, cumhuriyetin kuruluş sürecindeki stratejik ortaklıklarının hatırlanması zor değildir. Ortak tarih doğru kavrandıkça, devlet yapılanmasındaki Kürt kabulünün gelişme göstermesi kaçınılmazdır. Türkler millet olarak Kürtsüz olmanın stratejik felaket olacağını kritik dönemlerde fazlasıyla tecrübe etmişlerdir. Normal dönemde de federalist olmasa bile, bu kabul haliyle ortak yaşam denemeleri güç olmayacaktır. Toplum olarak gelişmiş iç içelik, ortak yaşam iradesi lehinde değerlendirilebilir. Ulusalcı ve milliyetçi ideolojinin teşhir olması, ümmet millet anlayışının derin tarihsel kökenleri muhafazakar demokrasi lehinde kullanılırsa, geleneksel Kürt işbirlikçiliği bu safları tercih edecektir. Yaşanan gerçeklik de bu yöndedir. Askeri çözüm tarzı hep kapıda tutulsa da, yavaştan federalizmin en azından düşünce özgürlüğü kapsamında tartışılması mümkündür.

Hem askeri güç çözümünün hem de federalist işbirlikçi çözümün toplumsal kapasitesi dardır. Tüm Kürtlerin ve komşu toplumların çıkarına olan bir çözüm değildir. Bu modeller üst tabakanın kapitalist modernite unsurlarının kendi aralarındaki uzlaşma çözümlerini yansıtır. Alt toplum kesiminden korktukları oranda, çözüm gereğine daha çok yanaşırlar. Tüm ulusal kurtuluş hareketlerinde ve işçi sınıfı sendikacılığında yaşanan çözüm bir orta sınıf çözümüdür. Mevcut sorunların çözülmemesi bu sınıfsal yapıyla bağlantılıdır. Her sınıfın bir çözüm kapasitesi vardır. Toplumsal sorunların köklü çözümünde, kapitalist modernite unsurlarının dışındaki demokratik toplum unsurlarının devreye girmesi, tarihi rollerini oynaması şarttır. Tarih Kürt kapitalist modernitesi için yeterli potansiyeli sunmamaktadır. Ulus devlet yönündeki çözüm arayışları federalizmi açacak güçte değildir. Federalizm kendi başına akut kriz içindeki Kürt toplumsal sorununun çözümünde yeterli olamaz; ancak demokratik ulus çözümünde olumlu rol oynayabilir ve böylelikle yetersizliğinden doğan sınıfcıları giderebilir.

3-Demokratik ulus çözümü

Demokratik ulusal çözümün belirleyici özelliği çözümü devletin dışında aramasıdır. Dışında arama ne devleti yıkarak yerine yenisini kurmak ne de mevcut devletin bir uzantısı olarak içinde erimek anlamına gelir. Toplum çözümü kendi içinde, demokratik iradesinde arıyor. Devleti pozitif veya negatif olarak hedeflemiyor. Kaldı ki, gerek tüm uygarlık tarihi boyunca gerekse kapitalist modernite döneminde toplumsal sorunlar ve sınıfsal çıkarların üst tabakalar açısından çözümü devlet olmayla bağlantılıdır. Demos'un böyle bir çözüm olasılığı olamaz. Emekçiler ve halklar adına reel sosyalizmin önerdiği proleter veya halk devleti çözümü de bir aldanma ve kandırmacadır. Yaşam bu gerçekliği doğruladı. İktidar ve devlet olmak uğruna yürütülen savaşlar hep elitlerin ve sermayenin çıkarına olmuştur. Tarih boyunca demokratik ulusal çözümlerin fazla geliştirilmeyişi, iktidar elitlerinin ve sermaye tekelcilerinin çıkarları gereğidir. Günümüzdeki sorunların çözümünde de aynı gerçeklik söz konusudur.

Reel sosyalizmin etkisindeki PKK'nin uzun süre ulus devletçi paradigmayı aşamaması, tıkanmasının esas nedenidir. Bu durum Türkiye Cumhuriyeti'nin kapitalist modernite unsurlarınca tıkatılmasına benziyor. Amaçlanan Türkiye Cumhuriyeti'ni sosyalist devlete dönüştürmek, Kürdistan'da sosyalist bir cumhuriyet kurmak ve sonra ikisi arasında enternasyonalist birlik yaratmaktır. Bu paradigmada demokrasiye, demokratik topluma fazla yer yoktu. İktidar ve devletin doğasındaki sınıfsal çelişki görülüyordu. K. Marks'ın saf kapitalist toplumun kurulabileceğine inanması gibi, saf sınıf devletinin kurulabileceğine inanılıyordu. Halbuki olgusal olarak ne saf sınıf devleti ne de saf kapitalist toplum mümkündür. Bu yönlü bazı haklı ve doğru eleştirileri olsa da, anarşistler aynı doğruluğu demo-

kratik ulusal toplum hedefi konusunda geliştiremiyorlardı.

PKK'nin demokratik ulusal toplum algılaması sancılı bir süreçtir. Aynı zamanda yeniden doğuştur. Klasik reel sosyalist parti olmanın reddidir. Devlet hedefli olmaktan vazgeçmiştir. Benzer partiler içinde bu yönlü dönüşümü yaşayanların başında gelmektedir.

Demokratik ulusal çözüm sadece Kürdistan'a ve Kürt halkına özgü bir çözüm olasılığı olarak önerilmiyor. Başta Ortadoğu toplumları olmak üzere, tüm toplumlar için evrensel bir çözüm olarak sunuluyor. Demokratik ulusal çözümün siyasi çatısı sivil toplumun devlet olmayan demokratik konfederalizmdir. Demokratik konfederalizmin devlet federalizmi veya konfederalizmiyle özdeşliği yoktur. Bunlar farklı olgulardır.

Demokratik ulusal çözümün ekonomik sosyal modeli komünal birimlerdir. Ekolojik, sosyal ve ekonomik toplum birimleri kar gayesini taşımaz. Temel ihtiyaçlar sıralaması esastır. Piyasa olsa da, üzerindeki tekelcilik sınırlanmış olup, toplumun etik kontrolündedir. Toplumdaki etik ve politik değerler hukuktan önce gelir. Hukuk toplumundan daha çok, etik ve politik toplum esasları öncelik taşır. Toplumsal işlerin ve sorunların görülmesinde doğrudan demokrasi kriterleri geçerlidir. Doğrudan demokrasi, çağın bilimsel bilinciyle orantılıdır. Toplum ve birey özgürlüğü bilimsel bilincin, sanatın, etiğin ve politik sanatın iç içe yaşanmasıyla gerçekleşir. Özgür bireyin ölçütü, içinde yer aldığı komünal birimlerin özgürlük düzeyiyle bağlantılıdır. Toplumdan kopukluk özgürlük anlamına gelmez.

Bu genel özellikleri yanında demokratik ulus çözümünün bazı temel ilkelerini yeniden sıralayabiliriz.

a- Demokratik ulus: Dil, etnisite, sınıf ve devlete dayanmayan, çok dilli, çok etnisiteli, sınıf ayrımına ve devlet ayrıcalığına yer vermeyen, özgür ve eşit bireylere dayanan demokratik toplumun ulus halini ifade eder. Demokratik ulus demokratik vatandaştan ve

topluluklardan oluşur. Açık uçlu kültürel kimliklerden oluşan esnek ulus paradigmasını esas alır.

b- Ortak vatan (demokratik vatan): Hiçbir kişinin diğerini, hiçbir topluluğun diğer topluluğu ötekileştirmede, eşit ve özgürce paylaşılan anavatanların toplamını ifade eder.

c- Demokratik cumhuriyet: Devletin demokratik topluma ve bireye açık olmasını ifade eder. Devlet örgütlenmesiyle bireyin demokratik örgütlenmesi farklı olgular olup, birbirlerinin meşruiyetine saygıyı esas alır.

d- Demokratik anayasa: Demokratik vatandaş ve toplulukları ulus devlete karşı korumayı esas alan toplumsal konsensüsle oluşan anayasadır.

e- Bireysel ve kolektif hakların ayrılmazlığı: Nasıl ki bireylerden oluşan toplum yine de bireylerin toplamından farklı bir şeyse, aralarında farklılık olsa da, bireysel ve kolektif haklar da aynı toplumun iki farklı yüzünü ifade eder. Tek yüzlü madalyonun olmaması gibi, sadece bireysel veya kolektif hak sahibi toplum veya bireyler de olmaz.

f- İdeolojik bağımsızlık ve özgürlük: Demokratik ulus çözümü kapitalist modernitenin pozitivist ideolojik hegemonyasını ve bireycilik olarak yeniden inşa edilmiş liberalist köleliğini aşmadan gerçekleştirilemez. Kendi toplumsal doğası hakkındaki öz bilinç, demokratik ulusal çözümün bilinç koşuludur.

g- Tarihsellik ve şimdilik: Toplumsal gerçeklikler tarihsel gerçekliklerdir. Tarihte yaşanan gerçeklikler çok az farkla şimdide de, güncel olanda da yaşar. Tarih ve şimdi arasındaki bağlar doğru kurulmadan, kapitalist modernitenin tarihsizleştirilen bireyciliği ve homojen, anlık, şimdilikçi toplum zihniyeti aşılamaz. Tarih ve şimdinin doğru kavranışı demokratik ulus çözümü için gerekli bir koşuldur.

h- Ahlak ve vicdan: Hiçbir toplumsal sorun ahlak ve vicdana başvurulmadan sağlıklı bir çözüme varılamaz. Modernitenin yalnız başına güç ve hukuk çözümleri, sorunları bastırmaktan ve çarpıtmaktan öteye sonuç vermez. De-

“Demokratik ulusal çözümün ekonomik sosyal modeli komünal birimlerdir. Ekolojik, sosyal ve ekonomik birimler kar gayesini taşımaz. Temel ihtiyaçlar sıralaması esastır. Piyasa olsa da, üzerindeki tekelcilik sınırlandırılmış olup, toplumun etik kontrolündedir. Toplumdaki etik ve politik değerler hukuktan önce gelir. Hukuk toplumundan daha çok, etik ve politik toplum esasları öncelik taşır”

mokratik ulus çözümünde ahlak ve vicdandan kaynaklı empati şarttır.

i- Demokrasilerin öz savunması: Öz savunmazsız varlık olmadığı gibi, doğanın en gelişmiş varlığı olan demokratik toplumlar da öz savunmasız gerçekleşemez, varlığını sürdüremez. Demokratik ulusal çözümlerde öz savunma ilkesinin gerekleri karşılanmak durumundadır.

Daha da geliştirilmesi gereken bu ilkesel yaklaşımlar demokratik ulus çözümünü yakından tanımamızı sağlıyor. AB'nin de evrimsel olarak sürekli gündemine taşıdığı bu ilkeler, genelde Ortadoğu toplumsal sorunları için, daha çok da Kürt toplumsal sorunu için gerçekten ilaç niteliğindedir. Bu ilkeler temelinde ve demokratik ulusal yaşamın tanımlanması doğrultusunda Kürdistan'da geliştirilecek demokratik çözüm tarihsel önemdedir.

Türkiye'nin demokratikleşme sürecine girmesi ile Kürt sorunundaki demokratik çözüm bir madalyonun iki yüzü gibidir. Bir yüz diğeri olmadan olmaz. Çözümün Türkiye üzerindeki boyutlarını biraz somutlaştırmaya çalışırsak daha aydınlatıcı olacaktır. Her şeyden önce yukarıda kısaca değinilen ve tekrar edilen ilkesel yaklaşım göz ardı edilemez. İlkesi ve sistemi olmayan çözümler hem anlaşılır olmaz, hem de günübirlik pansuman tedavisinden öteye sonuç vermez. Düşünülen çözüm, Batı kapitalist hegemonik sistemi ister dağılsın ister devam etsin, tüm bu yapısal dönem boyunca uygulanması ve yaşanması savunulan bir çözüm olasılığıdır.

Birinci husus, demek ki Batı uygarlığı süresince, hatta onu aşmaya açık bir çözüm önerilmektedir.

İkinci husus, kapitalist modernite unsurlarının Türkiye Cumhuriyeti'ndeki yapısalılıkları, kurumsallıkları ve arkalarındaki ideolojik tekellecilik ne olursa olsun, demokratik ulusal toplumun varlığını, dolayısıyla çözüm şansının mevcudiyetini ve meşruiyetini kabul etmektedir. Burada düşünülen demokratik çözüm unsurları ne kapitalist modernite unsurlarının (ulus devletçiliğin, kapitalizmin ve endüstriyalizmin) devrimle tasfiyesini önermekte ne de bu unsurların askeri güç politikası tarafından imhası ve asimilasyonunu kabul etmektedir. Birbirlerinin meşruiyetini tanıyan iki ana varlığın, entitenin barış içinde bir arada yaşamasını ve çatışmalı olmayan yarışını esas almakta, bunu önermektedir.

Üçüncü husus, ilk iki hususla bağlantılı olarak, demokratik siyaset kurumunun vazgeçilmezliğini önermek-

tedir. Ortaya çıkacak bütün sorunlarla halen var olan sorunların çözüm zeminini demokratik siyasettir. Demokratik siyasete demokratik müzakereler ve diplomاسiler de dahildir. Demokratik siyasetin işlemesi için var olan tüm engellerin kaldırılması gereğini de içerir. Kapsamlı düşünce özgürlüğü, demokratik yapılı parti, sendika, kooperatif ve her türlü sivil toplumun varlığı ancak mevcut engellerin aşılmasıyla mümkündür. Seçimlerde baraj sisteminin ya çok düşürülmesi ya da hepten kaldırılması demokratik siyasetin vazgeçilmez bir gereği durumundadır.

Dördüncü husus, her iki temel entitenin, varlığın öz savunma hakkının gereğini karşılayan sistemler geliştirilmek durumundadır. Aslında tüm bu hususları Rapor-Yol Haritamızın 'Bazı kavramlar, kuramlar ve ilkeler' bölümünde daha kapsamlıca tanımlamaya çalışmıştık. Burada sadece nasıl hayata geçirilebileceklerine dair model halinde sunma söz konusudur.

4- Demokratik çözümün ad düzeyinde somutlaştırılması: KCK

Demokratik çözümü ad düzeyinde de somutlaştırmak mümkündür. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurumları ve mevcut sınırları meşru kabul edilmektedir. Üniterliği, federal veya konfederal olması gibi biçimlenme sorunları tartışılmamakta, gündeme getirilmesi bile önerilmemektedir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının demokratik, eşit ve özgür niteliğinin sadece anayasa ve yasalarda değil, kurumsal olarak pratikleşmesini önermektedir. Bunun için bireysel hak ve özgürlüklerle kolektif, ucu açık kültürel kimliklerin hak ve özgürlüklerinin birbirinden ayrılmazlığı vurgulanmakta ve önerilmektedir. Kürt sorununun çözümüne ilişkin hususların demokratikleşmenin ayrılmaz bir parçası, hatta mevcut haliyle temeli olarak değerlendirilmesi önerilmektedir. Çözüm, devlet odaklı olmayıp, tüm toplumu içeren demokratik sistemi esas almaktadır. Demokratik sistemden anlaşılması gereken temel hususlar, 'kavram, kuram ve ilkeler' bölümünde ve sonraki bölümlerde kapsamlıca çözümlendiğinden tekrarlama gereği yoktur. Fakat ilaveten ad düzeyindeki somutlaştırılmasını KCK (Koma Civakên Kurdistan) olarak belirlemek mümkündür. KCK'nin TC tarzında veya alternatif olarak düşünülmemesi gerektiği sıkça

vurgulanmaktadır. Hem içerik hem biçim olarak her ikisi farklı oluşumlardır. Türkiye Cumhuriyeti ilke ve kurumlarıyla, tarih ve güncelliğiyle çözümlenmeye çalışılmıştır. Tekrarına hiç gerek yoktur. KCK ise hem tanımlanma hem gelişim düzeyinde üzerinde durmayı gerektirmektedir. Tanımlanmasını Kürtlerin demokratik modernite unsurlarından (ekonomik ekolojik topluluklar, demokratik yurttaş ve ucu açık kültürel kimliklerden oluşmuş demokratik ulus) oluşan çatı örgütlenmesi olarak ifade etmek mümkündür.

Buradaki kritik kavramlar 'demokratik yurttaş' ve 'ulus' kavramlarıdır. Sanırım demokratik yurttaş üzerinde fazla tartışma gerekmez. Bireysel ve kolektif hak ve özgürlüklere sahip kişi olarak tanımlanmasına fazla itiraz olmaz. Demokratik ulus biraz daha karmaşık gözükebilir. Fakat unutmamak gerekir ki, AB'nin son beş yüz yıllık modernitenin kanlı ulus kavgalarından çıkardığı ulus tanımı da buna yakındır. Devlet ulusçuluğu günümüzde bile yol açtığı tıkanma ve sorunlar nedeniyle hızla esnemekte ve aşılmaktadır. Geliştirilen yeni ulus kavramlarında vurgu hep demokratik karaktere yapılmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'nde Mustafa Kemal'in "Türkiye halkına, Türk milleti denilir" tanımını tek yönüyle değil çift yönüyle değerlendirsek daha çözümlayici olacaktır. Özellikle Türk ulus kavramına yüklenen aşırı şoven, erkek egemen iktidarcı yargılar kullanımını zorlaştırmaktadır. Diğer kimliklerin katılımını gittikçe bizzat engelleyen bir kavrama dönüşmüş bulunmaktadır. Dolayısıyla 'Türkiye halkı' benim önerdiğim açık uçlu kültürel kimliklerden ve demokratik, özgür ve eşit yurttaşlardan oluşan ulus tanımına çok yakındır, hatta onu ifade etmektedir. Çünkü o dönemde bile bu kavram çoklu etnisiteyi ifade ediyordu. Engel haline gelmiş bir kavramın bağnazca savunulması çözüme katkı sunmaz.

KCK sivil toplumun çatı örgütü olarak 'Türkiye ulusu'nun bütünselliğinin içine oturtulabilir

Kaldı ki, KCK Kürtler için sivil toplumun demokratikleştirilmesi olarak da tanımlanabilir. KCK, sivil toplumun çatı örgütü olarak, gerçekten ve özüne uygun biçimde 'Türkiye halkı' veya 'Türkiye ulusu'nun bütünselliği içerisine oturtulabilir. Daha doğrusu Kürtlerin Türkiye halkı veya ulusu içinde olması gerektiğine, olduğuna içtenlikle inanıyor veya kabul ediliyorsa, en uygun

“KCK çözümünün pratikleşmesi halinde olası gelişmeleri öngörmek öğretici olacaktır. Bu durumda cumhuriyet kurumları varlıklarını koruyarak sürdüreceklendir. Fakat farklı bir durum doğmuştur. KCK'nin de kurumlaşması gelişmektedir. Devlet kendini idari birimler halinde uygulatırken, KCK kendini demokratik kurumlar olarak işletmektedir. Konuları ve konumları farklılık ve benzerlik arz edebilir”

ve esnek tanımının bu yönlü olması gerektiği de gayet açıktır. Ancak bu esnek ulus tanımı ile imhacı ve inkarcı yaklaşımlar ve federalist çözümlerin sorun üretme kapasitelerinin önüne geçilebilir. Ayrılıkçılık ve şiddet kapısının önünü uzun vadeli kapatacak olan da yine bu esnek ulus ve çatı örgütlenmesi olacaktır. Askeri güç ve federalist çözümlerin, sorun çözme kapasiteleri şurada kalsın, kendi başlarına sürekli savaş hallerine ve ayrılıkçılığa kapıyı açık tutacaklarını hem tarihten hem de güncel yaşamdan gayet iyi bilmekteyiz. Kürtler mevcut halleriyle zaten kolektivitelerini ilerletmiş, birey olarak da özgürleşmede gelişmiş bir konumu teşkil etmektedir. Bundan gerisini kabul etmelerini dayatmanın daha yoğun şiddet ve ayrılıkçılığa yol açacağını, daha doğrusu açık olan bu yolda daha hızlı ve yoğun koşuya geçeceklerini söylemek kehanet olmayacaktır. Kuzey Irak'taki Kürdistan Federe Yönetimi biraz da bu gerçeği ifade etmektedir. İmha ve inkar politikalarının cumhuriyet tarihindeki sonuçları ise gözler önündedir. Sosyal bilimin vardığı aşama göz önüne alınarak KCK çözümü üzerinde durulursa, bunun **demokratik Türkiye, demokratik cumhuriyet ve demokratik ulus** gerçekliğine hem en uygun çözüm hem de gerçekleşmesi en güçlü olasılık olarak önemini ortaya koymaktadır.

KCK çözümünün pratikleşmesi halinde olası gelişmeleri öngörmek öğretici olacaktır. Bu durumda cumhuriyet kurumları varlıklarını koruyarak sürdüreceklendir. Fakat artık farklı bir durum doğmuştur. KCK'nin de kurumlaşması gelişmektedir. Devlet kendini idari birimler halinde uygulatırken, KCK kendini demokratik kurumlar olarak işletmektedir. Konuları ve konumları farklılık ve benzerlik arz edebilir. Farklılık olduğunda birbirlerini tamamlayıcı yan ağır basacaktır. Benzerlik olduğunda ise olumlu bir yarış başlayacaktır. Hangisi toplumsal sorunlara daha iyi yanıtlar buluyorsa, onun desteklenmesi önceliği olacaktır.

Bu çözüm modelinde en önemli husus, birbirlerinin reddini veya ötekileştirilmesini gerektirmemesidir. Geleneksel tüm çözümler, devletli veya bireysel haklı olanlar hep ret veya ötekileme üzerine kuruluydu. Biri yıkılmadan veya ötekileştirilmeden, yerine diğeri veya daha iyi varsayılanı uygulanamazdı.

Bunda dinsel ve pozitivist dogmatizmin payı belirleyici olup, hem tarihte hem de günümüzde toplumu sorunlar yumağı haline getirmekten başka sonuç vermemiştir. Sosyal bilimin yeni verileri, toplumsal doğanın esnekliğini ve yüksek zihniyet düzeyini vurgulamaktadır. Simbiyotik (karşılıklı yararlılık) ilişkinin yaygınlığını belirlemektedir. Antagonist (çatışmalı) gelişkinin zorunlu olmadığını ortaya koymaktadır. Demokratik siyaset kurumlarının (KCK bu tip kurumların çatı örgütlenmesi olarak kavranmalı) devletle ilişkilerinin yıkıcı olmaktan çok, devleti en randımanlı ve gerekli konumlara ittiğinden bahsetmek daha doğrudur. Gerginlik süreçleri yaşansa bile, aradaki yoğun diyalog demokratik çözümleri üretebilecektir. Süreç ilerlerse, ayakta kalacak olan kurumsal biçimler içinde

en gerekli ve yararlı olanların durumlarını koruyup geliştirerek sürdüreceğini, gerekli ve yararlı olmayanların ise aşıllacağını belirtmek mümkündür. Zaten demokratik mekanizmalardan beklenen sonuç da budur.

5- KCK çözümünün olası uygulanma boyutları

KCK çözümünün olası uygulanma boyutlarını ortaya koyduğumuzda konular daha da aydınlatılmış olacaktır.

a- Ekonomik boyut: KCK'nin ekonomik alan üzerinde yoğun çalışması olacaktır. Kapitalist modernite unsurlarının azami karcı ve çevreyi yıkıcı etkilerine karşı toplumu ve çevreyi savunma durumunda olacaktır. Bunu ekonomik ve ekolojik komünler başta olmak üzere karı esas almayan, toplumun temel ihtiyaçlarına cevap veren, çevreyi koruyan birimlerle yürütecektir. Toplumsal piyasa üzerindeki tekelleci vurgunu önleyecektir. Kapitalist unsurlar yok edilmeyecek ancak oldukça sınırlandırılacaktır. Çalışma bir angarya olmaktan çıkarılacak, yaşamın ibadeti haline getirilecektir. Yaşam ve çalışma arasına örülen yabancılaşma duvarları yıkılacaktır. Toplumun her şeyini metalaştıran ve toplumu metaya boğan sistem yerine, kullanım ve zorunlu değişim değerlerine dayalı ekonomik sisteme öncelik tanınacaktır. KCK'nin dayandığı ekoloji ve toplumsal zemin bu sistem için biçilmiş kaftandır. Yaygın işsizliğin ortadan kaldırılması kadar, çalışmayı özgürlük olarak değerlendiren bir ahlak anlayışı, toplumun gereksinim duyduğu tüm asli özlem ve ihtiyaçlarını giderecektir.

b- Sosyal boyut: KCK sistemi eğitim, sağlık, spor, sanat, hukuk gibi alanlarda toplumun gereksinimlerine yanıt vermekte de elverişli bir yönetim tarzıdır. Devletle yarışın ve karşılıklı ilişkinin (simbiyotik ilişki) yaşanacağı bu toplumsal alanlarda, cumhuriyet kurumlarının şimdiye kadar, kendilerinden bekleneni veremediği göz önüne getirildiğinde, KCK'nin fonksiyonel konumu daha iyi anlaşılacaktır. Sanıldığığının aksine, bu alanlarda dil ve etnisite fazla sorun teşkil etmeyecektir. Eğitimin çok dilli olması sosyal gereklilik açısından teşvik edilmesi gereken bir durumdur. Türkçe kadar Kürtçenin veya başka dillerin geliştirilmesi, eğitimde kullanımı gerçekten anlam zenginliğini üretecektir. Bu alanda şovenizme ve dayatmalara yer ve gerek yoktur. Kürtlerin kendi eğitim, sağlık, spor ve sanat kurumlarını geliştirmeleri demokratik ulus içerikli olup, ulusal bütünlüğü öзде sağlayacak, buna zenginlik katacaktır. Aynı hususlar diğer kültürler için de belirtilebilir. Türkiye halkını veya ulusunu kültürel zenginliklerin bütünlüğü olarak yorumlarsak, 'sakınca', 'kırmızı çizgi' sanılan birçok hususun dogmatik, tutucu, gelişime hizmet etmeyen önyargılardan oluştuğu görülecektir. Gönüllü ulusal bütünlükten daha güçlendirici başka bir tutum düşünülemez.

c- Güvenlik boyutu: Üzerinde en çok tartışılacak, karar ve yasalar gerektirecek boyut, güvenlik alanına ilişkin olacaktır. Kürtler özgürlük yoksunu olmanın ötesinde, varlık olarak hep tehlikelerin kıyısında ve içinde yaşadık-

larından, sağlam güvence talep edecekler ve kurumsal çözümde ısrarlı olacaklardır. Cumhuriyet ordusu dış tehditlere karşı savunulur, ancak Kürtlerin varlığı ve özgürlüğü konusundaki tutumun radikal bir dönüşüm geçirmesi gerekir. Diğer güvenlik kurumları için de aynı hususlar geçerlidir. Bu dönüşümler sağlanıncaya kadar KCK öz savunma güçlerini muhafaza etmek durumundadır. Özellikle köy koruculuğu, mevcut durumuyla JİTEM ve diğer paramiliter gruplar (Ergenekon'a kısmen yansayanlar dahil) varlığını sürdürdükçe, KCK özsavunma birlikleri demokratik yaşamın vazgeçilmezi olacaklardır. Ordunun Kürdistan'da konumlanmasının dış tehdit hedefli olması, bununla birlikte Kürtlerin devletin ve ulusal bütünlüğün asli bir unsuru kabul edilip tehdit kaynağı olarak görülmesinden vazgeçilmesi gerekir. Cumhuriyet tarihinde yaşanan bu yönlü acı anıların aşılmasına birlikte çaba harcanmalıdır. KCK özsavunma birlikleri için çeşitli çözümler üretilebilir. Geçici ve sürekli konumlar düşünülebilir. Ordu ve diğer güvenlik birimleri kapsamında, Irak Kürtlerindeki gibi olmasa da, yerel güvenliğin bir parçası biçiminde dönüşümü sağlanabilir.

d- Diplomatik boyut: Bu boyuttaki en önemli sorun, Misak-ı Milli'ye aykırılık temelinde Kürdistan'ın ve Kürtlerin parçalanmasına nasıl bakıldığına ve ne tür çözüm önerildiğine ilişkindir. Şüphesiz buna Türkmenler, hatta Ermeniler ve Süryaniler de dahildir. Durumları hem iç hem dış politikayı yoğunca etkilemektedir. Irak ve Ermenistan'daki gelişmeler son derece açıklayıcıdır. Suriye'deki gelişmelerin önemi de küçümsenemez. Zaten İran tüm dünyayı ilgilendirmektedir. Aradaki Kasr-ı Şirin Antlaşması'na çok uzakta kalıyormuş gibi bakmamak gerekir. Zaman sıkışıklığını yaşıyoruz. Tüm bu konular Ortadoğu çapında düşünmeyi ve çözüm üretmeyi zorunlu kılmaktadır. KCK Ortadoğu çapında çözüm üretmenin mükemmel bir örneğini sunmaktadır. Etnisite ve ulus farkı gözetmeksizin, daha doğrusu çeşitli mezhep, etnisite ve ulus farkları kapsamında sorunları çözen bir sistemi önermektedir.

Burada düşünülen model siyasi sınırları kaldıran, askeri çözüme kapı aralayan, tek başına federalizmi dayatan bir sistem değildir. AB dahil, dünyanın sunduğu birçok çözüm yöntemini göz önünde bulunduran, ama özgünlüğü olan bir yöntemin geliştirilmesinden bahsediyoruz. KCK bu ihtiyacı göz önünde bulundurmaktadır. Türkiye'nin ulusal bütünlüğü kapsamında tüm Ortadoğu Kürtlerini, Ermenileri, Süryanileri ve Türkmenleri kapsayan bir çatı örgütlenmesi olarak genişletilebilir. Devletleri kapsaması şart değildir. Devletler kendi aralarında AB türü bir birlik geliştirebilir. Özellikle Türkiye, Suriye ve Irak için gevşek bir konfederasyon önerilebilir. Bu model giderek Ortadoğu'da genişlik kazanabilir, derinleşebilir. KCK çözüm modeli devletlerin birlik modelinin zıttı olarak değil, toplumsal ihtiyaçtan doğan paralel ve tamamlayıcı bir sivil toplum birliği, demokratik konfederalizmi olarak düşünülmelidir. Ortadoğu pratiği sadece

devletlerin diplomatik faaliyetleriyle sorunların çözülmediğine dair sayısız ders vermektedir. AB'nin en az devletler konfederasyonu kadar sivil toplum konfederasyonlarını da eş düzeyde geliştirmesi boşuna değildir. Günümüz ulus ötesi toplum ihtiyacı bu yönlü dayanışma örgütlenmesini vazgeçilmez kılmaktadır. Ortadoğu somutunda devletlerin konfederalizmiyle sivil toplumun demokratik konfederalizmi eş düzeyde önemli ve gerekli olup, paralel ve tamamlayıcı yönde geliştirilmek, bu yönlü sorunları böylece çözmek durumundadır.

KCK açısından başka boyutlardan da bahsetmek mümkündür. Ancak olası pratikler, gelişmeler açısından bu boyutlar yeterince aydınlatıcı ve öneri sunucudur. Şüphesiz her boyut ve başka alanlar için anayasal, yasal sorunlar ve birçok yönetmelik sorunu var olup çözümü gerekecektir. Bu yönde devletin güvenlik birimleriyle yoğun diyaloglar gerekli olup, ortak çözümlere katkıda bulunacaktır. Hükümet ve TBMM düzeyindeki çalışmalar çözümde kilit rol oynayacaktır. Ayrıca sadece devlet kurumları düzeyindeki diyalog ve ortak çabalar yeterli olmayacaktır. Yine hükümetin ve TBMM'nin çabaları da tek başına yeterli değildir. Sivil toplumun ve bunun bir parçası olarak

Geriye nereden ve nasıl başlamalı biçiminde pratikte yapılacak, uygulanacak bir eylem programına veya planına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu yönlü plan önerimi bundan sonraki kısımda sunmaktayım.

Eylem planı

Toplumsal sorunlarda önerilen her çözüm modeli pratik değer ifade etmedikçe zihin jimnastiği olmaktan öteye gitmez. Şüphesiz pratik adımlar da düşünceyle ilgilidir, yürüyen düşüncedir. Yine de başarılı çözümlemelerin değeri ancak pratikle yanıt bulabilir.

Kendi adıma Kürt sorununun çözümü konusunda oldukça amatörce de olsa pratik adımlar atmaya tek taraflı eylem hareketlerinden daha çok önemsedim. Anlamalı diyaloglara her zaman öncelik verilmesi gerektiğine inanırım. Ama diyalog adına kendini kandırmanın da felaket getirdiğini bilirim. Tarafların müzakere pozisyonunu hiç küçümsememek gerekir. En küçük bir müzakere zemini, en gelişkin ve başarılı geçen güç eylemlerinden daha değerlidir.

Kürtler konusunda 1970'lerde PKK'nin doğuş sürecinde çok katı bir inkar politikası yürürlükteydi. Bu politikaya sözlü olarak karşı çıkmak bile en ağır cezalarla karşılık buluyordu. Daha

muhalefet partilerinin de önemli rolleri olacaktır. Özellikle kamuoyu çalışmaları şarttır. Basın ve yayın kuruluşları bunda hayati rol oynayacaktır. Üniversiteler ve akademi dünyasının katkıları küçümsenemez. Başta ABD ve AB olmak üzere çözümün birçok boyutunda neredeyse taraf konumunda olan bu güçler ve katkı sunabilecek diğer deneyim sahibi uluslararası güçlerin de çözümde katkıları beklenebilir.

Türkiye'nin demokratik açılımı ve Kürt sorununun çözüm modeline ilişkin bu değerlendirmeler, taslak düşünceler ve öneriler olarak anlaşılmalıdır. İlgili tüm tarafların düşünce ve öneri geliştirmeleri için üzerime düşen sorumluluğun gereği olarak tarafımdan bu taslak sunulmaktadır. Tartışmalar ve öneriler geliştikçe daha farklı katkılarımız elbette söz konusu olabilecektir.

“Burada düşünülen model siyasi sınırları kaldıran, askeri çözüme kapı aralayan, tek başına federalizmi dayatan bir sistem değildir. AB dahil, dünyanın sunduğu birçok çözüm yöntemini göz önünde bulunduran, ama özgünlüğü olan bir yöntemin geliştirilmesinden bahsediyoruz. KCK bu ihtiyacı göz önünde bulundurmaktadır. Bu model giderek Ortadoğu'da genişlik kazanabilir, derinleşebilir”

“Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın 1990'ların başında sunduğu diyalog ortamı geliştirilseydi, belki de Kürt sorunu bugün çok farklı konumlarda olurdu. Devlet kendi başkanına diyalog ve müzakere için fırsat tanımadı. Geleneksel inkarcı ve imhacı pratik tüm gücüyle devredeydi. Cumhuriyet tarihinin en karanlık döneminden geçiliyordu. 1997-98'de siyasi ve askeri cepheden yaklaşılan diyalog denemesi de aynı akıbete uğradı”

Müzakere ve diyalogu sonları gibi gören yapılar vardı. Bunlar müthiş palazlanmışlar, devlet içinde devlet olmuşlardı. Bulaşıcı iktidar hastalığını yaşayan kesimlerin en tehlikelisi ve en acımasız olanlarıydı. Tüm uyarılarıma rağmen, yine binlerce ölüm ve hesapsız maddi kayıp gerçekleşti. Şahsen 1990'lardan beri savaşı sınırlı tutmayı tercih ediyordum. Fakat bu sonuç vermeyince, arzulanmadığı halde, Kürdistan ve Kürtler boyutunda 'varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama' amaçlı topyekun direnişin kaçınılmaz olduğu bir sürece hızla yaklaşıldığını son uyarı olarak belirtmek, açıklamak zorunda kaldım. Olası diyalog ve müzakere zemini bu yönlü olasılıkların gerçekleştirilebilirliği nedeniyle dile getirildi.

Savaşın tarafları arasında planlar yok değildir. Eylem planları, üzerinde en çok durulan ve yapılan çalışmalardır. Kendi deneyimlerimden bu çalışmaların

larını tüm sinsî ve kaba yöntemlerle uygulamaktan çekinmemektedir. Geleneksel Kürt işbirlikçi kesimler dışındaki tüm Kürtler, bu planın uygulamasına tarihlerinin en kapsamlı direnişleriyle karşılık vermektedirler. Direnişin önderliği konumunda olan PKK, bu planlar uygulanmaya devam ettikçe, bundan sonra da kendi eylem planlarını kapsamlıca uygulayabilecek kapasite ve güce sahiptir. Pasif savunma planlarından aktif savunma ve topyekun direniş planlarına geçiş yapabilecek konumdadır. Önümüzdeki dönemde demokratik çözümde yaşanacak ciddi tikanlıklar karşısında topyekun savunma planına geçmesi beklenebilir.

2- Federalist, milliyetçi çözüm planı: Bu planlar da çeşitli boyutlarda ve alanlarda uygulanma durumundadır. Irak Kürdistanı Federe Yönetimi'nce hayata geçirilen bu planların arkasında, bölgenin geleneksel sömürgeci ulus devletleriyle küresel hegemonik güçler durmaktadır. Hepsinin amaçları değişik de olsa, genel bir mutabakat söz konusudur. Kürtlerdeki devrimci demokratik potansiyeli çarpıtmak amacıyla bu plana destek vermektedirler. ABD, Kürt Federe Yönetimi'ni en açık destekleyen hegemonik güç konumundadır. Irak, Suriye, İran ve Türkiye'yi kontrol etmede Federe Yönetim stratejik rol oynamaktadır. Türkiye, İran ve Suriye yönetimleri, kendi Kürtlerinin direncini kırma ve Kürdistanlarını yok sayma pahasına, İkinci Dünya Savaşı'ndan beri Kuzey Irak'a sıkıştırılmış 'Küçük Kürdistan' planını çeşitli yöntemlerle desteklemektedirler. Kürtler kendilerine biçilmiş bu rolü aşmak istediklerinde, bu güçler hep birlikte karşı çıkmaktadırlar.

Böl yönet politikacılığı ve plancılığı en çok 'Küçük Kürdistan' projesiyle yürütülmektedir. Özellikle devrimci, radikal demokratlar ve sosyalistler bu yolla etkisizleştirilmeye çalışılmaktadır. Planın temel hedeflerinden biri de PKK'nin izolasyonudur. 'Küçük Kürdistan' karşılığında PKK'nin izolasyonu ve tasfiyesine ilişkin çok kapsamlı bir gladio çalışması vardır. Ayrıca bu plan uluslararası diplomasi alanında da geniş bir destek bulmaktadır. Kürt Federe Yönetimi'ni de aralarına katan ABD-Türkiye-Irak yönetimi, bu plan çerçevesinde şimdilik PKK'yi silahlı mücadelede vazgeçirmeye çabalamaktadır. Fakat bu plan tarafların farklı çıkarları nedeniyle yeterince işlememekte, uygulaması sınırlı kalmaktadır. Kürt toplumunun geniş kesimleri tarafından desteklenmediğinden fazla umut vermemektedir. Dar bir elit kesimin çıkarlarına hizmet ettiğinden, her geçen gün daha çok deşifre olmakta ve tecritle karşılaşmaktadır.

PKK'nin bu plana karşı verdiği yanıt, 'teslim olmama ve direnişe devam' biçiminde olmuştur. Uzun süreden beri saflarında yer alan birçok kararsız, ahlaki ve ideolojik zayıflık içindeki kişiliğin kaçıp sığındığı bu plan sahipleri, yeni bir işbirlikçi hareket geliştirmek istemelerine rağmen, hemen deşifre olmaktan kurtulamamışlardır. Kürt milliyetçiliği geleneksel zayıflığı nedeniyle tutarlı bir ulus devletçi plan da geliştiremediğinden, yozlaşmış tasfiye olmak adeta kaderleri haline gelmiştir. Bu

varlığını çok iyi bilmekteyim. Tek taraflı eylem planları iştiaqla yapılır. Zor olanı, tarafları buluşturacak eylem planları geliştirmektir. Karşılıklı empati olmadan bu tür planlar geliştirilemez. Tek taraflı olarak geliştirilen ve halen uygulanan eylem planları hakkında kısa bir değerlendirmeye birlikte, iki tarafın uzlaşmasına yol açacak olası bir eylem planına ilişkin görüşlerimi sunmaya çalışacağım. Kendimi planın uygulanmasından sorumlu bir taraf olarak görmediğimi baştan belirtmeliyim. Çünkü içinde bulunduğum hükümlülük statüsü ve uygulanma koşulları taraf olmamı mümkün kılmaya elvermez. Sunduğum görüşler daha çok tarafların birbirini gerçekçi tanımalarını sağlamayı ve olası ortak bir eylem planına ilişkin olmazlarla olabilirler konusunda aydınlatıcı olmayı hedefliyor.

Buna göre:

1- Geleneksel inkarcı ve imhacı çözüm planı: Bu çözüm doğrultusunda eskisi kadar yoğun olmasa da, halen geliştirilen ve uygulanan planlar söz konusudur. Sınıfsal temeli devlet rantına dayalı olarak oluşan orta sınıf burjuvazisi ve bürokrasisi olan bu kesimler, içte ve dışta oldukça teşhir ve tecrit olmalarına karşılık, imha plan-

kesimler tüm umutlarını PKK direnişinin kırılmasına bağlamışlardır. Türkiye hükümetleri de umutlarını uzun süre aynı yönde kullanmışlardır. 'Küçük Kürdistan'a dayalı Kürt milliyetçiliğinden medet ummuşlardır. Rumlara ve Ermenilere uygulanan planların bir benzerini 'Küçük Kürdistan' temelinde Kürtlere uygulamak istemişlerdir. Fakat koşulların farklılığı ve PKK'nin konumu bu planın ters tepmesine yol açmakta, güçlenen PKK çizgisi olmaktadır.

3- Demokratik çözüm planı: İlk iki maddedeki planların fazla umut vermemesi ve her bakımdan çok pahalya patlaması, Türkiye Cumhuriyeti'ni demokratikleşme projelerine yöneltmiştir. Çağdaş gelişmelerin de bu yönde olması, ABD ve AB'nin (uyum yönünde) teşvikleri, medya, sivil toplum ve kamuoyunun büyük bölümü ile Kürtlerin tamamının bu yönde eğilim göstermesi, ilk defa demokratik çözüm planlarının uygulanabilirlik şansını artırmaktadır. Oldukça azınlığa düşmüş ulusalcı milliyetçi faşist cephenin tüm karşı direnmesine rağmen, devletin temel kurumlarının da demokratik çözüm projelerine karşı çıkmamaları ve hatta altyapısının hazırlanmasında önemli rol oynamaları, çözüm planlarının gerçekleşme şansını artırmaktadır. Bu tarihi yeni durum karşısında taraflar arasında uygulanabilecek eylem planı birkaç aşamadan geçişi gerektirmektedir. Eğer demokratik çözüm planının ana hatları üzerinde devletin temel kurumlarıyla hükümetin mutabakatı olursa ve Kürt tarafıyla birlikte demokratik güçlerin de desteğini alırsa, muhtemel uygulamalar-aşamalar şu yönde gelişebilir:

a- Birinci aşama: PKK'nin çatışmasızlık ortamını kalıcı olarak ilan etmesi. Bu aşamada tarafların provokasyonlara gelmemeye, güçleri üzerindeki kontrolü sıklaştırmaya ve kamuoyunu hazırlamaya devam etmeleri gerekir.

b- İkinci aşama: Hükümetin inisiyatifıyla TBMM'nin onayından geçmiş ve hazırlayacağı önerilerle hukuki engellerin kaldırılmasına yardımcı olacak bir Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu'nun teşkil edilmesi. Komisyonun teşkilinde tüm taraflar arasında azami muvafakat aranacaktır. Bu komisyonda yapılacak itiraf ve savunmalara bağlı olarak bir af müessesesi önerilerek TBMM'ne sunulacaktır. Yasal engellerin bu biçimde kaldırılması halinde, PKK yasadışı konumdaki varlığını ABD, AB, BM, Irak Kürt Federe Yönetimi ve Türkiye Cumhuriyeti yetkililerinin içinde bulunacağı bir kurulun denetiminde Türkiye sınırlarının dışına çıkarılabilecektir. Daha sonra bu güçlerini kontrollü olarak değişik alan ve ülkelerde üslemlendirebilecektir. Bu aşamada önemli olan kritik nokta, PKK siyasi tutuklu ve hükümlülerinin bırakılmasıyla PKK silahlı güçlerinin sınır dışına çekilmesinin birlikte planlanmasıdır. "Biri diğersiz olmaz" ilkesi geçerlidir.

c- Üçüncü aşama: Demokratikleşmenin anayasal ve yasal adımları atıldıkça tekrar silahlara başvurma zeminini kalmayacaktır. Başta PKK'de görev almış olanlar olmak üzere, uzun yıllardan beri sürgün yaşayan, vatan-daşıktan çıkarılmış ve mülteci konu-

muna düşmüş olanların peyderpey yurda dönmesi başlayacaktır. KCK faaliyetlerinin yasalık kazanmasıyla PKK'nin Türkiye sınırları dahilinde faaliyet göstermesine gerek kalmayacaktır. Her bakımdan legal demokratik siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel faaliyetler esas alınacaktır.

Bu aşamalı planın hayata geçmesinde Abdullah Öcalan'ın konumu stratejik önem arz etmektedir. Planın Öcalansız yürüme şansı çok sınırlıdır. Dolayısıyla konumuna ilişkin makul çözümler geliştirilmek durumundadır.

Konumuma ilişkin olası önerilerimi şu şekilde sunmam mümkündür:

i- Hakikat ve Uzlaş Komisyonu'nda geliştireceğim savunma temelinde özgür bırakılmam görev, iş gereğidir.

ii- Özgürlük çerçevesinde ama yukarıda adı geçen ABD, AB, BM, Kürt Federe Yönetimi ve Türkiye Cumhuriyeti yetkilileriyle, gerekirse başka ülkeler ve güçlerin temsilcileriyle ittifak halinde, PKK başta olmak üzere Kürtlerle ilgili olan tüm çevreleri demokratik çözüme hazırlama ve planın gereklerine uyarlama konusunda görev yürütmem sağlanmalıdır.

iii- İkamet başta olmak üzere çeşitli ihtiyaçlarının giderilmesi için destek sağlanması gerekir.

Türkiye kamuoyunda ve Kürtlerin ezici çoğunluğunda yoğunca tartışılan ve ortaya çıkması benden beklenen demokratik çözüm ve planlamasına ilişkin taslak halinde düşünce ve önerilerimi bu biçimde sunabilirim. Açık ki, taraflardan gelecek düşünce ve öneriler temelinde düşünce ve önerilerimi gözden geçirmek, değiştirmek ve geliştirmek durumunda olacağım.

Bu taslak halindeki Rapor-Yol Haritası'nı hazırlamamdan sonra, kuşkusuz sorumluluğun en ağırı başta AKP hükümeti olmak üzere, TBMM ve devletin temel kurumlarının yetkililerine düşmektedir. Genel bir mutabakat olursa, hemen birinci aşamadan işe başlamak gerekecektir. Aksi olursa, tehdit anlamında değil, hiç arzulamadığım halde başta PKK ve KCK bundan sonra 'Kürtlerin varlığını korumak ve özgür kılmak için topyekun direniş' denilen aşamaya geçmek zorunda kalacaklardır. Ne pahasına olursa olsun buna yol açmamak için herhalde günlük politik hesaplara ve kariyerist çıkarlara hep birlikte engel olmak, demokratik açılım ve Kürt sorununu çözme model ve planımızı uygulamak durumundayız.

Sonuç

Genç Türkiye Cumhuriyeti Kürt sorununda demokratik çözüme gitseydi, kuşkusuz tarihin seyri farklı olurdu. Kapitalist modernite unsurlarının körleştirici projeleri, Kürtleri Ermenilerin akıbetine uğratma temelinde çizildi. Dünya konjonktürü ve Kürtlerin ideolojik ve örgütsel zayıflıkları bu proje sahiplerini cesaretlendirdi. Ermeniler üzerinde başarılanın Kürtler üzerinde tekrarlanacağından emindiler. Cumhuriyet öncesi tarihi hafızasından silerek yetişen orta sınıf burjuvazisi ve bürokrasisi açısından Kürtler, çoktan tarihe gömülmüş, varlık olmaktan çıkmış, bazı bozguncu unsurlar olmaktan öteye anlam ifade etmeyen nesne

konumundaydılar. Üzerlerinde sınırsız bir asimilasyonist politika uygulanabiliirdi. Ermenilerin yaşadığı fiziki tasfiye Kürtlere kültürel temelde yaşatılabiliirdi. Tarihlerinin tüm dönemeç anlarında Kürt önderleriyle stratejik ortaklıklar geliştirmiş Türk önderlere hiç benzemeyen bir nesil söz konusuydu. Cumhuriyet bu nesli hep besledi. Kürt inkarcılığı adam olmanın, kariyer yapmanın sessiz tunç kanunu gibiydi. Kürtlükten vazgeçiş temelinde erişilemeyecek hiçbir merteye yoktu. Ancak bu temelde tüm modernite tekellerinde yer alabileceklerdi.

PKK'nin çıkışına kadar cılız seslerle itiraz edilen bu inkarcılığa ve kültürel soykırımcılığa karşı PKK hep şok edici bir tehdit olarak algılandı. Olmaması gerekiyor ama oluyordu. Ancak 'olağanüstü' ve 'korkunç' kelimeleriyle nitelendirilebilecek son çeyrek yüzyıl, girilen yolun sadece insanlığa karşı suç teşkil edici değil, maddi ve manevi olarak da çok aşırı kaybettirici ve çürütücü bir yol olduğunu yeterince kanıtlamıştır. Bu yolun zaferi olmaz. Cumhuriyet aslında sağlam demokratik unsurların ittifakına dayalı olarak kuruldu. Kürtler de bu ittifakın kurucu öğeleriydiler. Devlet eliyle yürütülen tekeli modernite projesi, diğer müttefikler olan sosyalistlerle islam ümmetçilerini de sistemden silmeye kararlıydı. Hojojen ulus arayışı çılgınlık düzeyinde araştırıldı, yürütülmeye çalışıldı.

İddia edilenin aksine, bu projenin mimarı Mustafa Kemal değil İttihatçı kadrolardı. Abdülhamit'i nasıl kullandırlarsa, Mustafa Kemal'i de benzer taktiklerle kullanmaya çalıştılar. Kürt kültürel soykırım planını bu İttihatçı kadroda aramak gerçeğin tespiti açısından önemlidir. Ulusalcı milliyetçi cephenin halen yürüttüğü Kızılama ittifakı faşist nitelikte olup, cumhuriyetin kuruluşundaki demokratik ittifakın antitezi olarak geliştirildi. Komitacılık ve darbecilik devlet içindeki temel yöntemleriydi. ABD ve daha önce Britanya İmparatorluğu'nda iyi hamiler bulmuşlardı. Son altmış yılda NATO gladiosuna dayanarak topluma kan kusturmuşlardı. Ergenekon yargılanması sembolik de olsa artık bunların devlet içinde devlet olma olanaklarına ciddi darbe vurdu. Durum Sultan II. Mahmut dönemindeki Yeniçeri ağalığının tasfiyesine benziyor. Sık sık padişah devirmekten, sadrazam asmaktan başka işe yaramayan Yeniçeriler, 1826'da kanlı bir tasfiyeyle ortadan kaldırılmışlardı. Tanzimat'ın ve Meşrutiyet'in önü ancak böylelikle açılmıştı.

En az yüz yıllık bir geçmişe sahip Modern İttihatçı Yeniçeriler, Osmanlı

İmparatorluğu'nu yıkıma sürüklemekle kalmadılar, demokratik meşruiyeti olan Türkiye Cumhuriyeti'ni de kısa süre içinde despotik bir yönetime dönüştürmekten geri durmadılar. Alman emperyalizminin hamiliği yerine Britanya ve ABD emperyalizminin hamiliğine sığınan aynı zihniyet ve yapılanmalar, ulusalcılar ve milliyetçiler olarak, son on yılda Ergenekon adıyla eşine ender rastlanan kompo ve provokasyonlarla yürüttükleri devlet içindeki savaştan bu sefer başarılı çıkamadılar. Nedeni de açıktır: Baş hamileri olan ABD arkalarındaki desteği çekmişti. Çin'de, Rusya ve İran'da destek aramaları, Avrasyacılık oyunları pek ilgi görmedi. Kemalizmi oynamaları ise karikatür düzeyinde bir gerçekleşmeydi. Bunların direnecek fazla güçleri yoksa da, zihniyet ve bürokratik yapılanma olarak kalıntılarını ve siyasi temsilcilerini küçümsememek gerekir. Devlet içinde hegemonyalarını yeniden kuramasalar da, Türkiye'nin demokratik açılımlarını provoke edebilir, içeriğini boşaltabilir, sorun çözücü olmaktan çıkıp boşa yatırabilirler. Tecrübe ve güçleri buna yetebilir.

Kürtler artık yenilenmiş örgütlü ve eylemliler

Ortadoğu ve Türkiye'de yaşanan gelişmeler, kriz ve yol açtığı sorunlar ancak kapsamlı demokratik açılımlarla aşılabılır. Bu konuda zihniyet ve yapılanma olarak Türkiye, modelik yapma şansına sahiptir. Cumhuriyetin doğuşuna yol açan koşulların benzeri bu sefer cumhuriyetin demokratik dönüşümü, açılımları için söz konusudur. Tarih dönüşelliğini bir kez daha ama yenilenmiş olarak kanıtlamaktadır. Kürtler için de benzer şeyler söylenebilir. Tüm tarihsel Anadolu-Mezopotamya ittifaklarındaki rollerinden birini daha oynamaya karşı karşıyalar. Onlar da artık eski Kürtler değiller. Yenilenmiş, örgütlü ve eylemliler. Her iki alandaki iç gericilik, tutuculuk ve komploculuk da tarihsel rollerini sürdürmek isteyecektir.

Küresel hegemon güç ABD, NATO gladiosuyla başarılı olamayacağını biliyor. Sovyet bloğu çöktükten sonra gladionun anlamı kalmamıştı. Türk yönetimlerinin büyük çabaları sonucunda gladionun Türkiye'deki varlığına ancak 2007 Kasımı'na kadar razı edildiler. Aslında PKK son yirmi beş yılını NATO şemsiyesi altındaki Türk gladiosuyla olan çatışmalarla geçirmiştir. İşin vahim boyutları, ikinci bir Ermeni Felaketi'nin içinden geçildiği henüz yeni yeni anlaşılmaktadır. ABD, İsrail ve AB'nin Ortadoğu ve Kürdistan'a

yönelik çıkarları eski gladioculukla geliyordu. Türkiye Cumhuriyeti kurumları ve hükümetiyle girdikleri yeni uzlaşma, en azından eski tarz gladioculuğa karşıt olma ve onu aşma temelindeydi. Dolayısıyla Türkiye'nin demokratik açılımlarının önündeki en belirleyici dış engel zayıflamış oluyordu. Darbeciler ve komplocular eskisi gibi desteklenmeyecekti. Ama unutmamak gerekir ki, gerektiğinde kullanmak için kalıntılarını yanlarında hazır tutacaklardır. Nasıl ki cumhuriyet de benzer kalıntılarla önce engellenmek istendiyse, kuruluşun sonrasına ise gelişmekten alıkonulmak için bu gibi yapılardan yararlanıldıysa, demokratikleşmenin önünde de benzer olasılıklar vardır. Eğer tarih en çok da önündeki şimdinin özgürlük fırsatı olarak ders veren eşsiz hazineyse, kendisinden sonuna kadar yararlanılabilir.

Yenilenmiş, demokratik uygarlık açılımlarına hazırlanmış Kürtlerin ve demokratik dönüşümünü sağlamış PKK'nin KCK hamlesi, savaşın değil onurlu barışın ve demokratik siyasetin en uygun aracıdır. Bu temel niteliği Demokratik Türkiye'nin sağlam güvencesi olma anlamına da gelmektedir. Anadolu ve Mezopotamya'nın tarihsel ittifakı, günümüzde Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan ittifakı olarak yeniden gerçekleştirilmesinin sancılarını yaşamaktadır. İç ve dış bozgunculara fırsat vermemek için kulağımızı biraz tarihe dayamak yeterlidir. Tarih duymasını bilenler için gerçeğin şaşmaz pusulasıdır. Demokratik ve özgür ülkenin toplumuna ve halkına dayanmak ise, çalışmasını bilenler için sürekli güç ve ilham kaynağıdır.

Türkiye'nin tarihsel gerçekliklerine ve güncel koşullarına yanıt olabilecek 'Demokratik Açılım ve Kürt Sorununu Çözme Modeli', uygulanması halinde sadece kendisi için tarihin daha özgürce akması anlamına gelmekle sınırlı kalmayacak, Ortadoğu halklarının da demokratik, eşit ve özgür gelişme yolu olacaktır. Kapitalist modernite unsurlarının bölge kültürü üzerindeki işgali ve sömürgeciliğine karşı demokratik modernite unsurlarının gelişmesi, kendi tarihsel gerçekliklerine uygun bir sistem haline dönüşme imkan ve gücünü kazanacaktır. Tarih belki de ilk defa işgalin, sömürgeciliğin ve her türlü fethin tarihi olarak yazılmaktan kurtulacak, demokratik ve eşit özgür bireyin yaşamından oluşan toplumun tarihi olarak yazılacaktır.

15 Ağustos 2009
Abdullah Öcalan
İmralı

“Yenilenmiş, demokratik uygarlık açılımlarına hazırlanmış Kürtlerin ve demokratik dönüşümünü sağlamış PKK'nin KCK hamlesi, savaşın değil onurlu barışın ve demokratik siyasetin en uygun aracıdır. Bu temel niteliği Demokratik Türkiye'nin sağlam güvencesi olma anlamına da gelmektedir. Anadolu ve Mezopotamya'nın tarihsel ittifakı, günümüzde Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan ittifakı olarak yeniden gerçekleştirilmesinin sancılarını yaşamaktadır”

KARADENİZ’İN DALGASINDA

“Duydum ki Apo iyi bir adammış”

İnsanın Keşfi

Bahar bu ılıman iklimde daha da ılımlılaşıarak yaşama duruyor. Üstte mavi gök, altta yemyeşil kırlar uzanıyor; mavi ve yeşil birleşerek ufukta bir renk cümbüşüne dönüşüyor. Çiçekler bir ağacın gölgesinde, yaprakların arasından sızan güneşin toprağa değdiği yerde ansızın boy veriyor. Dalları saran tomurcuklar birer birer patlıyor. Bu baharla sanki tanımadığım bir eşyanın, tanımadığım bir insanın keşfindeyim. Belki de bu yüzden baharı tanımlayamıyorum. Bahar, bir dalda bin çiçeğin açışı, bir kuşun bir daldan bir dala konusu, bir ceylanın kayalardan sekerek apansız suya inmesi değil midir? Ya da yağmurdan sırlıslıklam ıslanmış bir ağacın göçmen kuşlarla dansa tutuşup silkelenmesi değil midir? Baharı hareketlilik bilerek yollara düşüp, Karadeniz’in çeşitli yerlerine guruplar halinde açılmaya başlıyoruz.

Ana karargahımızdan, Tokat, Ordu, Giresun ve Amasya’ya gidecek guruplar halinde ayrılıyor. Her keşfin amacı farklı olsa da Tokat, Ordu, Giresun ve Amasya’ya birer birer keşiflerimizi başlatıyoruz. Bizim gurubumuz arkadaşlardan ayrılıp Giresun yoluna çıkıcalı uzun bir zaman dilimi olmamıştı. Giresun’u üstlenme alanı olarak kullanabilir miyiz, diye Giresun’un her köşesini keşfe başlayacağız. Gurupların ortak hedefi, keşfettiği alanların altyapı çalışmalarını yürütmek.

Yürüyoruz, yollar günleri alıyor. Ay ve güneş doğdukları andan itibaren batana kadar hep bizimle yürüyor, grubumuza yoldaş oluyorlar. Doğadaki her canlı bize kısa bir zaman diliminde eşlik ediyor, yorulduğunda yavaş yavaş duraklayarak bize el sallıyordu. En kısa yolu kaplumbağalar bizimle katediyor. Kuşlar dakikalarını bizimle paylaşıyor yorulduklarında yükselerek mavilere dalıp, bizlerden uzaklaşıyorlardı. Karadeniz’in her çiçeği, her çeşmesiyle tanışıyor ve bırakıp gidiyoruz. Bazen ılık bir rüzgar yolculuğumuza eşlik ettiğinde; durup dinlenmeksiniz yürümek ve dünyayı yürüyüşümle coğrafyam kılmak istiyorum. Binlerce insanın içerisinde sürekli silahlı olarak hareket etmek, hiç kimseye denetimimiz dışında görüntü vermemek bütün duyargalarımızı hareketli kılmıştı. Med arkadaş hep öncüydü. Yavaş ve temkinli yürüyor, duruyor, düşünüyor; katedeceğimiz alanı ilk başta uzaklardan iyice keşfediyordu. Tehlikeli yerleriyse yeni açmış bir çiçeğin sessizliğine denk bir sessizlikte, bir çiçeğin hassaslığında geçiyorduk. Biz genellikle hissederdik. Sosyalist bir özü olan Med arkadaş, Karadeniz’deki çalışmaların yükünü almış yürüyordu. Askeri kanunla orduya alınsa da kısa bir bilinçlenmeden sonra tam bir halk gerillası olmuştu. Minyon tipli ve sempatik olan Med arkadaş Türkiye halkına yönelik bu çalışmayla bütünleşmişti. Sıcak bir insan olmasından dolayı gittiği her yerde insanlar hemen Med arkadaşına ısınıyordu.

Med’in çantası sırtında üzerinde köylülerden alıp kendi elleriyle beline göre diktığı 56 beden bol bir pantolon vardı hiç bir şeye aldırmadan yürüyordu. Son mola yerimizde H. amca, Med arkadaşına dönerek taktik verirken,

“Bazı korucular var çevre köylerde. Gidin onların samanlarını yakın. Korucular ateşi söndürmek için dışarı çıktıklarında vurun, savaştır. Mehmet yavrum, size zarar verenleri vurun. Savaştır bu, niye silah almış, almasın” diyordu.

Yollardan ve insanlardan yeni yeni düşünceler öğreniyorduk

Halkın arasında Mehmed ismini kullanan Med arkadaş ise H. amcaya insana ve halka yaklaşımımızı sakince, somut örneklerle yavaş yavaş kavratmaya çalışıyordu. Günler, yollarda ve yollardaki insanlarla ilişkilerimizle geçiyordu. Yollardan ve insanlardan yeni yeni düşünceler öğreniyor, keşfediyorduk. Yer yer uzun zamanlara bilinmezlik ve düşman hakim oluyordu. Ellerimizdeki harita ve pusulalarla yürüyoruz. Haritasız ve pusulasız olsaydık bu bilinmez mekanı ve zamanı hangi yönlemlerle bilinir kılacaktık. Güneşe bakarak mı, dağların erkenden yeşillenen yamaçlarına uzanarak mı? Eski ve artık yitirmekle yüz yüze olduğumuz coğrafi bilgilerimizle mi, yoksa Giresun’lu olup Giresun hakkında çok genel bir bilgisi olan TDP’li Rıza arkadaşla mı? Beynimizde ilişki geliştireceğimiz ailelerin varlığı, o bilinmez hedef ve halkla geliştireceğimiz ilişkiler bizi yürütüyordu. Grubumuzun özgün bir yanı vardı. TDP’li bazı arkadaşlar bizimle hareket ediyordu. Giresun’a açılacak oradan TDP’li arkadaşların ilişki kurdukları bir iki aileyle buluşacak, onların aracılığıyla çeşitli ilişkiler geliştirecektik. Önderlik Karadeniz’deki çalışmaları Türkiye devrim çalışması olarak ele almamızı istiyordu. “Kürdistan’ın bir parçası, bir eyaleti gibi görmeyin. Dersim’e bağlı bir eyalet olarak kalmaktan çok direkt benimle ilişkilenin ve herhangi bir durumda beni arayın. Giyinişinizden davranışınıza, davranışınızdan üslubunuza kadar Türkiye’li bir devrimci gibi davranın, oradaki devrimci önderlerin, şehitlerin isimlerini, halkın yadrgamayacağı isimleri kullanın” diyordu. Biz ise genelde “TDP’liyiz, Devrimci Halk Partisindeniz” diyor kendimizi sadece “devrimci” olarak tanıtıyorduk.

Yürüyüş planımızı oluşturmuş, geçeceğimiz yol hattını belirlemiştik. Bazen tabelalara bakarak yürüyor bazen farklı yöntemlerle yol alıyorduk. Yol boyunca uygun yerlerde konumlanıyor, konumlandığımız yerlerde bazen farklı sürprizlerle karşılaşıyorduk. Kısa bir süre sonra konumlandığımız mekanın biraz ötesinde dört-beş kişi tarafından farkedildik. Onları hemen yakalayarak, yanımıza getirdik. Dördü yaşlı biri gençti. Ellerindeki pompalı tüfeklerin üzerinde MHP rozetleri vardı. Getirdiğimiz insanlar afallamış, pür dikkat bizi izliyorlardı. Arkadaşlardan biri, “iyi ki bu kez bayılmadık, yoksa yarım

saatimizi onları ayıltmakla geçirecektik” dedi. Civar köylerden birinde oturan bu insanlara oldukça ılımlı yaklaşmaya çalışıyoruz. Köylülere, “belli bir saate kadar misafirimiz olacaksınız. Sizi bırakamayız. Buna mecburuz” dedik. Geleneklerine uymuş, ellerini öpmüş-tük. Oturdular. El öpme olayını bir saygı olayı olarak ele alan yaşlıların dünyasında el öpmenin ayrı bir yeri vardır. Toplumsal şekilleniş ve düşünüşe göre büyük önem taşır. Sohbeta başladık. İnsanlar bizi görünce ilk başta korkuyorlardı. Bu savunmasız sivil bir insan psikolojisi açısından gayet normaldi. Fakat normal olmayan, düşmanın yaptığı antipropagandalar, geçmişte çeşitli örgütlerin silahı doğru kullanmaması ve bunun o insanlar üzerinde bıraktığı etkiydi. Onlara göre PKK’liler, “çocuk katilleri ve ırz düşmanıydılar” Karadeniz’e açılımla birlikte karşılaştığımız bu düşünce yapısını, bu önyargıyı kırmak oldukça zorlayıcı oluyordu. Fakat yine de biz yılmıyorduk. Yeni açılım alanlarında da kırmayı hedeflediğimiz bir yaklaşım oluyordu.

Yaşlılarla bir taraftan sohbet ediyorduk, bir taraftan da çayımızı yudumluyoruz. Hala ürkek ve tedirginler. Kendimizi anlatıyoruz, yanlış tanınmışlığı gidermek için kendimizi yeniden tanıtıyoruz. Onlar ise dinliyor ve alttan alta bizi süzüyorlar. Konuşmamıza, davranışlarımıza dikkat ediyorlar. Onlara karşı bir düşmanlığımızın olmadığını, niçin mücadele ettiğimizi saatlerce anlatıyoruz. Özellikle dine ve inançlara dair düşüncelerimizi, yaklaşımımızı anlatmaya çalışıyoruz. Giyinişlerinden, konuşmalarından itikatlı, hacca gitmiş gelmiş insanlar olduklarını anlıyoruz. Namaz saatleri geldiğinde kefiyelerimizi seccade haline getirip namaz kılmalarını sağlıyoruz. Namazlarını kıldıktan sonra içlerinden en ihtiyar olanı, “Biz sizi böyle tanıımıyorduk. Bundan böyle kesinlikle devrimcilere karışmayacağız ve hakkınızda kötü düşünmeyeceğiz” dedi.

Aramızdaki buz dağları eriyerek bir su olup hızla yanımızdan uzaklaşıyordu. Coğrafyamız Karaderya’nın iklimi gibi ılımanlaşıp yürekerimizi ısıtıyordu. Sıcak sohbetlerimiz akşama kadar sürdü. Bizi tanıdıkça şaşkınlıkları da artıyordu. Akşam olmuş misafirlerimizden ayrılma zamanı gelmişti. Paylaşılan bu kısacık zaman dilimi, karşılıklı etkilenmelere yol açarak belleklerimizde kazındı. Herkes kendi yoluna doğru yürümek için ayrılırken içlerinden en genç olanı birazcık mahcup bir ifadeyle, “ben sizi farkedince korktum silahımı aşağıda bir yere, akan suyun kenarına fırlatıp attım. Gidip alabilir miyim?” dedi.

“Git al, senin silahını alıp ne yapacağız” dedik. Genç koşturarak silahını alıp geldi. Israrla mermilerini bize vermek istiyordu. Baktık, daha fazla reddetmemiz gencin duygularını kırarak, mermileri aldık. Yaşlılar, “misafirimiz olun, bizim köye gidelim bu akşam kalın” dedi.

Biz ise, kalamayacağımızı ama biraz erzak alabileceğimizi belirterek, vedalaştık. Yaşlılar iki arkadaşımızla

birlikte uzaklaşıp gittiler. Arkadaşlarımız erzaklarla döndüklerinde yola çıktık. Ardımızda tanımadığımız ama konuştuğumuz olgunluklarına ve yaşam tecrübelerine dayanarak bize yaklaşan ve anlamaya çalışan beş yürek bırakarak yürüdük.

Gizlilik ve hızlılığı esas alıyorduk. Kuryelerimiz gibi biz de araziye yabancıydık. Deneyimlerimize dayanarak çok dikkatli yürüyorduk. Arazinin bazı yerleri çıplak olup fark edilme olasılığımızı güçlendirse de arazinin geneli oldukça güçlü ormanlarla kaplıydı. Akrep ve yelkovanın her buluşmasında, hep Karadeniz halkıyla nasıl buluşabileceğimiz, gittiğimiz her mekanda nasıl iletişim kurabileceğimiz üzerine yoğunlaşıyorum. Zamanıdır artık gerillayı halka taşımanın halkla buluşturmanın. Bu coğrafyada gerillayı daha farklı nasıl tanımlamalı? İnsanı insana nasıl anlatmalı? Arkadaşlar, “araziye keşfe gidiyoruz” diyorlar. Ben ise “insanın keşfi ve buluşması” diyorum içimden.

Her yerde olan hiç bir yerde olmayan gerilla

Karşılaştığımız insanlar yapılan propagandanın etkisiyle kendilerini öldüreceklerini düşünüyorlar. Bir kaç akraba ailenin yan yana oturduğu dağlık bir araziye girdik. Bizden korkuyorlar “PKK’liler gelip sizi öldürecek” propagandası hakim. Konuşmalarından Türk ve sünni olduğunu anladığımız yaşlı başlı insanlar ikide bir, “Biz Kürdüz, aleviyiz” diyorlar. Düşman, milliyetçiliği ve mezhepçiliği tek propaganda malzemesi haline getirerek habire işliyor. Türklük, sünnilik temel çelişki haline dönüştürülerek ha bire işleniyor ve diğer çelişkilerin üstü böylece kapatılıyor. Devrimcilerin yanlışlığı davranışlarıysa yürütülen bu antipropagandanın ekmeğine yağ sürüyordu. Geleneksel sol bakış açısı bu halk çalışmasını çoğu zaman alevilere ve Kürtlere dayandırarak geliştirdiğinden halkta öylesine bir izlenim bırakmış da olabilirdi. Bizse toplumun tümüne nüfuz ederek Türkiye’deki gerilla özgünlüğünü yakalama, gerillayı bu coğrafya da yeniden ve yeniden tanımlama arayışındayız. Geçen süreç içerisinde, Tokat ve Amasya’da aldığımız sonuçlar, gerillanın gelişimine paralel gelişen evrilme bizi daha da umutlandırmıştı. Yılmıyorduk. “Biz Kürdüz, Aleviyiz” diyen amcaya biz de ısrarla “bizim için Türk ve Sünni olmanız önemli değil. Biz insanlar arasında eşitliği, mezhepler arasında kardeşliği savunuyoruz. Kendinizi olduğu gibi tanıtmamız bizim için daha önemlidir” dedik.

Yaşlılardan biri ha bire, “aman ha oğul, çocuğumuza çocuğumuza zarar gelmesin. Onlara bir şey olmasın. Size koyun kuzu keselim” diyordu.

Sinirlenmiştim. Yaşlı amcaya kızdım; “Sen elli yaşına gelmiş insansın. Hiç mi insan tanıımıyorsun. Suratımızda ırz düşmanı, çocuk katili mi yazıyor. On dakika içinde anlanan lazımdı ‘bunlardan bize yarar gelmez’ diye. Hayat tecrüben hiç mi yok. Sana küfür mü söyledik, saygıda kusur mu gösterdik” dedim.

Yaşlı afalladı, şaşırılmıştı. En son “sen çocuğuna zarar vereceğimize dair ne hissettin, ne gördün böyle yaklaşıyorsun?” dedim. Yaşlı bizi evine davet etti. Tüm aileler toplandı. Sohbeta başladık. İlk başta çeşitli ön yargılardan dolayı iletişim kuramasa da sonradan insanların arasına girdikçe ön yargılar kırılıyordu, sohbetimiz tam koyulaştığında kalkıp yollara düşüyorduk. Çünkü gerillaydık, her yerde olan ve hiç bir yerde olmayan gerilla.

Başka bir il’e doğru yol alıyoruz. Biraz dağlık bir arazi. Yayla hatlarını, yükseklikleri esas alarak yürüyoruz. Yayla yayla yürüyoruz. Bazen tek ağaçla karşılaşmak imkansızken bazen kendimizi sık ormanların arasında buluyoruz. Gece boyunca yürümüştük, bir saatlik bir dinlenmeden sonra şafak sökmek üzereydi. Baktık her taraf, sağımız solumuz yaylacılarla dolu. Hava iyice aydınlanırsa binlerce insanın içerisinde silahlı, raxtlı ve çantalı dört gerilla ortada kalacağız. İmha edilebiliriz, nerede olduğumuzu da bilemiyoruz. Tam karşıımızda beş altı tane çam ağacı yükseliyor. Etrafı çimenle kaplı. Çamların olduğu alanı çevreleyen teller var. “Girişi yasak olmalı. Çamların arasına girip saklanalım” dedim. Çamların arasına girdik. Yere değen ağaç dallarının altına gizlendik. Akşama kadar burada kalıp akşam olduğunda çıkıp gidecektik. Tam karşıımızda, yirmi-yirmi beş metre ötemizde benzin istasyonları var. Onlardan ileride ise alabalık çitlikleri. Arabalar habire gelip gidiyor. Az ötemizde ağacın dibinden bir su sızıyor. Yanımızdaki pet şişelerini suyla dolduruyoruz. Gün iyice hareketlenince baktık çitleri kimse dinlemiyor. Hayvanlarıyla girenler, ellerindeki tarım aletleriyle ilerleyenler çitlerden atlayıp geçiyor. İçine saklandığımız sık dallı çam ağacı bir şapka misali, yapraklarıyla bizi örtüyor. Oturduğumuz yerden çevreyi izliyoruz. Günlerce böyle bu ağacın içerisinde otursak kimse bizi farketmez.

TDP’li Rıza arkadaş, Giresunlu olduğundan oranın şivesini de iyi biliyordu. Öğleden sonra nerede olduğumuzu öğrenmeye gitti. Silahını bırakmış, sadece tabancasını almıştı. Alabalık tesislerine girdi. Hepimiz heyecanla bekliyoruz. Yarım saate yakın oturduktan sonra tesislerden çıktı. Dolanarak yanımıza geldi. Rıza arkadaş, dolaylı yollardan nerede olduğumuzu, Giresun’a hangi yoldan gidebileceğimizi öğrenmişti. Bektaş yaylalarında Develi’ye yakın bir yerdeydik.

Akşam sis bastırdığında yürümeye başladık. On-on beş dakika yürüdükten sonra bir ormanın içine daldık. Bu ormanlarda günlerce yürüyebileceğimiz söyleniyordu. Biz ise bir kaç dakikalık mesafede mahsur kalmıştık.

Yol boyunca halkla ilişkilerimiz sürüyordu. Yolda bir eve daha girmiştik. Daha önce buralara hiç bir gerilla uğramamıştı. Ayrıldığımızda yaşlı bir nine elini beline dayayarak; “dört beş senedir bu dağa teröristlerin olduğunu duyuyorduk. Biz ilk defa sizi görüyoruz. Sizin halkla bir düşmanlığınızın olmadığını anladım. Bundan böyle bunu söyler, bunu bilirim. Siz asker ve devletle uğraşıyorsunuz” dedi. Yaşlı ninenin elini öpüp ayrıldık.

Hedefimize ulaşmıştık. Buranın halkı hem korkuyor hem de gerillanın oraya kadar ulaşmış olmasına seviyordu. Halkla bazı ilişkiler geliştirdik. Dağlar denize paralel uzanıyor, dağların en üst kesimleri ve zirveleri genelde çıplak oluyordu. Buralarda yaylacılık hakimdi. Karadeniz’in yaylaları Kürdistan’ın yaylalarına benzemiyor. Ekonomik amaçlı yaylacılığın yanında turistik yaylacılık da yapılıyor. Kır turizmi denilen bu yaylacılık şekli Avrupalı bir hava yaratıyor. Avrupa’dan gelen insanlar yaz tatillerini bu yaylalarda geçiriyorlar. Küçük villa tipi lüks evler ve barakalar uzadıkça uzuyor. Daha çok işin konforuna kaçmışlar.

Sadece temiz dağ havasını solumak için gelmiyorlardı. Karadeniz insanının kendi arasındaki sınıf çelişmesini bu yaylalar her gün defalarca hatırlatır insana. Dağlık olan bu kesimde küçük ve tahalardan yapılmış bir ev ile betonarme

villa tipi evler karşı karşıya durur ve bir o kadar da birbirlerini yadırgayarak bakarlar. Bir yaşlı çoban sabahleyin erken uyanıp sürülerini yaylaya salarken, villadaki insan günün ilerleyen saatinde uyanır ve kapının önündeki havuza kendisini bırakır. Buralarda yaylacılık bu yüzden kendisine özgüdür.

Sanki Karadeniz tüm ormanlarıyla bize bağrını açıyor

Denizlere paralel uzanan dağların zirvelerinin hemen altında, denize bakan yamaçlarda kızıl çam ormanları başlar. Her bir ağaç, çok rahat bir takımlık arkadaşı saklayabilir. Ağaçların altındayken gökyüzünün maviliğini göremezsin, her şey yemyeşil, bazense farklı renklere bürünür. Daha da aşağılarda çamlar azalır, gürgenler başlar. Gürgenlerle birlikte köyler de başlar. Ordu'dan Artvin'e ormanların gölgesinden ayrılmaksızın yürüyebilirsin. Sanki Karadeniz tüm ormanlarıyla bize bağrını açıyor. Karadeniz'in zorlukları da var tabii. Ormanı çok güçlü. Araziye iyi hakim olmaz, geçit yerlerini bilmezsen bir vadinin bir yamacından diğer yamacına bir gecede geçemezsin. Ormanın sıklığı yetmiyormuş gibi Aho denilen küçük çalılık şeklindeki ağaçlar adım attırmaz. Aho, saklanmak için birebirdir ama içinde koşarak hızlı yürüyemezsin. Her koşuşunda Aho ağacı elini uzatarak insanı ayaklarından yakalayıp, yere serer. Güzelliği ve iticiliği o kadar iç içe geçmiştir ki, ayıramazsın.

Yaz kış yapraklarını dökmeyen kızıl çam ormanları adeta bize el sallayarak, "gelin birlikte yaşayalım, biz sizleri koruruz" diyordu.

Bu yörenin halkıyla bazı ilişkiler geliştirip, ilişki kuracağımız insanlarla da buluştuktan sonra, bir kaç buluşma noktası ve bazı posta kutuları ayarladık. Bazı örgütsel planlamalar için ana karargahımıza geri döndük. Fakat kısa kalıp tekrar bizi kışın da barındırabilecek bu ormanlara geri dönecek, tekrar buralarda alt yapı çalışmaları yürütecektik.

Yedi kişilik bir grup olarak bu alandaydık. Amacımız kış üslenmesini hazırlamaktı. Giresun'a gelen ilk gruptan sadece ben, Rıza ve Med vardık. Ulaş, Umut, Baran ve Baver arkadaşlar da bizimleydi.

Düşman bizi sağ ele geçirmeye çalışıyordu. Pusular atarak komploya ağırlık veriyor, şüphelendiği aileler olursa girip aylarca o evin içerisinde bek-

liyordu. Düşmanla karşılaştığımızda bizi yaralı ele geçirip çözmek için, ayaklarımızın altına, belden aşağıya ateş ediyorlardı. Geçtiğimiz patikaların üzerinde kurduğu pusularsa adeta patikanın üzerinden geçeni vurmak için değil ele geçirmek için atılıyordu. Düşman hareket tarzımızı öğrenmeye büyük önem veriyordu. Gece mi gündüz mü yürüyoruz? Pusuları nereye atmışsınız, nerelerde konumlanıyoruz? Onlar için muammaydık. Biz düşmanın pususu attığı yerleri anlıyoruz. Sigara izmaritleri, yaktıkları ateşler var.

Halkla ilişkilerimizi geliştirmeye çalışıyorduk. TDP'li arkadaşların vasıtasıyla ilişki kurduğumuz aileler takip edildiklerini söylüyorlardı. İstedığımız malzemeleri getirmiyor, "izleniyoruz, takipteyiz" diyorlardı. Partimizin, Birleşik Devrimci Güçler çalışması çerçevesinde TDP'li arkadaşlar da bizimle hareket ediyordu. Yıllardır birlikte çalışıyorduk. Sayıları az da olsa, farklı bir örgüt olduğu bilinciyle yaklaşıyor, temsil hakkı tanıyorduk. Karargah yönetiminde onlar da yer alıyordu. Örgütsel, askeri vb konularda gelişmeleri için elimizden geleni yapıyorduk. Sorumlumuz Ayhan arkadaş çok özel çaba harcıyor, Önderliğin alan özgülünde sunduğu perspektiflere bağlı kalmaya çalışıyordu. TDP'li arkadaşların örgütlülüğü ayrı olmasına rağmen Ayhan arkadaş "bizim komutanımız" diyorlardı.

Sonraları iki grup şeklinde ayrıldık. Üniversite öğrencisi bir Kürt bayanla geliştirdiğimiz ilişkiler, üniversite çevresine kadar girmemizi sağlamıştı. Daha sonra o bayan arkadaş katılmak istediğini belirtti. Yanımızda hiç bayan arkadaş yoktu. Almadık. Örgütlenme çalışması yürütürken topladığımız erkekler bir kış üslenmesini sağlayacak düzeydeydi.

Yaşlı bir amcaya örgütlemiştik. Ona "Kovboy amca" diye de bir ad takmıştık. Ormanın içerisine bir posta kutusu yapmıştık. Amcaya "ihtiyaçlarımız olursa, buraya yazacağız. Sen bu ormana geldikçe orayı kontrol et. İhtiyaç listesini al, karşılar, oraya bırakırsın. Birbirimizi görmesek de bu şekilde bir iletişim kurabiliriz" demiştik. İki gün önce ihtiyaç listemizi bırakmıştık. Kovboy amca, ihtiyaçlarımızı karşılamış olmalıydı. Çünkü büyük bir bağlılıkla görevini yerine getiriyordu. Şimdi de ihtiyaçları almış olmalıydı. Küçük ormanlığın içine girdik. Etrafı önceden kontrol etmiştik. Kimse yoktu. Arada bir gelen kuş sesleri ormanın hüzünlü sessizliğini bozuyordu. Siparişler için belirlediğimiz

ağacın yanına vardık. Ağaç sivrilerek göğe yükseliyordu. Yaklaştık. Bizim siparişlerimize ek olarak bulaşık teli de almıştı. Bıraktığı nottaysa siparişleri aldığını, bizi özlediğini belirtiyor ve "bulaşık telini kara çaydanlıklarınızı temizleyesiniz diye bıraktım. Sağlığınıza dikkat edin" diyordu.

Biz üç kişilik grup olarak yaylalarda kalıyorduk. Kış sürecinde tüm evler boştu. Biz bir kaç villa tipi ev ayırmıştık, yaylalarda sürekli hareket halindeydik. Turistik amaçlı kullanılan bu evlerde erzak sıkıntısı çekmiyorduk. Bu erkeklerin bir kısmını çekerek üslenme için hazırladık. Tek sıkıntımız kitap, gazete ve dergi bulamamaktı. Kaldığımız evlerde bulduğumuz bir kaç klasik roman vardı, okuduk. Onların dışında bulduğumuz ne varsa okuyorduk. Böylece bir kaç kitabı aramızda gezdirerek okuduk. Kaldığımız evlere zarar vermemeğe özen gösteriyorduk. Bir kışı küçük bir gerilla grubu olarak kayıp vermeden geçirmek bizim için çok önemliydi.

Bazı aydın kesimleriyle ilişkilendik. Gerillanın şehrin içlerine kadar girmesini inanılmaz buluyorlardı. İlişkilenmek istiyorlardı. Yer yer ilişkileni-yorduk. Ufak bir dikkatsizliğimizin onlara zarar vereceğini geçmiş pratiklerimizden çıkar-mıştık. 12 Eylül öncesi devrimci ruhun buralarda, halkın arasında yer yer yaşadığını görüyorduk. Fakat zarar görmesinler diye ilişkilerimizi sınırlıyorduk.

Yürüyorduk. Küçük bir yayla evi gördük. Mola verme vaktimiz gelmişti hem de Karadeniz insanıyla ilişkilene-mek gerekiyordu. Gitmeden evi dürbünle izledik. Bir yaşlı dede ve ufak bir oğlan çocuğunun dışında kimseler yoktu. Sürülerini yaylaya bırakıyorlardı. İki arkadaşla birlikte yayla evine gittik. Diğer arkadaşlar uzakta, gözetlemek amacıyla kaldılar. Küçük kulübeye doğru gittik. Yaşlı amcaya selam verdik. Elini öptük. Bize yer gösterdi. Sıcak yürekli yaşlı amcayla sohbet başladık.

Yaşlı amcayla soh-bete dalmıştık. Saatime baktım. Namaz vakti gelmişti. Amcaya dönerek, "Namazını kılmıyor musun?" dedim. Yaşlı amca namazını kıldı ve sohbetimize devam ettik. Durumumuzu anlattık. Bizi nasıl bulduklarını, nasıl değerlendirdiklerini yaşlı amcaya sorduk. Amca nur yüzüyle gü-lerek, "valla sizden önce çok korktim. 'Bunlar kesin peni vuracaklar' Sonra dedum, 'İhtiyarum gayri, bu adamlardan bana zarar gelmez. Açlar yemek yemeye gelmişler' anladum ki bu devlete karışsınız. Ben de karşıyım. Siz bu

devleti yıkmak isteyesunuz, ben de yıkmak isteyrum. Ama siz deyesinuzki 'Sosyalizm' ben de deyerum ki, 'Şeriat' yollarımız purada ayrılaiy" dedi. Me-selemizi anladıklarını böyle koyuyor.

Karadeniz insanına yakınlaştıkça güçlü dostluklarını ve mert yanlarını görürdük

"Apo'yu duydun mu, tanıyor musun?" diye sordum.

"Duydum, Apo iyi adammış" diye cevapladı.

"Nereden biliyorsun, niye iyi diyor-sun?" diye üstelleyince, "Finduk toplama giden bir komşumuz vardı. O anlatti bana uşağım. Ona da Urfa'lı bir finduk işçisi anlatmış. Apo Müslümanlara bi şey demiyor, dine karışmayi. Müslümanlığa saygısı varmuş. Demirel'den Atatürk'ten çok daha iyidir. Apo için önemli olan dini duyguların ne anlam ifade ettiği imuş" dedi. Bir fındık işçisi aracılığıyla Önder Apo'nun dine yaklaşımını bu düzeyde bilmesi çok önemli bir şeydi. Heyecanlanmıştık. Oradan etkilenecek Önderliğe bir saygısı ve sempatisi gelişmişti. Yaşlı ve bilge görünümünü insanı çekiyordu. Çok güçlü ve etkileyici bir hitabı vardı. Belirttiklerini inanarak söylüyor, anlattıklarından korkmuyordu. Sohbet arasında bir koyun kesti, ikincisini kesmek istedi, izin ver-medik. Para vermeye çalıştık. O ısrarlı almiyordu, "zannetmeyin ben sizden korktuğum için almayrum. Size verecek başka bir yemeğim yok. Burada sadece torinuyla kalayruz. Yemek yapacak kimse yoktur. Koyun kesmek gerekeyidu kestim. "Aç olan, yemek isteyen adamdan para almam. Müslümanlığımıza yakışmaz. Siz değil başka biri gelse ben ona da koyun keserdum uşağım. On-dan da para almazdım" dedi.

Biz ısrarla on milyonu cebine soktuk. "Tuz parası" diye verdik. Karadeniz halkı misafirperverdi. Karadeniz insanı ilk başta asabi ve sert görünür. Yakınlaştıkça güçlü dostluklarını ve mert yanlarını görürdük. Sözlerine sadıktırlar ve tepkileri nettir. Dostsa dost, düşmansa düşmandır. Bizi ihbar edecek olan biri açıkça söyler, "ben sizi ihbar edeceğim, üç gün sonra kesin sizi ihbar edeceğim" derdi. Karadeniz insanının tavrı nettir. "İhbar etmeyeceğim" deyip, gidip ihbar eden insana az rastlanılır.

Yaşlı amcanın evi baraka şeklin-deydi. Tahtalardan örülmüş bir evdi. Ormandan getirdiği odunları kapının önüne yığmış. Kuzinesini habire yakı-yordu. Küçük oğlan çocuğu sürüye yön veriyor, oraya buraya koşturuyor, yorulunca gelip dedesinin ayaklarının dibine oturuyordu.

"Nerelisin dede?" dedim. Biraz dü-şündü, yılların ötesine uzanmıştı sanki, "Orduluyum uşağım" dedi.

"Fikri Sönmez'i tanıyor musun?" dedim.

"Yeğenim, yirmi beş yıldır bu dağ-larda çobanlık yapayrum. Bana hangi çobanı sorarsan sor, tanırım. Ama Fikri Sönmez'i tanımam" dedi.

Sonra Ordu'ya bağlı bir köyde olan evini tarif etti. Neşeli bir sesle "Gelin, gelin ama gelirken tikkat edun. Evim köyün ortasındadır. Gizli gelin, kimse sizi körmesun, ihbar eder" dedi. Aya-ğındaki lastik ayakkabılar, üstündeki beyaz gömlek ve bol pantolonla bir derviş andırıyordu.

Giresun'dan ayrılmak üzere dört kişilik grup olarak yola çıkmıştık. Yine karayolundan geçecektik. Her zamanki gibi karayolunda görüntü vermeden karşıdan karşıya geçmek büyük bir sorundu. Arabalar vızır vızır geçiyordu ve biz çantaları sırtında, silahları om-zunda dört gerillaydık. Normal insanlar

gibi geçemiyorduk. Yol, bir tek dakika boş kalmıyordu. Yük araçları, yolcu taşıyan araçlar, özel taksiler, motosik-letler birbiri ardına dizilmişti. Yanımdaki arkadaş gülerek, "Gerilla pusuda şehit düşer biz ise bir otobüsün altında ka-lacağız" dedi. Hava kararmıştı. Yoldan geçen araçlar biraz seyrelince, gizlendiğimiz ağaçlığın içinden kalkıp yola doğru yürüdük. Araçların azaldığı bir anda hızla koşarak karşıya geçtik. Uzaklardan iki taşıtın farları yanıyor bize doğru geliyordu, hızla uzaklaştık.

Karadeniz'e ilk gittiğimizde Tokat'ta bir eylem yapmıştık. Dönüşte de bir eylem yapalım dedik. Bir karakolu hedef olarak belirledik. Mesudiye'de bir polis karakoluydu. Karakolun olduğu alana doğru yürüyorduk. Mesudiye, sokak lambaları, araç farları ve evlerin pencerelerinden taşan ışıklarla aydın-lanmıştı. Her yer capcanlıydı. Koca kent insana çocuk masalarındaki lu-naparkları hatırlatıyordu.

İçimden sessizce, "Bizden habersiz, bizim içerisinde olmadığımız bir masal bu" dedim.

Karadeniz toprağına düşen üç karanfil

Bahar mevsiminin gelişini düşünüyorum. Bahar ki, etekleriyle toprağı süren kadını. Bahar nasıl oluyordu da ansızın gelip yüreğimizin kapısını çalıyordu. Acaba kapısını bahara açmayan var mıydı? Etekleri çiçek tohumlarıyla dolduran bahar ellerini eteklerine daldırıp çıkarıyordu. Tohumlar yeşerip boy vermek ve çiçeğe durmak için toprağı düşüyorlardı. Karanfiller boy verip, çiçeğe durduğunda, bahar acele acele gelip çiçekleri eteğine dol-durmaya başlıyordu. Bahar kapımızı çaldı ve biz kıştan uyandık.

Kış uykusundaki tüm canlılar uyan-mış, dereler gürül gürül akıyordu. Biz de dere olup akacak, halkın arasına karışacaktık. '98 baharında Amasya'daydık. Fakat Ordu, Giresun, Tokat bizden uzaktı. Baharla birlikte suyumuz yataklarımızdan taşıyordu. Kendimize dereler misali, akacak yeni yataklar yaratma-lıydık. En çok zorlandığımız bir süreçte bize yardımcı olan, bahara kadar da desteğini sunan bir ailemiz vardı. On-larla vedalaştık. Altışar kişilik gruplarla ayrıldık ve yollara düştük. biz dört bayan arkadaş da, ikiye ayrılıp gruplara katıldık. Gruplar, Amasya'da kalıp yer de-ğiştirecek, Tokat'a, Giresun'a ve Or-du'ya gidecek gruplar olarak ayrıştırıldı. Baharla birlikte öncelikle eskiden kurduğumuz ilişkiler geliştirilip, derinleştirilecek; böylelikle halk örgütlendirilecekti. Ben ve Rahime arkadaş Amasya'da kaldık. Diğer gruplar dereler misali, gi-decekleri yere doğru aktılar. Biz sadece yer değiştirdik. Herkes planlamasını yapmıştı. Esas çalışma, halkı örgütlemektir. Fakat gerek duyulursa yer yer askeri eylemliliklerde geliştirebilecekti.

Karadeniz coğrafyası dağlıktı. Yer değiştirdikten sonra konumlandığımız dağların sağı solu, önü arkası köylerle çevriliydi. Sık bir ormana konumlan-mıştık. Ormanın içerisinde kalıyorduk. Fakat her an, her şeyle karşılaşabiliydik. Bu yüzden oldukça duyarlıydık. Gelen en ufak sesle birlikte, içimizde en uygun olan üzerindeki dökümanları, silahları bırakarak, bazen bir çoban, bazen bir köylü bazense bir avcı kılığına girerek, sesin duyulduğu yöne doğru giderdi. Gelen köylü mü, avcı mı farketmez. Onlarla konuşur, farklı yöne doğru git-melerini sağlayarak geri dönerdi. Bir köyün üstünde, kimsenin girmeye kolay kolay cesaret edemeyeceği bir yere konumlanmıştık. Ormanların göğü deler-cesine yükseldiği, ağaçların oldukça sık

olduğu bir yerdi. Çoğu zaman yeşilin arasından mavi gökyüzü görünüyordu. Çocukluğumdan beri gökyüzünü izlemeyi çok severdim. O yüzden ormanın içinde gökyüzüne doyarsa bakabileceğim yerleri keşfettim. Gökyüzünün ve denizin mavisini göremeyince, maviyi görme istemiyle dolup taşıyordum. Koşarak, daha önceden keşfettiğim bu noktalara gider, gökyüzünü izlerdim. Gökyüzü daha güzel, ormanlar daha heybetli görünürdü. Yeşilin maviyle bütünleştiği noktada, güneş ışıkları akseder, semada mavi, yeşil karışımı bir renk cümbüşü oluşurdu. Nöbetlerimizi yüksek ağaçlara tırmanarak tutuyorduk. Belirlenen bazı ağaçlardan çevreyi gözlemek, araziye hakim olmak daha kolaydı.

Sabah güzel bir hava vardı. Hemen ağaç üzerine çıkarak keşif yapmaya başladım. Araç sesleri geliyordu. Daha sonra köpek sesleri duyuldu. Yan tarafta arkadaşlar vardı. Onlara dönerek du-yabilecekleri bir şekilde seslendim. *“Heval! araç sesleri ve köpek havlamaları duyuluyor”* dedim. Arkadaşlardan biri, *“Köpekler havlar”* dedi. Rahatlasam da hala içimde bir kuşku vardı. Keşfe devam ettim. Sesler kesilmişti. Biraz daha bekledikten sonra ağaçtan indim. Etrafa baktığımda biraz yukarıdan geçen bir köylüyü gördüm. Kaldığımız tümseğin üst tarafına doğru ilerliyordu. O sırada arkadaşlar da fark etmiş ol-malılar ki, sorumlumuz,

“Kimse görünmesin, bir arkadaş bakmak için çıksın” dedi. Ali Battal arkadaş soğukkanlı bir arkadaştı. Silahlarını bırakarak köylüye doğru gitti. Gidip dönmesi bir oldu. Geri dönerken askerler tarafından tarandı. Hepimiz tetikte bekliyorduk. Biz de yoğun bir tarama altına aldık. Bir süre daha geçti, ha bire tarıyorduk. *“Güçleri çok! Ateş altına alındık, güç getiremiyoruz!”* diyerek bağırlıyorlardı. Kurşun sesleri dindiğinde, gelen seslerden yerimizin çatışma için uygun bir yer olmadığını anladık, ayrıca güvenli de değildi. Kademeli bir şekilde geri çekildik. Eğer gerekirse ileride çatışacaktık.

Geri çekilmeye başladıktan biraz sonra etrafıma baktığımda Rahime arkadaş göremedim. *“Heval, Rahime arkadaş nerede?”* dedim. Öndeki bir arkadaş, *“Önden gitti”* dedi.

Biraz uzaklaştık. Düşmandan kurtulmuş, bu manevrayla kendimizi sağlama almıştık. Bir an da olsa durup

dinlenmemiz gerekiyordu. Durup dinlendiğimizde duyduğumuz kleş sesleriyle irkildik. Hepimiz şaşırmıştık. Düşman MG-3 ile çatıştırdı. Kim aşağıda kalmıştı? Hepimiz şaşkın gözlerle bir-birimize bakıyorduk. Hepimiz bir arada olmadığımızdan geri kalanın kim olduğunu hemen anlayamadık. Bir arkadaş yaralanıp kalmıştı da, biz mi fark etmemiştik. İki arkadaş tekrar geri döndük. Sesin geldiği yöne doğru yaklaştığımızda baktık; Rahime arkadaş mevzilenmiş çatıştıyordu. Yanına yaklaşıarak, *“heval Rahime geri çekildik”* dediğimizde, arkasına dahi bakmadan, *“Siz çekilin. Ben güvenliğinizi sağlarım. Siz çekilene kadar dikkatlerini üzerime çekerek, onları oyalayacağım”* dedi.

Ona, *“düşman az ve tecrübesiz. Fırsat varken gidelim”* dedik. Bu arada biz de taramaya başladık. Düşman iyice sinmiş, karşılık vermiyordu. Rahime arkadaş yanıma alarak savunmalı bir şekilde ayrıldık. Öğle olmak üzereydi. Arkadaşlarla buluşup hızla uzaklaştık.

Rahime arkadaş sıcaktı ve insanları kendi sıcaklığına çekerti

Düşmanla en son karşılaşmamızın üzerinden aylar geçmişti. Bu süre içinde halkla ilişkilerimizi daha da yoğunlaştırmış, halka daha fazla yakınlaşmıştık. Daha önce çeşitli malzemelerimiz eksikti. Köylülerden birine ihtiyaçlarımızı temin etmesi için liste vermiştik. Malzemeleri teslim almak üzere köylüyle sözleştiğimiz gün gelip çatmıştı. Bir grup arkadaş malzemeleri almaya gidecekti. Rahime arkadaş gitmek için habire öneriler geliştiriyor, kendisi de gidecek grupta yer almak için uğraşıyordu.

Gideceklerin ismi açıklandığında Rahime arkadaş da gruptaydı. Yola çıktılar. Kolumdan yaralandığım için kolum alçıya alınmıştı. O yüzden tüm işlere Rahime arkadaş koşturuyordu. O çalıştıkça, bende de daha fazla çalışma istemi geliyordu. Fakat yaptığım öneriler bir işe yaramıyordu. Rahime arkadaş, Karadeniz grubumuzun kadın sorumlusuydu. Bana gülerek, *“iyileş, ondan sonra her yere sen gidersin heval Medya”* diyordu. Yine arkadaşlar çıkıp gitmişti. Arkadaşlar gideli uzun

bir zaman geçmişti. Artık gelmeleri gerekiyordu. Fakat gelmemişlerdi. Ben ve altımızdaki dere baş başaydık. Dere sessiz sessiz akıyor, ben sessiz sessiz düşünüyordum. Söylenip duruyordum *“arkadaşlar niye geciktiler?”* Belki defalarca sordum. Nedense dere o gün çok suskundu. Giden arkadaşların yüzlerini bir bir dere suyuna çiziyordum. Dere kendi halinde akıyordu. Suskun derenin sohbetine doyamadan, çıkıp, arkadaşların geleceği yöne doğru yürüdüm. Yola baktım, kimse görünmüyordu. Sessizce yolun kenarındaki küçük bir ağacın dibine oturdum.

Ağacın altında oturmuş düşünürken arkadaşlar geldiler. İçimi bir sevinç kapladı. Oturduğum yerden fırlayarak yanlarına vardım. Rahime arkadaş yoktu! Arkadaşların yüzlerinden keder okunuyordu. Ben henüz hiçbir soru sormaya fırsat bulamamışken, diğer arkadaşların sorularına cevap vermeye başladılar.

Bir arkadaş anlatmaya başladı *“arkadaşlarla birlikte köye girdik. Her yer sakin görünüyordu. Etrafta şüphe uyardırarak hiçbir iz, hiçbir belirti yoktu. Malzemeleri sipariş ettiğimiz ailenin evine vardık. Rahime arkadaş, dışarıda nöbetçi kalacağını belirtti. Biz içeri girdik. Malzemelerin hesabını verirken Rahime arkadaş hızla içeri girerek, “heval düşman konvoyu geliyor, hemen dışarıya çıkın, gidelim!” dedi. Dışarıya fırladı. Biz dışarıya çıktığımızda Rahime arkadaş yoktu. Çevremize baktık. Bir arkadaş ‘gitmiş olmalı’ dedi. Koşarak oradan uzaklaştık.*

Beş on dakikalık bir mesafe kat etmemiştik ki çatışma sesleri duyduk. Ne oldu diyerek merakla arkamıza dönüp baktığımızda düşmanın lav silahlarıyla uzaklaşmış bulduğumuz eve doğru ateş açtığını gördük. Çatışma sesleri giderek yoğunlaştı. Sorularımız boy verdi. Fakat bekleyecek zaman değildi. ‘Rahime arkadaş uzaklaşmış olmalı’ diye düşündük fakat hiçbir ize rastlamadık. Düşman her yeri tutmuştu. Biz Rahime arkadaşın önden kampa gelmiş olabileceğini düşünüyorduk. Fakat gelelemiş” dedi.

İki arkadaş hemen köye gitme önerisinde bulundu. Eyalet sorumlumuz; *“Olmaz, birkaç saat olayların dinmesini bekleyelim, sonra gider bakarsınız”* dedi. Bekliyorduk, birkaç saat birkaç yüz yıl kadar uzun geldi. Birkaç saat, sonra üç arkadaş tekrar köye doğru gittiler. Dışarıdan gözlemleyip, köye yakın evlerden birinden istihbarat alacaklardı.

Daha önceki anılar belleğimde canlanıyordu. Rahime arkadaş, yine arkadaşları savunmak için fedai bir yürek olarak kalmış olmalıydı. Yaşadıklarımız bir bir belleğimde canlanıyordu. Kendisini ilk feda edışı değildi. Fakat bu son mu olacaktı? Sıcaktı. Kendisini herkes gibi, herkesi de kendisi gibi görür, insanları kendi sıcaklığına çekerti. Hepimizi kendi merkezine çekmesi doğal duruşundandı. Arkadaşlar köye indiklerinde arkalarından bakakaldım. Çok farklı duygular yaşarken bir mucize olsun istiyordum. Rahime arkadaş gelmeliydi. Hayal kuruyor, oturduğum yerden geldiğini görüyordum. Fakat Rahime arkadaş hiçbir yerden, hiçbir yoldan o sıcak gülüşüyle çıkıp gelmiyordu. Uzun saçları ve ince boyuyla uzaklardan belirmiyordu. Yine de ben hep yollara bakıyordum. Geleceklerdi.

Rahime arkadaşın şehadet biçimi halkı çok etkilemişti

Saatler sonra arkadaşlar döndüklerinde, üzgündüler. Hiçbir şey sormaya cesaret edemedik. Giden arkadaşlardan biri meraklı gözlerimize bakarak; *“Rahime arkadaş içeri girip*

arkadaşlara haber verdikten sonra, dışarıya fırlayarak evin arka kısmına, düşman geldiğinde müdahale edecek bir pozisyonda mevzileniyor. İçerideki arkadaşlar çıktıklarında, Rahime arkadaş kapının önünde görmüyorlar ve hızla oradan uzaklaşıyorlar. Düşman gidilen eve dair istihbarat almış, araçlarından iner inmez mevzilenmeye, evin etrafını çevirmeye başlıyor. Rahime arkadaş düşmanla çatışmaya giriyor. Düşman, lav silahlarıyla arkadaşına yöneliyor. Arkadaş o sırada yaralanıyor. Kısa bir süre sonra çatışma durur gibi oluyor. Rahime arkadaş bu anı değerlendirmek istiyor. Yerinden ayrılp, uzaklaşmaya çalışıyor. Fakat köyün etrafını çevreleyen tel örgülerden atlamak isterken pantolonunun paçası tel örgüye takılıyor. Yere düşüyor, ağır yaralı olduğu için düştüğü yerden kalkamıyor. Düşman hemen fark ediyor ve arkadaşın üstüne gidiyor. Rahime arkadaş çatışarak şehit düşüyor” dedi. Hiçbir şey düşünemedim. Kalkıp, arkadaşların yanından hızla uzaklaştım.

Sonraki günlerde Rahime arkadaşın şehadeti halk arasında uzun süre anlatıldı. Halk bir kadın gerillanın savaşıma ilk kez tanık oluyordu. Bazen bizi gördüklerinde, *“sizin şehadetleriniz hep böyle kahramanca mıdır? Yaşanan bu şehadetler adını bile bilmediğiniz insanlar ve halkınız için mi? Anlamakta zorlanıyoruz”* diyorlardı.

Bazen de benimle sohbete dalan kadınlar hüzünlü bir ifadeyle, *“amacınıza bağlılığınıza anlam veremiyoruz. Acaba biz de yapabilir miyiz?”* diye soruyorlardı.

Rahime arkadaşın şehadet biçimi halkı çok etkilemişti. Böylece kadınlarla da diyalog geliştiriyorduk. Sık sık karşılaştığımız sorulardan biri, *“kadın olarak nasıl böyle savaşıyorsunuz, sizleri bu savaşa sürükleyen nedir, anlam veremiyoruz”* oluyordu. Dilimin yettiğince, savaşıma anlam verdiğim oranda aktarmaya, anlatmaya çalışıyordum.

Bazen komik olaylar da yaşıyorduk. Bir evde oturuyorduk. Kadın, eşi ondan bir şey istediğinde ona dönerek *“bak kendinde kalkıp alabilirsin”* bize bakarak; *“kızlarımız geçmiş ve geleceğimizi bütünleştirmişler, bizler için savaşıyorlar. Biz kadınlar artık eskisi gibi olamayız. Bak, seni kızlarıma şikayet ederim”* diyordu. Herkesin yüzünü tatlı bir gülümseme kaplıyordu. Bu tartışmalara tanık olduğumda çok seviniyordum. Karadeniz’e ilk gelişimizi ve halkın ilk tepkilerini düşünüyordum da, gördüğüm gelişmeler beni çok mutlu ediyordu. Birçok aile, gerillaların arasında kadınlar olarak bizleri gördüğünde kapılarını açmışlardı. Herhangi bir yönelimden önce bilgilerin çoğunu toplayabiliyorduk. Çünkü kadının dili yaşamın diliydi.

Rahime arkadaş şehit düşmüştü. Amarra ve Nurhak arkadaşlara martta grupların açılım amacıyla ayrılmasıyla birlikte sisli bir havada, bulutların ve sisin birleştiği noktada uzaklara yol almışlardı. Amarra ve Nurhak arkadaş gideli aylar oluyordu. Onları sık sık soruyordum. Sorumlumuz *“iyiler”* diyordu.

Daha sonraki günlerde bir arkadaş yanıma gelerek, *“sana anlatacaklarım var heval Medya”* dedi. *“Dinliyorum”* dediğimde anlatmaya başladı.

“Biliyorum Rahime arkadaşın şahadetinden çok etkilendin. Fakat bilmen gerekenler var. Heval Amarra ve heval Nurhak da şehit düşmüşler” dedi. Hiçbir şey diyemedim. Gözlerim fal taşı gibi açılmış arkadaşına bakıyordum. O anlatıyordu, *“arkadaşlar*

bizden ayrıldıktan sonra, birkaç gün yürümüşler. Yürüdükçe yorgunlukları büyüyor. Bazı arkadaşlar yorgunluktan, o günkü yürüyüşün yeterli olduğunu belirtip, dinlenmeyi öneriyorlar. Esas konumlanacakları yere de aslında az kalmış. Akşam saatleri ve hava da sisli olduğundan grup sorumlusu arkadaş kabul ediyor. Ateş yakıyorlar. Yorgun ve sayıları da az olduğu için nöbetçi çıkarmadan uyuyorlar. Sisin açılmasıyla birlikte düşmanın gözetleme kulesi yakılan ateşleri görüyor. Sisten dolayı arkadaşlar fark etmeden düşman karakolunun tam karşısında konaklamışlar. Sabah uyandıklarında düşman tarafından çembere alındıklarını görüyorlar. Sabah keşfiyle birlikte fark edilen düşman hareketliliğinin karşısında hemen toparlanıyorlar. Çatışma başlıyor. Kurtulma imkanı çok zayıf ve düşman tedbirini almış. Grup sorumlusu Bedran arkadaş öne çıkıyor, çatışıyor. Düşmanla yakın dövüş, yakın çatışma başlıyor. Arkadaş bir süre çatıştıktan sonra şehit düşüyor. Düşman “teslim olun” çağrıları yapıyor. Nurhak arkadaş düşmanla çok yakın mesafede çatışmaya başlıyor. Askerlerden biri Nurhak arkadaşına seslenerek ‘sen bir kadınsın, neden savaşıyorsun? Yaşam seni bekliyorken neden bu kadar zorluğu göze alıyorsun? Gel teslim ol, canını kurtar’ diyor.

Nurhak arkadaş sinirlenerek, ‘alçak! çatışacaksan çatış. Söylediklerin anlamsız. Söylediklerinle beni kandıramazsın. Ben savaşımda kararlıyım’ diyor. Bir taraftan da çatışıyor. Nurhak arkadaş, son mermisine kadar çatışıyor. Sonra kleşini yanındaki taşla vurarak kırıyor. Dipçığı kırılan kleşini havaya kaldırarak bulunduğu yerden askere bağırlıyor ‘al senin namusun bu silahtır. Ben bunun için savaşmadım. Silahımı alabilirsin, fakat namusum olan özgürlüğümü alamazsın. Al silahımı sana veriyorum. Önemli olan hangi kararlılıkla savaştığımızdır.’ Askerle konuşurken tabancasıyla ha bire kurşun sıkıyor. Daha sonra bulunduğu yerden kıldığı silahını askere doğru fırlatıyor ve tekrar askere bağırlıyor. ‘Sizin namusunuz bu silahtır’ diyor. Tabancasının son kurşunuyla da kendisini vuruyor.

Çatışma akşama kadar sürüyor. Diğer arkadaşlar akşam karanlığından yararlanıp geri çekiliyorlar. Düşman bütün olasılıkları göz önünde bulundurarak her yeri tutmuş. Arkadaşlar Kelkit suyundan geçmeye karar veriyorlar. Düşman arkadaşların suya vurma ihtimaline karşı suya elektrik yüklemiş. Arkadaşlar elektrik yüklenmediğinden habersiz suya giriyorlar...”

Amarra ve Rahime arkadaşları düşünüyordum. Dördümüzün Munzurlardan Karadeniz’e yönelişi, paylaştıklarımız, en zor anlarda kadın gerilla olmanın zorluğuna anlamlar yükleyerek birbirimize destek sunduğumuz günler bir bir aklıma geliyordu. Nurhak’ın asi duruşlu bir kadın olarak kendisini tanıma arayışları... *“Biz kadın olarak güçsüz değiliz”* sözü kulaklarımda çinliyor. Hep *“düşmanla yakından savaşmak isterim. Ben o anı yaşayacağım, gerillacılığın tadı biraz oradadır”* derdi. Ya hırsıyla dağları delen Amarra, nasıl yenik düşmüştü hırçın Kelkit suyuna?

Her şeye katılmak ve herkesten öğrenmek isteyen Amarra’yı nasıl tanımlayacaktım. Kahkahalarla gülüşünü nasıl resmedecektim gökyüzüne? Günlüğüme, *“Karadeniz toprağına düşen üç karanfil”* diye düştüm onları. Akşam olmuştu. Silahımı alarak nöbet yerine gittim.

Kürt sorununda çözüm olasılıkları YOL HARİTASI

KCK Önderi Abdullah Öcalan

Kapitalist modernite hegemonyasının 19. yüzyılın başlarından itibaren Ortadoğu'ya yerleşmesi, toplumsal sorunları ve çözüm olasılıklarını yeni bir aşamaya getirdi. İlk ve ortaçağlara özgü sorun ve çözüm yolları yeniden ama merkez değiştirmiş, yeni unsurlarla şekillenmiş Batı hegemonik uygarlığınca tarihin gündemine taşındı. Şark sorunu da denilen, özünde Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanma süreci olarak tanımlayabileceğimiz genel Ortadoğu sorunu, her toplumda, halkta ve ulusta benzer özelliklerinin yanında farklı özelliklerle gündemleşti. Araplar, Acemler, Türkler, Kürtler, Ermeniler, Rumlar, Süryaniler ve Yahudiler başta olmak üzere milliyetler temelinde, müslümanlık, hristiyanlık, musevilik ve laiklik başta olmak üzere dinler ve mezhepler temelinde, ayrıca sınıfsal, sosyal, ekonomik, politik, ideolojik ve askeri alanlar temelinde sorunlar giderek yoğunca yaşanmaya başladı. Eski sorunlara yeni içerik ve biçimler eklenerek bölge kriz, çatışma ve savaşları sürekli yaşayan bir alan haline geldi veya getirildi. Batı uygarlığının köklü bir üstünlüğü söz konusuydu. Bu üstünlük pekiştikçe, tüm ülke, ulus ve toplumlarda sorunların ve çözüm arayışlarının yoğunlaşması kaçınılmazdı.

Tarih her zaman tek başına sorunları üretmez; sorunların yaşandığı dönem ve mekanlar çözüm olasılıklarını da beraberinde taşır. Önemli olan, sorun ve çözümlerin ana kaynaklarını ve olası çözüm yollarını zaman ve mekan koşullarına bağlı olarak gerçekçi tanımlamak ve uygulamaya taşımaktır. Bunun için yeterince tartışma ve aydınlanma hayati önem taşır. Aksi halde tartışma ve çözümler için harcanan çabalar kör dövüşüne dönüşür. Ortadoğu somutunda kapitalist modernite hegemonyasında geçen son iki yüz yılda biraz da kör dövüşü tarzı yaşandı, yaşatıldı. Genelde böl yönet politikalarından tutalım, hegemonyayı her alanda geliştirmeye yönelik günlük taktiklere kadar değişik yöntemlerin uygulanması sonucunda oltaya takılmayan toplumsal kesim ve birey kalmadı.

Kürdistan diyarı ve Kürt toplumu da kapitalist modernite hegemonyasında olumsuz yönde en çok etkilenen, parçalanmış ve sorunlara, imha ve isyanlara boğulan ülke ve toplumların başında gelmektedir. İlk ve ortaçağlarda da benzer süreçleri ülke ve toplum olarak yaşayan Kürtler ve ataları, kapitalist modernite dönemindeki baskı ve sömürüye ek olarak, ilk defa varlıklarının ciddi ve sistematik tehlike altına girdiği bir dönemi yaşamaya başladılar. İçine girilen süreç, kültürel ve fiziki soykırımların sıkça devreye gireceği çok tehlikeli bir dönemdi. Bu genel çerçeve içinde Kürdistan ve Kürt sorununun gelişimine paralel olarak, her zaman beraberinde taşıdığı çözüm olasılıkları da gelişim ve dönüşüm yaşadı.

Gelişim ve dönüşümleri üç ana biçim altında değerlendirmek mümkün.

1-Kapitalist modernite hegemonyacılığının ulusal imhacı çözümü

Kapitalist sistemin metropol ve sömürgelerinde şiddete dayalı en uç çözüm tarzıdır. Kapitalist modernitenin üç temel unsuru olan ulus devlet, kapitalizm ve endüstriyalizm tekelciliği, içine girdiği her ulusal toplumun içinde homojenleştirici toplum modeli oluşturmaya neden olur. Sıkça inkarcı, imhacı politikalarla başvurma gereğini duyar. Bu politika veya idare etme tarzı, karşıdaki toplumsal olgunun direncine göre değişik biçimler alabilir. Eğer karşıdaki toplumsal varlığı ortadan kaldırmak ve kendi kapitalist modernite unsurları içinde eritmek istiyorsa, şiddetin yoğunluğu soykırımlara kadar varabilir. Bazen hedef alınan toplum kendi vatanından başka kuşatılmış coğrafyalara, asimilasyonun kolay gerçekleşeceği alanlara sürgüne gönderilir. Köyden, kırsaldan kentlere sürülme başka bir şiddet biçimidir. Toplama kampları, cezaevleri, kitlesel katliamlar şiddetin daha da yoğunlaştığı uygulamalardır. Anavatanlarının parçalanması da daha kolay yönetilmeleri için uygulanan başka bir şiddet biçimidir. Zoraki ve koşulları uygun hale getirilmiş asimilasyonist uygulamalar şiddet kategorisine girer. Operasyonlar, işsiz ve sağlıksız bırakmalar, her tür yasaklamalar, angarya çalışmaları hep devrede olan sistematik şiddet biçimleridir. Buna rağmen hedef alınan topluluk veya toplum halen ayakta kalmışsa ve mutlaka tasfiyesi gerekiyorsa, fiziki soykırımla kültürel soykırım tamamlanır.

Ortadoğu'da Kürdistan ve Kürtler değişik kapitalist modernite unsurlarınca, onların tekelci yönetimlerince ve özellikle ulus devletlerince belirlenen tüm şiddet biçimlerini değişik zaman ve mekan koşullarında yaşadılar. Uygulamaları sadece Türk, Acem ve Arap despotik yönetimlerine, ulus devletlerine bağlamak yetersiz bir yaklaşımdır. Kapitalist ana merkez hegemonyacılığı devrede olmadan, hiçbir despotik yönetim veya ulus devlet kendi başına ulusal imhacı şiddeti uygulayacak güçte değildir. Sistem izin vermeden, istese de bu gücü gösteremez, gösterse bile kalıcı kılamaz. 19. yüzyılın başlarından 1945'lere kadar Britanya İmparatorluğu Kürdistan'a ve Kürtlere ilişkin tüm ulusal imhacı seferlerde, katliamlarda, parçalanmalarda yerel ulus devletlerin (Türk, İran, Arap) kendine özgü sömürgeci uygulamalarında taraf. Britanya ve diğer hegemonik güçler olmadan, Kürdistan ve Kürtlerin son iki yüz yıllık statüsü çizilemez ve uygulanamazdı. Fakat bu demek değildir ki, tüm sorumluluk emperyalist metropollerindir; onların sistematikte inşa edilen yerel kapitalist modernite unsurları daha acımasız ve imhacı olmuşlardır. Onları bu duruma iten gerici, faşist tarzdaki devlet kapitalizmi, ulus devletçiliği ve endüstriyalizmidir. Kapitalist moderniteyle geç tanışmaları ve kültürel birikimlerinin zayıf olması, bu unsurları çoğunlukla inkarcı ve ulusal imhacı yönetimlere zorlamaktadır. Uygulanan kapitalizm devlet tekelciliği biçiminde geliştiği için talancı, el koymacı, ücretli işçiliği bile geliştirmeden

sömürmeyi ve karı esas alıcı olduğundan böyle yönetmek durumundadır.

Aynı tarzı palazlandırdığı özel sektöre de uygulattırır. Kapitalizmin bu devlet ve özel sektör biçimi açık ki imhacılığı ve zoraki asimilasyonu devrede tutmadan rahatlıkla uygulanamaz. Ulus devlet de zaten kendilik olarak en büyük kapitalist patron konumundadır. Ulus devleti kapitalizmin en örgütlü ve yoğunlaşmış biçimi olarak tanımlamak, süreci kavramak açısından belirleyici öneme sahiptir. Ulus devletin 'toplum mühendisliği,' hakim ulusal etnisite adına topyekun homojenleştirici çark olarak, ötekileştirilen kesimler tasfiye edilene kadar acımasızca işler. Kürdistan ve Kürtler üzerinde inşa edilen tüm Arap, Türk ve Acem ulus devletleri bu işleyle yüklenmişlerdir.

Endüstriyalizmi de ulusal imhacı bir tekelci uygulama olarak kavramak gerekir. Tarım ve köy toplumunu yıkması, kendi başına modernitenin en büyük toplumkırım uygulamalarının başında gelmektedir. Binlerce yerleşim bölgesinin tüm kültürel zenginlikleriyle birlikte boşaltılmasına yol açan, çevreyi kirlüten, zehirleyen, radyasyona tabi tutan ve iklim dengesini bozan su, kömür ve nükleer enerjiye dayalı endüstriyalizm, soykırımdan da öte bir tehdit kaynağıdır. Kürdistan'daki tarihsel kalıntıların tahribi ve talanı, Kürtlerin kültürlerini özgürce ifade edememeleri, kültürel değerler üzerindeki yasaklamalar, eğitim özgürlüğünün olmayışı şiddet yönetiminin en az fiziki soykırım kadar tehlikeli kültürel soykırım yönlerine işaret etmektedir.

Askeri veya güç çözümü denen bu toplumsal vahşet tarzı pozitivist Darwinizmle bağlantılıdır. Pozitivist Darwinizm güçlü olanın yaşam hakkını temel alır. Kürtler sırtını kapitalist modernite unsurlarına dayandıran askeri güç yönetimlerinin baskıcı, imhacı çözümünü iliklerine kadar yaşayan toplumların başta gelenlerinden. Ermeniler, Rumlar, Süryaniler, Bedeviler ve Türkmenler de benzer çözümlerin kurbanı olmuşlardır. Homojen hakim ulus yaratma tam bir felakettir. Her homojen ulus, binlerce kültürel değerini imhası anlamına gelmektedir. Kapitalist moderniteye, özelden ulus devletçiliğe karşı gösterilen varlığını savunma ve onurunu koruma direnişleri, isyanları, güç dengelesizliğinden ötürü genellikle katliamlarla sonuçlanmıştır. Her katliam askeri çözümün bir adımı sayılmıştır. Kürdistan'ın Kasr-ı Şirin (1639) Antlaşması'yla parçalanmasından sonra Misak-ı Milli'ye karşın yaşadığı parçalanma, felaketi daha da büyümüş, askeri güç çözümlerinin daha yoğun uygulanmasına yol açmıştır. Yaklaşık doksan yıldır Kürdistan'ın her parçası askeri çözümlerin deneme tahtası konumunda bırakılmıştır. 'Asi ve gerici Kürt' imajı bilinçli olarak yaratılıp ezilme ve imha seferlerine gerekçe yapılmıştır.

Askeri güç çözümünün arkasındaki temel sosyal güç, modernite unsurlarınca oluşturulan orta sınıf burjuvazisi ve bürokrasisidir. Bu sınıf gözünü Kürt inkarcılığı temelinde açmıştır. Büyümesi, Kürtlerin sömürsünün gerçekleşmesi ve kanının karşılıksız akmasından geç-

mektedir. Kürdistan ve Kürtler bu sınıfın doğal hammadde kaynaklarından sayılmaktadır. Kendilerine hiçbir zaman özne değeri verilmemekte; hep nesne, obje konumunda, kadına uygulanandan beter bir kölelik statüsünde tutulmaktadır. Nispeten daha gevşek bir sömürge politikası uygulayan Batı hegemon güçlerine karşı çıkışları, bağımsızlık ve özgürlük tutkularından değil, hammaddeyi ellerinden alma, daha elverişli koşullarla idare etme, dolayısıyla kendilerine karşı çıkarılabileceklerinden duydukları korku ve dehşet nedeniyle.

Kürtler ve Kürdistan üzerinde 1920'lerden beri Batılı hegemonların gölgesi altında, bu güçlere verilen tavizler karşılığında zimni, kapalı bir dörtlü ittifak söz konusudur. Batılı hegemonlar bu yerel dört ulus devleti (İran, Türkiye, Suriye, Irak) diledikleri gibi yönlendirmek için el altından Kürdistan ve Kürtlerle oynamayı marifet bellemişlerdir. Destekler gibi görünüp amaçlarına eriştikten sonra yüzüstü bırakmayı çıkarlarına daha uygun bulmuşlardır. Dünyanın hiçbir halkı ve ülkesi üzerinde bu denli askeri güç kullanılmamış ve komplo oyunları oynanmamıştır. Ermeniler, Rumlar ve Süryaniler de bu tip modernite uygulamalarının kurbanı olmuşlardır. Irak ulus-devletinin 2003'teki çöküşü Suriye, İran ve Türkiye yönetimlerini panik içinde bırakmış; aralarındaki tüm çelişki ve sorunları bir tarafa bırakarak, çok sandıkları din kardeşliğini de unutup, Kürtlere karşı kutsal ittifaklarını yenilemeye götürmüştür. Bu güçler hiçbir düşmana karşı geliştiremedikleri ittifakları Kürdistan ve Kürtlere karşı hızla geliştirmekten çekinmemişlerdir.

Kürtler avukatsız ve müttefiksiz olarak bu katmanlı hegemonya ve ittifaklara karşı isyan etmekle birlikte, çağdaşları gibi ne ulus devletçi çözümleri ne de demokratik ulus çözümlerini geliştirebilmişlerdir. Irak ulus devletinin çözülüşü bazı Kürt güçlerince ulus devlet çözümü doğrultusunda bir federe devlet oluşumuna yol açmışsa da, fazla güvenceli bir konumda değildir. Bu oluşum Kürtler için kurtuluş olmayıp, hegemonik ve sömürgeci güçlerin kontrol aracı olarak kullanılmaya çalışılmaktadır. Askeri çö-

züm ve güç politikası her Kürdistan parçası ve halkı üzerinde geleneksel amaçlarına erişmek ideasını terk etmemekle birlikte, artık eski gücünde değildir. Oldukça deşifre olduğundan, işbirlikçi temellerini de hızla kaybetmektedir. Ulus devletçi askeri güç çözümünün en çok bel bağladığı sosyal kesim olmakla birlikte, son otuz yılı aşan direnmeler nedeniyle geleneksel Kürt işbirlikçilerinin maskeleri iyice düşmüş, bunlar da deşifre ve teşhir olmuşlardır. Askeri çözümün gücünü yitirmesinde Kürt işbirlikçiliğinde yaşanan bu aşınmanın büyük rolü vardır.

ABD hegemonyasının Irak'a yerleşmesi ile birlikte, Kürdistan ve Kürtler üzerindeki NATO gladiosunun geleneksel uygulamalarının, yani kontrgerilla yöntemlerinin eski biçimiyle sürdürülmesinin zemini de oldukça aşındı. PKK ve Kürt Federe Devleti'ne karşı tutum yüzünden Türkiye Cumhuriyeti ile ABD arasında yaşanan gerginlik, 2007'deki Washington uzlaşması ile yeni bir aşamaya taşındı. PKK'nin silahlı mücadeleyi bırakması karşılığında, ulus devlet bünyesinde askeri çözüme başat rol tanımayan, sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel boyutlarda da çözüm öneren yaklaşımlar üzerinde genel bir uzlaşmaya vardıkları anlaşılmaktadır. Ergekonon yargılamaları bu uzlaşmayla bağlantılıdır. Kürt Federe devleti ile normal ilişkilere geçişte de bu uzlaşmanın payını aramak gerekir. Böylelikle Türk ulus devletçi yönetiminin Kürdistan ve Kürtler üzerindeki uygulamaları dönüşüm geçirmek zorunda kaldı. Modernitenin diğer iki ayağı, sermayenin sıkışan kar oranları ve Irak ekonomisi üzerindeki endüstriyel çıkarları da bunda oldukça etkili olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin yeni Kürdistan ve Kürt politikası askeri çözüm ağırlıklı olmaktan çıkıp ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanlarda uzlaşmaya açık politikalarla doğru kaymaya başladı. Şüphesiz bu önemli bir gelişmedir; tüm Kürdistan ve Kürtler üzerinde, dolayısıyla Ortadoğu'da etkisi önemli sonuçlar doğuracak bir gelişmedir.

Devami 25'de